

Siilinjärven kunta

Tilinpäätös 2024

SIILINJÄRVI

Tilinpäätös 2024

Kansikuva:
Siilinkosken päiväkot
Siilinjärven kunta, Kerkko Holopainen

Sisällys

1 TOIMINTAKERTOMUS	5
1.1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa	5
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus	5
1.1.2 Kunnan hallinto	6
1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys	10
1.1.4 Kuntatalouden kehitys.....	11
1.1.5 Oman alueen kehitys	12
1.1.6 Kunnan henkilöstö	17
1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	17
1.1.8 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	19
1.1.9 Ympäristötekijät	21
1.1.10 Muut ei-taloudelliset asiat	24
1.2 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko 1.1. – 31.12.2024.....	24
1.2.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen.....	24
1.2.2 Kunnanhallituksen arvio konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta	25
1.2.3 Konsernin merkittävimpien riskien hallinta	26
1.2.4 Konserniyhtiöt.....	27
1.2.5 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä	28
1.3 Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoden talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä .	28
1.4 Kokonaistalouden tarkastelu	29
1.4.1 Tuloslaskelma	29
1.4.2 Rahoituslaskelma.....	38
1.4.3 Tase	42
1.5 Kokonaistulot ja -menot.....	46
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	47
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	47
1.6.2 Konserniohjaus	47
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	49
1.6.4 Konsernivalvonnan selonteko	62
1.6.5 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut	63
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	67
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	69
2.1 Strategisten tavoitteiden toteutuminen	69
2.2 Käyttötalouden toteutuminen.....	76
KONSERNIPALVELUT	77

Vaalit	78
Tilintarkastus	79
Ympäristöterveyspalvelut.....	81
Maaseutuhallinto.....	85
Konsernipalvelut	88
ELINVOIMA- JA YHTEISET PALVELUT	92
Elinvoimapalvelut.....	93
Yhteiset palvelut	107
Joukkoliikenne.....	126
SIVISTYSPALVELUT	130
TEKNISET PALVELUT	160
Tekniset palvelut	161
Rakennusvalvonta ja Ympäristönsuojelu	168
Yksityistiet	174
SOSIAALI- ja TERVEYSPALVELUT	176
2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	177
2.4 Investointiosan toteutuminen	183
2.5 Rahoitusosan toteutuminen	198
2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	200
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	204
3.1 Siilinjärven kunnan tilinpäätöslaskelmat.....	204
3.2 Siilinjärven kunnan konsernin tilinpäätöslaskelmat	208
4 LIITETIEDOT	212
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	212
4.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	212
4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	213
4.1.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	214
4.1.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	217
4.1.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	220
4.1.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	222
4.1.7 Ympäristövastuut	223
4.1.8 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja interssitahotapahtumia koskevat liitetiedot	224
5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	226
5.1 Toimitilojen ylläpito, laskennallisesti eriytetty taseyksikkö	226
5.2 Muut eriytetty laskelmat	232
6 LUETTELOT JA SELVITYKSET	235
7.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytyksestä v. 2024.....	235
7 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	237

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat taloudessa ja toiminnassa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuoteen 2024 lähdettiin Siilinjärven kunnan osalta taloudellisesti haastavasta lähtökohdasta. Siilinjärven alkuperäinen talousarvio vuodelle 2024 oli noin 1,5 milj. euroa alijäämäinen ja suunnitelmakauden lopussa kunnan talous näytti muodostuvan myös kumulatiivisesti alijäämäiseksi. Tästä syystä kunnanhallitus päätti vuoden 2023 lopussa talouden tasapainottamisohjelman laatimisesta. Vähimmäistavoitteena oli löytää toimenpiteet, joilla vuoden 2024 tulos nousisi alijäämästä vähintään nollaan ja suunnitelmakauden lopulla taseessa olisi vielä ylijäämää jäljellä. Talouden tasapainotustyön ensimmäisen vaiheen päätteeksi Siilinjärven kunnanvaltuusto hyväksyi muutetun talousarvion kokouksessaan 15.4.2024. Muutetussa talousarviossa kunnan tulos muodostui 0,9 milj. euroa ylijäämäiseksi eli tulos vahvistui alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 2,5 milj. euroa.

Kunnan talousarvion avaaminen ja muuttaminen em. mittakaavassa kesken vuoden on poikkeuksellinen toimenpide. Olen kuitenkin tyytyväinen, että näin toimittiin ja erityisen tyytyväinen siitä, että vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa jopa muutettua talousarviota parempaa tulosta. Tilikaudelle muodostui ylijäämää kahden alijäämäisen vuoden jälkeen yhteensä 1,7 milj. euroa, vaikka tilinpäätös sisältää suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi noin 2,5 milj. euron edestä arvonalennuksia Ahmon koulukeskuksen, kunnantalon, Päivärinteen päiväkodin ja kehitysvammaisten asuntola Päivänkierron tasearvoihin. Tilinpäätös vahvisti taseeseen kertynyttä ylijäämää, joka on nyt tilinpäätösvuoden lopussa 4,9 milj. euroa. Onnistumisen takeena on koko kuntaorganisaation sitoutuminen uusiin tavoitteisiin ja ennakoitua parempi verotulokertymä. Toiminnallisten ja strategisten tavoitteiden osalta pääsimme pääosin niihin tavoitteisiin, mitä kunnanvaltuusto oli vuodelle 2024 määritellyt.

Siilinjärven kunnan nettoinvestoinnit olivat vuonna 2024 yhteensä 7,0 milj. euroa ja vuosikate kattoi kaikki investointimenot. Suurimmat talousarviovuonna valmistuneet investointikohteet olivat, Siilinkosken päiväkotia ja Kumpusentien kevyenliikenteenväylä. Lisäksi vuonna 2024 panostettiin mm. Pyylammen, Leppäkaarten ja Taivallahden katuihin. Kaikki suunnitelman mukaiset investoinnit eivät toteutuneet ja mm. palloiluhallihanketta ei pystytty lupateknisistä syistä edistämään suunnitellulla tavalla. Leasing-rahoitteisista investointikohteista Siilinjärven ja Ahmon koulujen rakentaminen etenivät suunnitelmien mukaisesti.

Merkittävimmistä valmistelutöistä kunnan toiminnassa vuonna 2024 mainittakoon Yaran yleiskaavatyön käynnistäminen ja valmistautuminen vuoden 2025 alussa voimaan tulleeseen TE-uudistukseen. Yaran yleiskaavatyössä tavoitteena on mahdollistaa kaivoslupien hakeminen YVA:ssa myöhemmin valittavalle vaihtoehdolle Yaran toiminnan jatkumiseksi 2060-luvulle saakka. TE-uudistuksessa työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien järjestettäväksi ja Siilinjärven palvelukokonaisuudesta vastaa nyt Kuopion työllisyyspalvelut. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta.

Kiitoksia koko kunnan henkilöstölle ja päättäjillemme kuluneesta vuodesta.

Janne Airaksinen
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto

Kunnanvaltuusto

Kunnan ylintä päätäntävaltaa käyttää 43-jäseninen valtuusto, jonka jäsenet valitaan joka neljäs vuosi huhtikuussa järjestettävillä vaaleilla. Kuntavaalissa 13.6.2021 valittiin valtuutetut toimikaudeksi 2021–2025.

1.8.2021 alkaen valtuuston paikkajakauma on seuraava:

aiemmin:

Keskustan valtuustoryhmä	17	18
Sosialidemokraattien valtuustoryhmä	7	7
Kokoomuksen valtuustoryhmä	6	5
Vihreiden valtuustoryhmä	4	4
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	7	3
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	1	3
Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä	1	2
Sinisten valtuustoryhmä	-	1
Yhteensä	43	43

Kunnanvaltuusto kokoontui kertomusvuonna 5 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 50 asiaa.

Kunnanvaltuusto 2024	
Kunnanvaltuuston puheenjohtajat:	
Puheenjohtaja	Daavitsainen Risto (sd.)
I varapuheenjohtaja	Holm Terhi (ps.)
II varapuheenjohtaja	Ylikärppä Kauko (kesk.)
Kunnanvaltuuston kokoonpano kokonaisuudessaan	
Apell Harri (ps.)	Miettinen Heikki (sd.) 16.4.2024 alk.
Daavitsainen Risto (sd.)	Morko Miina (sd.)
Haapala Waltteri (kd.) 10.6.2024 asti	Niemitz Pirjo (sd.)
Hiltunen Henna (kok.)	Ojala Kari (kok.)
Hiltunen Päivi (sd.)	Oksman Merja (kok.)
Holm Terhi (ps.)	Oksman Mika (ps.)
Holopainen Jani (ps.)	Ollikainen Milla (sd.)
Huttunen Anna (kesk.)	Partanen Aki (kesk.)
Hynynen Tuulikki (sd.)	Pellikka Joonas (ps.)
Iskala Jonna (kesk.) 1.8.2024 asti	Pennanen Vesa (kok.)
Jäppinen Tommi (kesk.)	Pitkänen Katja (sd.) 15.4.2024 asti
Jääskeläinen Heikki (vihr.)	Pitkänen Marjaana (kesk.)
Kiiski Seppo (kesk.)	Puustinen Ritva (kesk.) 26.8.2024 alk.
Kinnunen Juha (vihr.)	Rautiainen Merja (kesk.)
Klemelä Taina (ps.)	Rekola Jukka (ps.)
Konttinen Heikki (kesk.)	Repo Kari (kesk.)
Korhonen Leena (kok.)	Rojo Petri (kesk.)
Kröger Risto (kesk.)	Santti Ulla (vihr.)

Laatikainen Tarja (vihr.)	Timonen Pirjo (kd.) 11.6.2024 alk.
Laitinen Niina (vas.)	Venäläinen Matti (kesk.)
Lehikoinen Karita (kok.)	Vikki Karoliina (kesk.)
Lyytinen Simo (kesk.)	Väätäinen Liisa (kesk.)
Markkanen Tapio (kesk.)	Ylikärppä Kauko (kesk.)

Kunnanhallitus

Kuntavaalissa 13.6.2021 valittu valtuusto valitsi kunnanhallitukseen 9 jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen toimikaudeksi 2021–2025. Kunnanvaltuuston päätöksen mukaisesti kunnanhallituksen toimikausi vaihtui 1.6.2023. Hallituksen paikkajakauma säilyi tuolloin ennallaan aikaisempaan toimikauteen 2021–2023 nähden:

Keskusta	4
Sosialidemokraattinen puolue	2
Perussuomalaiset	1
Kokoomus	1
<u>Vihreät</u>	<u>1</u>
Yhteensä	9

Kunnanhallitus kokoontui kertomusvuonna 19 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 218 asiaa. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus 2024	
Kunnanhallituksen puheenjohtajat:	
Puheenjohtaja	Rautiainen Merja (kesk.)
I varapuheenjohtaja	Lehikoinen Karita (kok.)
II varapuheenjohtaja	Hiltunen Päivi (sd.)
Kunnanhallituksen kokoonpano kokonaisuudessaan	
<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Hiltunen Päivi (sd.)	Pitkänen Katja (sd.) 15.4.2024 asti
	Miina Morko (sd) 16.4.2024 alk.
Huttunen Anna (kesk.)	Jäppinen Tommi (kesk.)
Konttinen Heikki (kesk.)	Vikki Karoliina (kesk.)
Lehikoinen Karita (kok.)	Pennanen Vesa (kok.)
Partanen Aki (kesk.)	Markkanen Tapio (kesk.)
Rautiainen Merja (kesk.)	Iskala Jonna (kesk.) 1.8.2024 asti
	Puustinen Ritva (kesk.) 30.9.2024 alk.
Rekola Jukka (ps.)	Kaija Merja (ps.) 5.8.2024 asti
	Klemelä Taina (ps.) 30.9.2024 alk.
Ryynänen Keijo (sd.)	Miettinen Heikki (sd.)
Santti Ulla (vihr.)	Jääskeläinen Heikki (vihr.)

Kunnanjohtaja

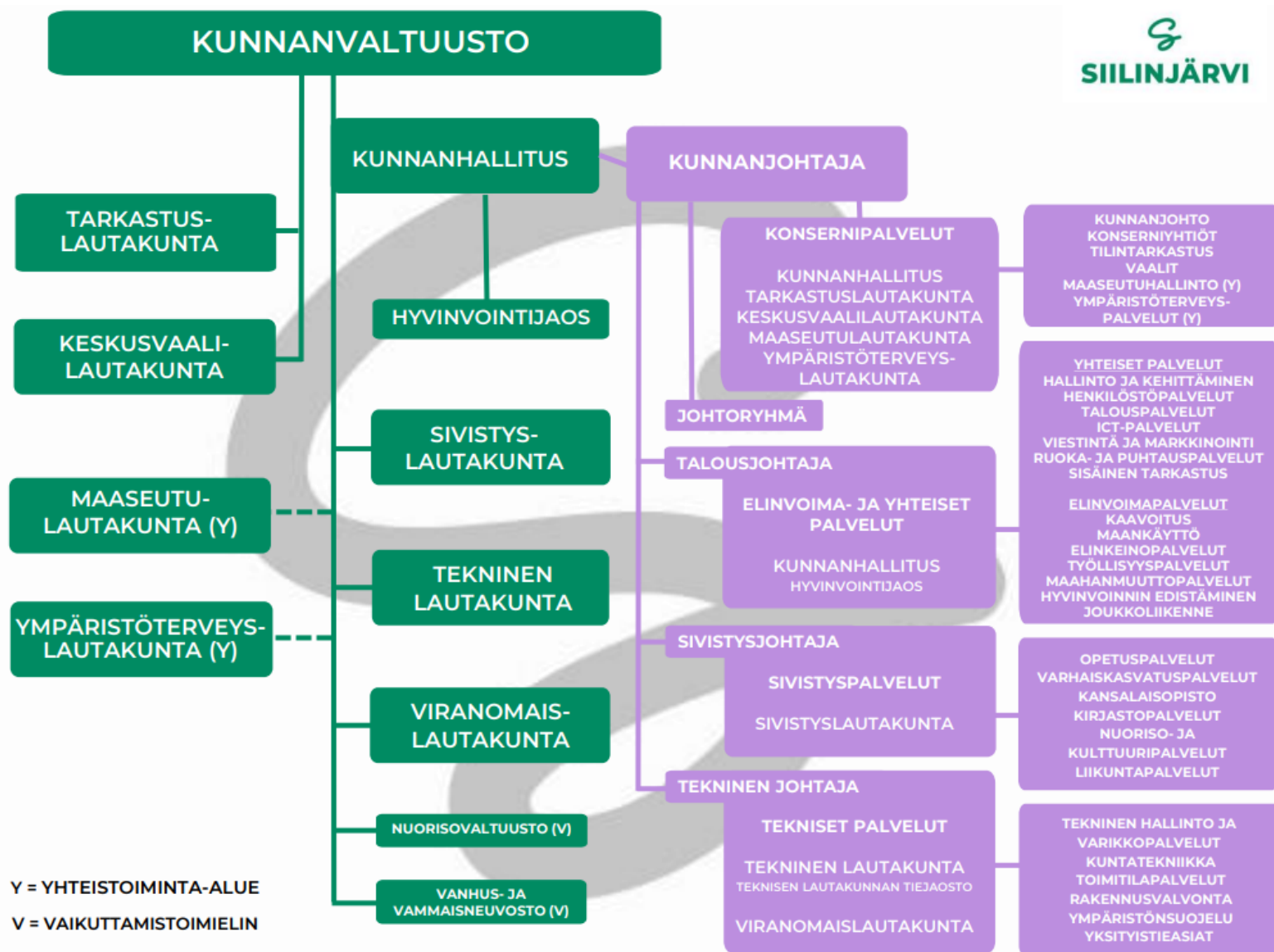
Kunnanjohtajan tehtävänä on sen lisäksi, mitä kuntalaissa on säädetty, johtaa ja valvoa sekä kehittää kunnan hallintoa, taloutta sekä muuta palvelutuotantoa ja omistajapolitiikka. Kunnanjohtajan tehtäväalueita ovat lisäksi kunnan edunvalvonta sekä maakunnallinen ja seudullinen yhteistyö. Kunnanjohtaja johtaa kunnan strategiatyötä, vastaa sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutuksesta, valvoo kunnanhallitukselle esiteltävien asioiden valmistelusta sekä toimii kunnanhallituksen esittelijänä. Kunnanjohtajana on toiminut 1.8.2023 alkaen Janne Airaksinen (DI).

Kunnan henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja esitetään erillisessä henkilöstökertomuksessa.

Kuntalain 125 §:n tarkoittamat tilivelvolliset viranhaltijat

KONSERNIPALVELUT	Kunnanjohtaja Ympäristöterveysjohtaja Vastaava eläinlääkäri Maaseutujohtaja Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja
ELINVOIMA- JA YHTEISET PALVELUT	Talousjohtaja Kehitysjohtaja Elinkeinopäällikkö Maankäyttöpäällikkö Kaavoituspäällikkö Talouspäällikkö Henkilöstöjohtaja Digijohtaja Ruoka- ja puhtauspalvelujohtaja
SIVISTYSPALVELUT	Sivistysjohtaja Varhaiskasvatusjohtaja Kansalaisopiston rehtori Kirjastotoimenjohtaja Nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja Liikuntatoimenjohtaja
TEKNISET PALVELUT	Tekninen johtaja Toimitilapäällikkö Kuntatekniikan päällikkö Rakennusvalvontapäällikkö Ympäristönsuojelupäällikkö Maaseutuasiamies

Siilinjärven kuntaorganisaatio 2024

1.1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Vuonna 2024 Suomen taloudellinen kehitys oli haastavaa. Vallalla oli kaksi eri suuntiin vetävää muutostekijää: talouskasvua yritti kannatella inflaation hidastuminen, korkotason lasku ja suhdanteen varovainen elpyminen, mutta samaan aikaan kasvua rajoitti kotimaiset sopeutustoimet sekä kansainvälisen talouden epävarmuustekijät. Kuluttajien luottamus on ollut heikkoa ja työttömyyden uhka on ollut koholla. Ennusteiden riskit ovat olleet voittopuolisesti ennustettua heikkomman talouskehityksen suuntaan. Suomen vientimarkkinoiden kasvun odotetaan kuitenkin toipuvan asteittain, kun kansainvälinen kauppa elpyy lähivuosina. Lisääntyvät geopoliittiset jännitteet kuitenkin uhkaavat euroalueen talouden ja maailmantalouden näkymiä. Erityisesti Yhdysvaltain kauppapolitiikan kiristyminen uhkaa vaikeuttaa Suomen viennin kasvumahdollisuuksia.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kansantalous on nyt supistunut kahtena vuotena peräkkäin. Vuoden 2023 volyymi pieneni -1,2 % ja koko vuosi 2024 jää jälleen -0,2 % edellisvuotta pienemmäksi. Eniten tuotantoa on heikentänyt rakentamisen merkittävä vähentyminen vuodesta 2022 alkaen ja myös yksityinen kulutus on ollut heikkoa. Kokonaisuudessaan kansantalouden kysynnän ja tarjonnan osalta: viennin volyymi kasvoi vaivoin 0,1 % ja tuonnin volyymi supistui -2,5 %, yksityinen kulutus supistui -0,1 % ja julkinen kasvoi 1,7 %. Koko vuonna yksityiset investoinnit supistuivat -11,5 %, mutta julkiset kasvoivat 13,5 %.

Taloudelliset tekijät, kuten heikentynyt talouskasvu ja yritysten vähentynyt rekrytointi, vaikuttivat työllisyyden heikkenemiseen ja työttömyyden kasvuun. Työttömiä oli 34 000 enemmän kuin edellisenä vuonna. Työttömyys kasvoi lähes kaikissa ikäryhmissä, mutta erityisesti nuorten keskuudessa. Työttömyysaste oli 8,4 % (ed. v. 7,2 %). Työllisten määrä väheni 25 000 mutta tehdyt työtunnit kasvoivat nihkeästi 0,2 % edellisvuodesta. Työllisyysaste oli edelleen laskusuunnassa 20–64-vuotiaissa ollen 76,7 % (ed. v. 77,9).

Inflaatiovauhti hidastui selvästi mm. asuntolainojen keskikoron lievemmän nousun, energian hintojen laskun sekä bensiinin hinnan laskun myötä. Arvonlisäveroa ja tupakkaveroa nostettiin vuoden aikana. Vuoden 2024 keskimääräinen inflaatio asettui n. 1,6 %:iin (ed. v. 6,2 %). Reaalitulot ovat kääntyneet tämän myötä kasvuun, mutta se ei ole näkynyt kulutuksessa sillä luottamus talouteen on heikkoa ja työttömyys lisääntyy yhä. Kuluttajat laittavat ylimääräistä rahaa säästöön. Yksityisen kulutuksen kasvuvauhti riippuu paljon tulevan työmarkkinakierroksen yksityiskohdista, yritysten mahdollisuuksista pitää kiinni ammattitaitoisesta työvoimasta ja palkata uutta työvoimaa sekä hallituksen mahdollisista uusista, kehysriihessä päättämistä sopeutustoimista. Korkojen odotetaan alenevan edelleen, vaikkakin Euroopan keskuspankki on varoittanut suuresta epävarmuudesta, mikä voi myös ennakoida koronlaskujen päättymistä.

EU-maissa BKT kasvoi vuonna 2024 noin 0,9 prosenttia eli selvästi Suomea ripeämmin. Kehitys Suomessa oli erityisen heikkoa vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä, jolloin kvartaalikasvu suhteutettuna edelliseen neljännekseen supistui jälleen. Tämä merkitsee heikkoa lähtötilannetta kuluvan vuoden kasvulle. Myös euroalueen talouskasvuun liittyy epävarmuuksia mahdollisten Yhdysvaltojen asettamien tuontitullien ja kauppapoliittisten jännitteiden lisääntymisen myötä. Ukrainan tilanteen selkiytyminen voisi tuoda tuntuvaan sysäyksen taloudelle jälleenrakentamisen käynnistyessä, mutta aselepo tulisi ensin saavuttaa ja taisteluiden lakata pysyvästi.

1.1.4 Kuntatalouden kehitys

Kuntatalouden tila heikkeni 2024, mutta toteuma oli kuitenkin pelättyä parempi. Tasapaino heikkeni kyllä reippaasti niin toiminnan ja investointien rahavirralla, tilikauden tuloksella kuin vuosikatteella mitattuna. Lainaakin kunnat joutuivat ottamaan enemmän kuin moneen vuoteen. Tästä huolimatta toteutumaa vuonna 2024 voi pitää Kuntaliiton mukaan torjuntavoittona. Kuntatalouden rahoitustasapaino jäi kauas heikoimpien vuosien miinuksista ja kaikista heikoimmassa taloudellisessa (negatiivinen vuosikate) asemassa olevien kuntien lukumäärä jäi pieneksi.

Ennakotietojen mukaan toimintakulujen kehitys kunnissa oli hyvin maltillista, 1,6 %. Kehitykseen vaikutti viime vuonna useita erisuuntaan vetäviä syitä. Vaikka monet tekijät, kuten palkkaratkaisu, hallituksen uudistukset ja korkotaso, nostivat kustannuksia reippaasti, siitä huolimatta kuntien palkkasumman nousu olisi jäämässä vajaaseen 3 prosenttiin. Työttömyysvakuutusmaksun lasku käänsi henkilöstösivukulujen kehityksen jopa miinukselle. Lisäksi lukuisat kunnat tekivät sopeutustyötä mikä jarrutti kulukasvua. Toimintatuottojen kasvu oli 1,2 %. Toimintakatteessa nämä näkyivät 1,8 %:n kasvuna (heikkenemisenä).

Valtionosuudet vähenivät -6,6 % eli n. -0,2 mrd euroa. Niihin sisältyi indeksitarkistukset yhden prosenttiyksikön indeksijarrulla, kustannustenjaon tarkistusta ei tehty. Soten poistuttua kuntien valtionosuudet sisälsivät useita tasauseriä; muutosrajoitin, siirtymätasaus ja edellisen vuoden lopulla paljastuneen siirtolaskelman sisältämää 0,5 mrd hyvinvointialueille kuuluvaa osuutta kompensoitiin n. 0,2 mrd määräraikaisella ja takaisin perittävällä lisäyksellä.

Kuntien verotulot laskivat yht. -3,4 %, mikä teki n. -0,5 mrd euroa. Kunnallisveron osuus tästä oli -3,3 %. Taustalla olivat vielä vertailuvuodella vaikuttaneet ns. verohännät sote-muutoksesta, sosiaaliturvaetuksiin tehdyt leikkaukset ja työllisyyden heikentyminen. Kuntien yhteisöverotulot laskivat -14,4 % eli n. -0,3 mrd euroa. Myös tähän vaikuttivat vertailuvuodella vielä olleet verohännät. Kiinteistöverojen keskimääräinen kasvu oli 6,7 %. Maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus vaikutti kasvuun.

Kuntaliiton julkaisemien vuoden 2024 ennakkollisten tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate laski n. -1,0 mrd. euroa eli n. -24 % vuodesta 2023. Se kattoi poistot mutta ei riittänyt investointien rahoitukseen. Asukaskohtaiseksi vuosikatteeksi olisi ennakotietojen mukaan muodostumassa n. 580 euroa, edellisvuonna 760 euroa. Vuosikate olisi ennakotietojen mukaan ollut negatiivinen 10 kunnassa.

Tilikauden tulosta kunnissa olisi muodostumassa yht. n. 1,08 miljardin edestä. Tämän myötä vuosikatteella katettaisiin kaikki poistot 129 %:lla, mutta investoinneista 85 %. Toiminnan ja investointien rahavirta olisi painumassa näin negatiiviseksi eli kuntatalous kokonaisuudessaan ei olisi tällä mittarilla tasapainoinen. Yli 70 % vuoden 2024 tuloksesta olisi muodostunut vain neljässä kaupungissa (Helsinki, Tampere, Mikkeli, Espoo), mutta näihin liittyi kertaluonteisia eräiä (vesilaitoksen yhtiöittäminen ja energialaitoksen osuuksien myynti). Tilikauden tuloksen ennakoita olleen negatiivinen peräti 80 kunnassa.

Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kääntyi kasvuun, lainaa otettiin investointimenojen kattamiseen. Ennakotietojen mukaan asukaskohtainen lainamäärä kasvoi 3 368 eurosta 3 491 euroon. Lainamäärän kasvu vaikutti luonnollisesti myös korkokulujen kasvuun, ollen n. 23 %. Pohjois-Savossa asukaskohtainen lainakanta kasvoi myös ennakotiedon mukaan 3 909 eurosta 4 104 euroon.

Suhdannekehityksen heikkous on monella tapaa suuri pettymys. Suomen kansantaloutta heiluttelee kansanvälisen talouden iso kuva, mutta kuluttajiin ja investoijiin ei ole pystytty luomaan luottamusta ja tulevaisuudenuskoa Ukrainan sodan talousvaikutusten jälkeen. Kehitys luo epävarmuutta myös kuntien tulevien vuosien veroennusteisiin. Koko julkinen talous pysyy ahdingossa.

1.1.5 Oman alueen kehitys

Vuonna 2024 Kuopion seudun väestön kokonaismuutos oli +1625 henkeä, kun se vuonna 2023 oli +1485 henkeä. Pohjois-Savon väestö lisääntyi yhteensä 633 asukkaalla (+501 asukasta). Vuonna 2024 Pohjois-Savon kunnista asukasluku kasvoi vain kahdessa kunnassa ja väheni seitsemässätoista kunnassa. Siilinjärven asukasluku pieneni ennakkotiedon mukaan -22 henkilöä, kun se edellisenä vuonna kasvoi +58 henkilöä.

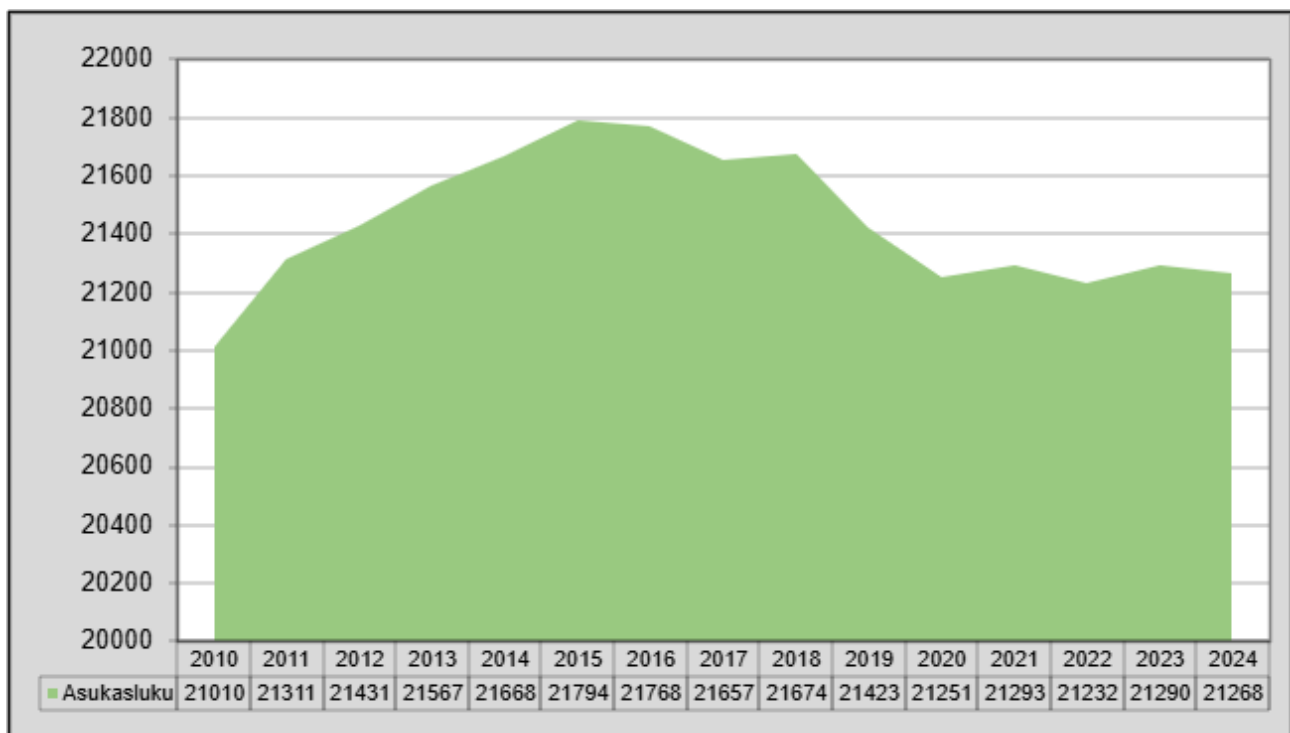
Alue ja väestö

Kunnan pinta-ala on noin 508 km², josta vesialuetta on 107 km². Vuonna 2023 väestöstä 48 prosenttia asui kirkonkylässä, 26 prosenttia Etelä-Siilinjärvellä ja 26 prosenttia muilla kunnan osa-alueilla. Kunnan taajama-aste on 81,1 %.

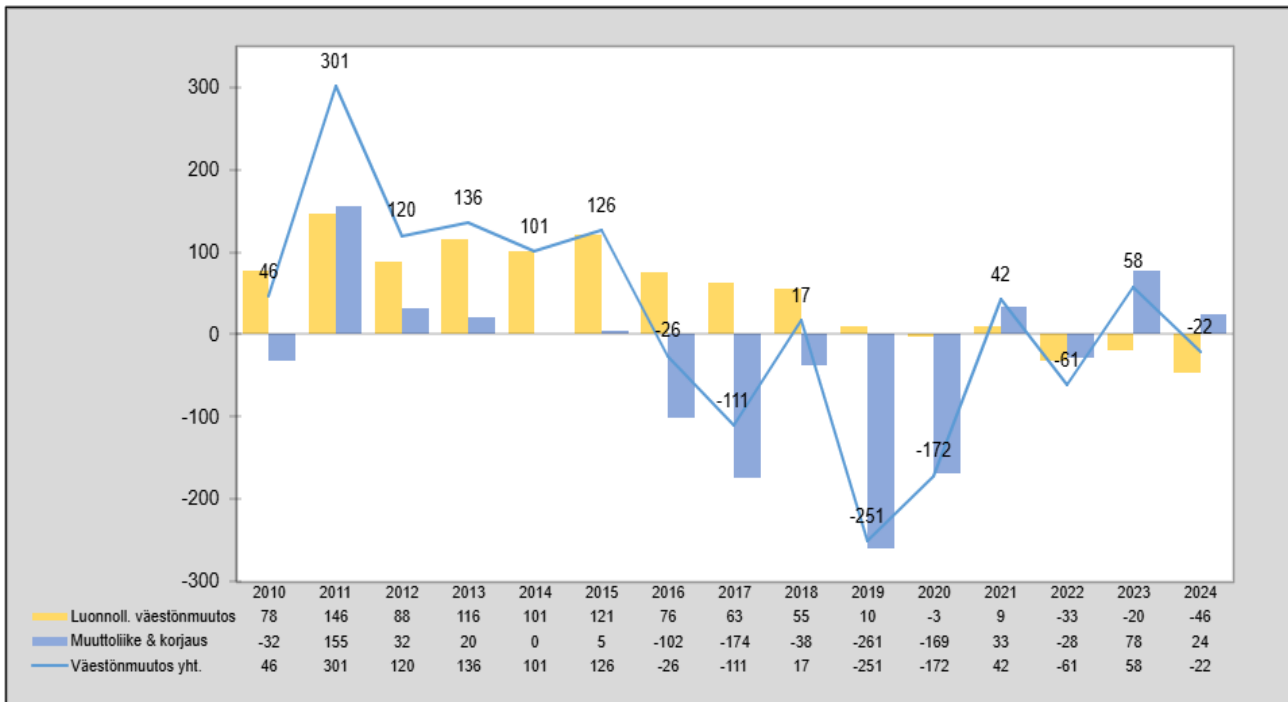
Vuoden 2024 lopussa Siilinjärven väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 21268 henkeä, jossa vähennystä edelliseen vuoteen -22 (edellisvuonna +58 henkeä). Ennakkotiedon mukaan vuonna 2024 Siilinjärven syntyvyys oli 151 lasta ja kuolleisuus 197 henkilöä. Luonnolliseksi väestönkasvuksi muodostui siten -46 henkilöä, mikä osoittaa selvää laskutrendiä.

Sekä tulo-, että lähtömuutto olivat keskitasoa pienempiä. Vuoden 2024 kotimaan muuttoliike oli tappiollinen -5 henkilöä, mutta nettosiirtolaisuus +29 käänsi koko muuttoliikkeen voitolliseksi +24 henkilöä. Asuntoja valmistuu edelleen vilkkaaseen tahtiin, mutta asumisväljyyden kasvu aiheuttaa sen, että väestömäärän lisääntyminen vaatii yhä enemmän asuntoja vuodessa.

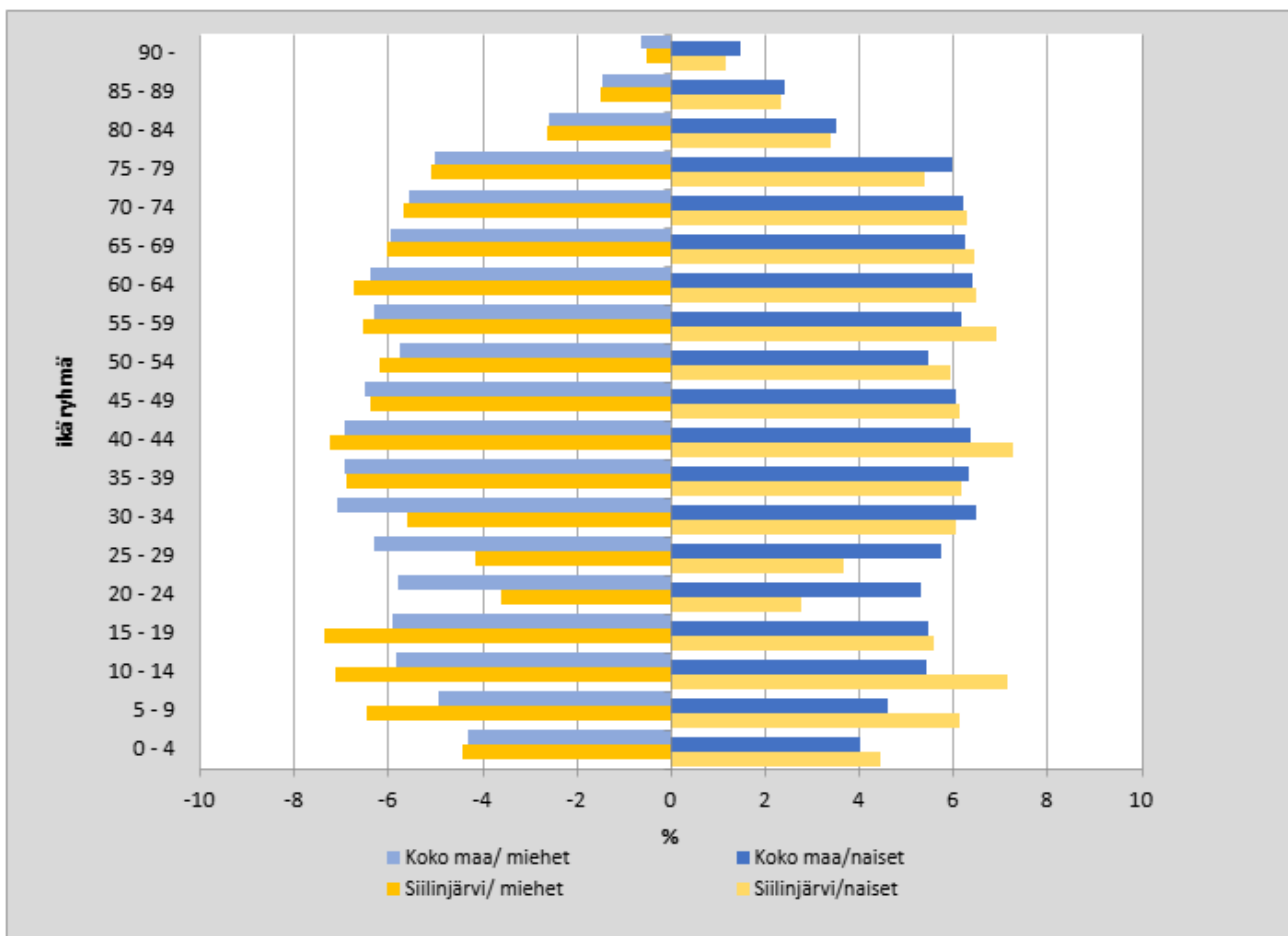
Siilinjärven asukasluku 2010–2024

Väestönmuutokset 2010–2024

Ikäryhmien osuudet (%) Siilinjärvellä ja koko maassa 31.12.2024

Siilinjärven väestörakenne on maakunnan nuorin. Keski-ikä on 43,2 vuotta. Pohjois-Savon keski-ikä on 45,8 ja koko maan 43,8 vuotta. Vuoden 2023 lopussa 0–14-vuotiaiden osuus oli kunnassa 18,6 %, kun se Pohjois-Savossa oli keskimäärin 13,8 %. Vastaavasti yli 64-vuotiaiden osuus oli 22,8 % kun se Pohjois-Savossa oli keskimäärin 27,1 prosenttia.

Väestön ikäryhmien osuudet kokonaisväestöstä 2000-luvulla

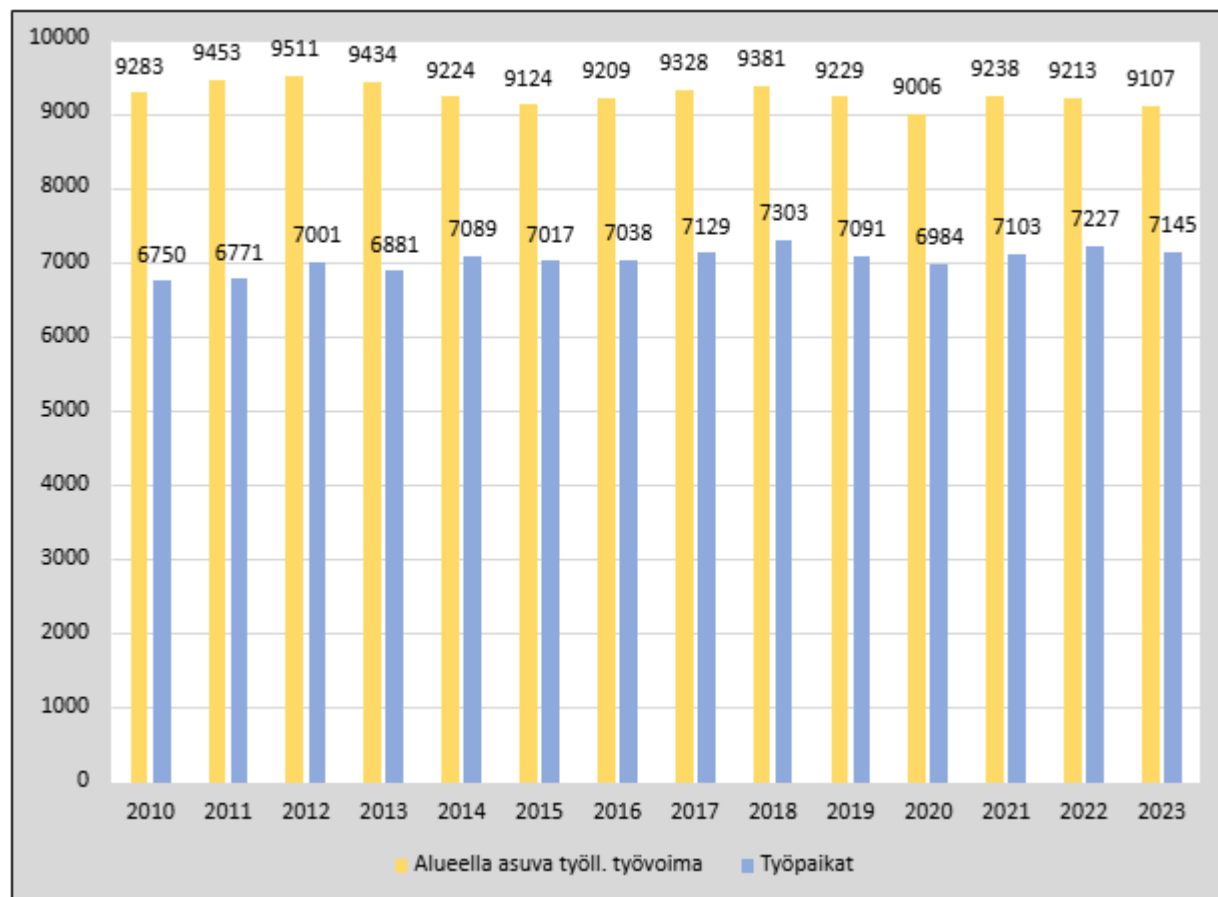
	2000	2010	2015	2020	2023	2024
0–14-vuotiaat, %	22,6	20,6	20,6	19,4	18,6	17,9
15–64-vuotiaat, %	67,6	65,1	61,8	59,3	58,6	58,9
Yli 64-vuotiaat, %	9,8	14,3	17,6	21,3	22,8	23,2
Väestö yhteensä	19 742	21 010	21 794	21 251	21 290	21 268

Elinkeinorakenne ja työllisyys

Kunnan elinkeinorakenne on palveluvaltainen. Alkutuotannossa työpaikoista on 4 %, teollisuudessa ja rakentamisessa 29 % sekä palvelualoilla 67 %.

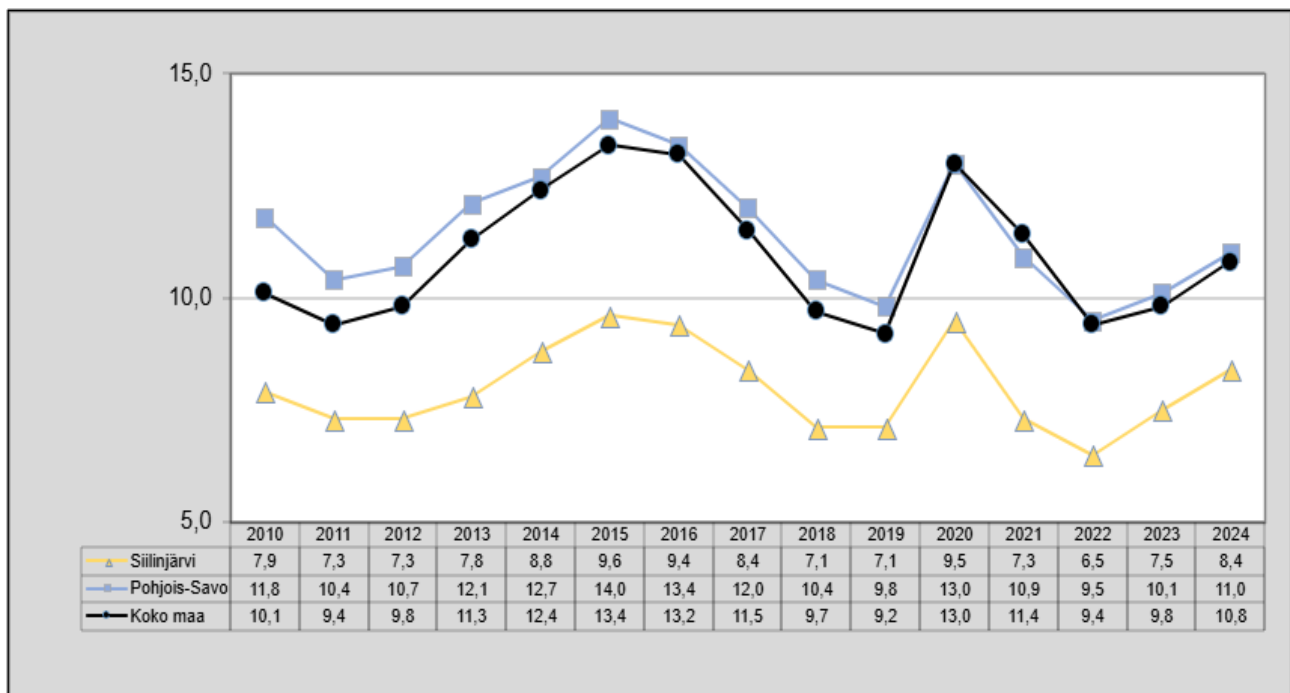
Vuoden 2023 lopussa kunnassa oli tilastokeskuksen kriteereillä 7145 työpaikkaa, jossa vähennystä edelliseen vuoteen -82 työpaikkaa. Vuosina 2017–2023 työpaikkakehitys on ollut voimakkaasti vaihteleva. Suurimmat kasvut syntyivät teollisuuden ja eri palveluiden toimialoille. Työpaikkoja on alkanut poistua yleisesti yrittäjien eläköitymisen seurauksena. Lisäksi koronavuosi 2020 vaikutti laskevasti työpaikkojen määrään.

Työllinen työvoima ja työpaikat 2010–2023

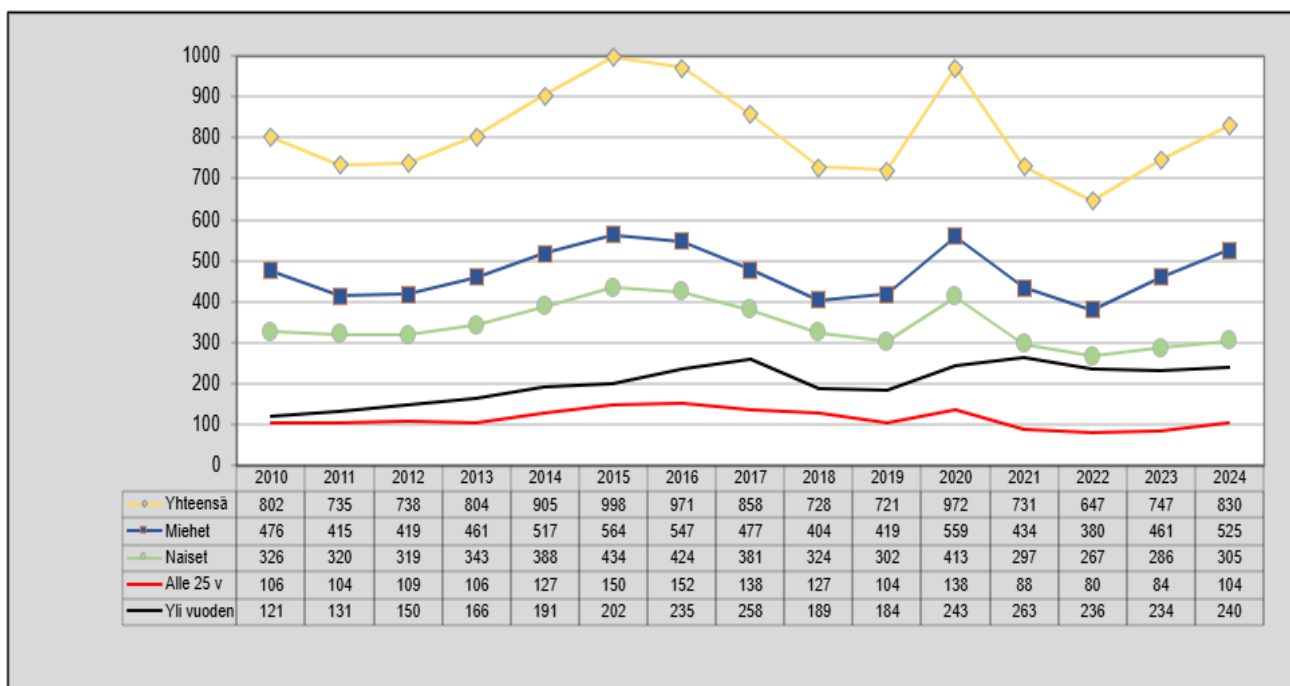

Vuonna 2022 koronan vaikutukset työttömyyteen poistuivat, mutta vuosille 2023 ja 2024 tulivat tilalle korkojen nousun ja yleisen taloustilanteen heikentymisen vaikutukset. Siilinjärven keskityöttömyysaste oli maakunnan pienin ollen 8,4 %, kun se Pohjois-Savossa oli keskimäärin 11,0 % ja koko maassa 10,8 % (Tilastokeskus 8,4). Työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin 830 henkilöä, jossa nousua 83 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrä lisääntyi 6 henkilöllä, ollen keskimäärin 240. Myös alle 25-vuotiaiden työttömien määrä lisääntyi ollen keskimäärin 104 henkilöä.

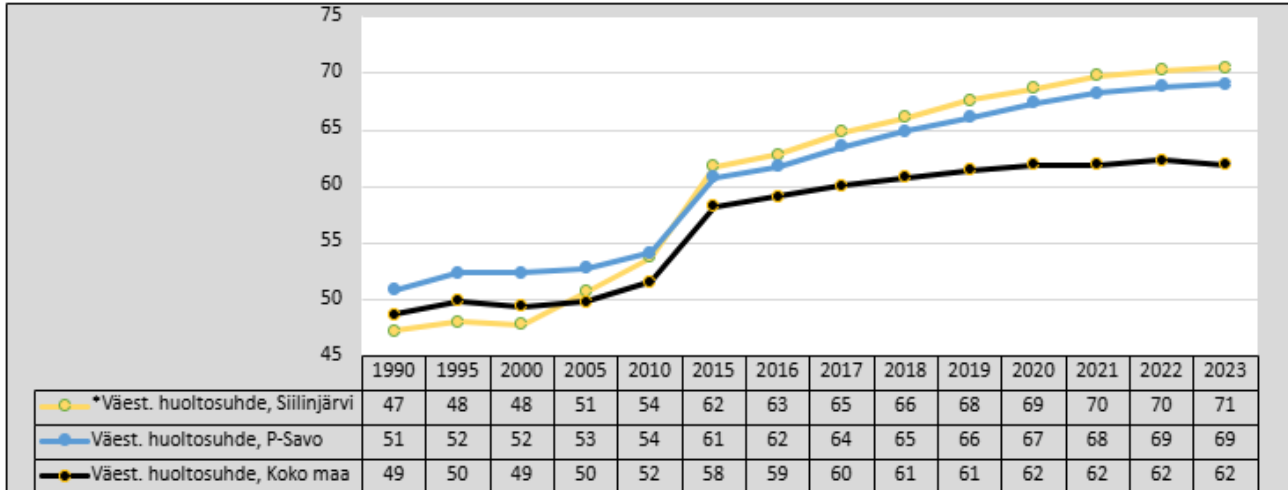
Työttömyysaste (keskimäärin/kk) 2010–2024

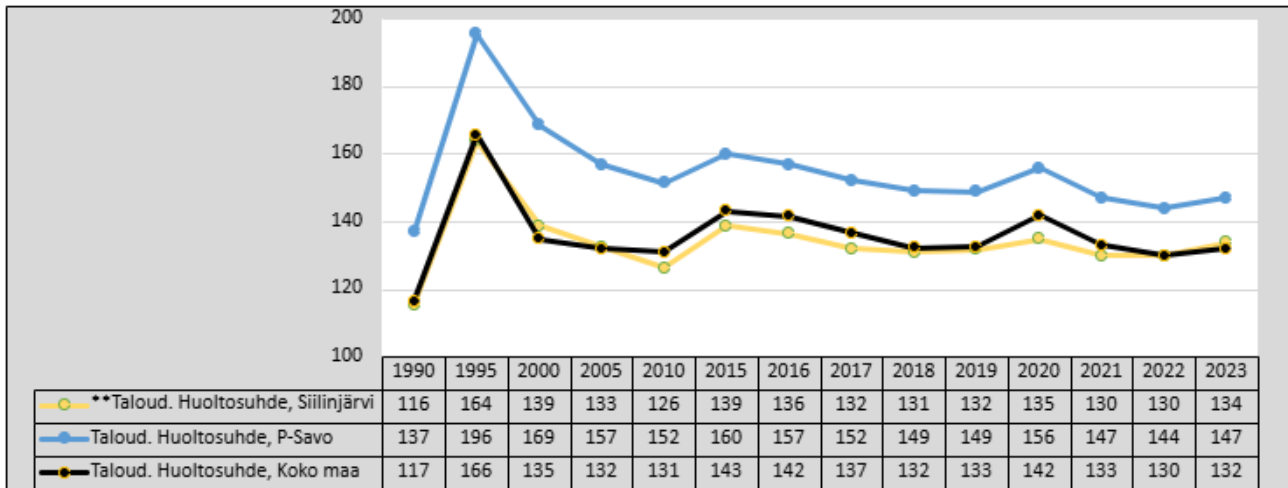
Työttömät ryhmittäin (keskimäärin/kk) 2010–2024

Huoltosuhde 1990–2023

* lasten ja vanhuseläkeikäisten määrä suhteessa työikäisen väestön määrään, ei tietoja 2024

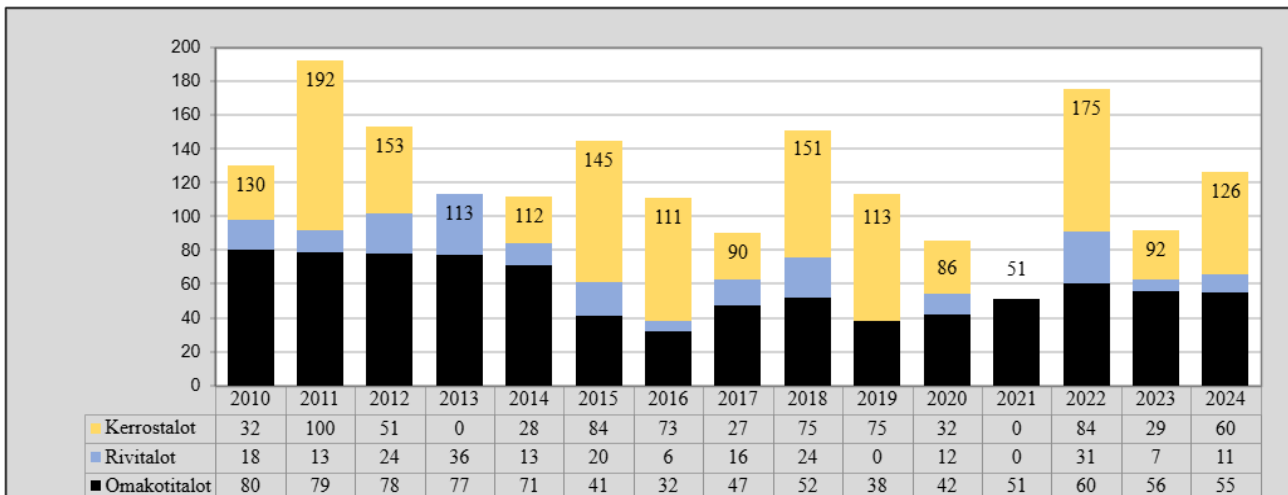

* työttömien ja muiden työvoiman ulkopuolella olevien määrä suhteessa työllisten määrään, ei tietoja 2024

Rakennustoiminta

Vuonna 2024 Siilinjärvellä valmistui, yleisestä asuntorakentamisen heikkoudesta huolimatta, asuntoja keskimäärän mukaisesti, yhteensä asuntoja valmistui 126, joista 55 oli omakotitaloja, 11 rivitaloasuntoja ja 60 kerrostalohuoneistoja.

Valmistuneet asunnot 2010–2024

1.1.6 Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2024

Vakinaiset	2024	2023
Elinvoima- ja konsernipalvelut		61
Yhteiset palvelut		86
Konsernipalvelut *	40	
Elinvoima- ja yhteiset palvelut *	101	
Sivistyspalvelut	498	499
Tekniset palvelut	51	53
YHTEENSÄ	690	699
Määräaikaiset	140	179

*organisaatiomuutos 1.1.2024 alk.

Kunnan henkilöstöä koskevia tietoja ja tunnuslukuja esitetään erillisessä henkilöstökertomuksessa.

1.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Sivistyspalveluiden osalta on tullut tai tulee voimaan useita lakimuutoksia, joilla on vaikutusta sivistyspalveluiden toimintaan ja talouteen. Keskeisimmät muutokset ovat seuraavat: oppivelvollisuuden asteittainen laajeneminen ja toisen asteen opintojen maksuttomuus, perusopetuksen tuntijako, poissaoloihin puuttuminen perusopetuksessa sekä esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion tuen muutokset.

Syntyvyys on ollut laskeva vuodesta 2014 lukien. Muuttoliike on kuitenkin osittain kompensoinut syntyvyyden laskua. Toistaiseksi lasten määrän vähentyminen on näkynyt ennen kaikkea varhaiskasvatuksessa. Lasten määrän vähentyessä varhaiskasvatuksen asiakaspaikkojen määrää on vähennetty ja tullaan jatkossakin vähentämään palvelutarvetta vastaavasti. Vuoden 2024 aikana on lopetettu päiväkotitoiminta Kunnanpaikan tilojen osalta.

Tunnistetuista riskeistä ovat henkilöriskit realisoituneet erityisesti osaavan työvoiman saamisen sekä olemassa olevan henkilöstön pysyvyyden osalta. Rekrytointien viiveet ja poissaolojen sijaistamattomuudet näkyivät taloudessa henkilöstökulujen säästöinä, mutta kasvuna palveluiden ostoissa, kuten vuokratyövoiman käytössä.

Vuonna 2024 työtapaturmien osalta havaittiin jatkuvaa positiivista kehitystä. Poissaoloon johtaneita työtapaturmia kertyi yhteensä 214 poissaolopäivää. Vakavia, yli 30 päivän poissaoloon johtaneita tapaturmia, sattui yksi tapaus. Työtapaturmista johtuvien poissaolojen tavoitteeksi asetettiin alle 250 kalenteripäivää, joka saavutettiin usean vuoden jälkeen. Työturvallisuuskulttuurin kehittämiseen panostetaan myös jatkossa ja tavoitteena on kunnianhimoinen 0 työtapaturmaa.

Sairauspoissaolot ovat olleet laskussa viimeiset kolme vuotta. Sairauspoissaolopäiviä oli koko organisaatiossa 11 681 kalenteripäivää eli 11,4 pv/työntekijä (v. 2023 13,1 pv/työntekijä). Terveysprosentti oli vastaavasti 29,4 % (henkilöstön määrä, jolla ei ole lainkaan sairauspoissaoloja vuoden 2024 aikana). Mielen hyvinvoinnin tukemiseksi tehty työtä jatketaan kuntastrategian mukaisesti mm. ostamalla työterveyshuollon psykiatrisen sairaanhoitajan

palveluja. Työkyvyttömyyseläkemaksut ovat Siilinjärvellä verrokkeja matalammat ja kokonaisvaltaisella työkykyjohtamisella pyrimme löytämään työssä jatkamista tukevia ratkaisuja.

Pohjois-Savon pelastuslaitokseen liittyvät vaatimukset varallaolokorvauksista ovat lisänneet kunnan riskiä. Työtuomioistuin ja käräjäoikeus ovat antaneet välituomiot asiasta. Vuoden 2024 aikana on maksettu yht. 362 145 euroa ratkaistujen riita-asioiden korvauksia. Lisäksi on tehty kirjaus, Kuopion toimittaman arvion mukaan, noin 376 500 euron jo ratkaisun saaneista ja vuoden 2025 aikana maksuun tulevista korvauksista sekä vielä avoinna olevista ratkaisemattomista vaateista kertyvistä korvauksista.

Maailmanpoliittisen tilanteen johdosta kunnan tietoturva ja laajemmin kyberturvallisuuden parannuksia on tehty koko vuoden 2024 ajan. 2024 laadittu kyberturvallisuuden riskianalyysi on jatkossa kiinteä osa kunnan riskien arviointia ja hallintaa. Lisäksi analysoitiin monista eri näkökulmista teknisen kyberturvallisuuden kehitystarpeita ja kypsyyttä. Henkilöstön kyberturvaosaamisen nostamiseksi tehtiin jatkokoulutussuunnitelma ja lähdettiin valmistelevaan tietoturva- ja tietosuojakoulutuslavan vaihtoa kattamaan paremmin kiristyvät vaatimukset lainsäädännöstä. Lisäksi ICT-palveluiden jatkuvuussuunnitelma päivitettiin sekä laadittiin poikkeustilanteiden varalle toimintakortteja sekä täsmällisempiä pikaohjeita.

Väestötilavuokrat sitoivat kunnan taloudellisia resursseja. Vuoden lopussa käyttöön otettuja väistötiloja oli 9 422 m² (v. 2022 10 256 m²) ja niistä maksettiin vuoden loppuessa n. 0,166 milj. euron kuukausivuokraa. Kunta on jatkanut toimitilojen sopeuttamista nykyistä käyttöä vastaavalle tasolle. Tämä on tarkoittanut vuokrattujen toimitilojen vuokrasopimusten irtisanomisia ja kunnan nykyisten toimitilojen purkusuunnittelua.

Vakuutukset ovat ajantasaiset sekä kattavat ja omavastuiden tasot on määritelty. Kunta on vakuuttanut käyttöomaisuutensa kohtuullisilla omavastuuosuuksilla. Kunnalla on myös toiminnan keskeytysvakuutus. Lisäksi kunta on vakuuttanut vapaaehtoisella vakuutuksella järjestämiinsä toimintoihin osallistuvat kuntalaiset ja muut ulkopuoliset. Vakuutukset on kilpailutettu sekä tarvittavat tarkistukset ja täsmennykset tehty kunnan ja vakuutusyhtiön/vakuutusmeklarin yhteisessä vuosittaisessa vakuutuspalaverissa.

Tasapainottamisohjelma hyväksyttiin joulukuun 2023 valtuustossa. Sen valmisteluperiaatteena on kumulatiivisen tuloksen säilyminen käyttötalouden osalta positiivisena. Muutostalousarvio oli ensimmäinen osa talouden tasapainottamisohjelmaa ja se hyväksyttiin valtuustossa 15.4.2024. Sillä vahvistettiin toimintakatetta 1,5 Me, josta henkilöstön osuus oli em. 0,9 Me. Tulos vahvistui yhteensä 2,5 Me ottaen huomioon verotuloihin tehdyt lisäykset. Kunnan alijäämäinen talousarvio käännettiin näillä toimenpiteillä n. 0,9 Me ylijäämäiseksi. Tuloksen osalta muutostalousarvio toteutui, mutta toimintakatetavoitetta ei saavutettu.

Tasapainottamisohjelman tavoitteena on myös saattaa merkittäviä tulosvaikutuksia sisältävien tasearvojen alaskirjaukset loppuun Ahmon koulukeskuksen, kunnantalon, terveyskeskuksen ja Päivärinteen alakoulun/päiväkodin osalta. Ylimääräisiä lisäpoistoja tehtiin 2,464 milj. euroa vuonna 2024, mutta kunnan riskinä on edelleen tuleville vuosille kohdistuvat noin 10,0 milj. euron lisäpoistot tai arvon alennukset. Alaskirjaukset tulevat vaikuttamaan myös tulevina vuosina negatiivisesti kunnan tulokseen.

Valtionosuusuudistuksen lykkäys vuoteen 2027 luo oman epävarmuutensa tulevasta rahoituksesta. Valtionosuusuudistuksen vaikutuksia kunnan talouteen on toistaiseksi mahdotonta ennustaa. Epävarmuustekijöihin lukeutuvat lisäksi hankintalainmuutokset (sidosyksiköiden omistusvaatteet) sekä hyvinvointialueen toimitilapolitiikka kuntakonsernissa.

Kunnan lainakannasta 65 prosenttia on korkosuojattu tai sidottu pitkään korkoon keskimäärin asetetulla tavoitetasolla. Vuoden 2024 aikana korkotaso on pysynyt aiempia vuosia korkeammalla tasolla, mutta ollut laskussa vuoden loppua kohden. Korkotason nousu on nostanut kunnan korkokustannuksia merkittävästi vuodesta 2023 lukien. Painetta korkoriskin

hallinnalle tuo jatkossa myös mittavista investoinneista aiheutuvien leasingvastuiden kasvu. Siilinjärven luottokelpoisuus on hyvä, eikä rahoituksen saatavuudessa ole toistaiseksi ollut ongelmia. Lainamäärän kasvun hallintaan saaminen edellyttää sekä kulurakenteen hallintaa että investointien järkevää ajallista jaksottamista. Likviditeetin hallintaan kunta käyttää tarvittaessa kuntatodistuksia (juoksuaika 1 vko – 1kk), joiden saatavuus on ollut hyvä. Niin luoton saanti- kuin myös likviditeettiriski ovat edelleen alhaisella tasolla.

1.1.8 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toiminta

Kunnanhallitus päätti käynnistää Yaran alueen yleiskaavatyön, jonka tavoitteena on mahdollistaa kaivoslupien hakeminen YVA:ssa tutkitulle myöhemmin valittavalle vaihtoehdolle Yaran toiminnan jatkumiseksi 2060-luvulle saakka. Tavoitteena yleiskaavan hyväksyminen vuosien 2027-2028 aikana. Kaivoslupapäätös jää odottamaan lainvoimaista yleiskaavaa. Yaran lopullinen päätös kaivostoiminnan jatkamisesta tai lopettamisesta on odotettavissa 2030-luvun alussa lupaprosessien päätyttyä. Kunnanvaltuusto puolestaan hyväksyi Kuopion seudun MAL-sopimuksen 2024 - 2035 neuvotteluratkaisun sekä Kuopion ja Etelä-Siilinjärven kaupunkirakennesuunnitelma 2040-luvulle -suunnitelman.

Siilinjärven kunnan työllisyyspalvelut liittyy Kuopion työllisyyspalveluihin 1.1.2025 alkaen. Valmistelutyötä tehtiin vuoden aikana. Työllisyyskoordinaattorin, maahanmuuttokoordinaattorin, maahanmuuttajien palveluohjaajan ja työhön valmentavan palveluohjaajan virat ja tehtävä perustettiin vuoden aikana. Kunta vastaa jatkossa sekä työttöminä työnhakijoina että työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumisen edistämisestä. Kotoutumislain kokonaisuudistus astuu myös voimaan vuoden 2025 alussa. Kunnilla on silloin kokonaisvastuu maahanmuuttajien kotoutumisen edistäjänä.

Työllisyystilanne kunnassa oli hyvä, vaikka työttömyysluvut ovat kohonneet. Vuoden keskimääräinen työttömyysprosentti päättyi 8,4 (ed. v. 7,5) kuukausittaisen vaihteluvälin ollessa 7,4–9,9 %. Alimmillaan työttömyys oli toukokuussa ja korkeimmillaan joulukuussa. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvanut; alkuvuodesta pitkäaikaistyöttömiä oli 228 ja vuoden lopussa jo 272. Nuorisotyöttömyyskin on noussut ja pysynyt vaihtelevana. Vuoden aikana alle 25-vuotiaista oli keskimäärin 104 työttömänä (ed. v. 84).

Syntyvyys on ollut Siilinjärvellä laskeva vuodesta 2014 lähtien. Vuoden 2024 aikana Siilinjärvellä syntyi enää 150 lasta. Lasten määrän väheneminen näkyy varhaiskasvatuksen asiakasmäärissä ja perusopetuksen oppilasmäärässä. Varhaiskasvatuksen asiakaspaikkojen määrää on vähennetty ja tullaan jatkossakin tarkastelemaan palvelutarvetta vastaavasti. Syksyllä 2024 suljettiin Kunnanpaikassa sijaitseva päiväkotiyksikkö, joka toimii vuokratiloissa. Perusopetuksen osalta yleisopetuksen opetusryhmien määrä väheni kahdella ryhmällä lukuvuoteen 2024–25.

Organisaatiomuutos ja talous

Kunnassa siirryttiin neljän palvelualueen malliin organisaatiomuutoksen astuessa voimaan 1.1.2024 alkaen. Konsernipalveluiden alle keskitettiin kunnan isännöimät yhteistoiminta-alueet ympäristöterveydessä ja maaseutupalveluissa sekä vaalit ja tarkastustoiminta. Kunnanjohtajan vastaamat konsernipalvelut johtavat koko konsernia. Elinvoima- ja

yhteisten palveluiden alle, talousjohtajan vastuulle, koottiin kaikki elinvoimapalvelut sekä kunnan yhteiset tukipalvelut. Sivistys- ja Tekniset palvelut säilyivät ennallaan.

Jo ennen vuodenvaihdetta kunnanhallitus oli päättänyt talouden tasapainottamisohjelman laatimisesta. Tasapainottamisohjelmassa ei saavutettu asetettuja tavoitteita, minkä vuoksi kunnanhallitus päätti käynnistää koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut, henkilöstökulujen säästövelvoite oli 900 000 euroa. Neuvotteluissa päädyttiin toimenpiteisiin, jotka jakautuivat kertaluonteisiin ja pysyviin säästöihin. Kertaluonteisia säästöjä löydettiin 525 000 euroa ja pysyviä säästöjä 375 000 euroa. Pysyviä säästöjä ei pystytty löytämään riittävästi ilman henkilöstön irtisanomista. Vähentämistarve oli enintään 20 henkilöä. Näistä toteutui lopulta neljän henkilön irtisanominen ja loppuosa tavoitteesta muodostui eläköitymisistä, muiden poisjääntien tilalle ei rekrytoitu uusia henkilöitä, vapaaehtoisia vapaita kannustettiin pitämään ja lisäksi sovittiin mm. vapautuvan henkilökohtaisen lisän jäädyttäminen ja palvelussuhdevapaakäytännön muuttaminen.

Muutostalousarvio oli ensimmäinen osa talouden tasapainottamisohjelmaa ja se hyväksyttiin valtuustossa 15.4.2024. Sillä vahvistettiin toimintakatetta 1,5 Me, josta henkilöstön osuus oli em. 0,9 Me. Tulos vahvistui yhteensä 2,5 Me ottaen huomioon verotuloihin tehdyt lisäykset. Kunnan alijäämäinen talousarvio käännettiin näillä toimenpiteillä lopulta n. 0,9 Me ylijäämäiseksi. Tuloksen osalta muutostalousarvio toteutui, mutta toimintakatetavoitetta ei saavutettu.

Tasapainottamisohjelman valmistelutilanteesta raportoitiin valtuustoa kesäkuussa ja lopulta se hyväksyttiin joulukuun valtuustossa. Sen valmisteluperiaatteena on kumulatiivisen tuloksen säilyminen käyttötalouden osalta positiivisena, jos ei suunnitelmakauden lopussa, niin tarvittaessa tasapainottamistoimenpiteillä osoitettavana ajanjaksona. Tavoitteena on saattaa merkittäviä tulosvaikutuksia sisältävien tasearvojen alaskirjaukset loppuun Ahmon koulukeskuksen, kunnantalon, terveyskeskuksen ja Päivärinteen alakoulun/päiväkodin osalta. Taloussuunnitelmavuosien tilanne on tukala, mutta tehty taloussuunnitelma kuitenkin täyttää kuntalain 110 §:ssä olevan veloitteen laatia taloussuunnitelma tasapainoon tai ylijäämäiseksi.

Valtuusto myönsi vuoden aikana Siilinjärven Kotipolku Oy:lle kunnan 100 prosentin omavelkaisen takauksen yksilöidystä päävelasta ja sen liitännäiskustannuksista kahden rivitalotalokohteen toteuttamiseksi kunnan vuokratontille osoitteessa Silkkiuikuntie 5-7.

Kunnan tonttimyynnit ja maanhankinta oli vähäistä. Tämä näkyi myös kirjautuneissa käyttöomaisuusmyynneissä, joista kertyi -0,767 milj. euroa budjetoitua vähemmän tuloja / myyntivoittoja kokonaissumman jäädessä myös edellisvuodesta n. -0,485 milj. euroa.

Ahmon koulukeskuksen ensimmäisen vaiheen ja Siililahden koulun rakentaminen edistyi, molemmissa leasing sopimus elinkaarimallilla. Kunnan oma kohde, Siilinkosken päiväkotitoiminta valmistui elokuussa. Sote uudistuksen vuoksi kunnalta hyvinvointialueelle toimintoihin siirtyneen terveyskeskuksen vuokrasopimus on edelleen tekemättä, hyvinvointialueen toiminnasta johtuen.

Poikkeamat talousarvioon

Merkittävimmät käyttötalouden poikkeamat tilinpäätösvoiton talousarvioon raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Poikkeamien vaikutus koko kunnan tasolla vahvistettuun muutostalousarvioon nähden on 0,795 milj. euroa toimintakatetta heikentäviä. Tähän vaikutti suurempana toteutuneet toimintakulut (1,082 milj.). Kasvua muodostui henkilöstökuluihin, palvelujen ostoihin ja muihin toimintakuluihin (vuokrat).

Poikkeamia käyttötalouden puolella oli useilla sitovuustasoilla, mutta yli 5 %:n toimintamenojen ylityksiä oli vain kahdella sitovuustasolla. Lisäksi toimitilapalveluiden tulos oli yli 5 % budjetoitua heikompi. Selvitykset poikkeamista ovat käyttötalouden tulosaluekohtaisissa teksteissä, ja yhteenvetotaulukko kaikista poikkeamista löytyy kohdasta 2.6.

Koko kunnan tasolla nettoinvestointeihin käytettiin lopulta 2,2 milj. euroa talousarviota vähemmän rahaa. Kunnanhallituksen osuus tästä oli n. 0,4 milj. euroa, sivistyslautakunnan n. 0,6 milj. euroa ja teknisen lautakunnan n. 1,2 milj. euroa. Suurimpien yksittäisten kohteiden osalta mm. palloiluhalliin varattu raha jäi käyttämättä hankkeen siirtyessä tuleville vuosille, maanhankintaan varatuille määrärahoille ei ollut sopivia kohteita ja Siilinkosken päiväkodin kustannukset jäivät alle arvioidun. Tarkemmat selvitykset poikkeamista löytyy kohdasta 2.4.

Poikkeamia oli useissa hankeryhmissä, mutta vain kunnanhallituksen aineettomien oikeuksien hankeryhmä ylitti sitovuustason budjetin yli 5 %, koska kunnan osuus Kumpusen kevyenliikenteen väyläkustannuksista oli ennakoitua kalliimpi.

	Ylitykset + Alitukset -	%
KÄYTTÖTALOUS / tulosalue		
<i>Toimintamenojen poikkeama</i>		
Joukkoliikenne	+285 406	9,9
Viranomaislautakunta	+50 719	7,3
<i>Toimintatulojen poikkeama</i>		
Elinvoimapalvelut	-756 077	21,9
Viranomaislautakunta	-56 155	17,7
<i>Tilikauden tulos, poikkeama</i>		
Toimitilapalvelut, laskennallinen taseyksikkö	+1 515 461	37,8
INVESTOINNIT / hankeryhmän poikkeama	Ylitykset +	%
Kunnanhallitus: aineettomat oikeudet	+251 896	20,2

1.1.9 Ympäristötekijät

Puhtaan veden tuotannosta ja sen jakelusta sekä jäteveden vastaanotosta ja jäteveden käsittelystä vastaa Kuopion Vesi Oy. Siilinjärven kuntaan tulee jatkossakin Jynkäniemen jätevedenpuhdistamon vesistövaikutusraportit koskien Juurusveden vedenlaatua. Kunta tarkkailee käytöstä poistettujen Keskimmäisen kaatopaikan ja Tynnörisen maankaatopaikan, käytössä olevien Säyneenjoen ja Laitilanmäen maankaatopaikkojen sekä

Radantauksen teollisuusalueella tapahtuvan betoni- ja tiilimurskan maarakennuskäytön pintavesivaikutuksia. Kunta on mukana Harjamäki-Käärmelahti-pohjavesialueen yhteistarkkailussa, jossa tarkkailtavana ovat mm. Koivusaaren entisen kaatopaikan mahdolliset pohjavesivaikutukset.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen käynnistyi keväällä 2023. Työn toteuttajana oli Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys, ja rahoittajana kunnan lisäksi oli Pohjois-Savon ELY-keskus. Hanke päättyi syyskuussa 2024. Päivitetyt suojelusuunnitelmat hyväksyy kunnanvaltuusto vuonna 2025.

Kunnan toimitiloissa ovat aurinkoenergiajärjestelmät kaikissa niissä kohteissa, jotka säilyvät kunnan toimitilakannassa. Kaikki uudet toimitilat, varustetaan aurinkoenergiajärjestelmillä sekä sähköautojen latausinfraalla. Energiatohokkuus ja moderni kiinteistöautomaatio ovat yhtenä painopistealueena uusien toimitilojen toteutuksessa. Kunta hyödyntää omassa rakentamisessaan mahdollisimman paljon rakennusten purkumateriaaleja ja teollisuuden sivuvirtoja esim. yritystonttien esirakentamiseen sekä minimoi maamassojen siirtoja. Ylijäämämassojen hyötykäyttöä kehitetään koko ajan. Kunnan käytössä on useita sähkökäyttöisiä henkilö- ja pakettiautoja.

Melu-, luonto- ja kulttuuriympäristöselvitykset ovat keskeinen lähtökohta kaavatyössä. Vuoden 2024 aikana valmistui luonto-, kulttuuriympäristö- ja arkeologisia selvityksiä valmisteilla olevaan Luoteis-Siilinjärven kylä- ja rantayleiskaavaan sekä luontoselvityksiä asemakaavoihin. Uutta rakentamista pyritään sijoittamaan selvitettyjä arvoja vaalien ja ympäristöhaittoja ehkäisten. Vuonna 2024 aloitetussa Mustikkamäen asemakaavatyössä asumisen rakennuspaikkoja on tarkoitus sijoittaa Viitosen varteen. Kaavatyön pohjaksi laadittiin melu- ja hulevesiselvityksiä. Melun huomioiminen on tarpeen asuinalueen viihtyisän elinympäristön kannalta, asemakaavan sijoituksessa vilkkaan yhdystien varrelle. Täydennysrakentamishankkeet on pyritty kaavoittamaan palveluihin nähden keskeisille paikalle joukkoliikenne-, jalankulku- ja pyöräilyreittien varteen, millä pyritään vähentämään pakollista autonkäyttötarvetta ja liikenteen päästöjä.

Ilmanlaadun kannalta, erityisesti katupölyn aiheuttamien haittojen ehkäisemiseksi talvella, liukkaudentorjunnassa käytetyn hiekoitushiekan poistoon on panostettu hankkimalla kuntaan katujen pesulaitteistoa. Ilmanlaadua seurattiin talousarviovuoden ajan kirkonkylän Sorakujan mittausasemalla osana Kuopion seudun ilmanlaadun yhteisseurantaa. Seurannan reaaliaikaiset tulokset ovat nähtävillä mm. Siilinjärvi-sovelluksessa. Seurannan perusteella ilmanlaatu oli pääsääntöisesti hyvää. Liikenteestä, katupölystä ja pakkasjaksojen pienlämmityksestä johtuvat hiukkaspitoisuudet heikensivät ilmanlaadua ajoittain talvella ja keväällä. Talvella hiukkasten lisäksi typen oksidit olivat ajoittain koholla. Mittausasemalla olivat nähtävissä moottoritien vaikutukset alueen ilmanlaatuun.

Kunnanhallitus päätti toukokuussa 2022 kunnan osallistumisesta seudulliseen ilmastotyön jatkohankkeeseen. Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU) -hanke käynnistyi 1.5.2023. Hankkeessa ilmastotyötä juurrutetaan osaksi kunnan toimintaa, käynnistetään suunnitelmallinen ja vaikuttava ilmastoviestintä, kehitetään ilmastotyön seurantaa, raportointia ja mittarointia, arvioidaan ilmastotoimien vaikuttavuutta ja viedään ilmastotyö osaksi kuntien päätöksentekoa sekä talouden ja toiminnan suunnittelua.

Vuonna 2024 hankkeessa toteutettiin Siilinjärven ilmasto-ohjelman indikaattoriseuranta ensimmäistä kertaa. Hankkeessa laskettiin ruokapalveluiden viiden viikon ruokalistan sekä kunnossapidon hiilijalanjäljet. Laskentojen tulokset käytiin läpi toimialoilla. Hankkeessa toteutettiin kahdeksan koko hankealueen laajuista koulutusta: 13.3.2024 Päättäjien ilmastoinfo, neljä hankintakoulutusta huhti-toukokuussa, 4.6. Ilmastobudjetointikoulutus, 3.9. Kiertotalous ja vähähiilisyysrakentamisessa sekä 8.10.2024 Energiailtapäivä kunnille.

Lisäksi toteutettiin Siilinjärven puhtauspalveluiden esihenkilöiden ilmastokoulutus sekä sopeutumisen työpajat ruokapalveluiden- ja puhtauspalveluiden esihenkilöille.

Hanke kokosi hankealueen ruokapalvelutoimijat sekä jäteyhtiöt kattavan Hävikkiverkoston yhteistyön lisäämiseksi toimijoiden välille sekä ruokahävikin vähentämisen ja ilmastoviisaan ruokailun edistämiseksi alueella. Ilmastomuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tarkistuslista valmistui ja se lähetettiin alueen kaavoittajille testattavaksi. Siilinjärven kunnalle laadittiin ilmastobudjetti osaksi vuoden 2025 talousarviota.

Lisäksi hankkeessa laadittiin Vähähiilisten hankintojen tarkistus- ja linkkilistat sekä ympäristöteksti, jota kunnat voivat hyödyntää osana hankintaohjetta. Hankkeessa toteutettiin kuntalaisille suunnattu Ilmastosisua arkeen! -viestintäkampanja, johon osallistui 325 Pohjois-Savolaista. Pohjois-Savon opettajille toteutettiin kysely ilmastoteemojen käsittelystä kouluissa. Kyselyyn saatiin 81 vastausta. Vuoden 2024 aikana toteutettiin ilmastotoimenpiteiden vaikuttavuusarviointien sekä ilmasto- / ympäristövahtijärjestelmän hankinnat, joiden tulokset valmistuvat vuoden 2025 aikana. Siilinjärvi osallistui hankkeen tuella vuoden 2024 aikana Earth Hour -ilmastotapahtumaan, Miljoona roskapussia kampanjaan sekä Hävikkiviikkoon. Lisäksi hankkeessa viestittiin muista kampanjoista ja ajankohtaisista teemoista hankkeen nettisivujen ja somekanavien sekä kunnan somekanavien kautta, julkaistiin blogitekstejä sekä lehdistötiedotteita. Hankkeessa on tehty tiivistä yhteistyötä mm. Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja alueellisen jätehuoltoviranomaisen kanssa. Hanke on ollut esillä Kuopion seudun liikennejärjestelmätyöryhmässä, osallistunut Savonian ilmastokoordinaattorikoulutuksen suunnitteluun sekä Vastuullista metsäsuunnittelua kuntametsänomistajille -hankkeen ohjausryhmään.

Kunnanhallitus päätti joulukuussa 2024 Siilinjärven kunnan liittymisestä Finnish Sustainable Communities (Fisu) -verkostoon, joka tavoittelee päästöttömyyttä, jätteettömyyttä ja globaalisti kestävää kulutusta vuoteen 2050 mennessä. Päätöksen mukaan kunta samalla sitoutuu Fisun verkoston tavoitteisiin, jotka ovat liittymisen edellytyksinä.

Kunnan ekotukitoiminta jatkui vuoden 2024 aikana. *Vastuullista metsäsuunnittelua kuntametsänomistajille* -työ on käynnistetty.

Kuopion seudun joukkoliikenneohjelma on päivitetty vuonna 2024. Siilinjärven linjoilla liikennöidään edelleen fossiilisella polttoaineella varustetuilla busseilla. Uudessa joukkoliikenne 2035-ohjelmassa joukkoliikenteen bussit kulkevat ilman fossiilisia polttoaineita vuonna 2035, mikä on Siilinjärven ja Kuopion strategisen toimintalinjan mukainen tavoite siirryttäessä vähäpäästöiseen joukkoliikenteeseen. EU:n puhtaita ja energiatehokkaita ajoneuvoja koskevan direktiivin (CVD) ja sitä koskevan kansallisen lain mukaan liikenteestä 41 % on oltava puhtaita ja energiatehokkaita 2.8.2021–31.12.2025 tehtävissä hankintasopimuksissa ja 59 % vuosina 2026–2030 tehtävissä hankintasopimuksissa. Tavoite tullaan saavuttamaan, koska tavoitteen saavuttamiseksi riittää esimerkiksi uusiutuvan biodieselin käyttö. Laki ei velvoita sähköbusseihin.

Kunnan hankintaohjeen mukaan hankintojen periaatteisiin kuuluu kokonaistaloudellisen edullisuuden arviointi, mikä edellyttää muun muassa kestävästä kehityksestä eli tuotteen koko elinkaaren huomioon ottamista ympäristövaikutuksineen. Laadullisten valintakriteereiden käyttö valintaperusteena on myös perusteltua ja suositeltavaa. Kunta on valtuuttanut Sansia Oy:n hoitamaan yhteishankintoja.

1.1.10 Muut ei-taloudelliset asiat

Kunnassa on laadittu henkilöstön yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma, jossa myös yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden hyväksyminen sekä edistäminen ovat näkökulmana, jotta erilaiset epätasa-arvoa aiheuttavat tekijät tulisi huomioitua laaja-alaisesti. Lisäksi kunnassa on laadittu kunnan toimintaa ja palveluita koskeva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Kunnassa on laadittu Työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka on voimassa kolme vuotta kerrallaan. Toimintaohjelma kokoaa tavoitteet ja toimenpiteet työhyvinvoinnin ja työsuojelun edistämiseksi. Tavoitteet ja toimenpiteet laaditaan työhyvinvointikyselyn tulosten sekä muun käytettävissä olevan tiedon perusteella

Kunnassa ei ole havaintoja tai epäilyjä korruptiosta tai lahjonnasta. Kunnan työntekijöitä varten on käytössä ilmoituskanava (Whistleblowing). Ilmoituskanava on Siilinjärven kunnan sisäinen palvelu, jonka kautta on mahdollista ilmoittaa mahdollista havaituista laillisuusongelmista (kuten esimerkiksi korruptio tai petos) tai työn tekemisen yhteydessä havaituista väärinkäytöksistä. Lisäksi kunnassa on käytössä kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri.

Kunnassa on ajantasainen, hankintalainsäädökset huomioonottava hankintaohjeistus. Omana työnä tehtävät tavara- ja palveluhankinnat toteutetaan kilpailuttamalla ohjeistuksen mukaisesti. Kunnan tavarahankinnat tehdään kuitenkin pääsääntöisesti Sansian keskitetysti kilpailuttamista hankintapaikoista vakiintunutta, pääasiassa sähköistä tilauskanavaa käyttäen. Hankintapäätöksiä seurataan sisäisen valvonnan keinoin.

1.2 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko 1.1. – 31.12.2024

1.2.1 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan politiikka vahvistettiin kunnanvaltuustossa 3.2.2014 § 3.

Siilinjärven kunnan hallintosäännön 78 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa riskienhallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta sekä päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta. Kunnanhallitus on vahvistanut Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen kokouksessaan 9.6.2014 § 133.

Siilinjärven kuntakonserniohje on vahvistettu KV 27.5.2019 § 18. Konserniyhtiöt ovat järjestäneet sisäisen tarkastuksensa ja riskienhallintansa Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen sekä konserniohjeen mukaisesti.

Kunnanjohtaja huolehtii kuntakonsernin tasolla riittävän ja toimivan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Kunnan johtoryhmä ja sisäinen tarkastus avustavat kuntakonsernin johtoa kokoamalla ja arvioimalla kuntakonsernin merkittäviä riskejä yhdessä palvelualueiden ja tytäryhteisöjen kanssa. Sisäinen tarkastus avustaa kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa heidän valvontavelvollisuuksiensa täyttämisessä tarkastamalla ja arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta.

1.2.2 Kunnanhallituksen arvio konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilasta

Siilinjärven kunnanhallituksen selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta vuodelta 2024 perustuu palvelualueiden ja konserniyhtiöiden antamiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selontekoihin.

Kuntakonsernin tavoitteiden toteutuminen

Asiaa on yksityiskohtaisemmin käsitelty tilinpäätöksen toimintakertomuksen palvelualueita koskevassa osiossa ja talousarvion toteutumisvertailuissa.

Taloussuunnitelmassa tavoitteet oli eritelty valtuusto- ja lautakuntatasoisiksi, joista jälkimmäiset olivat valtuustoon nähden vain informatiivisia. Tämä on selkeyttänyt tavoiteasetantaa ja tavoitteiden seurantaa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Palvelualueiden sisäisen valvonnan vuosiraportteihin perustuen toimintaa on toteutettu ohjaavien säädösten ja määräysten mukaisesti. Kuntaan ei ole kohdistunut tai kohdistumassa vaateita, jotka johtuisivat esimerkiksi lakisääteisten tehtävien laiminlyönnistä.

Yksittäisistä viranhaltijapäätöksistä tehty oikaisuvaatimukset ja valitukset ovat olleet vähäisiä suhteessa päätösten kokonaismäärään. Näihin ei kohdistu taloudellisia korvausvaatimuksia.

Tuloksellisuuden arviointi

Tuloksellisuutta on arvioitu vuoden 2024 aikana eritasoisilla strategisilla mittareilla peilaten strategiaan tavoitteisiin: ketterä kehittäjä, hyvinvoiva arki ja elinvoimainen ympäristö. Vuonna 2024 toteutettiin asiakkaiden tyytyväisyyskyselyitä joukkoliikenteestä sekä varhaiskasvatus- ja kansalaisopiston palveluista suunnitelman mukaisesti. Lisäksi kyselyitä järjestettiin muun muassa henkilöstöpalveluissa ja liikuntapalveluissa. Opetuspalveluissa kysely toteutetaan joka toinen vuosi, jolloin seuraava palveluiden tyytyväisyyskysely tulee toteutettavaksi vuonna 2025.

Tuloksellisuuden arviointi perustuu taloussuunnitelmaan kirjattujen taloudellisille ja toiminnallisille tavoitteille asetettujen mittareiden seurantaan ja arviointiin. Lisäksi kuukausittain laaditaan talouden estimaatti ja palvelualueet seuraavat talouden toteutumista systemaattisesti.

Omaisuden ja palveluiden hankinnan, luovutuksen sekä hoidon valvonta

Hankintavaltuudet on määritelty hallintosäännössä ja hankintaohjeessa sekä lautakunta- ja viranhaltijatasoisin delegointipäätöksin. Kunnan hankintaohjeistus on päivitetty vuoden 2023 alussa.

Hankintatoimi on järjestetty laajana maakunnallisena kokonaisuutena Sansia Oy:n kautta.

Kunnan omat hankinnat on hoidettu hankintoja koskevien säädösten mukaisesti, eivätkä kunnan hankintapäätökset ole olleet markkinaoikeuden käsiteltävänä. Yhteishankinnassa kilpailutettujen tuotteiden ostotoiminnan ja sähköisen hankintamenettelyn käytännöt ovat vakiintuneet. Käytössä on hankintojen tilaajaportaali. Kiertonet-huutokauppaportaalia ja huutokauppatilaisuuksia käytetään käytöstä poistetun tavarantoiminnan luovutukseen. Tietojärjestelmä- ja mobiililaitteiden hankinta ja elinkaaren hallinta tapahtuu leasing-sopimukseen sisältyvänä.

Kunnan hankinnoissa on noudatettu EU-pakotelainsäädäntöä. Ohjeita noudatetaan ja käyttöomaisuusluettelot ovat ajan tasalla 3StepIt-laiterekisterissä.

Sopimukset on pääsääntöisesti viety Dynasty-asianhallintajärjestelmään, mutta käytössä on vielä muitakin järjestelmiä ja vaihtelevia toimintatapoja. Sopimushallinnan käytännöissä on huomattu kehittämistarpeita. Valmistelussa on sopimushallinnan ohje.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiskohteet

Ulkoisen toimintaympäristön vaikutuksia koko kunnan tasolla, toimialoilla ja eri toiminnoissa arvioidaan strategia- ja talousarvioprosesseissa, talouden osavuosi- ja tilinpäätösraportoinneissa sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Strategisten ja sitovuustason tavoitteiden toteutumista uhkaavia merkittävimpiä riskejä ja tavoitteisiin liittyviä uusia mahdollisuuksia tunnistetaan ja arvioidaan talousarvion tavoitteiden suunnittelu- ja seurantaprosesseissa. Tavoitteiden toteutumiseen liittyvien riskien tunnistamis- ja arviointiprosessi on ollut käytössä.

Toimielinpäätöksenteon yhteydessä suoritetaan pääsääntöisesti päätösten vaikutusten ennakoarviointia suhteessa kuntastrategiaan. Vaikutusten ennakoarviointia on tehty toimielimissä vuodesta 2020 lähtien ja helmikuussa 2023 ohjeistusta päivitettiin velvoittamaan ennakoarviointi jokaiseen päätökseen. Ennakoarviointia on toteutettu vuoden 2024 aikana hyvällä tasolla. Toteutumista seurataan ja kehitetään edelleen.

Vuoden 2024 aikana kunta on raportoinut Valtionkonttoriin raportointijärjestelmän vaatimusten mukaisesti.

Kuvaus kehittämistoimenpiteistä

Sisäisen valvonnan vuosisuunnitelma on laadittu ja vahvistettu kunnanhallituksessa. Riskienarviointin pohjalta on saatu luotua prosessi, jolla tarkastustoimintaa on kehitetty ajantasaiseksi, sisäistä valvontaa palvelevaksi toiminnaksi. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toiminut hyvin, koska merkittävä osa valtuuston asettamista niin taloudellisista kuin toiminnallisistakin tavoitteista on saavutettu tilikaudella talousarvioon tarkasteltuna. Tietyt tavoitteista jäämiset eivät ole johtuneet sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan laiminlyömisestä vaan muista ulkoisista syistä.

Kuntaan laadittiin kyberriskianalyysi vuoden 2024 aikana, jossa kartoitettiin laajasti erilaisia riskityyppejä ja niiden hallintakeinoja toimintaympäristössämme. Kyberriskianalyysi on jatkossa kiinteä osa kunnan vuosittaista riskienarviointiprosessia. Myös muita kyberturvallisuuden parannuksia edistettiin vuoden 2024 aikana kuten teknisen kyberturvallisuuden parannuksia Microsoft-ympäristössämme, palomuurin vaihto Tieran palvelumalliseen palomuuripalveluun ja ICT-palveluiden jatkuvuussuunnitelman päivittäminen.

1.2.3 Konsernin merkittävimpien riskien hallinta

Kunnan talouteen tulevina vuosina kohdistuvaa alijäämän riskiä pyritään hillitsemään talouden tasapainottamisohjelmalla tulevien taloussuunnitelmavuosien aikana (kunnanvaltuusto 11.12.2023 § 56).

Sivistyspalveluiden päätetyt investoinnit ja tulevat hankesuunnitelmat merkitsevät taloudellista riskiä tulevina vuosina.

Kuvaus merkittävimpien riskien arviointimenettelystä

Merkittävimmät riskit arvioidaan taloussuunnitelman laadinnan yhteydessä ja niiden toteutumista arvioidaan talousarvion valtuustoseurannan sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Menettelyistä on ohjeistettu Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeessa.

Kunnan kannalta merkittävässä toiminnoissa riskeihin ja häiriötilanteisiin on varauduttu etukäteen laadituilla suunnitelmilla. Varautumissuunnitelmia päivitetään ja seurataan systemaattisesti. Vuonna 2024 on jatkettu kunnan varautumisen kokonaisvaltaista kehittämistä.

Henkilöriskit liittyvät ammattihenkilöstön saatavuuteen ja korvattavuuteen työpaikan vaihdosten ja sairauspoissaolojen aikana. Korvaavia henkilöitä ei aina löydy nopeasti. Sivistyspalveluissa, yhteisissä palveluissa ja teknisissä palveluissa riskit ovat jo toteutuneet kelpoisten hakijoiden puutteen vuoksi. Vuonna 2024 sijaisten ja määräaikaisten työntekijöiden rekrytointi on ollut haastavaa, eikä kaikkia tehtäviä ole saatu täytettyä.

Siilinjärven kunnan sairauspoissaolot ovat kääntyneet laskuun koronavuosien jälkeen. Vuoden 2024 sairauspoissaolo oli 11,4 kalenteripäivää per työntekijä (kaikki työntekijät vakituiset ja määräaikaiset). Sairauspoissaolot laskivat 1,7 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Työterveyshuollon palveluihin on lisätty psykiatrisen sairaanhoitaja sekä työpsykologin palveluita. Mielen hyvinvointiin ja työssäjaksamisen tukemiseen liittyvää koulutusta on järjestetty niin esihenkilöille kuin työntekijöillekin.

Vuonna 2024 työtapaturmien aiheuttamien poissaolojen määrä laski edelleen huomattavasti edellisistä vuodesta. Vuonna 2024 poissaoloon johtaneita työtapaturmia oli yhteensä 214 poissaolopäivää. Vakavia, yli 30 päivän poissaoloon johtaneita tapaturmia, sattui 1 kpl. Työtapaturmista johtuvien poissaolojen osalta tavoitteena oli alle 250 kalenteripäivää. Tavoite saavutettiin monen vuoden jälkeen. Työtapaturmien ennaltaehkäisyssä yksi tärkeä keino on työyksikön haittojen ja vaarojen arviointi osana jokapäiväistä työtä. Läheltä piti -tilanteet ja tapaturmat käydään läpi esihenkilöinfoissa ja työyksikössä. Työtapaturmat, läheltä piti -tilanteet ja havaitut turvallisuuspuutteet raportoidaan sähköiseen järjestelmään. Johtoryhmä käsittelee kuukausittain työtapaturmien aiheuttamat poissaolopäivät ja lisäksi johtoryhmälle sekä palvelualueille kootaan neljännesvuosittain tapaturmien tarkemmat kuvaukset.

Omaisuusriskit ja toiminnan vastuuriskit ovat hallinnassa. Vakuutukset ovat ajantasaiset sekä kattavat ja omavastuiden tasot on määriteltä. Vakuutukset on kilpailutettu ja tarvittavat tarkistukset ja täsmennykset tehdään kunnan ja vakuutusyhtiön/vakuutusmeklarin yhteisessä vuosittaisessa vakuutuspalaverissa. Käytössä on ollut vakuutusmeklaripalvelu.

Kunta on palvelutoiminnassa tapahtuneista vahingoista suorittanut joitakin korvauksia. Palvelutoiminnan laajuus huomioon ottaen vahinkojen määrä on ollut erittäin vähäinen. Kunnan vahinkorahastosta ei maksettu korvauksia vuonna 2024. Toiminnallisesti tai talouden näkökulmasta tarkasteltuna merkitykseltään vakavia riskejä ei ole realisoitunut.

Vahinkokorvausoikeudellisia prosesseja ei ole ollut eikä kunta ole joutunut väärinkäytöksistä oikeudellisiin tai taloudellisiin korvausvastuisiin.

1.2.4 Konserniyhtiöt

Merkittävimpien riskien hallitsemiseksi myös konserniyhtiöissä seurataan säännöllisesti sovittuja mittareita, tavoitteiden toteutumista ja niihin liittyviä riskejä. Tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat tytäryhteisöjen riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä riskien raportoinnista kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Toimitusjohtajat vastaavat riskienhallinnan järjestämisestä sekä tuloksellisuudesta. Taloudellisista riskeistä merkittävimpiä ovat peruskorjauksen tarpeessa oleva rakennuskanta, toimitilojen kysyntä hybridityöajassa sekä hyvinvointialueen vuokraamien tilojen jatkovuokraus.

Kunnanjohtaja ja sisäinen tarkastus suorittavat konsernivalvontaa säännöllisesti toimintavuoden aikana, minkä lisäksi he käyvät yhdestä kaksi kertaa vuodessa konsernivalvontakeskustelut tytäryhteisöjen hallitusten puheenjohtajien ja toimitusjohtajien kanssa. Kaikkien tytäryhteisöjen ja konsernijohtoon yhteinen valvontatapaaminen on pidetty kerran vuodessa.

Kunnanvaltuuston hyväksymä konserniohje (27.5.2019 § 18) määrittelee tarkemmin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät.

1.2.5 Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Palvelualueiden johtajat ovat tehneet sisäistä valvontaa omilla palvelualueillaan ja raportoineet siitä sisäiselle tarkastukselle kunnassa käytössä olevaan sisäisen tarkastuksen muistilistan mukaisesti. Raporttien pohjalta on kukin palvelualue tehnyt arvion omista valvontakäytännöistään.

Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma laaditaan vuosittain ja vahvistetaan hallintosääntöön perustuen kunnanhallituksessa. Riskienarvioinnin pohjalta on saatu luotua prosessi, jolla tarkastustoimintaa on kehitetty ajantasaiseksi, sisäistä valvontaa palvelevaksi toiminnaksi. Sisäinen valvonta (johtoon tarkkailu- ja varsinainen tarkastustoiminta) ja riskienhallinta on toiminut hyvin, koska merkittävä osa valtuuston asettamista niin taloudellisista kuin toiminnallisistakin tavoitteista on saavutettu tilikaudella, väärinkäytöksiä ei ole ilmennyt eikä kunta ole joutunut oikeudellisiin tai taloudellisiin korvausvastuisiin. Sisäisen valvonnan prosesseja on tarkasteltu vuoden 2024 loppupuolella, koska kuntaorganisaatiossa on tapahtunut henkilövaihdoksia.

1.3 Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoden talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä

Laadittu tilinpäätös vahvisti taseeseen kertynyttä ylijäämää, jota on nyt tilinpäätösvoiton lopussa yhteensä 4,916 milj. euroa. Talousarvio kuluvalle vuodelle on 0,693 milj. euroa ylijäämäinen, mutta suunnitelmavuosilta olisi kertymässä alijäämää yhteensä -4,948 milj. euroa. Mikäli kumulatiiviset ylijäämät todella tulevat käytetyksi ko. aikajaksolla, se tarkoittaa alijäämän pakollisen kattamisen laukeamista ja entistäkin tarkempaa ja tiukempaa taloudenpitoa vuodesta 2028 alkaen. Siksi kuluvaan vuoden talousarvion tulos tulisi toteutua vähintään laaditulla tasolla ja suunnitelmavuosia tulee uudelleen tarkastella talousarvion laadinnan yhteydessä. Laadittua talouden tasapainottamisohjelmaa tulee tarkoin noudattaa ja siihen tulee löytää entistä vaikuttavampia ja pysyvämpiä keinoja.

Alkuvuodesta julkaistujen verotulokehysten perusteella verotulojen kertymiin olisi odotettavissa yhteensä n. -0,9 milj. euron heikennys, mikä kohdistuu kunnallisveron tuottoon. Yleinen talouskehitys ei ole toteutunut arvioidulla tasolla, joten sillä on heijastevaikutuksia kuluvaan vuoden verokertymiin ja on mahdollista, että vuoden 2024 jako-osuuteen tehdään negatiivinen oikaisu verotuksen valmistuttua. Toisaalta saatu valtionosuuspäätös oli n. 0,2 milj. euroa talousarviota parempi. Tulopohjaan on näiden perusteella siis odotettavissa heikennyksiä, mitkä toteutuessaan syövät laaditun ylijäämän. Lisäksi maankäyttö on arvioinut talousarvioonsa saavan tonttien myynnistä ja maankäyttösopimuksista tuloja yli 0,7 milj. euroa enemmän mitä viime vuonna toteutui. Rakentaminen on edelleen todella vähäistä.

Realisoituvat riskit voivat muuttaa taloustilannetta edelleen huonompaan suuntaan. TE-uudistuksen kulupohja on laskettu valtion järjestämän toiminnan pohjalta, aloittavan työllisyysalueen todellinen tilanne selviää vuoden 2025 kuluessa. Työehtosopimukset ovat katkolla 30.4.2025, korotusten suuruusluokka selviää sen jälkeen. Pohjois-Savon pelastuslaitokseen liittyvät vaatimukset varallaolokorvausten korvaamisesta ovat edelleen kesken. Vuoden 2024 aikana on saatu eri oikeusasteiden päätöksiä, joiden perusteella maksuja suoritetaan vuoden 2025 aikana. Oletus on, että tehty varaus kattaa vuoden 2025 maksut ja mahdollisesti vielä sen jälkeen maksettavaksi lankeavaa osuutta (Kuopion arvio).

Haasteena ovat alati lisääntyvät tarpeet sivistyspalveluissa ja toisaalta muun palvelutoiminnan suppeus suhteessa sivistyspalveluihin eli karsittavaa ei enää ole muusta toiminnasta sivistyspalveluiden katteeksi. Niinpä tasapainottamistoimia ja säästökohteita on vääjäämättä löydettävä jatkossa myös sivistyspalveluiden kokonaisuudesta. Uusiin seiniin satsaamisen sijaan katse on käännettävä toimitilojen entistä tehokkaampaan käyttöön ja peruspalvelutason ylläpitoon. Kunnan tulisi päästä luomaan edellytyksiä elinvoimaa ja työllisyyttä tuoviin investointeihin, mutta tähän saakka kunta on joutunut käyttämään kaikki ylijäämät yksinomaan taseessa olevien, purettavaksi menevien, rakennusten menojäännösten alaskirjauksien kattamiseen. Tähän saakka lisäpoistoja ja arvonalennuksia on ollut 8,7 milj. euroa ja vastaavia kirjauksia on tuleville vuosille tehtävänä vielä n. 10,0 milj. euron edestä.

Valtionosuusuudistuksen lykkäys vuoteen 2027 luo oman epävarmuutensa tulevasta rahoituksesta. Epävarmuustekijöihin lukeutuvat myös hankintalainmuutokset (sidosyksiköiden omistusvaateet) sekä hyvinvointialueen toimitilapolitiikka kuntakonsernissa.

1.4 Kokonaistalouden tarkastelu

1.4.1 Tuloslaskelma

Kunnan tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tuloslaskelmassa esitetään ne tuotot, jotka on saatu kunnan ulkopuolelta ja kulut, jotka ovat syntyneet hankinnoista kunnan ulkopuolelta.

Tuotot

Kunnan *toimintatuotot* olivat tilikaudella yhteensä 14,801 milj. euroa ja ne supistuivat edellisestä vuodesta -6,3 %. Euromääräinen pudotus oli n. -0,996 milj. euroa.

Myyntituottoja kertyi yht. 5,659 milj. euroa ja niiden osuus alenemasta oli n. -0,208 milj. euroa (-3,5 %). Suurin muutos tapahtui teknisten työpalveluiden myynissä, mitkä vähentyivät edellisvuodesta yht. -0,530 milj. eurolla, koska suurien koulukeskusinvestointien laskutusta rahoitusyhtiöltä oli edellisenä vuonna enemmän. Lisäksi tilinpäätösvuonna vähentyi mm. joukkoliikenteen myyntitulot, yhteistoiminta-alueiden kuntalaskutus, metsän myyntitulot ja vähemmän kertyi myös muita myyntituloja, kaikki em. yht. n. -0,340 milj. euroa. Myyntituotot kuitenkin kasvoivat edellisvuodesta mm. valtiolta saaduilla korvauksilla, yht. 0,398 milj. eurolla, joita olivat mm. kaksien eri vaalien järjestämisestä saadut korvaukset, eläinlääkintähuollon valvontamaksut (0,127 milj.) ja erityisesti maahanmuuttopalveluiden saamat korvaukset, mitkä kasvoivat 0,238 milj. euroa. Myyntituottoja tuli lisää myös mm. kuituyhtiöiden katutyömaksuista n. 0,120 milj. eurolla ja lisääntyneistä varhaiskasvatuksen hoitopaikkamyynteistä Kuopiolle n. 0,100 milj. eurolla.

Maksutuottoja kertyi 1,468 milj. euroa. Ne supistuivat -18,8 % eli euromääräisesti -0,339 milj. euroa. Maksujen alenema muodostui käytännössä kahdesta erästä: maankäyttösopimuksia hyvitetiin tonttien luovutuskelpoisuuden viivästyttyä ja rakennusvalvontamaksut jäivät edellisvuotta pienemmäksi.

Tuet ja avustukset ryhmä jatkoi myös pienentymistä, kokonaissumman ollessa 1,728 milj. euroa. Vähennys -0,413 milj. euroa eli -19,3 % muodostui käytännössä kokonaan valtiolta ja EU:lta saatavien tukien ja avustusten vähennyttä sivistyspalveluiden eri hankkeissa -0,474 milj. eurolla edellisvuodesta.

Muissa toimintatuotoissa vuokratuottoja kertyi 5,069 milj. euroa, summan ollessa edellisvuoden tasolla ja tonttien myyntiä 0,333 milj. euroa (-0,485 ed. v. vähemmän) ja muita tuottoja n. 0,544 milj. euroa (0,406 ed. v. enemmän). Viimeksi mainituissa on kertaeränä vanhoihin kunnan lastensuojelun kustannuksiin liittyvän riita-asian ratkaisu 0,366 milj. euron edestä.

Varsinaisen toiminnan kokonaistuottojen merkittävimmät erät ja tuotto-osuudet ovat seuraavat:

	Tuotot 1 000 €	muutos %
Myyntituotot	5 659	-3,5
Maksutuotot	1 468	-18,8
Tuet ja avustukset	1 728	-19,3
Muut toimintatuotot	5 946	-0,6

Kulut

Toimintakulujen kokonaismäärä oli tilikaudella 77,694 milj. euroa, vähennys edelliseen vuoteen oli -0,9 % eli euroissa n. -0,704 milj. euroa.

Henkilöstökulut kunnassa olivat 41,902 milj. euroa, kulujen kokonaiskasvu pysähtyi ja kääntyi lievään laskuun yht. -0,304 milj. eurolla eli -0,7 %. Pelkkien palkkojen osuus kasvoi n. 0,150 milj. euroa, mutta henkilösivukuluissa tapahtuneet muutokset aiheuttivat em. kääntein.

Henkilösivukuluissa vahvistetut sosiaalivakuutusmaksut olivat yht. 19,44 %, alenema yht. n. -1,29 %-yksikköä. Ainoastaan eläkemaksussa oli pientä nousua, mutta muiden henkilösivukulujen prosentit laskivat. Erityisesti työttömyysvakuutusmaksuun tehty alennus miltei kokonaisella prosenttiyksiköllä ja sairausvakuutusmaksun alennus -0,37 prosenttiyksiköllä, toi merkittävän säästön henkilösivukulujen määrään, mikä supistui yht. n. -0,442 milj. eurolla. Eläkekulujen Tasausmaksua maksettiin yht. 1,176 milj. euroa. Maksun perusteet on tarkistettu sote-uudistuksen jälkeen ja se on pienentynyt sote-ajoista lopulta n. 0,4 milj. euroa.

Henkilöstötilastojen mukaan vakinainen henkilöstömäärä aleni yhteensä vuoden lopun tarkastelutilanteessa -9 henkilöllä ja määräaikaisten määrä vastaavasti -39 henkilöllä. Vuodelle oli budjetoitu yht. -4,2 henkilön vähennys. Sopimuskorotusten myötä palkkoihin tehtiin 4 %:n korotukset 1.6. alkaen (loppuvuoden osuus 2,5 %). Edellisenä vuonna osa korotuksista maksettiin kertakorvauksena.

Talouden tasapainottamisohjelmassa tavoiteltiin yhteensä n. 0,900 milj. euron kokonaissäästöä henkilöstökuihin (talousarvioon nähden). Se jakautui tilapäisiin / kertaluonteisiin säästöihin n. 0,525 milj. eurolla. Näistä vuoden aikana pidettiin palkattomia ns. bonusvapaapäiviä 1 003 ja lomarahavapaita 960 päivää. Kertynyt osuus n. 0,269 milj. euroa. Lisäksi henkilöstökuluihin oli laskettu mm. Eduhouse -koulutuksen säästö, Kevan tasausmaksu, sairauskuluvakuutus ja ns. keräilyerät yht. n. 0,235 milj. euroa.

Pysyvissä henkilöstösäästöissä tavoite oli 0,375 euroa. Irtisanomisten osuus n. 0,155 milj. euroa. Ennen YT-neuvotteluja tiedetyt eläköitymiset ja irtisanoutumiset alkuvuodesta 2024 arvio n. 0,120 milj. Lisäksi HK-lisän jäädyttäminen, palkkaoikaisut ja muut säästöohjelman toimenpiteet mm. palvelussuhdevapaan muuttaminen ja arvio henkilöstön vähentymisestä johtuvat työterveyskulujen, Smartum liittymät yms. vähentyminen eli toteumaksi yht. n. 0,395 milj. euroa.

Jaksotetussa lomapalkkavarauksessa oli kasvua 0,042 milj. euroa, kokonaissumman ollessa 4,435 milj. euroa. Sairauspoissaolot vakinaisten työntekijöiden osalta olivat 14,1 kalenteripäivää (ed. 13,6).

Eniten henkilöstökulut supistuivat suurimmalla palvelualueella eli sivistyspalveluissa, missä vähennystä kertyi yht. -0,260 milj. euroa eli -0,8 %. Pientä vähennystä kertyi teknisissä palveluissa, -0,073 milj., elinvoima- ja yhteisissä palveluissa -0,61 milj. ja pois jäivät vielä edellisen vuoden alussa kertyneet sosiaali- ja terveyspalveluiden -0,040 milj. kulut (tilinpäätösvalmistelu ym.). Konsernipalvelut oli ainoa alue missä lopulta oli hienoista kulujen kasvua.

Palveluiden ostot olivat yht. 17,825 milj. euroa. Summa jakaantui asiakaspalveluostoihin, joita oli yht. 4,739 milj. euroa ja muihin ostopalveluihin yht. 13,085 milj. euroa. Asiakaspalveluostoista valtaosan muodostaa varhaiskasvatuksen palvelusetelikulut, joihin käytetään vuodessa 3,588 milj. euroa. Muita asiakaspalveluja ostetaan mm. muilta kunnilta päivähoito- ja opetuspaikkoina. Kokonaissumma pysyi näiden osalta edellisvuoden tasolla. Muiden ostopalveluiden neljä suurinta kuluryhmää muodostuvat asiantuntijapalveluista, ict-palveluista, kunnossapidosta ja kuljetuspalveluista. Pelkästään näistä kertyy yht. 8,777 milj. euroa. Lisäksi on lukuisia muita kunnan toiminnassa tarvittavia palveluita kuten työterveys, talous- ja henkilöstöpalvelut Monetralta, puhtauspalvelut, jne. Joukossa on myös toteutuneita korvauksia pelastuslaitoksen varallaolokorvausten riita-asioihin sekä näiden edelleen ratkaisemattomana oleviin arvioituja kuluja n. 0,739 milj. euron edestä.

Palveluiden ostojen sisällä suurimmat muutokset kohdistuivat asiantuntijapalveluihin (vähennys -0,235 milj.), kuljetuspalveluihin (lisäys 0,268 milj.) ja muihin yhteistoimintaosuuksiin (lisäys 0,202 milj.) joissa kasvu kohdistui em. pelastuslaitoksen korvauksiin. Muut muutokset kohdistuivat useisiin pienempiin kulueriin. Kuluryhmä kokonaisuutena pysyi edellisvuoden tasolla.

Aineiden ja tarvikkeiden kokonaissumma oli 5,228 milj. euroa, tässä vähennystä edellisvuoteen -1,001 milj., -16,1 %. Merkittävin vähennys tuli energiakuluihin hintojen aletessa sekä poistuvien rakennusten lämmitysten katkaisujen kerryttäessä yht. n. -0,832 milj. euroa pienemmät kulut. Edellisvuotista nousua ne eivät kuitenkaan kattaneet (1,072 milj.). Myös elintarvikkeiden hinnat on tasaantuneet ja toisaalta myös ateriamääriä oli edellisvuotta vähemmän, joten tämä näkyi myös pienentyneinä kustannuksina -0,128 milj. eurolla.

Annetut avustukset toteutuivat yhteensä n. 2,890 milj. euron suuruisina, vähennys yht. -0,152 milj. euroa. Kotitalouksille myönnettäviä avustuksia näistä oli yht. 0,815 milj. euroa. Summan sisältävä lasten koti- ja muiden hoitotukien käyttö vähentyi -0,171 milj. eurolla. Työmarkkinatuen kuntaosuus jäi hienoisesti edellisvuotta pienemmäksi, kokonaissumman ollessa 1,135 milj. euroa. Pitkäaikaistyöttömien määrä vuoden aikana lisääntyi keskimäärin kuudella, vaikka vuoden lopun tilanne oli kivunnut jo 240 henkilöön (ed. v. 218). Yhteisöille annettavissa avustuksissa oli pientä kasvua, niitä myönnettiin yht. 0,940 milj. euron edestä.

Muut toimintakulut muodostuvat pääsääntöisesti vuokratuloista (9,533 milj.) ja muista kuluista (0,315 milj.). Sisäilmaongelmaisten kohteiden väistötiloiksi hankittujen viipaleiden kustannuksista käytettiin toimitilapalveluiden tiedon mukaan vuoden aikana edellisvuosien tapaan rahaa yht. n. 2,0 milj. euroa. Vuokratulot jatkoivat edelleen kasvua, mitä kertyi edellisvuodesta peräti 0,804 milj. euroa. Rakennusten osuus tästä oli 0,612 milj. euroa ja sen suurin osa muodostui uuden pelastusaseman valmistuttua (0,540 milj.) ja entisten kohteiden vuokrankorotuksista. Koneiden ja laitteiden osuus vuokratulujen lisäyksestä oli 0,133 milj. euroa. Muihin sekalaisiin vuokriin sisältyi mm. uutena tulleen polkupyöräedun vuokratulot. Muut toimintakulut ryhmässä oli vanhan pelastusaseman myynnistä kertynyt 0,188 milj. euron tappio, jäsenmaksuja ja luottotappioita saamatta jääneistä tuloista. Kokonaisuutena näiden osuus säilyi edellisvuoden tasolla.

Toimintakulujen merkittävimmät erät ovat seuraavat:

	Toimintakulut 1 000 €	Muutos 1 000 €	Muutos %
Henkilöstökulut	41 902	-304	-0,7
Asiakaspalveluiden ostot	4 739	-82	-1,7
Muiden palveluiden ostot	13 085	72	0,6
Aineet, tarvikkeet, tavarat	5 228	-1 001	-16,1
Avustukset	2 890	-152	-5,0
Muut toimintakulut	9 848	763	8,4

Valmistus omaan käyttöön -liittyvät kulut sisältyvät tuloslaskelman toimintakuluihin, ja niiden vaikutus on eliminoitu Valmistus omaan käyttöön -rivillä.

Toimintakate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena syntyvä toimintakate ilmoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate on kunnissa negatiivinen, sillä verotulot ja valtionosuudet muodostavat merkittävän osan kunnan tuloista. Vuonna 2024 kunnan toimintakatteen määrä oli n. -62,801 milj. euroa. Toimintakate kasvoi (heikkeni) edelliseen tilikauteen verrattuna +0,313 milj. euroa (0,5 %). Kulujen hillintää auttoi tehty muutostalousarvio ja sen sisältämä neuvottelutulos henkilöstösäästöistä, työttömyysvakuutusmaksun aleneminen ja energiakulujen kasvun kääntyminen laskuun. Valtakunnallisesti toimintakate kasvoi kunnissa ennakkotietojen mukaan n. 1,6 %.

Konsernipalveluiden ulkoinen toimintakate pysyi kokonaisuudessaan lähes edellisvuoden tasolla. Yhteistoiminta-alueista maksettava Siilinjärven kuntaosuus sekä keskusvaalilautakunnan ja tarkastuslautakunnan toimintakatteiden erot edelliseen vuoteen olivat hyvin pieniä. Konsernipalveluissa suurin kasvu muodostui pelastustoimen korvauksiin 0,133 milj. eurolla ja jonkin verran myös Uimala Oy:lle maksettaviin avustuksiin. Toisaalla kunnanjohtoon kustannukset vähentyivät n. -0,217 milj. eurolla (henkilöstö- ja muut kulut).

Elinvoima- ja Yhteisten palveluiden toimintakate kasvoi (heikkeni) 0,778 milj. euroa. Tästä elinvoimapalveluiden osuus oli 0,836 milj. euroa. Summan suuruuteen vaikuttaa eniten maankäyttöpalveluiden toimintakatteiden heikkeneminen 0,617 milj. eurolla tulojen jäätyä merkittävästi edellisvuotta pienemmäksi rakentamisessa edelleen jatkuvan lamaannuksen vuoksi. Lisäksi joukkoliikenteen tulot vähentyivät ja kustannukset kasvoivat 0,476 milj. eurolla. Työllisyys- ja maahanmuuttopalveluiden osuus puolestaan jäi n. -0,247 milj. pienemmäksi maahanmuutosta saatavien korvausten kasvaessa. Yhteisten palveluiden kokonaisuus säilyi lähes ennallaan, mutta ryhmän sisällä kehitys eriytyi. Esim. ICT-palveluiden osuus kasvoi 0,154

milj. eurolla, samoin kasvoi hallinnon ja kehittämisen osuus 0,090 milj. euroa. Ruoka- ja puhtauspalveluita tuotettiin -0,232 milj. euroa pienemmällä rahoituksella ja sisäinen tarkastus, talous- ja henkilöstöpalvelut sekä viestintä ja markkinointi tuotettiin yht. n. -0,070 milj. euroa edullisemmin.

Sivistyspalveluiden toimintakate kasvoi (heikkeni) 0,233 milj. euroa, kasvua muodostui opetuspalveluiden mm. henkilöstö-, ostopalvelu- ja vuokratuloihin 0,542 milj. euron edestä. Varhaiskasvatus sai järjestettyä palvelut yht. -0,340 milj. euroa vähemmällä rahoituksella. Tulot alenivat merkittävästi valtakunnallisten asiakasmaksumuutosten ja asiakasmäärien pienentyessä, mutta vastaavasti myös kustannukset jäivät edellisvuotta pienemmäksi. Vapaa-aikapalveluiden (kansalaisopisto, kirjasto, liikunta, nuoriso- ja kulttuuri) kasvu jäi vähäiseksi lähinnä pienentyneiden avustustulojen myötä.

Teknisten palveluiden palvelualueen toimintakate vahvistui -0,118 milj. eurolla. Tämän mahdollisti kuntatekniikkaan edellisvuotta enemmän kertyneet tulot sekä alentuneet henkilöstökulut ja tarvikeostot yht. -0,295 milj. eurolla. Viranomaislautakunnan alaisen rakennusvalvonnan tulot puolestaan jäivät peräti 0,164 milj. euroa edellisvuotta alemmaksi rakentamisen lamaannuksen vuoksi. Toimitilapalveluiden kokonaisuus käytti niukasti vähemmän rahaa, mutta toisaalla varikkopalveluiden osuus kasvoi mm. varaston arvoa päivitettäessä.

Sosiaali- ja terveystyöpalveluiden järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen Pohjois-Savon Hyvinvointialueelle. Kuntaan kirjautui yht. 0,363 milj. euroa tapahtumia, joista 0,367 oli tuloja lastensuojelun aiempien vuosien riita-asioina olleen korvausvastuun ratkaisusta. Edelliselle vuodelle kirjautui vielä kuntaan kuuluvia kustannuksia, joiden määrä on nyt poistunut. Toimintakatetta vahvistava vaikutus yht. -0,532 milj. euroa.

Palvelualuekohtainen toimintakate ja sen muutos edelliseen vuoteen:

	Toimintakate 1 000 €	Muutos	%
Konsernipalvelut	-3 495	-49	-1,4
Elinvoima- ja Yhteiset palvelut	-10 968	778	7,6
Sivistyspalvelut	-41 724	233	0,6
Tekniset palvelut	-6 977	-118	-1,7
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	363	-532	

Verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät

Verotuloja kertyi kokonaisuudessaan 60,612 milj. euroa. Verotulojen kokonaismäärä kasvoi edelliseen vuoteen nähden 1,582 milj. euroa eli 2,7 %. Verotulojen kokonaismäärä kuvastaa nyt ensimmäistä kertaa täysimääräisesti ns. soten jälkeistä tilannetta.

Kunnan oma tuloverokertymä oli 45,442 milj. euroa, mikä oli -0,658 milj. euroa (-1,4 %) edellisvuotta vähemmän. Myös valtakunnallisesti kunnallisveron tilitykset supistuivat -3,3 %. Verotuloihin vaikuttavien ansiotulojen kasvu oli kunnassa 2,9 % (valtakunnallinen 3,3 %), johon vaikutti palkkatulojen 1,5 %:n kasvu (valtakunnallinen 2,4 %) sekä eläketulojen 6,7 %:n kasvu (valtakunnallinen 6,3 %). Palkkatulojen kasvu jäi valtakunnallisesta, koska työttömyysturvaan liittyvät tulot kasvoivat valtakunnallista enemmän.

Merkittävä kasvu kohdistui yhteisöveroon 2,167 milj. eurolla eli 35,2 %, kokonaiskertymän ollessa ennätyksellisesti 8,330 milj. euroa. Muutosta selittää erityisesti kuntaan veroja

maksaneiden yritysten verotilitysten kasvu, mikä vaihtelee vuosittain voimakkaasti. Heilahdus toiseen suuntaan on odotettavissa vuodelle 2025. Koko maan yhteisöveron muutos oli keskimäärin -14,3 %.

Kiinteistöveroa kertyi yht. n. 6,840 milj. euroa. Kertymä kasvoi vain 1,1 % eli n. 0,073 milj. edellisvuotta suuremmaksi. Vaatimaton kasvu johtuu verottajan tekemistä negatiivisista oikaisuksista. Valtakunnallinen kiinteistöveron kasvu oli 6,7 %.

Valtionosuuksia kertyi yht. 11,559 milj. euroa eli 0,463 milj. euroa (4,2 %) edellisvuotta enemmän. Koko kuntatasolla keskimäärinen vähennys oli -6,6 %. Valtionosuudessa on vain ne tekijät ja osuudet, mitkä kohdistuvat kuntiin jäljelle jääneisiin tehtäviin. Valtionosuus sisälsi tehdyn indeksitarkistuksen, mutta ei kustannustenjaon tarkistusta. Sote-siirtolaskelmien tarkentumista kompensoitiin määräaikaisella lisäyksellä, mikä peritään kunnilta takaisin 2025-2027. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen sisältyi merkittävä lisäys valmistavan opetuksen rahoituksesta (ukrainalaiset), mikä pienensi maksettavaa osuutta yht. 0,323 milj. euroa (ao. valtionosuus on maksun puolella kunnalta perittävien ammatillisen- ja lukiokoulutuksen omarahoitusosuuksien vuoksi).

Rahoitustuottojen korkotuotoissa oli pientä kasvua. Tuotot liittyvät pääsääntöisesti Kuopion Veden lainasaamisiin. Vaalijalan kuntayhtymän purusta saatu palautus sisältyy muihin rahoitustuottoihin (0,103 milj.) ja uutena eränä konserniyhtiöille annetuista takauksista perittävät provisiot. Osinkotuottoja kertyi edellisvuoden tapaan.

Rahoituskulut muodostuvat korkokuluista, jotka kasvoivat edellisestä vuodesta 0,474 milj. euroa. Nousua hillitsemään vaihdettiin pitkiin korkoihin sitoutuvia sopimuksia 3 kk Euriboriin jo vuoden 2023 aikana ennakoiden koronlaskun toteutumista vuoden 2024 aikana. Vaikka korkojen nousu taittui, se oli hidasta, eikä kustannusten osalta päästy ainakaan vielä nousua edeltävälle tasolle. Lainakannasta oli vuoden vaihteessa sidottu kiinteäkorkoisiin lainoihin 65 % ja loput 3 kk Euriboriin. Muut rahoituskulut liittyivät luottotappioihin.

Vuosikate

Vuosikate eli kunnan rahoitustulos kuvastaa onko kunnan tulorahoitus riittävää kattamaan pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Lähtökohtana on, että vuosikatteen tulisi muutaman vuoden tarkastelujaksolla vastata poistojen määrää eli korvausinvestointien tarvetta.

Kunnan vuosikate asukasta kohden soveltuu käytettäväksi kuntien välisessä vertailussa. Vertailussa on kuitenkin otettava huomioon kunnan koko, taajama-aste, toimintojen organisointi, tekniset verkostot jne. Vertailussa on myös otettava huomioon kuntien väliset erot veroprosenteissa. Vuosikatteiden vertailtavuus eri kuntien kesken edellyttäisi myös, että ne laskettaisiin saman suuruisilla tuloperusteilla, esim. kuntien keskimääräisillä veroprosenteilla. Riittävä tulorahoitus on voitu vertailtavissa kunnissa saavuttaa erilaisella verorasitteella kuntalaisiin nähden.

Vuosikatetta kertyi 9,477 milj. euroa. Tämä oli n. 1,366 milj. euroa edellisvuotta enemmän, jolloin sitä kertyi yht. 8,111 milj. euron edestä. Vuosikatteen vahvistumiseen vaikutti erityisesti yhteisöveron kertyminen ja valtionosuuksissa opetus- ja kulttuuritoimen maksuosuuden aleneminen edellisvuodesta. Myös toimintakatteen hyvin maltillinen kasvu edesauttoi vuosikatteen kertymistä. Investointien rahoitus pystyttiin kattamaan vuosikatteella.

Tilikauden vuosikatteella pystyttiin kattamaan myös normaalit suunnitelmanmukaiset poistot, joita oli n. 5,349 milj. euroa. Näiden lisäksi tehtiin vielä n. 2,464 milj. euron edestä arvonalennuksia Ahmon koulukeskuksen, kunnantalon, Päivärinteen päiväkodin ja kehitysvammaisten asuntola Päivänkierron tasearvoihin. Näistä kaikki muut kohteet paitsi

Ahmon koulukeskus (investointi kahdessa osassa), on nyt kokonaan poistettu ja toiminta niissä on loppunut.

Asukasta kohden Siilinjärven vuosikate oli 446 euroa ja edellisenä vuonna 381 euroa. Vuonna 2022 vuosikatetta kertyi 205 euroa ja vuonna 2021 katetta oli 346 euroa. Koko maassa vuosikate asukasta kohden oli vuoden 2024 tilinpäätösten ennakotietojen mukaan 580 euroa ja edellisenä vuonna peräti 760 euroa. Vuonna 2022 kertyi yht. 623 euroa ja 681 euroa vuonna 2021.

Tulos ja alijäämä

Tilikauden tulos kuvaa tilikaudelle kuuluvien tuottojen ja kulujen erotusta. Siinä huomioidaan myös pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden käyttöä kuvaavat poistot ja satunnaiset erät. Tilikauden tulos saadaan, kun vuosikatteesta vähennetään suunnitelman mukaiset poistot.

Tilikaudelle muodostui ylijäämää kahden alijäämäisen vuoden jälkeen yht. 1,665 milj. euroa. Edellisenä vuonna alijäämää kertyi -0,449 milj. euroa. Vuonna 2022 alijäämää kertyi -2,385 milj. euroa, vuosi oli viimeinen, jolloin kunta järjesti itse sote-palvelut.

Tonttien luovutuksia tapahtuu vuosittain, mutta isompia esim. kerrostalotonttien luovutuksia, joilla on vaikutusta toimintatuottojen kertymään, ei ole joka vuosi – eikä näitä ole ollut kolmena viimeisimpänä vuotena. Olennaisina, kertaluonteisina kirjattuina kuluerinä voidaan mainita em. arvonalennuksina kirjatut kiinteistöjen menojäännökset yht. 2,464 milj. eurolla, pakolliseen varaukseen kirjatun pelastuslaitoksen varallaolokorvausten kuluvarauksen korottaminen 0,376 milj. eurolla uuden arviotiedon perusteella sekä maksettujen lastensuojelukustannusten palautus 0,366 milj. eurolla saadun hovioikeusratkaisun perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen tai lisääminen.

Tuloksenjärjestelyeriä ei ollut vuodella 2024, vahinkotapahtumien vähyyden vuoksi tuloutusta vahinkorahastosta ei tehty. Tilikauden ylijäämä oli siis sama kuin tilikauden tulos 1,665 milj. euroa. Vuonna 2023 vahinkorahastosta tuloutettiin yht. n. 0,016 milj. euroa. Tuloksenjärjestelyerien jälkeen tilikauden tulos oli tuolloin -0,434 milj. euroa alijäämäinen. Vuonna 2022 alijäämää kertyi -2,369 milj. euroa. Vuonna 2021 tulos oli positiivinen n. 0,569 milj. euroa.

Tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

(100 x toimintatuotot/ (toimintakulut – valmistus omaan käyttöön)) tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuloilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Tunnusluvun arvoon ja kuntien väliseen vertailuun vaikuttavat mm. kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen ja oppilaitosten ylläpitäminen. Tunnusluku hivenen laski 19,0 %:iin edellisvuoden 20,1 %:sta. Vuoden 2022 luku oli 14,3 %.

Vuosikate prosenttia poistoista

(100 x vuosikate/poistot) tunnusluvuksi muodostui 121,3 % edellinen vuosi 94,8 %. Vuoden 2022 luku oli 64,6 %. Ennakotietojen mukaan tunnusluvun arvo koko kuntataloudessa oli tilinpäätösvuonna 129 %.

Perusoletuksena kuntataloudessa on pidetty sitä, että kunnan tulorahoitus on riittävä silloin kun vuosikate on vähintään tuloslaskelmassa vähennettävien poistojen suuruinen. Eli kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävän. Oletus on kuitenkin pätevä vain silloin, kun poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tässä yhteydessä poistonalaisten investointien

omahankintamenoa, jolloin siitä on vähennetty valtionosuudet, liittymismaksut ja muut rahoitusosuudet.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, mikäli poistojen määrä vastaa käyttöomaisuuden kulumista.

Investointien taso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta ja mikäli poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnitelmakaudelle tai investointeja on leikattu tai siirretty suunnitelmakauden ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä aikajänteellä.

Poistonalaisia investointeja tilikaudella kertyi 7,215 milj. euroa ja edellisenä vuonna tätäkin enemmän eli 8,012 milj. euroa. Vuonna 2022 poistonalaisten investointien määrä oli n. puolet vähemmän 4,558 milj. euroa ja vuonna 2021 ne olivat 3,443 milj. euroa. Nettoinvestoinnit yhteensä olivat viime vuonna noin 7,038 milj. euroa. Nettoinvestointien määrään vaikutti lopulta se, että Siilinkosken päiväkotihanke valmistui ja kunnallistekniikkaan satsattiin. Nettoinvestointien kolmen vuoden keskiarvo nousee noin 6,5 milj. euroon. Samaan aikaan vastaavasti vuosikatekertymä oli noin 7,3 milj. euroa. Vuodesta 2009 lähtien nettoinvestointien määrä on kolmen vuoden keskiarvolla ylittänyt vastaavan vuosikatteen – välillä jopa nelinkertaisesti, mutta nyt neljänä viimeisimpänä vuotena vuosikate on saatu pidettyä investointeja suurempana.

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut 2024–2023

Ulkoinen, 1 000 euroa	2024	2023	Muutos-%
Toimintatuotot	14 801	15 797	-6,3 %
Valmistus omaan käyttöön	91	111	-18,0 %
Toimintakulut	-77 694	-78 397	-0,9 %
Toimintakate	-62 801	-62 489	0,5 %
Verotulot	60 612	59 031	2,7 %
Valtionosuudet	11 559	11 096	4,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	684	655	4,4 %
Muut rahoitustuotot	990	857	15,5 %
Korkokulut	-1 512	-1 038	45,7 %
Muut rahoituskulut	-55	-2	3563,2 %
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	107	473	-77,4 %
Vuosikate	9 477	8 111	16,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 813	-8 561	-8,7 %
Tilikauden tulos	1 665	-449	470,4 %
Tilinpäätössirrot	0	16	-100,0 %
Tilikauden ylijäämä/-alijäämä	1 665	-434	483,9 %
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
<i>Toimintatuotot / Toimintakulut, %</i>	19,0	20,1	
<i>Vuosikate / Poistot, %</i>	121,3	94,8	
<i>Vuosikate, eroa/asukas</i>	446	381	
<i>Asukasmäärä</i>	21 268	21 300	

1.4.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman edellisen vuoden vertailuun vaikuttavia olennaisia tekijöitä on lähinnä soten poistumisen vaikutukset vuosikatteeseen ja rahoituslaskelman muihin maksuvalmiuden muutoksiin. Muihin laskelman eriin poistumisella ei ollut vaikutusta, koska peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaeriä ei esitetä liiketapahtumina.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Vuosikate rahoituslaskelmassa osoittaa tulorahoituksen, joka käyttötaloudesta jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikatteeseen lisätään/vähennetään ns. tulorahoituksen korjauserä, joka vuonna 2024 oli 231 milj. euroa. Summa pitää sisällään maa-alueiden myyntivoitot, vanhan pelastusaseman myyntitappion ja pelastuslaitoksen kuluvaraukset. Näin saadaan toiminnan rahavirta, joka kuvaa kuinka paljon varsinainen toiminta on tuonut tilikauden aikana rahavaroja. Toiminnasta kertyi rahavirtaa 9,708 milj. euroa, mikä oli 1,815 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Tähän vaikutti edellisvuotta vahvempana toteutunut vuosikate.

Investointien rahavirta kuvaa investointeihin käytettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Investointimenot ovat laskelman mukaan 8,170 milj. euroa. Nettoinvestointien määräksi muodostui saatujen rahoitusosuuksien ja luovutustulojen jälkeen 6,892 milj. euroa, mikä on samalla tasolla edellisvuoden kanssa. Erot investointien toteutumisosan ja rahoitusosan nettosummissa selittyvät sillä, että rahoituslaskelmassa esitetään myös tuloslaskelmaan kirjatut käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Investointiosa on esitetty kappaleessa 2.4. Kun toiminnan rahavirrasta vähennetään nettoinvestoinnit, saadaan varsinainen toiminnan ja investointien nettokassavirta. Varsinaisen toiminnan tulorahoituksella pystyttiin kattamaan investoinnit ja 2,816 milj. euroa jäi kattamaan rahoituksen eriä ja loput jäivät vuoden vaihteessa kassaan.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen nettorahavirta oli rahoituslaskelman mukaan vuonna 2024 yhteensä vain -0,086 milj. euroa negatiivinen. Pitkäaikaisen lainan lainanottovaltuus oli muutostalousarvion rahoituslaskelman mukaisesti 10,539 milj. euroa. Siitä käytettiin 10,000 milj. euroa eli loppuosa valtuudesta jätettiin käyttämättä. Lainoja lyhennettiin 10,518 milj. euroa. Lyhennyksiä olisi ollut 1,838 milj. enemmän, ilman edellisenä vuonna tehtyjä lyhennysvapaita, joiden tarkoituksena oli välttää korkeiksi nousseiden korkojen vaikutus nostettavaan lainamäärään.

Korottomien velkojen määrä tilikauden lopussa vähentyi 1,190 milj. euroa. Vähennys oli yli viisi miljoonaa vähemmän kuin edellisenä vuonna, jolloin maksettiin soten jäljiltä jääneet maksut pois. Myös saamisten määrä pienentyi 1,197 milj. eurolla myynti- ja valtionosuussaamisten määrän pienentyessä laskutusten ja hankerahoitusten vähetessä.

Rahavarojen muutos

Rahoituslaskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirran ja rahoitustoiminnan nettokassavirran erotus osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella. Vuoden loppuun mennessä kassavarat olivat kasvaneet yhteensä 2,730 milj. euroa. Tähän vaikutti investointien toteutuminen lopulta 2,2 milj. euroa muutostalousarviota pienempänä ja verotuloihin loppuvuodesta tehty kuntien jako-osuuden korotus sekä verotulojen toteutuminen kaikkienensa arvioitua parempana. Näitä ei voitu ennakoida muutostalousarviossa eikä lainaa nostettaessa.

Tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevilla kassavaroilla tai lisälainalla. Tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi, koska muutoin lainamäärä kasvaa vuosi vuodelta. Rahoituslaskelma näyttää, että viiden vuoden aikana toiminnasta olisi jäänyt n. 14,0 milj. euroa investointien rahoittamiseen. Tähän on vaikuttanut kaksi rahoituksellisesti hyvää vuotta (koronavuodet 2021-2020). Muutoin lainamäärä olisi vastaavasti kasvanut enemmän. Vuonna 2019 tehty vesilaitosjärjestely vaikuttaa vielä vertailuvuoden tunnuslukua vääristävästi.

Investointien tulorahoitus- %

$(100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno})$ kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Tilinpäätösvoiton tunnusluku on 125,9 %. Vuonna 2023 luku oli 99,3 % ja edellisenä 90,2 %. Vuosi 2021 oli 158,8 %.

Laskennallinen lainanhoitokate

$(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainan lyhennykset})$ kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston mukaan kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Tunnusluku otettiin käyttöön vuodesta 2019 alkaen. Jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi, tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

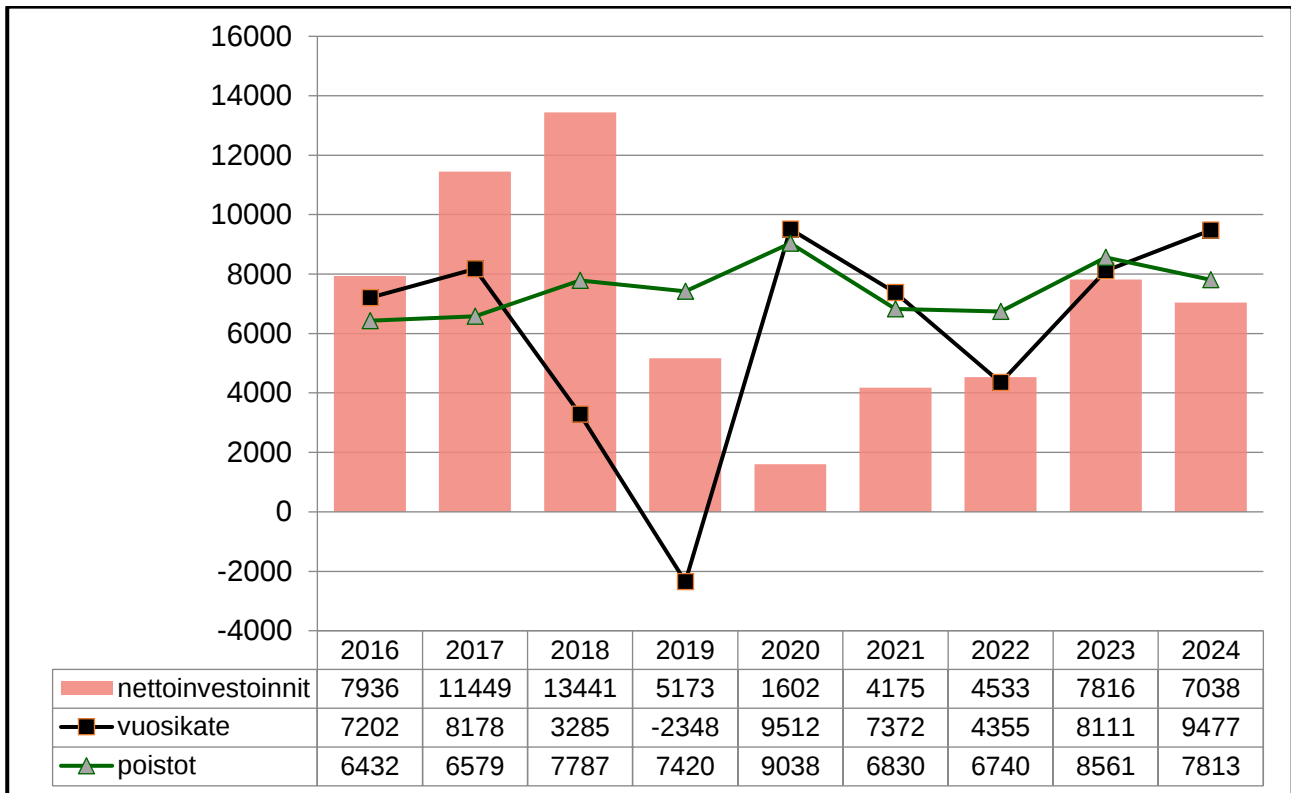
Luotettavimman kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, jos tunnusluku on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluku jää alle yhden. Tilinpäätösvoiton tunnusluku oli edelleen tyydyttäväksi katsotulla alimmalla tasolla 1,1, jonne se kipusi ensimmäisen kerran edellisenä vuonna sitten vuoden 2010. Vuonna 2022 tunnusluku oli hyvin heikko 0,5 ja vuodella 2021 vain hivenen parempi 0,8.

Kassan riittävyys, pv

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä $(365 \text{ pv} \times \text{kassavarat } 31.12. / \text{kassasta maksut tilikaudella})$. Kassavaroihin lasketaan rahat, pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla.

Tällä laskentatavalla kassa riitti tilinpäätösvoiton lopussa 31 päivän maksuihin ja edellisenä vuonna 21 päivän. Aiempina vuosina tavallisin taso on ollut n. 11 päivää, mikä on tarkoittanut lyhytaikaisten luottojen aktiivista käyttöä maksuvalmiuden turvaamiseksi. Tilinpäätösvoiton kassa olisi voinut olla pienempikin, mikäli tietojen saanti olisi ollut ajantasaisempaa lainaa nostettaessa.

Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit 2016–2024

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2024–2023

1000 euroa	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate (sisältää valmistuksen omaan käyttöön)	9 477	8 111
Tulorahoituksen korjauserät	231	-218
	9 708	7 893
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 170	-8 726
Rahoitusosuudet investointimenoihin	642	559
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	635	1 170
	-6 892	-6 997
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 816	895
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-73	-64
Antolainasaamisten vähennykset	388	412
	315	348
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	10 600
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 518	-11 247
	-518	-647
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	60	-347
Vaihto-omaisuuden muutos	50	17
Saamisten muutos	1 197	2 585
Korottomien velkojen muutos	-1 190	-6 922
	117	-4 668
Rahoituksen rahavirta	-86	-4 967
Rahavarojen muutos	2 730	-4 071
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 402	5 671
Rahavarat 1.1.	5 671	9 742
Muutos	2 730	-4 071
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	14 001	30 497
Investointien tulorahoitus, %	125,9	99,3
= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$		
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,0
= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskenn. lainanlyh.})$		
Kassan riittävyys, pv	31	21
= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilik.}$		
Asukasmäärä	21 268	21 300

1.4.3 Tase

Tase sisältää kunnan omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaan. Taseen loppusumma 31.12.2024 oli 139,624 milj. euroa ja vuoden 2023 lopussa 139,290 milj. euroa. Tase kasvoi 0,333 milj. euroa (0,2 %).

Vastaavan puolen muutokset pysyvissä vastaavissa johtuivat kunnan rahoitusosuudesta Kumpusen kevyenliikenteen väylän rakentamiseen ja henkilöstöpalveluiden uusien tietojärjestelmähankintojen rahoittamisesta (aineettomat oikeudet) sekä ennakkomaksuista valmistuneisiin rakennuksiin siirtyneen Siilinkosken päiväkodin menojäännöksestä (n. 4,6 milj.). Samalla rakennuksiin kohdistuneita arvonalennuksia on kirjattu n. 2,5 milj. euroa käytöstä poistuneista, purkukuntoisista rakennuksista normaalien suunnitelmapoistojen lisäksi. Keskeneräisiin investointeihin (1,977 milj.) jäi Vuorelan sataman saneeraus, palloiluhalli, Ahmon tekonurmikenttä ja kunnallistekniikan kohteita mm. Simpan alueella, Taivallahdessa ja keskustan alueella sekä isoimpana katuvalojen modernisointihanke.

Sijoituksissa osakkeiden ja osuuksien em. jäsenosuuksilla pienentyneeseen summaan sisältyi Järvi-Suomen ja Kallaveden työterveyden palauttavat sijoitukset sekä pienellä osuudella pääomasijoitus Itärata Oy:n pääomaan. Muissa lainasaamisissa lyhentyi Kuopion Vedelle annettu lainasaaminen.

Rahojen ja pankkisaamisten lisäys 2,730 milj. euroa jäi kassaan. Lisäykseen vaikutti investointien toteutuminen lopulta 2,2 milj. euroa pienempänä ja verotuloihin loppuvuodesta tehty kuntien jako-osuuden korotus sekä verotulojen toteutuminen kaikkien arvioitua parempana. Näitä ei voitu ennakoida muutostalousarviossa eikä lainaa nostettaessa.

Vastattavaa puolen muutokset oman pääoman ryhmässä liittyvät tuloksen muodostumiseen. Pakollisiin varauksiin on lisätty, tarkentuneen arvion mukaisesti, pelastuslaitoksen varallaolokorvauksiin liittyvien korvausten kustannuksia.

Vieraan pääoman ryhmässä rahoituslaitoksilta otetut lainat vähentyivät 0,518 milj. euroa. Muita korottomia velkoja maksettiin 1,190 milj. eurolla kuten rahoituslaskelman yhteydessä on kerrottu. Lomapalkkavelkaa on kunnassa yht. 4,435 milj. euroa.

Omavaraisuusaste-%

$100 \times (\text{oma pääoma}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$ mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuusaste on 50 % tai sitä alhaisempi, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta. Tilinpäätösvuoden omavaraisuusaste oli 44,7 % ja edellisenä vuonna 43,6 %. Vuosina 2022 ja 2021 luku on ollut käytännössä muuttumaton ollen 42,7 % ja 42,8 %.

Kuntien keskimääräisestä omavaraisuusasteesta ei ole ennakkotietoja, mutta vuonna 2023 se oli 62,0 % ja sitä edellisenä vuonna 59,2 %. Vastaava tieto Pohjois-Savon kuntien keskimääräisestä omavaraisuusasteesta oli 51,0 % ja esim. 51 % Iisalmessa, 48 % Kuopiossa ja 47 % Varkaudessa.

Suhteellinen velkaantuneisuus- %

$100 \times (\text{vieraan pääoma} - \text{saadut ennakot} / \text{käyttötulot})$ kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska siihen eivät vaikuta käyttöomaisuuden arvostus eivätkä esim. poistomenetelmät.

Kunnan suhteellinen velkaantuneisuus suorastaan räjähti kasvuun soten lähdettyä. Kunnan luku on nyt tilinpäätösvuonna 87,6 % ja edellisenä vuonna 90,7 %. Tämä johtuu siitä, että soten lähdettyä kuntaan jäi kaikki velat, mutta tulot puolittuivat verotulojen ja valtionosuusleikkausten myötä. Vielä vuonna 2022 luku tilapäisesti hiukan kohentui, ollen 53,1 % ja vuotta aiemmin 56,0 %. Velkaantuneisuus Siilinjärvellä oli aiemmin selkeästi sekä alueen että kuntien keskimääräisiä arvoja korkeammalla. Kunnissa luku oli keskimäärin 98,0 % vuonna 2023. Sitä ennen luku oli 59,2 % vuonna 2022 ja 58,8 % vuonna 2021. Pohjois-Savon kunnissa keskimääräinen luku vuonna 2023 toteutui 113 %: a. Iisalmessa se oli 93 %, Kuopiossa 132 % ja 164 % Varkaudessa.

Kunnan lainakanta 31.12.

Vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat). Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoinnilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Tilinpäätösvuoden lopussa lainamäärää oli saatu supistettua yhteensä 66,185 miljoonaan euroon edellisvuoden 66,703 miljoonasta. Vuonna 2022 lainamäärä oli 67,350 ja vielä 2021 yhteensä 74,118 milj. euroa. Kassavarat kasvoivat koronavuosina kaikissa kunnissa ja niitä käytettiin yleisesti lainakannan alentamiseen. Pitkäaikaista uutta lainaa otettiin vuoden 2024 aikana 10,000 milj. euroa ja vastaavasti vanhoja lainoja lyhennettiin 10,518 milj. euroa.

Kunnan lainakanta tilinpäätösvuoden lopussa oli 3 112 euroa asukasta kohden ja edellisenä vuonna vastaavasti 3 132 euroa. Vuosina 2022 lainaa oli 3 170 euroa ja 2021 puolestaan 3 480 euroa. Vuotta 2021 lukuun ottamatta kunnan lainakanta on jäänyt alle kuntien keskimääräisen. Ennakkotiedon mukaan koko maassa kuntien lainakanta asukasta kohden oli 3 491 euroa, joten lainakantaa olisi kasvanut vuoden 2023 toteutuneesta 3 368 eurosta. Toteutunut tieto parilta edelliseltä vuodelta oli 3 371 (vuosi 2022) ja 3 465 (vuodelta 2021). Pohjois-Savon kuntien keskimääräinen lainakanta oli ennakkotiedon perusteella yht. 4 104 euroa (ed. 3 909).

Lainat ja vuokravastuut

vieras pääoma – (saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat) + vuokravastuut Tunnusluku otettiin käyttöön vuodesta 2019 alkaen ja ensimmäistä kertaa tunnusluku vaikutti vuoden 2020 tilinpäätöksen kriisikuntakriteereihin. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Tällöin vuokrasopimuksista ilmoitetaan vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma ts. määrä vuokra-ajalta, jolloin sopimus ei ole peruutettavissa tai irtisanottavissa. Leasingvuokravastuita kunnassa oli vuoden lopussa 36,460 milj. euroa (ed. 31,525 milj.) ja muita vuokravastuita yht. 16,904 milj. euroa (ed. 16,740 milj.).

Vuokravastuiden kokonaismääräksi muodostui 53,364 milj. euroa (ed. 48,265 milj.). Leasingvastuihin sisältyy sekä pelastuslaitoksen että terveyskeskuksen sopimus, mitkä on molemmat vuokrattu edelleen P-S Hyvinvointialueelle. Vuokravastuiden osuus on koko ajan kasvava ja se tuplaantuu, kun koulukeskukset valmistuvat 2025-2026. Yhdessä lainakanta ja vuokravastuut olivat asukasta kohden 5 621 euroa (ed. 5 398 euroa). Ennakkotietoja kuntien lainoista ja vastuista keskimäärin vuodelta 2024 ei ole, mutta vuodelta 2023 julkaistu luku oli 4 281 euroa asukasta kohden (ed. v. 4 356).

Lainasaamiset 31.12.

(sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset). Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Lainasaamisten yhteismäärä oli 25,716 milj. euroa. Tästä Kuopion Veden osuus oli 20,953 milj. euroa (ed. 21,296 milj.) ja tytäryhtiöiden osuus n. 4,763 milj. euroa (ed. 4,794 milj.).

Kunnan tase 2024–2023 ja sen tunnusluvut

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
V A S T A A V A A	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 446	1 029
Aineelliset hyödykkeet		
Maa ja vesialueet	24 859	24 936
Rakennukset	31 944	31 949
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 120	23 444
Koneet ja kalusto	721	462
Muut aineelliset hyödykkeet	39	9
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 977	3 950
	82 660	84 751
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	16 982	17 082
Muut lainasaamiset	25 716	26 090
Muut saamiset	525	467
	43 224	43 639
Pysyvät vastaavat yhteensä	128 330	129 420
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	0	60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muut vaihto-omaisuus	32	82
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	20	24
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 338	2 010
Muut saamiset	924	1 373
Siirtosaamiset	580	651
	2 841	4 034
Rahoitusarvopaperit		
Muu arvopaperit	0	1 500
Rahat ja pankkisaamiset	8 402	4 171
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	11 294	9 810
VASTAAVAA YHTEENSÄ	139 624	139 290

1 000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	57 344	57 344
Muut omat rahastot	186	186
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 252	3 685
Tilikauden yli-/alijäämä	1 665	-434
	62 446	60 782
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	977	600
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1	1
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	53 513	56 185
	53 513	56 185
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 672	10 518
Ostovelat	3 248	4 045
Muut velat	1 598	1 788
Siirtovelat	5 168	5 372
	22 686	21 722
Vieras pääoma yhteensä	76 200	77 907
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	139 624	139 290
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	44,7	43,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	87,6	90,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4 916	3 252
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	231	153
Lainakanta 31.12., 1000 €	66 185	66 703
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 112	3 132
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	119 549	114 968
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 621	5 398
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	25 716	26 090
Kunnan asukasmäärä 31.12.	21 268	21 300

1.5 Kokonaistulot ja -menot

Kunnan kokonaistulot ja -menot 2024 ja 2023

1 000 euroa	2024	2023
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	14 801	15 797
Verotulot	60 612	59 031
Valtionosuudet	11 559	11 096
Korkotuotot	684	655
Muut rahoitustuotot	990	857
Satunnaiset tuotot	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-333	-818
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	642	559
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	635	1 170
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	388	412
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	10 600
Kokonaistulot yhteensä	99 978	99 359
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	77 693	78 397
- valmistus omaan käyttöön	-91	-111
Korkokulut	1 512	1 038
Muut rahoituskulut	55	1
Satunnaiset kulut	0	0
Tulorahoituksen korjauserät		
+/- Pakollisten varausten muutos	-377	-600
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-188	0
Investoinnit		
Investointimenot	8 170	8 726
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	73	64
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	10 518	11 247
Kokonaismenot yhteensä	97 365	98 762
Täsmäytys		
Kokonaistulot-kokonaismenot	2 613	597
Muut maksuvalmiuden muutokset	117	-4 668
- rahavarojen muutos	2 730	-4 071
	2 613	597

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Siilinjärven kunnan konserniin kuului vuoden 2024 lopussa 5 tytäryhteisöä, joista Asematie 11 on "pöytälaatikkoyhtiö". Kuntayhtymiä oli vuoden lopussa kaksi.

Kuntakonserniin kuuluvat seuraavat yhteisöt 31.12.2024

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuuden muutos
Tytäryhteisöt				
Siilinjärven Pysäköinti Oy	0713306-8	100,00	100,00	-
Siilinjärven Uimala Oy alakonserni			100,00	-
Siilinjärven Uimala Oy	0847807-6	100,00	100,00	-
Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	0863511-5	41,00	100,00	-
Siilinjärven Kotipolku Oy alakonserni			100,00	-
Siilinjärven Kotipolku Oy	0451313-7	100,00	100,00	-
Siilinjärven Asumisoikeus Oy	1079228-3		100,00	-
Kiinteistö Oy Isoharja	1648644-7	100,00	100,00	-
Kiinteistö Oy Asematie 11	0875688-1	100,00	100,00	-
Kuntayhtymät				
Savon koulutuskuntayhtymä	1852679-0	2,22	2,22	-
Pohjois-Savon liitto	0827616-7	9,30	9,30	-0,10

1.6.2 Konserniohjaus

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KuntaL 14 §). Siilinjärven kunnan hallintosäännön luvussa 4 on konserniohjaukseen liittyvä säännöstö ja valtuusto on hyväksynyt erillisen konserniohjeen 27.5.2019 § 18. Kunnanhallitus johtaa ja ohjaa Siilinjärven kuntakonsernia. Sen tehtävänä on valvoa, että ne yhteisöt, joissa kunnalla on määräysvalta, toimivat valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti kuntakonsernin kokonaisuutena ja strategiset tavoitteet huomioiden.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

VALTUUSTON SITOAVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
Vetovoimainen ja elinvoimainen kunta	Konserniyhtiöiden toiminta tukee ja edistää asukkaiden ja yritysten määrän kasvua sekä Siilinjärveä arvostettuna asuinpaikkana ja yritysten toimintaympäristönä.	Kunnan houkuttelevuus ei vastaa väestön / yritysten tarpeita.	Tavoite toteutunut. Konserniyhtiöt ovat rakennuttaneet asuin- ja toimitiloja, jotka edistävät kunnan vetovoimaa. Keskipitkässä tarkastelussa työpaikat ovat lisääntyneet.
Konserniyhtiöiden hallitusten osaamisen kehittäminen	Strategisten tavoitteiden toteutuminen.	Henkilöriski yhtiöiden avainhenkilöiden osalta.	Raportointi toteutunut tavoitteen mukaisesti. Henkilöriski ei ole toteutunut.
Tytäryhteisöjen raportointi toiminnasta konserniohjeistuksen mukaisesti	Peruskunnan raportointiryhti.		Avainhenkilö rekrytoinneissa on onnistuttu.
HYVINVOIVA ARKI			
Kuntalaisten ja Siilinjärven kunnan työntekijöiden hyvinvoinnin ja arjen turvallisuuden huomioiminen toiminnassa (kuten tilat ja palvelut)	Konserniyhtiöt huomioivat toiminnassaan ja sen kehittämisessä Siilinjärven kunnan hyvinvointikertomuksessa esitetyt hyvinvoinnin edistämisen painopisteet ja tavoitteet.		Tavoite toteutunut. Asuin- ja toimitiloissa huomioitu turvallisuusratkaisut
ELIVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
Yhtiöt noudattavat kunnan hyväksymiä ympäristönsuojelun ohjelmia ja suunnitelmia	Yhtiöt noudattavat ohjeita.	Ohjeita ei noudateta	Tavoite toteutunut

Kriisikuntakriteerit ja niiden täyttyminen

<i>Kriteeri</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>Riskiarvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Kriisikuntaa kuvaava tunnusluku (käänteinen): Vuosikatteen ja poistojen suhde on yli 80 %	toteutuu	Vuosikatetason nostaminen ei onnistu ja velkaantuminen kasvaa investointien omarahoitusosuuden alentumisen myötä merkittävästi.	Toteutui. Vuosikate poistoista oli 97,5 %. Kriisikuntakriteeri ei täyttynyt.
Tuloveroprosentti ei ylitä 2,0 % -yksiköllä kaikkien kuntien keskimääristä painotettua tuloveroprosenttia.	toteutuu	Investointeja rajoittava vaikutus.	Toteutui. Kunnan veroprosentti on 9,4 ja kuntien keskimääräinen 7,51. Kriisikuntakriteeri ei täyttynyt.
Asukasta kohden laskettu lainojen ja vuokravastuiden määrä ei ylitä kaikkien kuntien vastaavaa yli 50 prosentilla.	toteutuu	Leasingrahoituksen ja vuokravastuiden määrä yhdessä lainakannan kanssa ylittää kunnan kantokyvyn.	Lainat ja vuokravastuut asukasta kohden 8 100 euroa (ed. 7463). Ei ennakkotietoja.
Laskennallinen lainanhoitokate on yli 0,8.	toteutuu	Tulorahoitus ei riitä lainojen hoitoon.	Ei toteutunut. Kriisikuntakriteeri täyttyi luvun ollessa 0,7.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Pohjois-Savon Liiton omistusosuudessa on tapahtunut pieni muutos. Kiinteistö Oy Asematie 11 on edelleen pöytälaatikkoyhtiö, jonka osakeomistuksen arvo on nollattu jo 2018.

Uimala alakonsernin (Uimala Oy ja Kiinteistö Oy Vapaa-aikakeskus) yhteinen tasearvo osakkeista kunnan taseessa on noin 3,758 milj. euroa. Osakkeiden arvo on perusteltu käyttöarvolaskelmaan perustuen. Molemmille yhtiöille on kuitenkin kunnasta myönnetty ennen vuotta 2012 yhteensä noin 3,152 milj. euroa pääomalainoja. Nämä tulisi kirjata alas, jos ei ole odotettavissa, että yhtiöt pystyvät lyhentämään lainoja ja yhtiöiden omien pääomien tilanne ei mahdollista pääomalainojen takaisinmaksua. Suunnitelman mukaisesti kirjaukset aloitetaan 2025.

Tytäryhtiöiden raportointi

Toiminta-ajatus

Yhtiön perustehtävänä on huolehtia asemakaavan mukaisesta velvoitepysäköinnistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteinä ovat P-Siilinjärven ylläpito, ja sen edelleen kehittäminen sekä Siilinjärven keskustan alueella maanpäällisten pysäköintialueiden ylläpito yhteistyössä Siilinjärven kunnan kanssa. Tulevaisuuden keskeisenä tavoitteena ovat mm. P-Siilinjärven käyttöasteen edelleen kasvattaminen ja sen houkuttelevuuden parantaminen mm. sähköautojen latauspisteillä.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.2. sähköisten palveluiden lisääminen	selvitetään sähköisten pysäköintilupien käyttöönotto selvitetään sähköautojen latausmahdollisuutta	sähköiset pysäköintiluvat on otettu käyttöön selvitystyö valmiina odottamassa toimeenpanoa	toteutui: sähköinen pysäköintijärjestelmä Moovy on ollut käytössä v. 2024 alusta lukien kartoitustyötä tehty, toteutus riippuu kysynnästä

Talousarvion toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vuosikate (liikevoitto/-tappio) €	-114 975	25 000	-100 300
Poistot € *	-10 010	-50 000	- 7 508
Tilikauden tulos (voitto/tappio) €	-124 985	-25 000	-107 808
Kumulatiivinen ali-/yli jäämä €	-583 797	-508 812	- 691 605
Nettoinvestoinnit €	-	-	-
Lainakanta (pääomalaina) €	1 510 768	1 510 768	1 510 768
Omavaraisuusaste-%	-49,3	-32,9	-68,4

* Yhtiön hallituksen hyväksymä suunnitelma liikehuoneistojen kirjanpitoarvoarvon alentamiseksi (yht. 300.000 €) vuosina 2022–26.

Muut ei-taloudelliset asiat

Ympäristöasiat

Siilinjärven Pysäköinti Oy ylläpitää ja kehittää keskusta-alueen paikoitusalueita ja hallitsee vuokraoikeudella keskusta-alueen n. 160 autopaikkaa sisältävää P-Siilinjärveä.

Henkilöstöasiat

Ylläpitotoiminta (kunnossapito, pysäköintijärjestelmä) on ulkoistettu, ja yhtiön henkilökunta koostuu vain kahdesta osa-aikaisesta työntekijästä. Yhtiön toimitusjohtajana on Ari Kainulainen.

Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus Oy

Toiminta-ajatus

Omistaa ja hallita Siilinjärven kunnan Siilinpää nimisestä tilasta RN:o 18:379 vuokrattavaa maa-alaa sekä huolehtia maa-alalla olevasta kiinteistön kunnosta, että kiinteistön yritykset voivat harjoittaa omaa liiketoimintaa turvallisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopiste on huolehtia kiinteistön kunnosta suunnitelmallisesti, ennakoivasti ja minimoiden riskit, että kiinteistössä toimivien yritysten liiketoiminta on sujuvaa eikä kiinteistöstä johtuvia toimintakatoja esiinny. Vuoden 2022 tehdyn päätöksen mukaisesti Fontanellan toimintaa jatketaan vielä viisi vuotta ja kiinteistön kuntoa seurataan vuosittain. Kiinteistössä on tehty PTS, jonka pohjalta arvioidaan tulevien vuosien akuutit korjaustarpeet ja kustannukset.

Merkittävin toimintaa koskeva asia oli kesällä 2024 toteutetun kiinteistön vuosihuollon yhteydessä tehty ilmanvaihdon nuohous. Yhtiön merkittävä tapahtuma oli saada lisäinformaatiota kiinteistön tulevaisuuden vaihtoehtoista. Siihen liittyen kiinteistöstä tehtiin Siilinjärven kunnan toimesta Rakennushistoriallinen selvitys sekä selvitettiin, onko rakennuksen purkaminen yksi vaihtoehto peruskorjauksen rinnalla. Peruskorjauksen suunnitelmista 30 % siirrettiin tulosvaikutteiseksi. Poistoihin lisättiin romupoistoina vanhoja ja toiminnasta poistettuja investointeja. Vuoden aikana saatiin verottajalta päätös oikaista kiinteistövero vuosilta 2020-2024.

Siilinjärven Uimala Oy

Toiminta-ajatus

Edistää uimataittoa sekä tarjoaa aktiivista tekemistä ja virikkeellistä toimintaa vaivattomasti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopiste on tarjota kuntalaisille ja muille käyttäjille monipuoliset kylpylä- ja liikuntapalvelut tukien terveyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia. Palveluja kehitetään siten, että palvelujen käyttäminen on sujuvaa.

Vuosi toteutui suunnitelmien mukaisesti. Kesäkuussa 2024 toteutettiin kiinteistössä vuosihuollon lisäksi ilmanvaihdon nuohous, jonka vuoksi Uimalan palvelut oli suljettuna koko kuukauden.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
1.1 Sujuvaa arkea, asiointia ja palveluja	Vakiinnuttaa kävijämäärä, budjetin mukainen tulos. Palvelujen käyttäminen sujuvaa ja vaivatonta, toiminnan kehittäminen asiakkaita kiinnostavaksi.	Resurssit eivät ole riittävät tavoitteiden saavuttamiseksi. Rekrytoinnin vaikeus.	Toteutunut tavoitteiden ja suunnitelmien mukaisesti
1.5 Yritys kehittää omaa tekemistä ketterästi	Yhteistyö kunnan, sen konserniyhtiöiden ja kumppaneiden kanssa.	Toimintaympäristön tai toimintaan vaikuttavien tekijöiden yllättävä muutos.	Toteutunut suunnitelmien mukaisesti, ei yllättäviä muutoksia.
	Rakennuksen ja laitteiston käyttökuntoisuus edesauttavat kiinteistön käyttötarkoituksen ja emoyhtiölle asetettujen tavoitteiden toteutumista.	Rakennuksen tai tekniikan kunnossa tapahtuu yllättäviä muutoksia ja toiminta joudutaan osittain tai kokonaan keskeyttämään.	Toteutunut ilman yllättäviä muutoksia.
2.3 Terveysten ja turvallisuuden edistäminen	Parannetaan kiinteistön energiatehokkuutta ja esteettömyyttä.	Kustannusten hallinta.	Toteutunut suunnitelmien mukaisesti.
	Toiminta tarjoaa mahdollisuuden asiakkaiden fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.	Ei pystytä vastaamaan asiakaspalautteeseen	
2.4 Ennalta ehkäisyyn panostaminen	Yhtiö tarjoaa kylpylä- ja liikuntapalveluja asiakkaiden fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.	Käytössä olevien resurssien riittävyys suhteessa palvelutarpeeseen, erityisesti tilanteissa, joissa palvelutarve muuttuu äkillisesti.	Toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen Siilinjärven Uimala konserni yhteensä

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vuosikate t€	-513	-10	32
Poistot t€	-470	-469	-483
Tilikauden tulos t€	-109	-479	-39
Kumulat. ali-/ylijäämä	-8739		-8778
Nettoinvestoinnit t€	0	0	0
Lainakanta t€	1165	1162	822
Kunnan takaamat lainat t€	1165	1162	822
henkilötyövuodet			8
henkilöstön määrä 31.12.			12

Muut ei-taloudelliset asiat

Yhtiöt noudattavat toiminnassaan yhtiöiden hallitusten vahvistamia yhtiöjärjestyksiä ja työjärjestyksiä, Siilinjärven kunnan konserniohjeistusta, omistajaohjauksen toimintaohjeita ja -periaatteita sekä soveltuvin osin Siilinjärven kunnan hallintosääntöä, talousarvion täytäntöönpano-ohjetta ja tilinpäätöksen laadintaohjetta sekä osakeyhtiölakia ja muuta osakeyhtiön toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä.

Ympäristöasiat

Yhtiöt huomioivat toiminnassaan Siilinjärven kunnan kuntastrategian ja yhtiöiden strategian mukaisen vision, mission ja arvojen toteutumisen. Näihin arvoihin liittyy vahvasti vastuullisuus. Ympäristövastuu huomioidaan mm. jätteiden kierrätyksessä, allasvesissä käytettävien kemikaalien turallisessa käytössä sekä suihkuvesien lämmöntalteenotossa.

Henkilöstöasiat

Siilinjärven Uimala Oy on yhteensä 12 työntekijää. Siilinjärven Uimala Oy noudattaa MaRa:n työehtosopimusta. Työterveyshuollon kanssa on tehty yhteistyössä työterveyden toimintasuunnitelma. Henkilöstön kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut. Vastuullisuus ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen on itsestäänselvyys kaikessa toiminnassa. Korruptiota ja lahjontaa ei hyväksytä. Näitä asioita valvotaan taloudenseurannassa jatkuvasti. Kiinteistöyhtiössä ei ole yhtään työntekijää.

Riskien hallinta

Riskien hallintaan on tehty suunnitelmat ja riskikartoitukset.

Yhtiö toimittaa Siilinjärven kunnalle vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selvitykset. Hallitus seuraa yhtiön riskejä systemaattisesti.

Toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa monipuolisia asumisratkaisuja kuntalaisille ja kuntaan muuttaville uusille asukkaille. Yhtiö harjoittaa vuokra-asuntotuotantoa Siilinjärven kunnan alueella ja hallitsee sekä ylläpitää omistamiaan kiinteistöjä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteinä ovat uusien vuokra-asuntojen rakennuttaminen ja vanhan asuntokannan ylläpito sekä kehittäminen.

Vuorelantie 7 valmistui marraskuussa 2024 vapaarahoitteinen 60 asunnon kerrostalo.

Yhtiö on myynyt vuonna 2024 neljä kohdetta (143 asuntoa) Sijoitusasunnot.com Group Oy:lle. Myyntituotoilla on maksettu pois myytyjen kiinteistöjen lainat ja rahoitetaan uusien kohteiden omarahoitusosuuksia.

Viime vuosien yleinen korkojen nousu on realisoitunut vuonna 2024 Siilinjärven Kotipolku Oy:n vapaarahoitteisissa kohteissa. Tämä heikensi tilikauden tulosta ja vaikuttaa lähivuosien tulostilanteeseen.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Hyvinvoiva arki Yhtiö tarjoaa kuntalaisille ja kuntaan muuttaville kohtuuhintaisia ja laadukkaita vuokra-asuntoja	Yhtiö huolehtii vanhasta vuokra-asuntokannasta ja rakennuttaa uusia vuokra-asuntoja.	Vuokran määrän (€/m ² /kk) jää alle alueen markkinavuokran. Asukastyytyväisyys mahd. korkealla tasolla 80–90 %	toteutui Asukaskokousten perusteella toteutuu. Kysely 2025.
Kiinteistönpidossa toteutuu omakustannusperiaate ARA- ja korkotukikiinteistöissä (sisältää erityisavustuskohdeet)	Vuokranmäärityksessä varaudutaan tuleviin peruskorjauksiin ja korkotukilainojen viiden vuoden välein kohoaviin lainanlyhennyksiin.	Omakustannusperiaatteen toteutuminen	toteutui
Vapaarahoitteisten kiinteistöjen kiinteistönpidossa toteutuu pitkäjänteinen talouden ja kiinteistöhallinnan suunnittelu	Pitkän tähtäimen korjaussuunnittelua (PTS) ja vuokranmäärityksessä huomioidaan korjausvaraukset.	Omakustannusperiaatteen toteutuminen Vapaarahoitteisen kannan kuluja ei kateta ARA-kannan vuokratuotoilla.	toteutui toteutui

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Hyvän arjen turvaaminen vauvasta vaariin Vuokra-asuntojen käyttöaste	Suunnitelmallinen kiinteistönpito ja aktiivinen markkinointi. Rakennuttamisessa huomioidaan esteettömyys ja eri käyttäjäryhmät.	Käyttöaste säilyy erinomaisella tasolla, käyttöasteen nostaminen yli 96 %:n.	toteutui (98,5 %) toteutui
Uustuotanto / vuokra-asunnot	Taivallahti/ Silkkiuikuntie 5-7 rivitalot käynnistäminen	Valmistuminen vuonna 2025	toteutui
	Vuorelantie 7 AB rakentaminen	Valmistuminen vuonna 2024	toteutui
	Siilinpää, 6-kerroksinen kerrostalo, Valkamantie 2 C valmistelu	Hankkeen käynnistäminen v. 2025	ei toteudu
	Seuraavien kerros- ja rivitalokohteiden valmistelu.	Rakennuttamisen ja peruskorjauksen 5-vuotissuunnitelman toteutuminen	ei toteudu
Vuokra-asunnot (vanha rakennuskanta)	Vuokra-asuntojen kunnon ylläpito siten, että ne ovat markkinoitavissa. Huoneistojen tyhjäkäytön minimointi.	Käyttöaste 100 %	1-12/ 2024 = 98,5 % 5/2024 käyttöaste 99,6 % 7/2024 käyttöaste 100 %
Tytäryhtiö Siilinjärven Asumisoikeus Oy tarjoaa asumisoikeusasuntoja	Kiinteistöjen laatutason ylläpitäminen.	Käyttöaste 100 %	1-12/2024 käyttöaste 99 %

Yhtiö on asettanut kuntastrategiaa tukevia tavoitteita, mutta ei varsinaisia valtuustoon nähden sitovia tavoitteita

Informatiiviset tunnusluvut

Arava- ja korkotukirahoitteiset vuokra-asunnot			
	as kpl	kiinteistöjä	m2
Kerrostalot	62	2	3 849
Rivitalot	210	13	11 275
Erityisryhmät	95	3	5181
Yhteensä	367	31	20 305
Arava- ja korkotukirahoitteiset asumisoikeusasunnot (Siilinjärven Asumisoikeus Oy)			
Kerrostalot	80	3	4547,5
Rivitalot	23	1	1693,5
Yhteensä	103	4	6241

Yhtiö on myynyt vuonna 2024 yhteensä neljä kohdetta, jotka on poistettu taulukosta.

Vaparaahoitteisesti toteutetut kohteet		
	as kpl	m2
Asematie 11 AB	48	2526
Metsontie 1	19	1011
Risuharjuntie 2	45	2130
Pajaharjuntie 3-5	20	1119
Vuorelantie 7 AB	60	3080,5
Vuorelantie 12	24	1238
Risuharjuntie 5 valmistuskeittiö	0	1012
Honkarannantie 8 kerhorakennus	0	114
Sulkavantie 4 päiväkeskus *	0	152
Vuorelan hyvinvointineuvola, Vuorelantie 6	0	396
Yhteensä	216	12 778,50

Asukasvalinnat	2024	2023	2022
Normaalit vuokra-asunnot	70	102	98
Valmistunut uustuotanto**	45	0	67
Yhtiön sisäiset vaihtajat	9	10	14
Yhteensä	124	112	179
** Vuorelantie 7 AB			

Talousarvion toteutuminen Siilinjärven Kotipolku Oy ja Siilinjärven Asumisoikeus Oy yhteensä:

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vuosikate t€	604	1005	192
Poistot t€	1692	1835	1024
Tilikauden tulos t€	-111	0	-518
Kumulat. ali-/ ylijäämä	-478		-996
Nettoinvestoinnit t€	1538	6650	4649
Lainakanta t€	36929	54822	45677
Vuokravastuut t€	51	31	0
henkilötyövuodet	8,5	10	10
henkilöstön määrä 31.12.	10	10	7

Muut ei-taloudelliset asiat

Siilinjärven Kotipolku Oy noudattaa toiminnassaan Siilinjärven Kotipolku Oy:n hallituksen vahvistamaa työjärjestystä, toimintasääntöä ja hyväksymismatriisia sekä Siilinjärven kunnan konserniohjeistusta, omistajaohjauksen toimintaohjeita ja -periaatteita ja soveltuvin osin Siilinjärven kunnan hallintosääntöä ja talousarvion täytäntöönpano-ohjetta sekä osakeyhtiölakia ja muuta osakeyhtiön toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä. Siilinjärven kunnan konserniohjeistus käsitellään ja hyväksytään yhtiön hallituksessa ja yhtiökokouksessa.

Ympäristöasiat

Yhtiön hallituksen linjauksen mukaan uudishankkeet toteutetaan energiatehokkaina ja mahdollisuuksien mukaan uusiutuvia energialähteitä käyttäen. Uudishankkeissa noudatetaan Kuivaketju 10 toimintamallia.

Yhtiön strategian mukaisesti toiminnassa huomioidaan kiinteistöjen elinkaariajattelu, energiatehokkuus, uusiutuvan energian käyttö (esim. aurinko- ja geenergia), terveellisyys ja turvallisuus.

Yhtiö edellyttää, että kilpailutetut urakoitsijat noudattavat ympäristöasioihin liittyviä lakeja toiminnassaan.

Toimintamalli

Yhtiö kehittää toimintaansa siten, että digitalisaatiota hyödynnetään enenevässä määrin kiinteistöjen ylläpidossa, rakennushankkeissa ja hallinnossa.

Sähköiset allekirjoitukset asiakkaiden ja yhtiön sisäisten asiakirjojen osalta ovat käytössä. Vuoden 2024 lopussa siirryttiin vuokrauksessa käyttämään uutta Kodia-järjestelmää, jolla voitiin korvata neljä aikaisempaa tietojärjestelmää.

Kiinteistöhuollossa on käytössä Eners-ohjelma, jolla hoidetaan huoneistotarkastukset, kohteiden piirustusarkisto sekä huoltokirja. Myös rakennushankkeiden projektipankit ja kilpailuttaminen hoidetaan sähköisesti.

Henkilöstö

Työterveyshuollon toimintasuunnitelma on laadittu Järviseudun Työterveys Oy:n työterveyspalvelujen kanssa. Tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, hyvin toimiva työyhteisö, työhön liittyvien sairauksien ehkäisy sekä työntekijän työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen ja seuranta työuran eri vaiheissa.

Työkykyä on edistetty liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointisetelien muodossa sekä työterveyspsykologin työelämäluennolla. Yhtiö on huomioinut työtilojen, työvälineiden ja -laitteiden osalta ergonomian ja työturvallisuuden sekä toimialakohtaiset erityispiirteet.

Riskienhallinta

Yhtiö toimittaa Siilinjärven kunnalle vuosittain sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteot.

Riskienhallinta on osa yrityksen sisäistä valvontaa. Yrityksessä toteutetaan talouden ja toiminnan laajuuteen ja laatuun liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt. Riskienhallinta on osa toiminnan prosesseja. Päätöksentekoa varten tuotetaan ajantasainen, oikea ja riittävän kattava näkemys riskeistä.

Kiinteistö Oy Isoharja

Toiminta-ajatus

Yhtiön päätehtävänä on tuottaa arvoa asiakkaille vuokraamalla tarpeenmukaiset toimitilat sekä kehittää omistamiaan kiinteistöjä ja koko aluetta yrityskeskuksena.

Arvio toiminnallisista muutoksista ja riskeistä

Toiminta jakautunut kahteen painopistealueeseen:

1. Tilojen vuokraus sekä muiden yrityskeskuksessa kysytyjen asiakaspalvelujen tuottaminen.
2. Tilojen kunnostukset ja muutokset rakennusten muoto- ja tekniset ominaisuudet huomioiden vastaamaan asiakkaittemme tarpeita sekä tekninen kunnossapito ja peruskorjaus

Tulevaisuudessa toimitiloilta vaaditaan enemmän joustavuutta mukautumaan asiakkaan tilatarpeisiin etätyön lisääntyessä ja ns. hybridimallin yleistyessä työpaikoilla. Joulukuussa 2023 uusi rakennus I1 täydentää alueen monipuolista tilatarjontaa ja vastaa tulevaisuuden tilatarpeisiin niin toimitilojen kuin kokous- ja neuvottelutilojen osalta.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
<u>1.4 ja 2.5 Kuntastrategia</u> Kiinteistöjen käyttöasteen pitäminen taloudellisesti kannattavalla tasolla	Vastata niin uusien kuin nykyisten asiakkaiden tilatarpeisiin ylläpitämällä sekä parantamalla vuokrattavien tilojen tasoa.	Yli 92 %. ROI yli 4 %.	Käyttöaste vanhat 95 %, I1 78 % yht. 94 % ROI 1,7 %; (uusi rakennus taseessa heikentää SPO:n tuottoa)
<u>1.4 Kuntastrategia</u> Markkinointinimen INNOCUM tunnettavuuden lisääminen	Verkostoitumalla ja järjestämällä yritystapahtumia; Viestinnän lisääminen some kanavissa asiantuntija organisaation avustamana	Yksi maakunnallisesti merkittävä kumppani (KalPa 2023-24), Vähintään yksi merkittävä tapahtuma /vuosi, Viikoittain tapahtuvat some päivitykset ja esillä olo kanavilla.	Kalpa pääyhteistyökumppanisopimus kaudelle 2024-25 Uuden I1 rakennuksen käyttöönotto-tilaisuus 29.2.2024 Somepäivitykset ja uudet yritykset esittelyt mainostoimisto-kumppanin kanssa
<u>3.3 Kuntastrategia</u> Nykyisen rakennuskannan vuosittaisten suunniteltujen korjausten ja investointien toteuttaminen siten, ettei velkapääoma kasva nykyisestään	Korjaussuunnitelman jatkuva päivittäminen kiinteistöjen korjaustarpeet huomioiden.	Budjetoitu tavoite	Pakolliset korjaukset ja vuosihuollot tehty. Osa suunnitelluista töistä siirretty v. 2025 johtuen tiukasta kassatilanteesta

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
3.3 Kuntastrategia Uuden monitoimitalon rakentaminen yhtiön resurssit ja vuonna 2020 laaditun asemakaavan mahdollisuudet huomioiden	Uuden joulukuussa 2023 valmistuvan toimitalon vapaana olevien tilojen vuokraus. Alueen infran suunnittelu	Tilojen käyttöaste yli 92 % Valmis toteutettavaksi v. 2025	Käyttöaste vanhat 96 %, I1 78 % yht. 94,9 % Soutajantie-Isoharjantien yhdystien rakentaminen 2025

Yhtiö on asettanut kuntastrategiaa tukevia tavoitteita, mutta ei varsinaisia valtuustoon nähden sitovia tavoitteita

Talousarvion toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vuosikate t€	823	1153	1339
Poistot t€	505	816	903
Tilikauden tulos t€	78	92	-24
Kumulatiivinen ylijäämä	3476		3451
Nettoinvestoinnit t€	7203	50	117
Lainakanta t€	13996	12617	13493
Leasing vuokravastuut t€	10	0	32
käyttö-m2	22500	23000	22500
henkilötyövuodet	2	2	2
henkilöstön määrä 31.12.	2	2	2

Merkittävimmät poikkeamat suunniteltuun verrattuna

Monitoimirakennus I1:n valmistuminen on tuonut merkittävää epävarmuutta talousarvioihin ja tavoiteltuihin taloudellisiin arvoihin. Vuosikate muodostui selvästi syksyllä 2023 arvioitua suuremmaksi.

Uuden rakennuksen täyttöaste nousi loppuvuoden aikana jo kohtuulliselle tasolle, ja korjaustoimenpiteitä on siirretty mahdollisuuksien mukaan tuleville tarkasteluvuosille. Rakennushankkeen kustannukset ovat ylittäneet ennakoidun tason, mikä on johtanut poistojen arvioitua suurempaan kasvuun.

Muita merkittäviä poikkeamia ovat korkotason nousu ja sen täysimääräinen vaikutus rahoituskustannuksiin, mikä heijastuu tilikauden lopulliseen tulokseen.

Konsernin talous

Konsernin avainluvut	2024	2023
Tilikauden tulos, 1000 €	-195	-1 823
Vuosikate, 1000 €	11 027	9 808
Omavaraisuusaste, %	29,1	30,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	144,2	141,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-923	-708
Kertynyt yli-/alijäämä, €/as	-43	-33
Lainat, €/as	5 983	5 632

Kuntien taloudellista asemaa tarkastellaan konsernikokonaisuuden perusteella. Tällöin kunnan alijäämien piilottaminen tytäryhtiöihin ja yhteistyöorganisaatioihin estyy ja kuntakokonaisuuksia tarkastellaan entistä vertailukelpoisemmalta pohjalta. Kuntien taloudellista asemaa arvioitiin uusien kriisikuntakriteerien (voimaan 1.3.2019) perusteella ensimmäistä kertaa vuonna 2022.

Konsernituloslaskelman tilikauden tulos osoittaa alijäämää noin -195 milj. euroa (ed.v. alijäämä -1,823 milj.). Konserniin kertyi vuosikatetta yht. 11,027 milj. euroa ja poistojen määrään suhteutettuna tunnusluvuksi muodostui 97,5 % (ed.v. 83,1 %). Vuosikatteen ylittäessä 80 % poistoista, kriisikuntakriteeri ei täyty.

Vuosikate kasvoi n. 1,219 milj. euroa edellisestä vuodesta. Taustalla oli erityisesti kunnan oman vuosikatteen vahvistuminen 1,366 milj. eurolla. Konserniyhtiöistä vuosikatetta kasvattivat Uimala konserni ja Kiinteistö Oy Isoharja. Vuosikate kääntyi negatiiviseksi Kotipolku Oy:llä (emo -0,145 milj.) ja heikkeni edellisvuodesta myös Savon koulutuskuntayhtymässä. Vuosikatetta kertyi asukasta kohden 518 euroa. Ennakkotietoja tilinpäätösvuoden valtakunnallisesta luvusta ei ole, mutta edellisenä vuonna se oli 1 211 euroa (kunta 460 euroa).

Bruttoinvestoinnit olivat rahoituslaskelman mukaisesti yhteensä 18,007 milj. euroa. Summasta peruskunnan osuutta oli 8,170 milj. ja Kotipolku Oy:n osuus 9,620 milj. euroa. Isoharja investoi n. 0,117 milj. euron edestä ja muiden osuudet jäivät hyvin pieniksi. Investointien tulorahoitusprosentti vahvistui 63,6 %:iin (ed. v. 49,2 %). Tunnusluku kuvaa kuinka paljon tehtyjen investointien omahankintamenoista on pystytty kattamaan toiminnan tuottamalla rahoituksella. Valtakunnan tasolla keskimääräinen luku oli vuonna 2023 yht. 87 %. Rahoituslaskelman tunnusluvuissa huomionarvoista on toiminnan ja investointien rahavirran kääntyminen negatiiviseksi. Tämä johtuu Kotipolku Oy:n investoinneista.

Konsernitaseen loppusumma oli 200,261 milj. euroa (ed. v. 195,757). Tase kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 4,504 milj. eurolla.

Pysyvien vastaavien muutos taseessa oli yht. 3,019 milj. euroa, joka kohdistuu pääsääntöisesti valmistuneisiin rakennusinvestointeihin sekä kunnassa että Kotipolku Oy:llä ja kunnan puolella tehtyihin tietojärjestelmäinvestointeihin sekä kevyenliikenteen yhteishankkeeseen Ely:n kanssa (aineettomat hyödykkeet). Keskeneräisiin investointeihin jäi Kotipolku Oy:llä yht. 3,5 milj. euroa (vähennys 0,1 milj.), kunnassa 2,0 milj. euroa (vähennys 1,9 milj.) ja Uimala Oy:llä 0,5 milj. euroa.

Vaihtuvien vastaavien muutos oli yht. 1,789 milj. euroa. Muutos kohdistui saamisten vähentymiseen yht. n. -1,6 milj. euron edestä. Tästä kunnan osuus oli n. -1,2 milj. ja Kotipolku Oy:n n. -0,5 milj. euroa. Loppuosa muodostui muista yhtiöistä. Rahavarat kasvoivat yht. 3,5 milj. eurolla. Kasvua kunnan omissa rahavaroissa oli 2,7 milj. euroa ja Kotipolku Oy:n 0,8 milj. Myös toimeksiantojen varat vähentyivät konsernissa yht. -0,3 milj. eurolla.

Vastattavaa puolella muutokset kohdistuvat omassa pääomassa tuloksen muodostumiseen. Konsernin tuloksen muodostumiseen vaikuttavat sekä erilliset tilinpäätökset että Kotipolku Oy:stä eliminointava varauksen purku ja oikaisu (-0,243 milj.). Alijäämäisestä -0,195 milj. euron tilikauden tuloksesta erillistilinpäätösten osuus on 0,049 milj. euroa, jossa kunnan oma ylijäämä on 1,665 milj. euroa, Kotipolku Oy:n alijäämä -1,510 milj. euroa, Pysäköinti Oy:n alijäämä -0,108 milj. euroa, Uimala Oy:n -0,039 ja Isoharja Oy -0,024 milj. euroa. Ylijäämäiset tilinpäätökset tekivät Savon koulutuskuntayhtymä ja P-S Liitto yht. 0,065 milj. euroa.

Vastattavaa puolella suurimmat muutokset kohdistuivat vieraan pääoman eriin yht. 4,654 milj. euron edestä. Se jakaantui pitkäaikaisen pääoman lisäykseen 4,454 milj. eurolla ja lyhytaikaisen lisäykseen 0,200 milj. eurolla. Pitkäaikaisen lisäyksestä Kotipolku oy:n osuus oli n. 9,3 milj. euroa. Kunnan osuus vähensi pitkäaikaisia lainoja yht. n. -2,7 milj. eurolla, Isoharja -1,7 milj. eurolla ja Uimala -0,3 milj. eurolla. Muiden osuudeksi jäi loppuosa (-0,1 milj.) muutoksesta.

Konsernin omavaraisuus- % mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona on pidetty keskimäärin 70 %:n omavaraisuutta. Jos omavaraisuusaste on 50 % tai sitä alempi, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta. Vuonna 2024 omavaraisuusaste oli vain 29,1 % eli pysyi edelleen hyvin heikolla tasolla (ed. 30,0 %). Kuntien keskimääräinen konsernitason omavaraisuusaste oli 47 % vuonna 2023. Uudempia lukuja ei ole saatavilla. Omavaraisuusaste on poistunut erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn kriteeristön tunnusluvuista (kuntalaki 118 §).

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kuntakonsernin käyttötuloista tarvittaisiin konsernin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet koko kuntakonsernilla on selviytyä velkojen takaisinmaksuista tulorahoituksella. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus räjähti kasvuun sotien poistuttua, tunnusluku 144,2 % (ed. v. 141,3). Konsernin velat jäivät kuntaan ja yhtiöihin, mutta kunnan tuloista leikattiin n. puolet pois. Ennen sotien lähtöä velkaantuneisuus pysytteli n. 84 % tuntumassa. Käytännössä tulorahoitus ei riitä tunnusluvun valossa varsinaisen toiminnan pyörittämiseen lainkaan. Kuntien keskimääräinen konsernitason suhteellinen velkaantuneisuus oli 131 % vuonna 2023. Uudempia lukuja ei ole saatavilla. On huomattava, että kunnan konsernitason velkaantuneisuus on kivunnut n. 10 %-yksikköä korkeammaksi kuin valtakunnallinen taso.

Koko konsernin lainamäärä oli tilinpäätösvuonna 127,240 milj. euroa. Lainamäärä lisääntyi Kotipolku Oy:ssä 8,8 milj. euroa ja kaikissa muissa yhtiöissä se oli laskusuunnassa. Kunnan oma lainakanta alentui -0,5 milj., Uimalan -0,3 milj. ja Isoharjan -0,6 milj. euroa. Loppuosa muodostui muista yhtiöistä. Lainat asukasta kohti olivat vuoden lopussa 5 983 euroa (ed. 5 632 euroa). Kuntien keskimääräinen konsernivelka asukasta kohden oli 8 067 euroa vuonna 2023. Uudempia lukuja ei ole vielä saatavissa.

Lainojen ja vuokravastuiden yhteismäärä konsernissa oli yht. 172,274 milj. euroa eli 8,100 euroa per asukas. Yhteismäärä kasvoi edellisvuodesta 13,304 milj. eurolla. Vuokravastuiden osuus tästä kasvusta oli yht. 6,023 milj. ja siitä kunnan oma osuus 5,099 milj. euroa. Muiden konserniyhtiöiden osuus kasvoi 0,924 milj., pääasiassa Savon koulutuskuntayhtymän. Tunnusluvun ylittäessä koko maan asukaskohtaisen keskiarvon yli 50 %:lla, kriisikuntakriteeri täyttyy. Vuoden 2023 kuntien keskimääräinen tunnusluku oli 8 067 euroa per asukas. Kunnassa se oli tuolloin 7 463 euroa.

Vuoden 2023 konserniin kertynyt alijäämä -0,708 milj. euroa kasvoi nyt -0,923 milj. euroon. Asukasta kohden alijäämää muodostui vuoden lopussa -43 euroa. Kriisikuntakriteeristön raja-arvot alijäämästä ovat -1 000 euroa per asukas viimeisessä konsernitilinpäätöksessä (tilivuosi) ja -500 euroa per asukas sitä edeltäneenä vuonna.

Konsernitarkastelussa rahoituksen riittävyttä ja vakavaraisuutta koskevista raja-arvoista ylittyi yksi. Lainanhoitokatteen tunnusluku jäi alle 0,8 ollen vain 0,7. Lainojen ja vuokravastuiden valtakunnallista lukua ei ole tiedossa. Tuloveroprosentti on niukasti kriteeriarvojen alapuolella. Konserni muodostui toisena vuonna peräkkäin alijäämäiseksi.

Kunta maksaa konserniyhtiöille toiminta-avustuksena tai vuokravastikkeina mm. osakaslainojen korkokuluihin, rahoitusvastikemenoihin ja ylläpitomenoihin seuraavasti (netto):

	TP 2024	TP 2023
Uimala Oy	700 509	683 634
Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	358 037	310 720
Pysäköinti Oy	36 000	40 000
Siilinjärven Kotipolku Oy	0	0
Yhteensä	1 094 546	1 034 354

Konserniyhtiöiden antolainasaamisten kokonaismäärä tilinpäätöksessä

	TP 2024	TP 2023
Uimala Oy	1 614 603	1 614 603
Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	1 537 614	1 537 614
Pysäköinti Oy	1 510 768	1 510 768
Siilinjärven Kotipolku Oy	100 021	100 021
Yhteensä	4 763 006	4 763 006

1.6.4 Konsernivalvonnan selonteko

Konsernivalvonnan selonteko on annettu kunnan sisäisen valvonnan selonteon yhteydessä.

1.6.5 Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut 2024–2023

1000 euroa	2024	2023
Toimintatuotot	23 560	24 504
Toimintakulut	-84 368	-85 706
Toimintakate	-60 807	-61 203
Verotulot	60 370	58 621
Valtionosuudet	13 073	12 542
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	766	720
Muut rahoitustuotot	958	1 247
Korkokulut	-3 270	-2 115
Muut rahoituskulut	-64	-5
	-1 610	-153
Vuosikate	11 027	9 808
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 818	-10 556
Omistusten eliminointierot	8	0
Arvonalentumiset	-2 493	-1 245
Satunnaiset erät	2	0
Tilikauden tulos	-274	-1 993
Tilinpäätössiirrot	28	20
Tilikauden verot	-7	-137
Laskennalliset verot	0	219
Vähemmistöosuudet	58	68
Tilikauden ylijäämä	-195	-1 823
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut %	27,9	28,6
Vuosikate / Poistot %	97,5	83,1
Vuosikate, €/as	518	460
Asukasmäärä	21 268	21 300

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut 2024–2023

1000 euroa	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 027	9 808
Satunnaiset erät	2	0
Tilikauden verot	-7	-137
Tulorahoituksen korjauserät	55	-456
	11 076	9 215
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-18 007	-20 478
Rahoitusosuudet investointimenoihin	659	559
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 023	3 823
	-14 324	-16 096
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 248	-6 881
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-73	-64
Antolainasaamisten vähennykset	388	344
	315	280
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 234	17 840
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 943	-15 059
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10	-66
	7 281	2 714
Oman pääoman muutokset	-2	37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	69	-342
Vaihto-omaisuuden muutos	100	66
Saamisten muutos	1 633	2 816
Korottomien velkojen muutos	-2 627	-6 157
	-824	-3 617
Rahoituksen rahavirta	6 771	-586
Rahavarojen muutos	3 523	-7 467
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	10 656	7 132
Rahavarat 1.1.	7 132	14 600
	3 523	-7 467
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-8 934	8 537
Investointien tulorahoitus, %	63,6	49,2
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	0,7
Kassan riittävyys, pv	32	21

Konsernitase ja sen tunnusluvut 2024–2023

V A S T A A V A A, 1000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	503	168
Muut pitkävaikutteiset menot	2 112	1 036
Ennakkomaksut	539	572
	3 153	1 775
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	26 943	26 965
Rakennukset	94 349	89 802
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 549	23 886
Koneet ja kalusto	1 583	1 451
Muut aineelliset hyödykkeet	47	38
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 070	8 344
	152 540	150 485
Sijoitukset		
Osakkuusyritys osakkeet ja osuudet	2	2
Osakkeet ja osuudet	7 572	7 670
Joukkovelkakirjalainasaamiset	2	2
Muut lainasaamiset	20 953	21 327
Muut saamiset	773	715
	29 301	29 716
Pysyvät vastaavat	184 995	181 976
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	731	993
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0	60
Muut toimeksiantojen varat	129	110
	859	1 163
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	37	88
Muut vaihto-omaisuus	279	329
	317	417
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	20	24
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 729	2 445
Muut saamiset	944	1 411
Siirtosaamiset	740	1 188
	3 434	5 068
Rahoitusarvopaperit	0	1 500
Rahat ja pankkisaamiset	10 656	5 632
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	14 407	12 618
VASTAAVAA	200 261	195 757

VASTATTAVAA, 1000 euroa	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	57 344	57 344
Muut omat rahastot	2 005	1 961
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-727	1 115
Tilikauden yli-/alijäämä	-195	-1 823
	58 427	58 597
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-114	-2
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	977	600
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	730	993
Lahjoitusrahastojen pääomat	2	1
Muut toimeksiantojen pääomat	129	111
	861	1 105
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	108 978	104 238
Lainat julkisyhteisöiltä	1 163	1 438
Saadut ennakot	0	1
Siirtovelat	18	27
Laskennalliset verovelat	191	191
	110 350	105 896
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 808	13 964
Lainat julkisyhteisöiltä	291	319
Saadut ennakot	212	238
Ostovelat	4 423	6 823
Liittymismaksut ja muut velat	1 900	2 065
Siirtovelat	6 125	6 152
	29 760	29 560
Vieras pääoma yhteensä	140 110	135 456
VASTATTAVAA	200 261	195 757
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Konsernin omavaraisuusaste, %	29,1	30,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	144,2	141,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-923	-708
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-43	-33
Konsernin lainat, €/asukas	5 983	5 632
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	127 240	119 959
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	172 274	158 970
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	8 100	7 463
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	20 955	21 329
Kunnan asukasmäärä 31.12.	21 268	21 300
Konsernin henkilöstömäärä HTV	835	

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

Voimassa olevan kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Talousarvio- ja taloussuunnitelma on kuitenkin laadittava niin, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Vuoden 2024 tilinpäätös muodostui tilikauden tuloksen osalta 1 664 655 euroa ylijäämäiseksi. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tilikauden tulokseen ei kirjata vahinkorahastosta vähennystä vähäisten vahinkotapahtumien vuoksi. Vahinkorahastossa on käytettävissä 185 821 euroa.
- Tilikaudelle muodostunut ylijäämä yhteensä 1 664 655 euroa kirjataan taseessa Oman pääoman erään Edellisten vuosien yli-/alijäämä.

Vuoden 2024 alkavassa taseessa on edellisiltä vuosilta kertynyttä ylijäämää yhteensä 3 251 546 euroa. Yhdessä tilikauden ylijäämän kanssa taseen oman pääoman ylijäämäksi muodostuu yhteensä 4 916 200 euroa.

Tuloksen käsittely vuosina 2022–2026

1000 euroa	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Edellisten kausien ylijäämä	6 054	3 685	3 251	4 916	5 609	2 537
Tilinpäätös	-2 369	-434	1 665			
Talousarvio/taloussuunnitelma				693	-3 072	-1 877
Ylijäämä vuoden lopussa	3 685	3 251	4 916	5 609	2 537	660

Tasapainottamistoimenpiteet

Valtuusto on hyväksynyt 16.12.2024 § 48 Talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2024-2027. Päätöksen mukaisesti "valmisteluperiaatteena oli kumulatiivisen tuloksen säilyminen käyttötalouden osalta positiivisena, jos ei suunnitelmakauden lopussa, niin tarvittaessa tasapainottamistoimenpiteillä osoitettavana ajanjaksona. Tavoitteena on saattaa merkittäviä tulosvaikutuksia sisältävien tasearvojen alaskirjaukset loppuun Ahmon koulukeskuksen, kunnantalon, terveyskeskuksen ja Päivärinteen alakoulun/päiväkodin osalta. Lisäksi varaudutaan Uimala konsernin kokonaisuuteen kuuluvan Kiinteistö Oy Vapaa-aikakeskuksen omistuksen alaskirjauksiin. Yhteisvaikutukset tulokseen 2025-2027 näistä yht. -4,3 milj. euroa. Investointiosaan käytettävän nettoinvestointimäärän tavoitteena on, että vuosikate kattaa 80 % investoinneista".

Vuoden 2024 osalta henkilöstötoimenpiteinä ja muina toimenpiteinä toteutuneet yhteissummat ovat alla olevassa taulukossa. Taulukossa on myös vuosien 2025 – 2027 tavoitesummat.

PALVELUALUEET	TOT 2024	2025	2026	2027	YHT
Henkilöstötoimenpiteet	781 802	808 010	1 146 080	1 229 380	3 965 272
Muut toimenpiteet	517 632	723 744	829 744	599 744	2 670 864
YHTEENSÄ	1 299 434	1 531 754	1 975 824	1 829 124	6 636 136
MB 2024 tavoite	1 548 312				

Suunnitelmavuoden 2027 lopussa ylijäämä on käytännössä käytetty. Suunnitelmassa ei ole otettu kantaa seuraaviin, vuodesta 2028 alkaviin vuosiin, mutta on tiedostettu mm. Uimala Oy:n ratkaisusta riippuen tulevat n. 1,5 - 5,0 milj. euron alaskirjaustarpeet ja Suininlahden koulun tarveselvityksessä mainittu vaihtoehtoton uudisrakentaminen, mikä aiheuttaa n. 1,0 milj. euron uuden alaskirjauksen sekä lisääntyvät käyttökulut.

Haasteena ovat alati lisääntyvät tarpeet sivistyspalveluissa ja toisaalta muun palvelutoiminnan suppeus suhteessa sivistyspalveluihin eli karsittavaa ei enää ole muusta toiminnasta sivistyspalveluiden katteeksi. Niinpä tasapainottamistoimia ja säästökohteita on vääjäämättä löydettävä jatkossa myös sivistyspalveluiden kokonaisuudesta.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Ketterä kehittäjä

Suoraan kuntastrategiasta johdetut ketterän kehittäjän viisi päätavoitetta on jakaantunut yhteensä 11 eri palvelualueille jalkautuneeseen tavoitteeseen. Näille on asetettu yhteensä 49 tavoitetta, joiden toteutumista on raportoitu kunkin vastuutahon tekstiosuudessa kappaleessa 2.2. Alla olevassa taulukossa on koonti asetettujen tavoitteiden määrästä ja niiden toteutumamäärästä. Strategiaosuus taustatietoineen löytyy Talousarvio 2024 -asiakirjasta.

Ketterä kehittäjä - valtuustokauden tavoitteet – toteutuminen palvelualueittain

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja –taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
1.1 Sujuvaa arkea, asiointia ja palveluja	Kuntalaisilla on useita uusia osallistumisen tapoja	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:2/2
	Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisest ja määrällisesti	Sivistyspalvelut	Sivistys: 3/3 EL-Yht:4/4 Konsernip:5/5
1.2 Digitalisaation kehittäminen	Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:1/1 Konsernip:1/1 Sivistys:1/1 Tekniset:2/2
	Tiedon läpinäkyvyyden edistäminen tiedolla johtamisessa sekä päätöksenteossa	Elinvoima- ja yhteiset palvelut Konsernipalvelut	EL-Yht:1/1 Konsernip:4/3
1.3 Toimivat yhteydet – sujuvuus tuo sykkivyyttä	Toimivat yhteydet alueellisessa kehittämisessä	Elinvoima- ja yleiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:3/3
		Konsernipalvelut	Konsernip:1/1

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja –taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
1.4 Yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytysten vahvistaminen	Koulutettua työvoimaa on riittävästi	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:2/2
	Kunta osallistuu yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:2/2 Konsernip:1/2
	Yhdistysten toimintaedellytysten ja kuntayhteistyön vahvistaminen	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:1/1
		Sivistyspalvelut	Sivistys:1/1
1.5 Kunta kehittää omaa tekemistä ketterästi	Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:3/3 Konsernip:1/1 Sivistys:4/4
		Konsernipalvelut	
	Tietotyöympäristö mahdollistaa hybridityöskentelyn	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:3/3
	Henkilöstön koulutustarjonta tukee kehittämistoimintaa	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:2/2 Konsernip:1/1

Ketterä kehittäjä - tavoitteiden riskiarviot

Organisaation ja/tai sidosryhmien muutosvastarinta estää pahimmillaan uudistusten ja kehittämisen eteenpäin viemisen.

TOTEUTUMINEN: Riski ei ole toteutunut, mutta riskin mahdollisuus on tiedostettava myös tulevina vuosina. Onnistuminen vaatii positiivisen ja kehitysmuotoisen ilmapiirin vaalimista sekä jatkuvaa vuoropuhelua organisaation sisällä sekä sidosryhmien kanssa.

Organisaatiokulttuuria ja asenteita ei saada muutettua strategian mukaiseen suuntaan.

TOTEUTUMINEN: Riski ei ole toteutunut. Strategia on ohjannut vahvasti kunnan toimintaa kaikilla palvelualueilla.

Resurssit eivät ole riittävät tavoitteiden saavuttamiseksi.

TOTEUTUMINEN: Yhteistoimintaneuvottelujen tuloksena tehtäviä jätettiin täyttämättä, joka aiheutti väliaikaisen resurssivajeen organisaation toimintaan. Riski on siten osittain toteutunut. Kunnan taloudellinen tilanne on osittain vaikuttanut resursseihin eikä kaikkea suunniteltua ole voitu toteuttaa.

Hyvinvoiva arki

Suoraan kuntastrategiasta johdetut hyvinvoivan arjen viisi päätavoitetta on jakaantunut yhteensä 14 eri palvelualueille jalkautuneeseen tavoitteeseen. Niille on asetettu yhteensä 34 tavoitetta, joiden toteutumista on raportoitu kunkin vastuutahon tekstiosuudessa kappaleessa 2.2. Alla olevassa taulukossa on koonti asetettujen tavoitteiden määrästä ja niiden toteutumamäärästä. Strategiaosuus taustatietoineen löytyy Talousarvio 2024 -asiakirjasta.

Hyvinvoiva arki - valtuustokauden tavoitteet – toteutuminen palvelualueittain

Sisältää toiminnan tavoitteet, ei sisällä investointien tavoitteiden toteutumista.

Valtuustokauden tavoite 2022–2025	VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET		
	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
2.1 Hyvän arjen turvaaminen vauvasta vaariin	Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht: 2/2 Tekniset: 1/1
	Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Sivistyspalvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: Sivistys: 3/3 EL-Yht: 2/2
		Tekniset palvelut	Tekniset: 1/1
	Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Sivistyspalvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: Sivistys: 3/3
2.2 Mielen hyvinvoinnin edistäminen	Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden positiivisen mielenterveyden edistäminen	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht: 1/1

Valtuustokauden tavoite 2022–2025	VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET		
	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
	Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen (kuntalaiset & kunnan työntekijät)	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:0/0
		Konsernipalvelut	Konsernip:0/0 Sivistys:1/1
	Kunnan työntekijöiden osaamisen vahvistaminen (mielenterveystaidot ja -johtaminen)	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:2/2
	Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen	Sivistyspalvelut	Sivistys:1/1
2.3 Terveiden ja turvallisuuden edistäminen	Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:2/2
		Konsernipalvelut	Konsernip:1/1
	Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Tekniset palvelut	Tekniset:1/1 EL-Yht:1/1 Sivistys:1/1
	Koulukiusaamiseen puuttumisen tehostaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy	Sivistyspalvelut	Sivistys:2/2
2.4 Ennalta ehkäisyyn panostaminen	Yksilön ja perheiden voimavarojen tukeminen, hyvinvointia uhkaavien riskitekijöiden minimointi ja oikea-aikainen tukeminen	Sivistyspalvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: Sivistys:2/2
		Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:0/0
	Ennalta ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen	Sivistyspalvelut	Sivistys:0/0

Valtuustokauden tavoite 2022–2025	VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET		
	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
2.5 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen on pysyvät rakenteet	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:1/1 Konsernip:2/2
	Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnistetaan ja sovitaan tehtävistä	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	EL-Yht:2/2 Konsernip:1/1
		Sivistyspalvelut	Sivistys:1/1

Hyvinvoiva arki - tavoitteiden riskiarviot

Hyvinvoinnin edistämiseen ei sitouduta.

TOTEUTUMINEN: Riski ei ole toteutunut. Hyvinvoinnin edistäminen on osa kaikkien palvelualueiden toimintaa.

Käytössä olevien resurssien riittävyys suhteessa palvelutarpeeseen, erityisesti tilanteissa, joissa palvelutarve muuttuu.

TOTEUTUMINEN: Riski on toteutunut osittain. Kunnan taloudellinen tilanne huomioidaan kaikessa palvelutuotannossa.

Kunnan sisäinen yhteistyö ei toimi ja tietoa ei vaihdeta.

TOTEUTUMINEN: Riski on toteutunut osittain. Palvelualueiden välillä tieto ei aina kaikilta osin välittynyt reaaliaikaisesti. Kyseinen riski on tunnistettu ja uudistetuilla kokous ja viestintä keinoilla asiaa on parannettu.

Kunnan ja hyvinvointialueen rajapinnoilla olevien toimintojen toteutuksesta ei sovita.

TOTEUTUMINEN: Riski on osittain toteutunut. Kunta lopetti toisen PALI-liikenteen vuoron, koska yhteistyöstä PALI-liikenteen osalta ei saatu sovittua hva:n kanssa. Lakkautettu vuoro toi asiakkaita hva:n järjestämään ikäihmisten päivätoimintaan. Lakkautettu vuoro palveli myös muita käyttäjiä. Hyvinvointialueen rekrytointivaikkeudet opiskeluhooltohenkilöstössä, on vaikuttanut negatiivisesti opiskeluhoitopalveluiden toteuttamiseen.

Yhteistyön kanavia ei saada toimimaan ja tiedonvaihto kunnan ja hyvinvointialueen välillä ei toteudu.

TOTEUTUMINEN: Riski on toteutunut osittain. Palvelutuotannon tasolla monialaisiin työryhmiin on vaikeuksia saada hyvinvointialueelta osallistujia. Tämä näkyy etenkin varhaiskasvatuksen osalta esimerkkinä Yhdessä aika -tapaamiset. Myös hyte-työryhmän hva:n edustus puuttuu kokouksista.

Elinvoimainen ympäristö

Suoraan kuntastrategiasta johdetut elinvoimaisen ympäristön viisi päätavoitetta on jakaantunut yhteensä 11 eri palvelualueille jalkautuneeseen tavoitteeseen. Niille on asetettu yhteensä 20 tavoitetta, joiden toteutumista on raportoitu kunkin vastuutahon tekstiosuudessa kappaleessa 2.2. Alla olevassa taulukossa on koonti asetettujen tavoitteiden määrästä ja niiden toteutumamäärästä. Strategiaosuus taustatietoineen löytyy Talousarvio 2024 -asiakirjasta.

Elinvoimainen ympäristö - valtuustokauden tavoitteet – toteutuminen palvelualueittain

Sisältää toiminnan tavoitteet, ei sisällä investointien tavoitteiden toteutumista.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
3.1 Kehitetään elinvoimaa ympäristöä kunnioittaen	Ilmasto- ja ympäristöohjelmien eteenpäin vieminen ja kirjattujen toimenpiteiden toteutuminen	Tekniset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: Tekniset:0/0
3.2 Laadukas kaavoitus ja ajankohtainen maankäyttöpolitiikka	Väestönkasvu Työpaikkojen määrän kasvu Kaavapäätösten pitävyys Maankäyttö- poliittisen ohjelman ajankohtaisuus	Elinvoima- ja yhteiset palvelut sekä Konsernipalvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:4/2 ja 2 ositt. Konsernip:1/1 Tekniset:2/2 EL-Yht:1/0 EL-Yht:1/1 EL-Yht:1/1
3.3 Kestävä rakentaminen	Toimitilojen terveellisuuden edistäminen Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	Tekniset palvelut Tekniset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: Tekniset:1/1 Tekniset:1/1

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
3.4 Kiertotalouden edistäminen	Materiaalien kierrättäminen ja niiden hyötykäyttö	Tekniset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: Tekniset:1/1
3.5 Sujuva ja turvallinen liikkuminen	Julkisen liikenteen käytön lisääminen	Elinvoima- ja yhteiset palvelut	Asetettuja tavoitteita / toteutuminen: EL-Yht:3/3 Tekniset:1/1
	Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	Tekniset palvelut	Tekniset:1/1 EL-Yht:1/1
	Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta		Tekniset:1/1

Elinvoimainen ympäristö - tavoitteiden riskiarviot

Kunnan houkuteltavuus ei säily.

TOTEUTUMINEN: Kunnan houkuteltavuus ja positiivinen imago ovat edelleen hyvällä tasolla. Houkuteltavuutta ylläpidetään ja seurataan osana kunnan markkinointia ja viestintää. Perustettujen yritysten muutos oli positiivinen.

Raakamaata ei saada hankittua riittävästi kaavoituksen tarpeisiin.

TOTEUTUMINEN: Riski on toteutunut osittain. Etelä-Siilinjärvellä osalta uusien elinkeinotonttien kaavoittaminen edellyttää raakamaan hankintaa. Vuonna 2024 kunta ei tehnyt maakauppoja. Raakamaan kokonaisvaranto on edelleen riittävällä tasolla, mutta riskinä on kaavoitettavan raakamaan riittävyys tulevaisuudessa.

Ylläpitoinvestointien resurssit.

TOTEUTUMINEN: Riski ei ole toteutunut. Talousarvion yhteydessä ylläpitoinvestointeihin on varattu riittävä resurssi. Taloudelliset haasteet voivat jatkossa vaikuttaa myös ylläpitoinvestointien resursseihin.

2.2 Käyttötalouden toteutuminen

Kuntalaissa on säädetty talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamisesta eli kunnan tulee määrärahojen ja tuloarvioiden lisäksi seurata myös sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

Tilinpäätöksen käyttötalousosassa valtuustolle esitettävät määrärahat, tuloarviot ja toiminnalliset tavoitteet esitetään palvelualueiden mukaisessa järjestyksessä valtuuston hyväksymänä kokonaisuuksina. Käyttötalouden talousarvio on valtuustoon nähden sitova pääsääntöisesti lautakuntatasoisena tai tulosaluetasoisena (kv 8.6.2015 § 13). Kunkin sitovuustason talousarviovertailu esitetään tiliryhmittäin eriteltynä siten, että sitovat erät on taulukoissa merkitty harmaalla (toimintatuotot ja toimintakulut). Myös sisäiset erät sisältyvät tulosalueiden loppusummiin valtuustoon nähden sitovina erinä. Erikseen varsinaisten menojen jälkeen tulosaluekohtaisissa taulukoissa esitetään poistot.

Valtuuston sitovuustasojen jälkeen on esitetty informatiivisena myös toimielinten omat sitovat tulosalueet sekä tavoitteiden että talouden osalta. Tulosalueet jakautuvat edelleen tulosityksiköihin, joiden määrärahoista ja tuloarvioista (= käyttösuunnitelmat) ja tavoitteista päättävät asianomaiset toimielimet.

Talouden vertailuissa esitetään valtuuston talousarviossa hyväksymät määrärahat ja tuloarviot, valtuuston hyväksymät muutokset talousarvioon ja talousarvio näiden muutosten jälkeen. Muutossarakkeen jälkeen taulukoissa esitetään tilivuoden toteutuma sekä poikkeama muutettuun talousarvioon nähden.

Henkilöstöpalvelut, ICT-palvelut, Talouspalvelut, Hankinnat, Viestintä ja Muista tukipalveluista keskitetty asiakaspalvelu on laskutettu sisäisinä menoina eri yksiköistä käytettyjen määrien perusteella. Työllistämistoiminta on laskutettu sisäisinä menoina niiltä yksiköiltä, jotka ovat työllistäneet työttömiä, opiskelijoita ja koululaisia. Koulutoimen hallinto on vyöryttänyt omat kustannuksensa opetuspalveluihin.

KONSERNIPALVELUT

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Janne Airaksinen

Konsernipalvelut palvelualue on yksi kunnan neljästä palvelualueesta. Palvelualue tuottaa koko kunnan konsernijohtamisen ja johdon. Lisäksi palvelualue vastaa Maaseutu- ja Ympäristöterveyspalveluiden tuottamisesta yhteistoiminta-alueilla, joiden isäntäkuntana Siilinjärvi toimii. Palvelualueelle sijoittuvat myös keskusvaalilautakunnan alaisten vaalien järjestäminen sekä tarkastuslautakunnan alainen tilintarkastus.

Palvelualue sisältää seuraavat valtuustoon nähden sitovat kokonaisuudet:

SITOVUUSTASOT	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
<i>Keskusvaalilautakunta</i>			
Vaalit	-134 816	116 707	-18 109
<i>Tarkastuslautakunta</i>			
Tilintarkastus (brutto)	-69 051		-69 051
<i>Ympäristöterveyslautakunta</i>			
Ympäristöterveyspalvelut (netto)	-2 651 747	2 042 366	-609 380
<i>Maaseutulautakunta</i>			
Maaseutuhallinto (netto)	-747 781	656 588	-91 193
<i>Kunnanhallitus</i>			
Konsernipalvelut	-2 994 207	113 296	-2 880 911
Sitovuustasot yhteensä	-6 597 601	2 928 957	-3 668 644

Palvelualueen informatiivinen tuloslaskelma

KONSERNIPALVELUT							
	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	2 460 690	2 654 846	0	2 654 846	2 609 301	-45 545	-1,7
Myyntituotot (sis)	12 720	12 720	0	12 720	16 125	3 405	26,8
Maksutuotot	155 230	198 000	5 000	203 000	187 870	-15 130	-7,5
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	300	300	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	118 246	112 100	0	112 100	115 360	3 260	2,9
Muut toimintatuotot	6 379	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	2 753 265	2 977 666	5 000	2 982 666	2 928 957	-53 709	-1,8
Henkilöstökulut	-3 170 080	-3 430 530	63 676	-3 366 854	-3 218 943	147 912	-4,4
Palvelujen ostot	-1 555 154	-1 774 425	0	-1 774 425	-1 761 659	12 766	-0,7
Palvelujen ostot (sis.)	-171 180	-184 409	0	-184 409	-189 535	-5 126	2,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-64 413	-59 851	0	-59 851	-32 787	27 064	-45,2
Avustukset	-530 777	-705 300	0	-705 300	-602 637	102 663	-14,6
Muut toimintakulut (ulk.)	-963 937	-909 298	0	-909 298	-791 710	117 588	-12,9
Muut toimintakulut (sis.)	-54 815	-330	0	-330	-330	0	0,0
Toimintakulut	-6 510 355	-7 064 143	63 676	-7 000 467	-6 597 601	402 866	-5,8
Toimintakate	-3 757 089	-4 086 477	68 676	-4 017 801	-3 668 644	349 157	-8,7
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-9 733	-9 733	0,0

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA 2024		
jäsen	Varajäsen (kutsutaan järjestysnumeron mukaisessa järjestyksessä	varajäsenen järjestysnumero
Hirvonen Heidi, pj	Heikkinen Kaarina	1.
Niskanen Tuula, vpj	Ruotsalainen Olavi	2.
Jäykkä Raimo	Savolainen Kalle	3.
Konttinen Heidi	Ratilainen Aleks	4.
Rasi Hannu	Pitkäjoki Tanja	5.
	Kuosmanen Mari	6.
	Roivainen Aira	7.
	Berg Pauli	8.

Vaalit

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: hallintopäällikkö Petra Kajanus

Toiminta-ajatus

Valtuuston on vaalilain mukaan asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta. Keskusvaalilautakunta kokoontuu vaalilaissa säädettyinä aikoina sekä muulloin lautakunnan puheenjohtajan kutsusta tarvittaessa. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä. Keskusvaalilautakunnan esittelijänä ja sihteerinä toimii hallintopäällikkö.

Keskusvaalilautakunnan tehtävät määritellään vaalilaissa (714/1998). Lautakunnan on ylläpidettävä valmiutta vaalien ja kansanäänestysten järjestämiseen sekä vastattava niiden käytännön järjestelyistä, mukaan lukien ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen toteuttamisesta. Keskusvaalilautakunta huolehtii ehdokasasettelusta kuntavaaleissa ja muissa vaaleissa, joissa se on määrätty. Lisäksi lautakunta suorittaa vaalien alustavan tuloslaskennan valtakunnallisten ohjeaikojen mukaisesti. Keskusvaalilautakunta vastaa myös äänten laskennasta eduskunta-, presidentin-, europarlamentti- ja aluevaaleissa. Näiden tehtävien avulla varmistetaan, että vaalit ja kansanäänestykset toteutetaan lainmukaisesti ja tehokkaasti.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Keskusvaalilautakunta päätti 4.12.2023 § 18, että hallintopäällikön ollessa estyneenä, esittelijän ja sihteerin tehtäviä hoitaa hallintoasiantuntija. Vuoden 2024 ajan nämä tehtävät hoiti hallintoasiantuntija.

Vuonna 2024 on järjestetty sekä presidentinvaalit että europarlamenttivaalit.

Keskusvaalilautakunta

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	38 894	116 685	0	116 685	116 707	22	0,0
Toimintatuotot	38 894	116 685	0	116 685	116 707	22	0,0
Henkilöstökulut	-55 736	-160 047	1 266	-158 781	-115 933	42 849	-27,0
Palvelujen ostot	-9 407	-20 700	0	-20 700	-13 730	6 970	-33,7
Palvelujen ostot (sis.)	-741	0	0	0	-1 512	-1 512	0,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 319	-3 050	0	-3 050	-3 641	-591	19,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-3	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-68 206	-183 797	1 266	-182 531	-134 816	47 715	-26,1
Toimintakate	-29 312	-67 112	1 266	-65 846	-18 109	47 738	-72,5

TARKASTUSLAUTAKUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNTA VUONNA 2024

Jäsen:

Laatikainen Tarja, pj.
Lyytinen Simo, vpj.
Aallosvirta Veijo
Oksman Mika
Väättäin Liisa

Henkilökohtainen varajäsen

Juvonen Toni
Savolainen Kalle
Niemitz Pirjo
Gröhn Matti
Demirhan Kirsi

Tilintarkastus

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Tarja Laatikainen

Toiminta-ajatus

Siilinjärven kunnan hallintosäännön mukaan lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä kolme muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tehtävien suorittamista. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta on jakanut keskuudessaan seurantavastuut hallinto-organisaation päävastuualueiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunta esittelee tilintarkastajan antaman tilintarkastuskertomuksen ja oman arviointikertomuksensa suoraan valtuustolle. Valtuusto päättää vastuuvapauden myöntämisestä hyväksyessään tilinpäätöksen.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Arviointi- ja tarkastustoimintaa pyritään vahvasti ohjaamaan strategian mukaisiin kohteisiin ja siten tukemaan toimintojen tehostamista. Tarkastuslautakunta painottaa arviointitoiminnassaan palvelualueiden kuulemisia. Tarkastuslautakunnalla on arviointityössään käytettävissä eri organisaation tasoilla tapahtuvan arvioinnin tulokset.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1 Sujuvaa arkea, asiointia ja palvelua	Palvelun laatu ja määrä vastaavat kuntalain ja kuntakonsernin asettamia vaatimuksia	Raha- ja henkilöstöresurssit rajoittavat toteutumista	Toteutui suunnitellusti
HYVINVOIVA ARKI			
1.2 Digitalisaation hyödyntäminen ja kehittäminen	Operatiivisessa toiminnassa hyödynnetään digiteknologiaa tarkastustoiminnassa Tiedon läpinäkyvyyden edistäminen ja hyödyntäminen johtamisessa ja päätöksenteossa	Resurssien riittävyys, osaamistaso ja taloudelliset raamit	Toteutuu teknologian ja henkilöstön osaamisen puitteissa, huomioiden käytettävissä olevat resurssit ja taloudelliset raamit.

Informatiiviset tunnusluvut:

	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Tarkastuslautakunnan kokoukset	13	12	11

Talousarvion toteutuminen:

Tarkastuslautakunta

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Henkilöstökulut	-41 463	-41 768	391	-41 377	-30 903	10 474	-25,3
Palvelujen ostot	-28 016	-48 830	0	-48 830	-37 823	11 007	-22,5
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-598	-100	0	-100	-324	-224	224,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 062	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut (sis.)	-60	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-71 200	-90 698	391	-90 307	-69 051	21 256	-23,5
Toimintakate	-71 200	-90 698	391	-90 307	-69 051	21 256	-23,5

YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA

YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA VUONNA 2024

Jäsen

Kröger Risto, Siilinjärvi, pj
Miettinen Antti, Kaavi
Sari Korhonen, Rautavaara
Karinen Päivi, Tuusniemi vpj
Räsänen Riku, Lapinlahti

Henkilökohtainen varajäsen

Iskala Jonna
Räsänen Ari
Ahonen Matti
Heiskanen Liisa
Väänänen Harri

Ympäristöterveyspalvelut

Sitovuus: valtuusto, netto

Vastuhenkilö: ympäristöterveysjohtaja Kaisa Hartikainen

Toiminta-ajatus

Tulosalue vastaa kunnan viranomaiselle määrättyjen ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamisesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen kunnissa (Kaavi, Lapinlahti, Rautavaara, Siilinjärvi ja Tuusniemi). Lisäksi hoidetaan Kuopion kaupungin eläinlääkintähuollon tehtäviä Kuopion ja Siilinjärven välisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyspalveluiden tarkoituksena on turvata lainsäädännön vaatimusten mukainen suunnitelmallinen, säännöllinen, laadukas, terveyshaittoja ja -vaaroja sekä kuluttajien taloudellisia tappioita ehkäisevä paikalliseen riskinarvioon ja valtakunnalliseen valvontaohjelmaan perustuva ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoito. Tähän sisältyy myös laadukas ja tarkoituksenmukainen kunnallinen eläinlääkintähuolto sekä eläinlääkäripäivystys. Yhteistoiminta-alueella turvataan koko ympäristöterveydenhuollon riittävien palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista sekä avointa.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Toiminnassa keskitytään hyödyntämään tehokkaasti olemassa olevia resursseja ja kehittämään toimintaa työjärjestelyiden sekä priorisoinnin kautta. Erityisesti työnjakoa halutaan edelleen kehittää.

Eläinlääkäreiden sijaisia pyritään saamaan tarpeen mukaan, mutta niiden saaminen on ollut ajoittain haasteellista.

Nykyisen hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviin ei ole tulossa muutoksia kuluvalle hallituskaudella. Tämän linjauksen mukaan ympäristöterveyspalvelut ovat edelleen säilymässä osana kuntien lakisääteisiä tehtäviä, eikä niitä aikaisemman näkemyksen mukaan olla ainakaan toistaiseksi siirtämässä hyvinvointialueen tehtäviin.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1. Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Helposti tavoitettavat eläinlääkintäpalvelut Tarkastukset, ilmoitusten vastaanottaminen, hyväksymispäätökset Eläinsuojelu- ja eläintautivalvontatyö	Suurin riski tavoitteiden toteutumatta jäämiseen on henkilökunnan riittävyys ja mahdollisten sijaisten saatavuus.	Toteutui tavoitteiden mukaisesti
HYVINVOIVA ARKI			
2.5. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen on pysyvät rakenteet	Elintarvikkeisiin, talous- ja uimaveteen sekä sisäilmaan liittyvien terveyshaittojen ennaltaehkäisy ja selvittäminen ympäristöterveydenhuollon valvonnan ja neuvonnan keinoin Tupakka- ja nikotiinituotteiden myynnin valvonta, tupakointikiellot	Suurin riski tavoitteiden toteutumatta jäämiseen on henkilökunnan riittävyys ja mahdollisten sijaisten saatavuus.	Toteutui tavoitteiden mukaisesti
2.5. Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnistetaan ja sovitaan tehtävistä	Rakennetaan toimiva yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa	Saumatonta yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ei saada toimimaan	Yhteistyötä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa on saatu kehitettyä

Informatiiviset tunnusluvut

Valtuuston hyväksymät tavoitteet	TP 2024 *
Tuotantotavoitteet	
Terveysvalvonta -tulosityksikön nettomenot €/asukas Siilinjärvi	8,8
Eläinlääkintähuolto-tulosityksikön 5610 kustannuspaikan nettomenot Siilinjärvi	
€/asukas	11,3
€/nautaeläin	43,5
Eläinlääkintähuolto-tulosityksikön 5610 KP nettomenot €/yhteistoiminta-alueen asukas	17,1
€/nautaeläin	34,9

Ympäristöterveyspalveluiden terveystalvonta -tulosityksikön nettomenot €/yhteistoiminta-alueen asukas	10,9
Eläinlääkintähuolto-tulosityksikön 5610 KP nettomenot € / Kuopio asukas € / nautaeläin	5,6 27,3

*Tunnuslukujen laskentatapaa järkeistetty vuoden 2024 tilinpäätökseen, siirrytty käyttämään nettomenoja, jolloin aiempien vuosien luvut eivät ole vertailukelpoisia ja ne on jätetty taulukosta pois, Kuopio lisätty taulukkoon KP 5610 osalta

Eläinlääkärikäyntien määrä kunnittain 2024

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Eläinlääkärikäyntien määrä kunnittain			
Kaavi , suureläimet	176	196	128
pieneläimet	576	563	531
AVIn viranomais-/2024 alk. kunnantarkastukset	11	2	2
terveydenhuoltokäynnit	12	14	8
nautaeläintilat	26	26	25
Lapinlahti , suureläimet	767	958	734
pieneläimet	1128	985	1232
AVIn viranomais-/2024 alk. kunnantarkastukset	58	33	33
terveydenhuoltokäynnit	31	45	51
nautaeläintilat*	101	101	89
Rautavaara , suureläimet	102	134	88
pieneläimet	254	220	256
AVIn viranomais-/ 2024 alk. kunnantarkastukset	11	3	0
terveydenhuoltokäynnit	12	12	18
nautaeläintilat*	18	18	17
Siilinjärvi , suureläimet	779	1121	760
pieneläimet	1663	1631	1349
AVIn viranomais-/2024 alk. kunnantarkastukset	73	12	14
terveydenhuoltokäynnit	25	25	38
nautaeläintilat*	49	49	45
Tuusniemi , suureläimet	116	136	122
pieneläimet	328	299	322
AVIn viranomais-/2024 alk. kunnantarkastukset	16	2	3
terveydenhuoltokäynnit	4	4	2
nautaeläintilat*	18	18	18
Kuopio , suureläimet	2794	3460	2492
pieneläimet	2862	2528	2482
AVIn viranomais-/2024 alk. kunnantarkastukset	232	36	42
terveydenhuoltokäynnit	157	198	197
nautaeläintilat*	242	242	222

*TP 2024: Luke tilasto 10.2.2025 vuoden 2023 lopun tilanne

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvio toteutui n. 20 000 euroa alle muutostalousarvion. Suurimmat säästöt saatiin henkilöstökustannuksista lomarahavapaiden ja muiden palkattomien vapaiden avulla. Myöskään aivan kaikkia eläinlääkäreiden lomasijaisuuksia ei täytetty. Ostoissa pidettiin tiukka linja ja esim. kalustomäärärahoja käytettiin vain aivan välttämättömiin hankintoihin.

Ympäristöterveyslautakunta

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	1 779 386	1 834 938	0	1 834 938	1 838 071	3 133	0,2
Myyntituotot (sis)	12 720	12 720	0	12 720	16 125	3 405	26,8
Maksutuotot	155 230	198 000	5 000	203 000	187 870	-15 130	-7,5
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	300	300	0,0
Toimintatuotot	1 947 336	2 045 658	5 000	2 050 658	2 042 366	-8 292	-0,4
Henkilöstökulut	-2 011 230	-2 174 189	42 333	-2 131 856	-2 083 445	48 411	-2,3
Palvelujen ostot	-190 409	-194 000	0	-194 000	-213 728	-19 728	10,2
Palvelujen ostot (sis.)	-124 458	-124 989	0	-124 989	-132 187	-7 198	5,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-52 288	-41 885	0	-41 885	-24 491	17 394	-41,5
Avustukset	-56 423	-53 000	0	-53 000	-49 564	3 436	-6,5
Muut toimintakulut (ulk.)	-125 983	-134 000	0	-134 000	-148 332	-14 332	10,7
Muut toimintakulut (sis.)	-1 334	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-2 562 124	-2 722 063	42 333	-2 679 730	-2 651 747	27 983	-1,0
Toimintakate	-614 788	-676 405	47 333	-629 072	-609 380	19 692	-3,1

MAASEUTULAUTAKUNTA

MAASEUTULAUTAKUNTA VUONNA 2024

Jäsen

Repo Kari, Siilinjärvi, pj.
Nuutinen Kirsi, Suonenjoki, vpj.
Lindsberg Timo, Rautalampi
Pasanen Anne, Vesanto
Paimio Inkeri, Tervo
Grönlund Tiina, Varkaus
Hyvärinen Pertti, Leppävirta
Leskinen Laila, Kuopio
Niskanen Harri, Rautavaara
Mustonen Aaro, Tuusniemi
Leppänen Kari, Kaavi

Henkilökohtainen varajäsen

Pitkänen Marjaana
Koponen Milja
Laitinen Kari
Liimatainen Mirja
Paretskoi Lotta
Kiira Jussi
Hynninen Erkki
Martikainen Tuija
Koistinen Aarne
Smolander Heikki
Pitkänen Pasi

Maaseutuhallinto

Sitovuus: valtuusto, netto

Vastuuhenkilö: maaseutujohtaja Juha Nykänen

Toiminta-ajatus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelujen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittämisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Maaseutuhallinnon lakisääteisiä tehtäviä ovat viljelijätukihallinto, riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen valtion varoista, eläintenpitäjän ja eläinten pitopaikkojen rekisteröinti sekä hukkakauran torjuntaan liittyvät tehtävät. Yhteistoiminta-alueen isäntäkunta Siilinjärvi on tehnyt Ruokaviraston kanssa maksajavirastosopimuksen, missä on määritelty palvelutavoitteet viljelijätukihallinnon osalta.

Maaseutuhallinnon viranomaistehtävät on pystytty hoitamaan yhteistoiminta-alueen osalta niin, etteivät tuotantotukien maksut ole yhteistoiminta-alueen toiminnan vuoksi viivästyneet ja tehtävät on pystytty toteuttamaan ruokaviraston kanssa solmitun maksajavirastotoimijasopimuksen mukaisesti. Maaseutuelinkeinoviranomaisen suorittamat suurpetovahinkoarviokäynnit ovat lähes kolminkertaistuneet kuluvan kahden vuoden aikana.

Maaseudun kehittäminen tähtää siihen, että maaseudulla on hyvät edellytykset monenlaiselle yritystoiminnalle ja eri-ikäisten ihmisten asumiselle. Kehittämistyössä pyritään näkemään erilaisten alueiden mahdollisuudet ja edistämään niitä.

Maatilataustaiseen yritystoimintaan liittyviä asiantuntijapalveluja sekä kehittämistoimiin liittyvää kokonaisvaltaista neuvontaa ja ohjausta annetaan maaseutuhallinnon yhteispalveluyksiköllä käytössä olevien resurssien puitteissa. Erilaisia kehittämistoimenpiteitä tehdään tiiviillä yhteistyöllä muiden maaseudun kehittämistoimijoiden kanssa.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.4. Kunta osallistuu yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin	Osallistutaan maatilayritysten kilpailukykyä investointeja, omistajanvaihdoksia ja yrittäjien hyvinvointia edistäviin kehittämishankkeisiin ja -toimenpiteisiin sekä maaseudun elinkeinojen toimintaympäristön ja työvoiman saantia edistäviin kehittämistoimenpiteisiin	Valtion säästötoimet maaseudun kehittämisrahoitukseen	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyössä maakunnan maaseudun kehittämistoimijoiden kanssa toteutettu em. tavoitteita tukevia kehittämishakkeita ja valmisteltu uusia kehittämishankkeita.
1.5. Henkilöstön koulutustarjonta tukee kehittämistoimintaa.	Riittävä, asiakkaiden tarpeisiin vastaava osaaminen uuden ohjelmakauden toimeenpanoon	Äkillisiä muutoksia lainsäädännössä ja ohjeissa ei ehdiä omaksua toimeenpanon kannalta riittävällä laajuudella	Osaamistarpeeseen pystytty vastamaan. Osallistuttu aktiivisesti toimeenpanoa koskeviin koulutustilaisuuksiin.
1.1. Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Sydän-Savon maaseutupalvelu toimii entistä tiiviimmin osana täydentyvää verkostoa, missä maatalouden eri viranomais- ja kehittämistahot sekä sidosryhmät tekevät yhteistyötä asiakaslähtöisesti, valmentajamaisella otteella	Yhteistyö ei toimi riittävällä tavalla	Maatilataustaisen yritystoiminnan kehittämispalveluja kehitetty yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyö yli maakuntarajojen Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan kanssa tiivistynyt.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan asettamat tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Yhteistoiminta-alueen aktiivimaatilat	1503	1505	1473
Maksetut maataloustuet, M€	54	60	56
Maaseutuviranomaistehtävät			
- Maatilaa / htv	162	167	161
- €/aktiivimaatila	392	425	420
- €/peruslohko	17,04	16,84	18,12
Maaseutuyritysten kehittäminen*			
- €/aktiivimaatila	92,19	107,50	83,19
- €/maaseutualueen asukas	2,03	2,43	1,81

*ei sisällä erillisten kehittämishankkeiden kuntavastinrahaa

Talousarvion toteutuminen:

-

Maaseutulautakunta

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	642 410	703 223	0	703 223	654 523	-48 700	-6,9
Vuokratuotot (ulk.)	6 150	0	0	0	2 064	2 064	0,0
Toimintatuotot	648 560	703 223	0	703 223	656 588	-46 635	-6,6
Henkilöstökulut	-621 296	-621 204	13 528	-607 676	-605 381	2 295	-0,4
Palvelujen ostot	-23 896	-41 000	0	-41 000	-19 806	21 194	-51,7
Palvelujen ostot (sis.)	-44 162	-51 722	0	-51 722	-48 610	3 112	-6,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 931	-9 400	0	-9 400	-1 907	7 493	-79,7
Avustukset	-4 054	-15 000	0	-15 000	-4 727	10 273	-68,5
Muut toimintakulut (ulk.)	-42 277	-68 100	0	-68 100	-67 349	751	-1,1
Toimintakulut	-738 617	-806 426	13 528	-792 898	-747 781	45 118	-5,7
Toimintakate	-90 057	-103 203	13 528	-89 675	-91 193	-1 518	1,7

KUNNANHALLITUS

Konsernipalvelut

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuhenkilö: kunnanjohtaja Janne Airaksinen

Toiminta-ajatus

Kunnanjohtoon sitovuustason tehtävänä on tuottaa keskitetysti kunnanjohto ja konserniohjaus. Pelastustoimi sisältyy edelleen siltä osin kuin kuntaan kohdistuu vaateita oikeusasteiden käsittelyssä olevista riita-asioista.

Valtuustoon sitovana sisältää seuraavat tulosalueet:

Tulosalueet	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Kunnanjohto	-1 041 278	0	-1 041 278
Konserniyhtiöt	-1 207 842	113 296	-1 094 546
Pelastustoimi	-745 087	0	-745 087
Sitovuustaso yhteensä	-2 994 207	113 296	-2 880 911

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Konsernipalveluiden tavoitteena on luoda hyvät edellytykset kunnan ylimpien toimielinten työskentelylle sekä strategisten tavoitteiden saavuttamiselle palvelualueille ja toimivan konserniohjauksen kautta kunnan tytäryhtiöille. Lisäksi kunnanjohtoon tehtävänä on huolehtia asioiden valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä moitteettomasti.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVA TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.2.Tiedon läpinäkyvyyden edistäminen tiedolla johtamisessa sekä päätöksenteossa.	Sähköisen kokoushallinnan vakiinnuttaminen	Kunnanjohto	Toteutunut. Järjestelmä otettu käyttöön.
	Luottamushenkilöiden asiointikanavan käyttöönotto.	Kunnanjohto	Ei toteudu toistaiseksi.
	Konserniohjeen päivittäminen	Kunnanjohto	Tarkasteltu hallintosäännön päivityksen yhteydessä.
1.3.Toimivat yhteydet alueellisessa kehittämisessä	Kunta on aktiivinen toimija alueellisessa kehittämisessä.	Kunnanjohto	Kunta on aktiivisesti mukana seudullisessa kehittämisyhteistyössä. (KaRa, MAL, MKK)
1.5.Kokeileva organisaatiokulttuuri	Organisaation sisäisten prosessien läpikäynti ja tehostaminen.	Kunnanjohto	Organisaatiouudistuksen yhteydessä uudistettu asiantuntijatiimit.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
HYVINVOIVA ARKI			
2.3.Kunnan työntekijöiden yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on ajan tasalla.	Kunnanjohto ja konserniyhtiöt	Toteutunut. Suunnitelma hyväksytty vuoden 2024 alussa.
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.2.Väestönkasvu	Asukasmäärän kasvu vähintään 50 asukasta vuodessa	Kunnanjohto ja konserniyhtiöt	Ei toteutunut. Asukasmäärän laski 22 asukkaalla

Tavoitteiden riskiarviot

Henkilöstön ja luottamushenkilöiden sitouttaminen tavoitteisiin.
Rohkeus toimenpiteiden tekemiseen.

TOTEUTUMINEN:

Tavoitteet pääosin toteutuneet.

Talousarvion toteutuminen:

Muista toimintakuluista on siirtynyt vuokratukustannuksia sivistys- ja teknisiin palveluihin 200 000 euroa. Konserniyhtiöille on maksettu n. 100 000 vähemmän avustuksia mitä varattiin talousarvioon.

Kunnanhallitus/Konsernipalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Vuokratuotot (ulk.)	112 096	112 100	0	112 100	113 296	1 196	1,1
Muut toimintatuotot	6 379	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	118 475	112 100	0	112 100	113 296	1 196	1,1
Henkilöstökulut	-440 355	-433 321	6 157	-427 163	-383 281	43 883	-10,3
Palvelujen ostot	-1 303 425	-1 469 895	0	-1 469 895	-1 476 571	-6 676	0,5
Palvelujen ostot (sis.)	-1 819	-7 698	0	-7 698	-7 227	471	-6,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-6 276	-5 416	0	-5 416	-2 423	2 993	-55,3
Avustukset	-470 300	-637 300	0	-637 300	-548 346	88 954	-14,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-794 611	-707 198	0	-707 198	-576 029	131 169	-18,5
Muut toimintakulut (sis.)	-53 421	-330	0	-330	-330	0	0,0
Toimintakulut	-3 070 208	-3 261 158	6 157	-3 255 000	-2 994 207	260 794	-8,0
Toimintakate	-2 951 733	-3 149 058	6 157	-3 142 900	-2 880 911	261 990	-8,3
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-9 733	-9 733	0,0

Kunnanjohto

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Janne Airaksinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Kunnassa siirryttiin neljän palvelualueen malliin organisaatiomuutoksen astuessa voimaan 1.1.2024 alkaen. Konsernipalveluiden alle keskitettiin kunnan isännöimät yhteistoiminta-alueet ympäristöterveydessä ja maaseutupalveluissa sekä vaalit ja tarkastustoiminta. Kunnanjohtajan vastaamat konsernipalvelut johtavat koko konsernia. Elinvoima- ja yhteisten palveluiden alle, talousjohtajan vastuulle, koottiin kaikki elinvoimapalvelut sekä kunnan yhteiset tukipalvelut.

Talousarvion toteutuminen:

Toteutumiseen vaikutti mm. hallintopäällikön irtisanoutuminen / tehtävien uudelleenjärjestelyt. Palvelujen ostoissa mm. jäsenmaksuihin, asiantuntijapalveluihin ja kulttuuripalveluihin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä. Avustuksena on sopimuksen mukaisesti käsitelty P-S Matkailu oy:n rahoitusosuus vuodelle 2024. Muista toimintakuluista on siirtynyt vuokratukustannuksia sivistys- ja teknisiin palveluihin n. 200 000 euroa.

Kunnanjohto

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Muut toimintatuotot	6 379	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	6 379	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-433 627	-433 157	6 140	-427 016	-380 988	46 028	-10,8
Palvelujen ostot	-579 622	-629 895	0	-629 895	-579 619	50 276	-8,0
Palvelujen ostot (sis.)	-1 819	-7 698	0	-7 698	-7 227	471	-6,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-5 192	-5 416	0	-5 416	-2 530	2 886	-53,3
Avustukset	-300	-300	0	-300	-12 300	-12 000	4 000,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-238 161	-243 698	0	-243 698	-58 284	185 414	-76,1
Muut toimintakulut (sis.)	-53 421	-330	0	-330	-330	0	0,0
Toimintakulut	-1 312 141	-1 320 494	6 140	-1 314 353	-1 041 278	273 076	-20,8
Toimintakate	-1 305 762	-1 320 494	6 140	-1 314 353	-1 041 278	273 076	-20,8
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	-9 733	-9 733	0,0

Konserniyhtiöt

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Janne Airaksinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Kiinteistö Oy Isoharjan uusi I1 toimitilakiinteistö otettiin käyttöön vuoden vaihteessa 2024. Siilinjärven Kotipolku Oy:lle kunnankunnan valtuusto myönsi 100 prosentin omavelkaisen takauksen yksilöidystä päävelasta ja sen liitännäiskustannuksista kahden rivitalotalokohteen toteuttamiseksi kunnan vuokratontille osoitteessa Silkkiiuikuntie 5-7.

Kotipolku Oy:ssä ja Kiinteistö Oy Isoharjassa aloittivat uudet toimitusjohtajat vuonna 2024, edellisten toimitusjohtajien eläköitymisten johdosta.

Talousarvion toteutuminen:

Vapaa-aikakeskuksen kiinteistön kunnossapitoa on käytetty n. 90 000 euroa vähemmän. Tähän vaikutti ilmavaihtokanavien ja muiden lisätöiden ennakoitua pienemmät kustannukset. Uimalalle on maksettu avustuksia 100 954 euroa vähemmän kuin arvioitu johtuen mm. sähköenergian ennakoitua halvemmasta hinnasta ja tulopohjaa lisäsi kävijämäärän kasvu. Vuokramenoja puolestaan em. yhtiöille on maksettu arvioitua enemmän.

Konserniyhtiöt

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Vuokratuotot (ulk.)	112 096	112 100	0	112 100	113 296	1 196	1,1
Toimintatuotot	112 096	112 100	0	112 100	113 296	1 196	1,1
Palvelujen ostot	-120 000	-240 000	0	-240 000	-154 051	85 949	-35,8
Avustukset	-470 000	-637 000	0	-637 000	-536 046	100 954	-15,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-556 450	-463 500	0	-463 500	-517 745	-54 245	11,7
Toimintakulut	-1 146 450	-1 340 500	0	-1 340 500	-1 207 842	132 658	-9,9
Toimintakate	-1 034 354	-1 228 400	0	-1 228 400	-1 094 546	133 854	-10,9

Pelastustoimi

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Janne Airaksinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset:

Pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen Pohjois-Savon Hyvinvointialueelle. Kunta on vuokrannut investoimansa pelastusaseman hyvinvointialueen käyttöön.

Talousarvion toteutuminen:

Vuoden 2024 aikana on maksettu yht. 362 145 euroa ratkaistujen riita-asioiden korvauksia. Lisäksi on kirjattu Kuopion toimittaman arvion mukaan jo ratkaistuja ja vuoden 2025 maksuun tulevia korvauksia sekä vielä avoinna olevista, ratkaisemattomista vaateista kertyviä korvauksia n. 376 500 euroa. Varattu määräraha ylittyi.

Pelastustoimi

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Henkilöstökulut	-6 728	-164	17	-147	-2 292	-2 145	1 459,2
Palvelujen ostot	-603 803	-600 000	0	-600 000	-742 901	-142 901	23,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 085	0	0	0	107	107	0,0
Toimintakulut	-611 616	-600 164	17	-600 147	-745 087	-144 940	24,2
Toimintakate	-611 616	-600 164	17	-600 147	-745 087	-144 940	24,2

KUNNANHALLITUS

ELINVOIMA- JA YHTEISET PALVELUT

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas

Elinvoima- ja Yhteiset palvelut palvelualue on yksi neljästä palvelualueesta. Palvelualue tuottaa Elinvoimapalvelut ja koko kunnan Yhteiset palvelut. Elinvoimapalveluita ovat elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut, hyvinvoinnin edistäminen, maankäyttö, kaavoitus ja joukkoliikenne (oma sitovuustaso). Yhtisiä palveluita ovat hallinto- ja kehittämispalvelut, viestintä ja markkinointi, sisäinen tarkastus, talouspalvelut, ICT-palvelut, henkilöstöpalvelut sekä ruoka- ja puhtauspalvelut.

Palvelualue sisältää seuraavat valtuustoon nähden sitovat kokonaisuudet:

SITOVUUSTASOT	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
<i>Kunnanhallitus</i>			
Elinvoimapalvelut	-3 382 351	2 694 753	-687 598
<i>Kunnanhallitus</i>			
Yhteiset palvelut	-9 407 120	9 261 365	-145 755
<i>Kunnanhallitus</i>			
Joukkoliikenne	-3 180 912	1 438 677	-1 742 235
Sitovuustasot yhteensä	-15 970 382	13 394 795	-2 575 588

Palvelualueen informatiivinen tuloslaskelma

ELINVOIMA- JA YHTEISET PALVELUT

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	979 467	832 898	320 000	1 152 898	1 032 425	-120 473	-10,4
Myyntituotot (sis.)	7 312 335	7 199 524	0	7 199 524	7 277 709	78 185	1,1
Maksutuotot	171 902	50 000	0	50 000	-42 166	-92 166	-184,3
Tuet ja avustukset	1 075 218	945 500	0	945 500	1 068 550	123 050	13,0
Vuokratuotot (ulk.)	2 112 220	1 865 000	73 932	1 938 932	1 863 036	-75 896	-3,9
Vuokratuotot (sis.)	1 760 253	1 819 719	0	1 819 719	1 820 716	997	0,1
Muut toimintatuotot	850 539	1 111 500	0	1 111 500	373 924	-737 576	-66,4
Toimintatuotot	14 261 933	13 824 141	393 932	14 218 073	13 394 195	-823 878	-5,8
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	600	600	0,0
Henkilöstökulut	-5 656 747	-5 757 156	120 692	-5 636 464	-5 596 238	40 226	-0,7
Palvelujen ostot	-5 974 877	-6 213 693	-40 000	-6 253 693	-6 355 327	-101 634	1,6
Palvelujen ostot (sis.)	-568 318	-511 053	0	-511 053	-502 493	8 560	-1,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 493 533	-1 388 480	0	-1 388 480	-1 294 938	93 542	-6,7
Avustukset	-1 209 945	-1 165 200	0	-1 165 200	-1 204 683	-39 483	3,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 044 069	-1 013 823	0	-1 013 823	-813 485	200 338	-19,8
Muut toimintakulut (sis.)	-212 373	-187 137	0	-187 137	-203 217	-16 080	8,6
Toimintakulut	-16 159 862	-16 236 542	80 692	-16 155 850	-15 970 382	185 468	-1,1
Toimintakate	-1 897 929	-2 412 401	474 624	-1 937 777	-2 575 588	-637 811	32,9
Poistot ja arvonalentumiset	-305 412	-234 246	0	-234 246	-224 068	10 178	-4,3

Elinvoimapalvelut

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas

Toiminta-ajatus

Elinvoimapalveluiden sitovuustason tehtävänä on tuottaa keskitetysti kunnan elinkeinopalvelut, työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut, hyvinvoinnin edistäminen, maankäyttö ja kaavoitus.

Valtuustoon sitovana sisältää seuraavat tulosalueet:

Tulosalueet	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Elinkeinopalvelut	-251 257	1 000	-250 257
Työllisyyspalvelut	-1 640 808	257 189	-1 383 619
Maahanmuuttopalvelut	-152 160	316 798	164 639
Hyvinvoinnin edistäminen	-138 200	0	-138 200
Maankäyttö	-829 488	2 117 666	1 288 178
Kaavoitus	-370 439	2 100	-368 339
Sitovuustaso yhteensä	-3 382 351	2 694 753	-687 598

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Elinkeinopalvelujen tavoitteena on vahvistaa kunnan asemaa elinvoimaisena korkean työllisyyden kuntana, mikä on mahdollista saavuttaa monipuolisella yrityskannalla. Työpaikkojen määrää voidaan kasvattaa panostamalla uusien yritysten syntymiseen, toimivien yritysten toimintaympäristön ja toimintaedellytysten kehittämiseen sekä yritysten sijoittumisen ja osaavan työvoiman saatavuuden mahdollistamiseen. Tavoitteen saavuttamiseksi kunnalla tulee olla hyvä tarjonta yritysraennuspaikoista sekä Etelä-Siilinjärvellä että Siilinjärven taajamassa sekä riittävät resurssit laadukkaan yritysneuvonnan toteuttamiseen.

Vuoden 2024 osalta elinkeinopalveluiden resurssi oli osa-aikainen joulukuuhun saakka. Vuoden 2024 aikana valmisteltiin yrityspalveluiden kehittämishanketta, mikä sai Siilinjärven osatoteutuksen osalta myönteisen rahoituspäätöksen. Hanke kasvattaa vuoden 2025 aikana elinkeinopalvelujen yritysneuvontaan käytettävää henkilöresurssi yhden henkilötyövuoden verran.

Työllisyyspalveluissa Siilinjärven kunta oli mukana 1.3.2021 alkaneessa työllisyyden kuntakokeilussa, joka päättyi vuoden 2024 loppuun. Vuoden 2024 aikana valmisteltiin liittymistä Kuopion työllisyysalueeseen 1.1.2025 alkaen. Työllisyyspalveluissa kokeiltiin vuoden 2024 aikana kuntalisää. Kuntalisä myönnetään yrityksille, jotka palkkaavat siilinjärveläisen työttömän henkilön, joka on osatyökykyinen tai hänen työttömyytensä on pitkittynyt.

Maahanmuuttopalvelut tarjoavat lakisääteistä ohjaus- ja neuvontapalvelua kaikille kuntaan muuttaneille maahanmuuttajille. Kotikunta oikeuden myötä Siilinjärvellä on noin 130 kotikunnan saanutta ukrainalaista maahanmuuttajaa. Maahanmuuttopalveluiden toiminnan jatkumista tarkastellaan vallitsevan tilanteen, sekä tarpeen mukaan. Kunta saa kotikunnan saaneista maahanmuuttajista laskennallisia korvauksia KEHA-keskukselta maksimissaan 3.vuoden ajan, alkaen kotikuntamerkinästä. Maahanmuuttopalveluiden osalta toiminta on vakiintunut ja maahanmuuttajien työllistämisen- ja koulutusmahdollisuuksilla ja niiden turvaamisella nähdään olevan tärkeä osa kotoutumisprosessia ja pitovoimaa alueellamme.

Maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa on asetettu tavoitteeksi kymmenen vuoden kaavoitustarvetta vastaava määrä maa-alueita. Maanhankintaa kohdennetaan Siilinjärvimallin 2040 mukaisille alueille. Maanhankinta edellyttää resursseja, panostusta, suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä ja työkaluja, jotta luodaan edellytykset vetovoimaiselle taloudellisesti kestäväälle kaavoittamiselle ja tonttituotannolle.

Vuoden 2024 keväällä jaettiin pientaloasumiseen rakennuspaikkoja Haapamäen alueelta ja Taivallahden kaava-alueelta. Pyöreälahden asemakaava-alueella on jaossa yksittäisiä omakotirakennuspaikkoja. Rakennuspaikkojen menekki oli vuonna 2024 heikkoa yleisen maailmantilanteen, korkojen ja inflaation seurauksena. Kuitenkin rakentamisessa näkyy suuremmat kokonaisuudet, kuten linja-autoaseman, Vuorelan ja koulukeskusten rakentamishankkeet, jotka vaikuttavat positiivisesti kunnan rakennuskantaan ja luovat uskoa rakentamisen suhdanteen virkistymiselle.

Kaavoituksen osalta vuoden 2024 osalta tekeillä oleva Pohjois-Savon maakuntakaavan 2.vaihe ja hyväksytty kaupunkiseutusuunnitelma annetavat suuntaviivat Kuopion seudun kestäväälle yhdyskuntakehitykselle ja elinvoiman lisäämiselle. Ydinkaupunkialueen yhteistä suunnittelua on jatkettu Kuopion kanssa kaupunkirakennesuunnitelman laatimisella, johon kuuluvat Siilinjärveltä Vuorelan, Toivalan ja Jännevirran alueet.

Joukkoliikenteessä Siilinjärvi-Kuopio välisen paikallisliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet vuonna 2024 +11,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Joukkoliikenteen matkustajamäärien kehitys on ollut suotuisaa tehtyjen linjastomuutosten seurauksena. Linjastomuutokset ja sen perusteella tehty uudet kustannustenjakoprosentit ovat kasvattaneet Siilinjärven liikennöintikustannuksia merkittävästi n. 37 %, kun selvitysten ja alkuperäisen tiedon perusteella linjastouudistuksen tuli olla kustannusneutraali.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1. Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	TE-palvelu 2024 – uudistus: Toimivat TE-palvelut vuodesta 2025 alkaen.	Työllisyys-palvelut	Toteutuu suunnitellusti. Kunta aktiivisesti mukana suunnittelussa.
1.3. Toimivat yhteydet alueellisessa kehittämisessä	Suunnitelmatyöllä luodaan perusta kehittämiselle.	Kaavoitus	Osallistuttu aktiivisesti KaRa ja MAL yhteistyöhön.
1.4. Kunta osallistuu yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin	Kehitämme aktiivisesti ja tehokkaasti Etelä-Siilinjärven ja koko kunnan yritysalueiden maankäyttöä.	Elinkeino-palvelut	Radantauksen asemakaava hyväksytty.
	Huolehdimme siitä, että kaikenkokoisilla yrityksillä on mahdollisuus sijoittua Siilinjärvelle.	Elinkeino-palvelut	Kunta viestii tiiviimmin yrityksiin. Uutiskirje otettu käyttöön.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
1.5. Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Palkkatukityöllistämisen kehittäminen kunnassa	Työllisyys-palvelut	Kuntalisä otettu käyttöön. Myönnetty kahdelle asiakkaalle.
HYVINVOIVA ARKI			
2.1. Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	Kuntalaisten osallistumista tukevan toimintakulttuurin edistäminen, ml. matalan osallistumismahdollisuudet	Hallinto ja kehittäminen, hyvinvoinnin edistäminen	Lasten vaalit presidentinvaalien yhteydessä. Kuntalaisten kuuleminen osallisuusalustan kautta PSHVA:n palveluverkko-uudistuksessa.
2.2. Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden positiivisen mielenterveyden edistäminen	Alueellisen Mieliteko-ohjelman toteuttamiseen osallistuminen (kuntalaiset)	Hyvinvoinnin edistäminen	Kunta on mukana Mieliteko 2.0 ohjelmakaudella.
2.3. Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Kuntalaisten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Hallinto ja kehittäminen, hyvinvoinnin edistäminen	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely kuntalaisille 10/2024, vanhus- ja vammaisneuvostolta kolme kannanottoa/lausuntoa, esteettömyysraportti valmistui, Kaikukortti käyttöön
2.5. Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen on pysyvät rakenteet	Hyvinvointijaoksen toiminnan vakiinnuttaminen ja sitominen osaksi muita hyte-rakenteita (mm. johtoryhmä, hyte-ryhmä ja yhdistykset ja järjestöt)	Hyvinvoinnin edistäminen	Tämä kohta raportoidaan kahdessa paikassa. Ks. <u>Hyvinvoinnin edistäminen</u>
Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnistetaan ja sovitaan tehtävistä	Kunnan ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien yhteistyöryhmien toiminnan jatkuvuuden varmistaminen	Hyvinvoinnin edistäminen	Kunta osallistuu aktiivisesti hyte-yhteistyöryhmiin ja erilaisiin kehittämistoimiin yhdyspinnoilla. Hyte-neuvotteluissa yhdyspintatyö oli työpajatyöskentelyn teemana.
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.2. Väestönkasvu	Riittävä asemakaavavaranto palvelu- ja yritysraikentamiselle	Kaavoitus	Toteutunut pääosin.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
	Riittävä asemakaavavaranto asuntorakentamiselle		Toteutunut. Etelä-Siilinjärvellä on tavoitetta vähemmän kaavavarantoa kerrostalo- ja yritysrakennuspaikoilla
	Yleiskaava ohjaavat asemakaavoitusta taajamissa sekä rakentamista kylä- ja ranta-alueilla		Toteutunut lukuun ottamatta Pohjois-Pöljän ranta- ja kyläyleiskaavaa.
Työpaikkojen määrän kasvu	Uusien työpaikkojen määrä 50 työpaikkaa/vuosi	Elinkeino-palvelut	Tavoitetta ei saavutettu. Työpaikat vähenivät -82 (v.2023)
Kaavapäätösten pitävyys	Kaavoista ei tule valituksia	Kaavoitus	Toteutunut. Ei valituksia.
Maankäyttöpoliittisen ohjelman ajantasaisuus	Ohjelma antaa tarvittavat työkalut maapolitiikan hoitamiseen	Maankäyttö ja kaavoitus	Ohjaa hyvin kunnan maapolitiikkaa.

Tavoitteiden riskiarviot

Maata ei saada hankittua kaavoituksen tarpeisiin.
Taloussuhdanteet ja korkotason kehitys.

TOTEUTUMINEN:

Riski toteutunut maanhankinnan osalta. Yleinen taloudellinen tilanne ja korkotaso ovat vähentäneet rakennuspaikkojen menekkiä.

Talousarvion toteutuminen:

Elinvoimapalveluiden toteumassa toimintatuotot jäivät alle suunnitellun toteuman. Rakennuspaikkojen heikko menekki näkyi sekä myyntituotoissa että vuokratuotoissa. Toimintakuluissa joukkoliikenne ylitti talousarvion 230 000 eurolla eli noin 37 %. Ylitys johtui linjastomuutoksista ja sen perusteella tehdystä uudesta kustannustenjaosta, mikä kasvatti Siilinjärven liikennöintikustannuksista. Kokonaisuutena elinvoimapalveluiden toimintakulut alittivat talousarvion.

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	85 097	5 330	320 000	325 330	318 334	-6 996	-2,2
Myyntituotot (sis.)	138 794	0	0	0	88 277	88 277	0,0
Maksutuotot	171 902	50 000	0	50 000	-42 166	-92 166	-184,3
Tuet ja avustukset	141 475	100 000	0	100 000	168 912	68 912	68,9
Vuokratuotot (ulk.)	2 069 086	1 865 000	0	1 865 000	1 788 600	-76 400	-4,1
Muut toimintatuotot	845 669	1 110 500	0	1 110 500	372 195	-738 305	-66,5
Toimintatuotot	3 452 023	3 130 830	320 000	3 450 830	2 694 153	-756 677	-21,9
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	600	600	0,0
Henkilöstökulut	-1 360 653	-1 451 461	24 933	-1 426 528	-1 397 467	29 061	-2,0
Palvelujen ostot	-424 285	-563 038	-80 000	-643 038	-407 756	235 282	-36,6
Palvelujen ostot (sis.)	-163 572	-121 036	0	-121 036	-99 050	21 986	-18,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-82 552	-59 886	0	-59 886	-5 388	54 498	-91,0
Avustukset	-1 203 125	-1 143 000	0	-1 143 000	-1 196 868	-53 868	4,7
Muut toimintakulut (ulk.)	-542 693	-531 877	0	-531 877	-259 193	272 684	-51,3
Muut toimintakulut (sis.)	-13 045	-10 742	0	-10 742	-16 629	-5 887	54,8
Toimintakulut	-3 789 926	-3 881 040	-55 067	-3 936 107	-3 382 351	553 756	-14,1
Toimintakate	-337 903	-750 210	264 933	-485 277	-687 598	-202 321	41,7
Poistot ja arvonalentumiset	-144 306	-58 008	0	-58 008	-61 614	-3 606	6,2

Elinkeinopalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: elinkeinopäällikkö Petra Ryymin

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Siilinjärven kunnan elinkeinopalvelujen tavoitteena on vahvistaa kunnan asemaa elinvoimaisena korkean työllisyyden kuntana. Korkea työllisyys on mahdollista saavuttaa monipuolisella yrityskannalla. Yrityskantaa, ja siten työpaikkojen määrää voidaan kasvattaa panostamalla uusien yritysten syntymiseen, toimivien yritysten toimintaympäristön ja toimintaedellytysten kehittämiseen sekä yritysten sijoittumisen ja osaavan työvoiman saatavuuden mahdollistamiseen. Tavoitteen saavuttamiseksi kunnalla tulee olla hyvä tarjonta yritysraennuspaikoista sekä Etelä-Siilinjärvellä että Siilinjärven taajamassa sekä riittävät resurssit toteuttaa laadukasta yritysneuvontaa.

Vuoden 2024 osalta elinkeinopalveluiden henkilöresurssi oli osa-aikainen joulukuuhun saakka. Joulukuusta eteenpäin elinkeinopalveluiden henkilöresurssi on ollut kokoaikainen. Vuoden 2024 aikana valmisteltiin yrityspalveluiden kehittämishanketta, mikä sai Siilinjärven osatoteutuksen osalta myönteisen rahoituspäätöksen. Hanke kasvattaa vuoden 2025 aikana elinkeinopalvelujen yritysneuvontaan käytettävää henkilöresurssia yhden henkilötyövuoden verran, jolloin elinkeinopalveluissa on kaksi henkilöä.

Elinkeinopalvelut toteuttavat yritysten kasvua ja kansainvälisyyttä ja toimintaedellytyksiä tukevia yrityspalveluja yhteistyössä muiden alueen elinkeinotoimijoiden kanssa. Vuoden 2024

ja 2025 osalta yritysten perustamisneuvonnan hoitaa Kuopion Seudun Uusyrityskeskus. Toimivien yritysten sekä alueelle sijoittuvien yritysten neuvontapalvelut ja verkostoyhteistyö hoidetaan kunnan elinkeinopalveluiden toimesta.

Siilinjärven kunnan strategisena tavoitteena on myös kiertotalouden edistäminen. Elinkeinopalveluiden osalta kiertotaloutta on edistetty mm. hanketyön kautta ja edistämällä Radantauksen yritysalueen esirakentamista rakennusteollisuuden ja Yaran sivuvirtoja hyödyntämällä.

Työpaikkamäärän vähentyminen johtuu työttömyyden lisääntymisestä sekä yleisen taloustilanteen heikentymisestä. Luvut ovat saatavilla ainoastaan tilastokeskuksen kautta ja ne eivät ole vahvistettuja. Elinkeinopalveluissa työpaikkamäärän muutosta mitataan uusiin ja sijoittuneisiin yrityksiin syntyneinä työpaikkoina sekä alueella toimivien yritysten kasvun ja kehittymisen kautta syntyneinä uusina työpaikkoina. Yritysten määrä on vuoden 2024 aikana on kasvanut, nettolisäys on 82 yritystä.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Huolehdimme siitä, että kaikenkokoisilla (sivutoimi/ pääelinkeino) yrityksillä on mahdollisuus sijoittua Siilinjärvelle harjoittamaan liiketoimintaa.	Rakennuspaikkojen vuokraaminen/ myyminen yrityksille. Uusien ja olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten parantaminen	Minimissään 3 hanketta vuodessa. Uusia yrityksiä 100 kpl:tta/ vuosi, toimivien yritysten investoinnit.	4 maanvuokra-sopimusta, joista osa lyhytaikaisia. Perustettu 135 uutta yritystä, yritysten nettolisäys 82

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Työpaikkamäärän muutos	124*	+50	-82*
Teollisten työpaikkojen määrä	-1*	+15	-101*
Luovutetut tontit ja toimitilat	+3	+4	4

*tilastokeskuksen tieto edelliseltä vuodelta

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvio toteutui pääpiirteittäin suunnitelman mukaisesti.

Elinkeinopalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	5 653	0	0	0	1 000	1 000	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	484	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	3 709	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	9 846	0	0	0	1 000	1 000	0,0
Henkilöstökulut	-73 125	-81 906	1 734	-80 172	-48 984	31 187	-38,9
Palvelujen ostot	-212 702	-179 150	0	-179 150	-192 482	-13 332	7,4
Palvelujen ostot (sis.)	-4 069	-8 177	0	-8 177	-4 969	3 208	-39,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 699	-2 118	0	-2 118	-682	1 436	-67,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-6 190	-4 074	0	-4 074	-3 975	99	-2,4
Muut toimintakulut (sis.)	-200	-165	0	-165	-165	0	0,0
Toimintakulut	-298 986	-275 590	1 734	-273 856	-251 257	22 599	-8,3
Toimintakate	-289 140	-275 590	1 734	-273 856	-250 257	23 599	-8,6
Poistot ja arvonalentumiset	-40 898	-36 322	0	-36 322	-36 322	0	0,0

Työllisyyspalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas, (työllisyyskoordinaattori Mervi Seppänen)

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Työttömien työnhakijoiden määrä Siilinjärvellä on maakunnan alhaisin. Siilinjärven kunta oli mukana 1.3.2021 alkaneessa työllisyyden kuntakokeilussa, joka päättyi vuoden 2024 Loppuun. Siilinjärven kunta liittyi Kuopion työllisyysalueeseen 1.1.2025 alkaen ja toiminta uuden työllisyysalueen kanssa on käynnistynyt. Työllisyyspalveluista siirtyi kaksi henkilöä liikkeenluovutuksella Kuopion kaupungin palvelukseen ja nyt kunnan työllisyyspalveluissa työskentelee tällä hetkellä yksi henkilö työllisyyskoordinaattorin tehtävässä.

Työllisyyspalveluissa kokeiltiin vuoden 2024 aikana kuntalisää. Kuntalisän kokeilu jatkuu vuonna myös 2025. Kuntalisä myönnetään yrityksille, jotka palkkaavat siilinjärveläisen työttömän henkilön, joka on osatyökykyinen tai hänen työttömyytensä on pitkittynyt.

Kuntouttavaa työtoimintaa on mahdollista toteuttaa kunnan eri yksiköissä ja yhdistyksissä. Kunta tarjoaa aktiivisesti kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuuksia asiakkaille ja tekee tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työnhakijoiden kanssa.

Työllisyyspalveluiden kautta jaettavat kesätyösetelit kohdennetaan 2008–20209 syntyneille nuorille, jotka päättävät yhdeksännen luokan tai opiskelevat lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa 1. vuotta opiskeleville. Kesätyöseteleiden avulla mahdollistetaan nuorille ensimmäinen kokemus työelämään.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
TE-palvelu2024-uudistus	Työllisyysalueiden muodostaminen Uudistuksen ja muutoksen läpiviemisen suunnittelu.	Yhteistä toimintamallia kehitetään uuden työllisyysalueen kanssa, vastinparitoiminnan suunnittelu	Vastinparitoimintamallin käynnistyminen kunnan työllisyyspalveluiden ja työllisyysalueen kanssa.
Kunnan omien työllisyyspalveluiden kehittäminen	Kunnan työllisyyspalveluiden yhdyspintojen rakentaminen kunnan elinkeino- ja maahanmuuttopalveluiden kanssa.	Yhteiset rajapinnat ovat muodostuneet elinkeino- ja maahanmuuttopalveluiden kanssa	Toimivat ja sujuvat työllisyyspalvelut ovat integroitu kunnan elinkeino- ja maahanmuuttopalveluiden kanssa

Talousarvion toteutuminen:

Henkilöstökulut jäivät alle talousarvion, työmarkkinatukiosuudet ylittyivät.

Työllisyyspalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (sis)	137 144	0	0	0	88 277	88 277	0,0
Tuet ja avustukset	141 475	80 000	0	80 000	168 912	88 912	111,1
Toimintatuotot	278 619	80 000	0	80 000	257 189	177 189	221,5
Henkilöstökulut	-351 692	-482 345	9 699	-472 646	-356 493	116 153	-24,6
Palvelujen ostot	-48 138	-129 350	0	-129 350	-74 845	54 505	-42,1
Palvelujen ostot (sis.)	-64 329	-39 825	0	-39 825	-22 274	17 551	-44,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 893	-900	0	-900	1 983	2 883	-320,3
Avustukset	-1 195 625	-1 118 000	0	-1 118 000	-1 172 641	-54 641	4,9
Muut toimintakulut (ulk.)	-16 187	-20 000	0	-20 000	-16 537	3 463	-17,3
Muut toimintakulut (sis.)	-484	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-1 678 346	-1 790 420	9 699	-1 780 721	-1 640 808	139 913	-7,9
Toimintakate	-1 399 727	-1 710 420	9 699	-1 700 721	-1 383 619	317 102	-18,6

Maahanmuuttopalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas, (maahanmuuttokoordinaattori Laura Muona)

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maahanmuuttopalvelut perustettiin Siilinjärvellä ukrainalaisten maahanmuuttajien tarpeeseen ja kuntamallin mukaiseen palveluprosessien hoitamiseen. Kuntamalli päättyi 2023 vuoden loppuun. Yli vuoden Suomessa asuneet, tilapäisen suojelun direktiivillä olevat ukrainalaiset saivat mahdollisuuden hakea kotikuntaa haluamastaan kunnasta. Kotikunta oikeuden myötä Siilinjärvellä on noin 130 kotikunnan saanutta ukrainalaista maahanmuuttajaa heinäkuuhun 2024 mennessä.

Kaikki kotikuntaoikeuden saaneet ukrainalaiset eivät ole vielä hakeneet kotikuntaa. Vastaanottokeskukset pienentävät vastaanottorahaa kuntaan siirtymisen nopeuttamiseksi ja näin ollen kuntaan siirtymisten määrän oletetaan nousevan. Maahanmuuttovirasto on vähentämässä vastaanottokeskuksissa majoituspaikkojen määrää, joten tällä on myös vaikutusta kuntaan siirtymisen nopeutumisessa.

Venäjän edelleen jatkaman hyökkäyssodan vuoksi on mahdollista, että alueelle muuttaa itsenäisesti uusia asukkaita ukrainasta. Ukrainan sotilaallinen tilanne on heikentynyt ja tilapäisen suojelun tarve jatkuu. EU:n yhteisten asioiden neuvosto onkin tehnyt päätöksen tilapäisen suojelun jatkumisesta 4.3.2026 saakka.

Maahanmuuttopalvelut jatkavat edelleen maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluita ja toiminnan jatkumista tarkastellaan vallitsevan tilanteen, sekä tarpeen mukaan. Kunta saa kotikunnan saaneista maahanmuuttajista laskennallisia korvauksia KEHA-keskukselta maksimissaan 3.vuoden ajan, alkaen kotikuntamerkinnästä. Maahanmuuttopalveluiden osalta toiminta on vakiintunut ja maahanmuuttajien työllistämisen- ja koulutusmahdollisuuksilla ja niiden turvaamisella nähdään olevan tärkeä osa kotoutumisprosessia ja pitovoimaa alueellamme. Maahanmuuttopalvelut tarjoavat lakisääteistä ohjaus- ja neuvontapalvelua kaikille kuntaan muuttaneille maahanmuuttajille.

Talousarvion toteutuminen:

Poikkeamaan kirjattu alun perin budjetti palveluiden oston, joka siirretty henkilöstöresursseihin kesken toimintakauden. Palvelutarpeesta johtuen lisätty resursseja enemmän. Budjetointivaiheessa ei ole osattu ennakoida kaikkia tulevia kustannuksia. Lakiuudistuksen myötä esimerkiksi tulkkaukspalveluista ei voida hakea korvauksia takautuvasti maksuun. Tulovirta kattaa kuitenkin kaikki kustannukset.

Maahanmuuttopalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	79 205	0	320 000	320 000	316 798	-3 202	-1,0
Myyntituotot (sis.)	990	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	80 195	0	320 000	320 000	316 798	-3 202	-1,0
Henkilöstökulut	-128 682	-17 933	-3 915	-21 848	-133 422	-111 574	510,7
Palvelujen ostot	-5 843	0	-100 000	-100 000	-15 189	84 811	-84,8
Palvelujen ostot (sis.)	-27 887	0	0	0	-2 620	-2 620	0,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 211	0	0	0	-164	-164	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-557	0	0	0	-6	-6	0,0
Muut toimintakulut (sis.)	0	0	0	0	-757	-757	0,0
Toimintakulut	-164 180	-17 933	-103 915	-121 848	-152 160	-30 312	24,9
Toimintakate	-83 985	-17 933	216 085	198 152	164 639	-33 513	-16,9

KUNNANHALLITUKSEN JAOSTO

KUNNANHALLITUKSEN JAOSTO VUONNA 2024	
<i>Jäsen</i>	<i>Henkilökohtainen varajäsen</i>
Heikki Konttinen	Matti Venäläinen
Seppo Kiiski	Osmo Niskanen
Karoliina Vikki	Riitta Korhonen
Merja Oskman	Leena Korhonen
Ari Haaranen	Juha Kinnunen
Taina Klemelä (Merja Kaija 29.9.2024 asti)	Joona Pellikka (Taina Klemelä 29.9.2024 asti)
Heikki Miettinen	Milla Ollikainen

Hyvinvoinnin edistäminen

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kehitysjohtaja Pekka Kauhanen (hyvinvointikoordinaattori Eliisa Girsén)

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hyvinvoinnin edistäminen laaja-alaista ja poikkihallinnollista toimintaa. Painopisteenä on kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen. Hyvinvoinnin edistämisen johtamisen ja koordinoinnin tueksi on perustettu kunnanhallituksen alainen hyvinvointijaosto vuonna 2023.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Hyvinvointijaoksen toiminnan käynnistäminen ja sitominen osaksi muita hyte-rakenteita (mm. johtoryhmä, hyte-ryhmä ja yhdistykset ja järjestöt)	Hyvinvointijaoksen työn vakiinnuttaminen ja kehittäminen	Yhteistyö ja tiedonkulku vahvistuvat	Hyvinvointijaos kokoontui neljä kertaa ja lisäksi pidettiin yksi iltakoulu. Jaoksen kokouksissa on käyty keskustelua jaoksen ohjaavasta roolista suhteessa lautakuntiin.

Talousarvion toteutuminen:

Talousarvio on toteutunut suunnitelman mukaan.

Hyvinvoinnin edistäminen

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Henkilöstökulut	-54 798	-83 791	1 659	-82 132	-79 210	2 923	-3,6
Palvelujen ostot	-24 569	-29 803	0	-29 803	-28 004	1 799	-6,0
Palvelujen ostot (sis.)	0	-394	0	-394	0	394	-100,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-750	-278	0	-278	-441	-163	58,5
Avustukset	-7 500	-25 000	0	-25 000	-24 227	773	-3,1
Muut toimintakulut (ulk.)	-3 954	-4 273	0	-4 273	-4 409	-136	3,2
Muut toimintakulut (sis.)	0	-165	0	-165	-1 910	-1 745	1 057,4
Toimintakulut	-91 571	-143 704	1 659	-142 045	-138 200	3 846	-2,7
Toimintakate	-91 571	-143 704	1 659	-142 045	-138 200	3 846	-2,7

Maankäyttö

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: maankäyttöpäällikkö Heikki Pietikäinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maapolitiikka

Maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa on asetettu tavoitteet maankäyttöpoliittikan hoidolle, maanhankinnalle ja luovutukselle. Tavoitteeksi maankäyttöpoliittisessa ohjelmassa on asetettu kymmenen vuoden kaavoitustarvetta vastaava määrä. Maanhankintaa kohdennetaan Siilinjärvimallin 2040 mukaisille alueille. Raakamaan hankinta on edellytys kasvun mahdollistamiselle, joka kaavoituksen jälkeen on mahdollista jakaa uusien rakennuksien rakennuspaikoiksi. Maanhankinta edellyttää resursseja, panostusta, suunnitelmallisuutta, pitkäjänteisyyttä ja työkaluja, jotta luodaan edellytykset vetovoimaiselle taloudellisesti kestäväälle kaavoittamiselle ja tonttituotannolle.

Asuinrakennuspaikkojen luovutuksessa jatketaan mallia, missä rakennuspaikkoja jaetaan monipuolisesti vuokra-, asumisoikeus- ja omistusasuntotuotantoon tukemaan kunnan kasvutavoitetta. Vuoden 2024 keväällä jaettiin pientaloasumiseen rakennuspaikkoja Haapamäen alueelta ja Taivallahden kaava-alueelta. Pyöreälähdän asemakaava-alueella oli jaossa yksittäisiä omakotirakennuspaikkoja. Rakennuspaikkojen menekki on ollut heikkoa yleisen maailmantilanteen, korkojen ja inflaation seurauksena. Tämä rakennuspaikkojen huono menekki näkyi valmistuneiden asuntojen määrässä vuonna 2024. Kuitenkin rakentamisessa näkyy suuremmat kokonaisuudet, kuten linja-autoaseman, Vuorelan ja koulukeskusten rakentamishankkeet, jotka vaikuttavat positiivisesti kunnan rakennuskantaan ja luovat uskoa rakentamisen suhdanteen virkistymiselle.

Paikkatietopalvelut

Dronekaluston käyttöön otolla saatiin oma ilmakuvatuotanto käyntiin ja pohjakarttojen ajantasaisuus hoidetaan ilmakuvien perusteella. Paikkatiedon hyödyntäminen kunnan toimintojen tukemisessa ja tiedon tuottamisessa lisääntyy koko ajan ja siksi paikkatietopalvelut tarjoavat kunnan organisaation sisällä merkittävää tukipalvelua paikkatiedon hyödyntämisessä, palvelujen ja teknisten ratkaisuiden kehittämisessä, ohjelmistojen käytön ja kouluttamisen muodossa.

Asuntotoimi

Kunnalla on vastuu alueensa asunto-olojen yleisestä kehittämisestä. Asunto-olojen kehittämisessä merkittäviä asuntopoliittisia välineitä ovat maapolitiikka, kaavoitus, yhdyskuntarakenteen ja palvelujen kehittäminen sekä kunnan omistamien tonttien luovutus asuntorakentamiseen.

Asuntotoimessa on vuonna 2022 alkanut Ukrainan sota näkynyt asuntojen tarpeen organisoinnissa ja sotaa pakenevien henkilöiden majoittamisessa. Tämä tilanne vakiintui ja poistui vuoden 2024 aikana.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Maankäyttöpolitiikka, maanhankinta ja -luovutus on suunnitelmallista ja tukee kunnan kokonaiskehitystä ja kasvutavoitetta	Raakamaan hankinta reservin ylläpitämiseksi tavoitetasolla.	10 vuoden tarvetta vaativa taso	Uusia maa-alueita ei ole saatu hankittua.
Riittävä ja monipuolinen rakennuskelpoinen rakennuspaikkavaranto asuntorakentamiselle	Pyöreälahden, Taivallahden rakennuspaikkojen jako ja Haapamäen uuden asuntoalueen rakennuspaikkojen luovutus	90 % (36 kpl)	Jaettu yhteensä 23 rakennuspaikkaa vuoden loppuun mennessä.
	Rivitalorakennuspaikkojen jakaminen	90 % (3 paikkaa)	1 jaettu
	Kerrostalarakennuspaikkojen jakaminen	90 % (2-3 paikkaa)	Jaettu 0 paikkaa

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Hankittu raakamaata (ha)	6,1	50	0
Jaettavissa olevat asuinrakennuspaikat (kpl)	85	50	57
Luovutetut asuinrakennuspaikat (kpl)	24	40	26
Ajantasaistettua kaavan pohjakarttaa hyväksymisvalmiudessa (ha)	60	50	40

Talousarvion toteutuminen:

Tuotoissa rakennuspaikkojen menekki oli heikompaa, kuin odotettiin. Samoin myös vuokratuotot jäivät alhaisemmaksi rakennuspaikkojen heikon menekin vuoksi. Rakennuspaikkojen vuokrasopimusten lunastuksia oli hieman enemmän, joka muuttaa vuokratuottojen ja myyntituottojen suhdetta. Rakentamisen yleinen heikko suhdanne painoi tulosta alas kokonaisuudessaan odotettua enemmän.

Maankäyttö

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	239	5 330	0	5 330	536	-4 794	-89,9
Myyntituotot (sis.)	660	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	168 292	40 000	0	40 000	-44 266	-84 266	-210,7
Tuet ja avustukset	0	20 000	0	20 000	0	-20 000	-100,0
Vuokratuotot (ulk.)	2 068 602	1 865 000	0	1 865 000	1 788 600	-76 400	-4,1
Muut toimintatuotot	841 960	1 110 500	0	1 110 500	372 195	-738 305	-66,5
Toimintatuotot	3 079 753	3 040 830	0	3 040 830	2 117 066	-923 764	-30,4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	600	600	0,0
Henkilöstökulut	-487 038	-480 114	10 032	-470 082	-500 165	-30 084	6,4
Palvelujen ostot	-62 107	-119 535	0	-119 535	-50 820	68 715	-57,5
Palvelujen ostot (sis.)	-49 293	-55 452	0	-55 452	-48 330	7 122	-12,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-71 234	-54 790	0	-54 790	-5 649	49 141	-89,7
Muut toimintakulut (ulk.)	-492 049	-500 030	0	-500 030	-211 552	288 478	-57,7
Muut toimintakulut (sis.)	-12 361	-9 587	0	-9 587	-12 972	-3 385	35,3
Toimintakulut	-1 174 082	-1 219 508	10 032	-1 209 476	-829 488	379 988	-31,4
Toimintakate	1 905 672	1 821 322	10 032	1 831 354	1 288 178	-543 176	-29,7
Poistot ja arvonalentumiset	-103 408	-21 686	0	-21 686	-25 291	-3 605	16,6

Kaavoitus

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kaavoituspäällikkö Timo Nenonen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaavoituksella luodaan mahdollisuudet väestön ja työpaikkojen suunnitelmalliselle kasvulle. Kestävän kehityksen mukainen maankäytön suunnittelu edellyttää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja täydennysrakentamista nykyistä infrastruktuuria hyödyntäen. Liikkumistarpeiden vähentäminen ja mahdollisuus joukkoliikenteen käyttämiseen on ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta tärkeää uusien alueiden ja palveluiden sijoittamisessa.

Pohjois-Savon maakuntakaavoissa, MAL-sopimuksessa, kaupunkiseutusuunnitelmassa ja kuntarakennesuunnitelmassa annetaan suuntaviivat Kuopion seudun kestäväälle yhdyskuntakehitykselle ja elinvoiman lisäämiselle. Ydinkaupunkialueen yhteistä suunnittelua jatketaan em. suunnitelmissa esitetyin toimenpitein mm. joukkoliikennettä kehittämällä ja sijoittamalla uutta maankäyttöä kestävästi liikkumisen mahdollisuus huomioiden.

VT5:n Siilinjärvi-Alapitkä yleissuunnitelman päivittäminen mahdollistaa Pöljän pohjoisosien kyläyleiskaavoittamisen ja Siilinjärven luoteisosien rantojen yleiskaavoittamisen. Yara tutki vuoden 2035 jälkeisiä laajentumisvaihtoehtoja YVA-prosessissa, jonka valmistumisen jälkeen on käynnistetty yleiskaavan valmistelu kaivos- ja tehdastoiminnalle.

Kunnan kasvutavoitteen kannalta keskeisintä on riittävä asemakaavavaranto monipuoliseen asuntotuotantoon ja työpaikkarakentamiseen. Kerrostalorakentamisessa keskitytään uudis- ja täydennysrakennuskohteisiin taajamissa kaavoittaen riittävästi rakennuspaikkoja myös kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon. Uutta pientalorakentamista osoitetaan pääosin vahvan joukkoliikenneverkon alueelle Viitosen varteen nykyiset palveluresurssit huomioiden. Työpaikka-alueita laajennetaan kunnan hankkimia maita asemakaavoittamalla. Radantauksen teollisuusalueen asemakaavoituksessa mahdollistettiin toteutettavaksi myös kiertotalouden tarpeisiin soveltuvia rakennuspaikkoja. Keskustojen kehittäminen jatkui Kirkonkylässä kehittämissuunnitelman valmistelulla ja Vuorelassa uuden kaupan hankkeen myötä.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Yleiskaava ohjaavat asemakaavoitusta taajamissa sekä rakentamista kylä- ja ranta-alueilla	Pohjois-Pöljän ranta- ja kyläyleiskaava Yaran yleiskaava	Yleiskaavaluonnos Yleiskaava vireillä	Kaavaluonnos nähtäville 3-4/2025 Käynnistyspäätös tehty, mutta vireilletulo 2025.
Riittävä asemakaavavaranto asuntorakentamiselle	Kirkonkylän uusi asuinpientaloalue (Harjamäki)	Asemakaava valmisteilla	Valmistelun aloittamista siirretty.
	Etelä-Siilinjärven uusi asuinpientaloalue (Mustikkamäki)	Asemakaavaluonnos	Alueen eteläosan kaavaluonnos nähtäville 4-5/2025
		Kolmen vuoden tarvetta vastaava.	Pääosin toteutunut.
Riittävä asemakaavavaranto palvelu- ja yritysraakentamiselle	Radantauksen yritysalueen laajentaminen	Asemakaava hyväksytty	Kaava hyväksytty kunnanvaltuustossa
	Etelä-Siilinjärven uusi yritysalue (Konttihovi)	Asemakaavaehdotus	Valmistelu aloitettu. Kaupan toimijoita alueelle etsitään edelleen.
		Kolmen vuoden tarvetta vastaava.	Pääosin toteutunut.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaavapäätösten pitävyys (valituksia / hyväksytty kaava)	1/2	-	-/1
<i>Tuotantotavoitteet</i>			
Hyväksyttyjen kaavojen mitoitus (asukkaita)	390	50	-
Hyväksyttyjen yleiskaavojen määrä	-	-	-

Hyväksyttyjä asemakaavoja (ha)	55,22	50	40,16
Asemakaavoitettu pinta-ala (ha)	1809	1 900	1834
Hyväksyttyjen yleiskaavojen määrä (kpl)	-	-	-

Talousarvion toteutuminen:

Asemakaavavarojen asumiselle ja elinkeinotoiminnalle pysyi pääosin riittävänä ja tavoitteiden mukaisena alhaisen rakentamisen myötä. Yleiskaavojen valmistelua jatkettiin henkilöresurssin täydentyessä ja selvitysten valmistuessa. Asemakaavoitus eteni pääosin suunnitellusti. Uusia kaavoja ei käynnistynyt kaavoitusohjelman mukaisesti, koska aloitettiin laatimaan kiireellisiä hankekaavoja ohjelman ulkopuolelta. Henkilöstökulut alittuivat yhden henkilön alkuvuoden vajauksen vuoksi. Palvelujen ostoissa säästettiin, koska uusien alueiden kaavojen käynnistäminen viivästyi ja sen myötä niiden tarvitsemia konsulttiselvityksiä ei tilattu.

Kaavoitus

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Maksutuotot	3 610	10 000	0	10 000	2 100	-7 900	-79,0
Toimintatuotot	3 610	10 000	0	10 000	2 100	-7 900	-79,0
Henkilöstökulut	-265 318	-305 372	5 724	-299 648	-279 192	20 456	-6,8
Palvelujen ostot	-70 928	-105 200	20 000	-85 200	-46 417	38 783	-45,5
Palvelujen ostot (sis.)	-17 994	-17 188	0	-17 188	-20 856	-3 668	21,3
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-4 765	-1 800	0	-1 800	-435	1 365	-75,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-23 757	-3 500	0	-3 500	-22 714	-19 214	549,0
Muut toimintakulut (sis.)	0	-825	0	-825	-825	0	0,0
Toimintakulut	-382 761	-433 885	25 724	-408 161	-370 439	37 723	-9,2
Toimintakate	-379 151	-423 885	25 724	-398 161	-368 339	29 823	-7,5

Yhteiset palvelut

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas

Toiminta-ajatus

Yhteiset palvelut sitovuustaso muodostuu kunnan sisäisiä tukipalveluita tuottavista tulosalueista: sisäinen tarkastus, hallinto ja kehittäminen, viestintä ja markkinointi, talouspalvelut, ICT-palvelut, henkilöstöpalvelut sekä ruoka- ja puhtauspalvelut.

Valtuustoon sitova palvelualue käsittää seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Sisäinen tarkastus	-123 301	93 518	-29 784
Hallinto- ja kehittäminen	-474 530	273 760	-200 770
Viestintä ja markkinointi	-201 472	174 706	-26 767
Talouspalvelut	-364 444	364 444	0
ICT-palvelut	-1 308 470	1 356 468	47 998
Henkilöstöpalvelut	-1 237 435	1 246 857	9 422
Ruoka- ja puhtauspalvelut	-5 697 467	5 751 612	54 145
Sitovuustaso yhteensä	-9 407 120	9 261 365	-145 755

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Organisaatiouudistuksen myötä yhteisiin palveluihin on tullut uutena hallinnon ja kehittämisen tulosalue, jonka vastuulle kuuluvat hallinto, kehittäminen, muut tukipalvelut (keskitetty asiakaspalvelu ja arkistotoimi) sekä hankinnat. Tulosalueen tehtävänä on tukea palvelualueita niiden työskentelyssä ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä käynnistää ja tukea kuntastrategiaa tukevia hankkeita ja projekteja.

ICT-palveluiden osalta digitaalisten palveluiden kehittäminen ja prosessien digitalisointi on jatkunut suunnitellusti. Tiedolla johtamiseen ja tiedon läpinäkyvyyden edistämisen eteen olemme toteuttaneet omana työnä useita PowerBI-raportteja eri tietolähteistä kunnan henkilöstön käyttöön ja operatiivisen johtamisen tarpeisiin. Kyberturvallisuuden osalta on analysoitu teknisen kyberturvallisuuden kehitystarpeita ja kypsyyttä. Vuonna 2024 laadittiin kyberturvallisuuden riskianalyysi, mikä on jatkossa kiinteä osa kunnan riskien arviointia ja hallintaa. Lisäksi lainsäädännön vaatimukset täyttävän uuden tietoturva- ja tietosuojakoulutuslupaluvan käyttöönottoa on valmisteltu.

Talouspalvelut on ollut vahvasti mukana talouden tasapainottamisohjelman uudistamisessa vuodelle 2024 sekä suunnitelmavuosille 2025–2026. Kunnan taloudessa mahdollisina riskeinä ovat investointien määrä, vanhojen rakennusten poistot ja korkokulut. Talouspalvelut arvioi ja seuraa luottosalkun korkorakenteen kehittymistä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Korkorakenteen muutoksilla pyritään hillitsemään korkokulujen kasvua.

Siilinjärven kunnan tunnetuksi tekeminen on jatkunut vuonna 2024. Kuntaviestinnän tavoitteena on omalta osaltaan edistää kuntastrategian toteutumista ja toimia kunnan ja sen asukkaiden hyväksi. Monikanavaisen viestintäosaamisen vahvistaminen on keskeinen toiminnan painopistealue samoin kuin ihmisten rohkaisu ja ohjaaminen uusien asiointi- ja palvelutapojen käyttöönottoon viestinnän keinoin. Vuonna 2024 käyttöönotettu viestinnän käsikirja, joka määrittelee Siilinjärven kunnan viestinnän periaatteet, tyylit ja käytettävät kanavat. Käsikirja auttaa viestimään yhtenäisesti ja ammattimaisesti, olipa kyseessä sitten päivittäisestä viestinnästä, päätösviestinnästä tai markkinointiviestinnästä. Kunta myös seuraa aktiivisesti viestien tavoitavuutta ja viestintäkanavien käyttäjämäärien kehittymistä erilaisten analytiikkatyökalujen avulla.

Kunnan ruokapalveluissa tuotetaan noin miljoona aterialaavuodessa. Vuonna 2024 ruokaa tuotettiin kolmesta valmistuskeittiöstä kunnan kouluruokailuun ja päiväkoteihin. Ahmon koulun keittiön tuotantoa siirrettiin kylmätuotannoksi Vanhan Pappilan keittiölle. Lisäksi on valmisteltu Ahmon koulun keittiön ruoanvalmistuksen päättymistä uuden koulun valmistumisen myötä v. 2025 lopulla.

Henkilöstöpalveluiden toiminnan keskeinen muutos vuonna 2024 oli Populus-palkanlaskentajärjestelmän vaihtuminen Visman Personec-tuoteperheeseen. Uudistus toi mukanaan useita uusia järjestelmiä ja parannuksia.

Erityistä huomiota kiinnitetään työntekijöiden hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen, erityisesti ennaltaehkäisevien toimenpiteiden avulla. Henkilöstön hyvinvointiin panostetaan myös tarjoamalla Smartum-hyvinvointietuja sekä mahdollisuus työsuuhdepolkupyörään. Merkittävin taloudellinen panostus henkilöstön työhyvinvointiin tehdään tarjoamalla ennaltaehkäiseviä ja sairaanhoidollisia työterveyshuollon palveluita, jotka hankitaan Järviseudun työterveydestä. Kunnan työntekijöiden ssairauspoissaolot ja työtapaturmat ovat edelleen laskusuuntaiset.

Tavoitteet 2022–2025

Valtuustokauden tavoite 2022–2025	VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET		
	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1. Kuntalaisille tarjotaan uusia osallistumisen tapoja	Jatketaan osallisuusalustan käyttöä, kartoitetaan ja otetaan käyttöön uusia osallistumisen prosesseja alustalla.	ICT-palvelut. Hallinto ja kehittäminen sekä viestintä ja markkinointi	HVA:n palvelujärjestelmäuudistuksen kommentointi toteutettu alustalla
Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Aktiivinen ja ennakoiva viestintä monikanavaisesti.	Viestintä ja markkinointi	
	Palveluprosessien uudistaminen ruoka- ja puhtauspalveluissa.	Ruoka- ja puhtauspalvelut	Ahmon keittiön tuotantoa siirretty Vanhan Pappilan keittiölle kylmätuotannoksi
	Kunnan asiakaspalvelun kehittäminen.	Hallinto ja kehittäminen	Kunnan asiakaspalvelu on siirtynyt vuoden 2024 alusta pääkirjaston yhteyteen.
1.2. Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Kehitetään ja otetaan käyttöön uusia digitaalisia palveluita, digitalisoidaan vanhoja prosesseja.	ICT-palvelut	Verkkosivuilla uusi tapahtumakalenteri. Tekoälykehitys aloitettu alkukartoituksella.
Tiedon läpinäkyvyyden edistäminen tiedolla johtamisessa sekä päätöksenteossa	Kartoitamme raportoinnin tarpeita ja kehitämme raportointia tuomalla tarjolle uusia porautuvia raportteja eri tietolähteistä.	ICT-palvelut	7 raporttia toteutettu PowerBI:llä kunnan intranettiin tarjolle.
1.3. Toimivat yhteydet alueellisessa kehittämisessä	Osallistumme aktiivisesti alueellisiin digitaalista kehittämistä edistäviin vaikuttamis-foorumeihin	ICT-palvelut	Toteutunut suunnitellusti.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
1.4. Koulutettua työvoimaa on riittävästi	Avoimet työpaikat saadaan täytettyä asetettujen pätevyysvaatimusten mukaisesti	Henkilöstö-palvelut	Työpaikat saatu täytettyä pätevyysvaatimusten mukaisesti. Keskiarvo 6,5 hakijaa/työpaikka.
Yhdistysten toimintaedellytysten ja kuntayhteistyön vahvistaminen	Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja vahvistaminen	Henkilöstö-palvelut	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma valmis
	Kunta tukee ja tekee yhteistyötä rekisteröityjen (Ry) yhdistysten kanssa.	Hallinto ja kehittäminen	Kunnan yhdistysavustukset 2024 on myönnetty huhtikuussa ja ylimääräinen Siilin100 avustushaku 10/2024. Yhdistysten kanssa on toteutettu mm. tiivistä tapahtumiin liittyvää viestinnällistä yhteistyötä. Yhdistyksille suunnattu uutiskirje otettu käyttöön 9/2024.
1.5. Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Kokeillaan rohkeasti uudenlaisia digitaalisia työskentelytapoja sekä ratkaisuja	Henkilöstö-palvelut	Aloitekanava käyttöön otettu.
Tietotyöympäristö mahdollistaa hybridityöskentelyn	Paperittomien toimintamallien käyttöönotto kaikilla toiminnantasoilla	ICT-palvelut	Sähköinen arkisto otettu käyttöön. Turvatulostus kaikilla käytössä.
	Tietosuojan ja -turvan kehittäminen kaikilla toiminnan tasoilla.	ICT-palvelut	Koulutuksien jatkosuunnitelma tehty. <i>Cyber canvas</i> valmistunut.
	Jokainen suorittaa tietoturvakoulutuksen	ICT-palvelut Henkilöstö-palvelut	Perustason koulutukset vaaditaan kaikilta.
	Jatkokoulutus päivittäisen tietoturvaosaamiseen suunniteltu ja julkaistu.	ICT-palvelut	Jatkokoulutussuunnitelma tehty.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
Henkilöstön koulutustarjonta tukee kehittämistoimintaa	Verkkokoulutuslusto palvelee koko henkilöstöä ja sen tarjonta on kattava	Henkilöstö-palvelut	Verkkokoulutuslusto käytössä koko henkilöstölle.
	Uusien esihenkilöiden koulutukseen osallistuminen mahdollistetaan	Henkilöstö-palvelut	Kunnan sisäinen koulutus suunnitteilla. Mahdollistettu esihenkilökoulutuksiin osallistuminen mm. oppisopimuksilla.
		Henkilöstö-palvelut	Hankintaosaamista on vahvistettu koulutuksilla. Hankintakoulutuksiin (3 pv) on osallistunut 4 henkilöä.
HYVINVOIVA ARKI			
2.2. Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden positiivisen mielenterveyden edistäminen	Matalan kynnyksen palveluihin ja ennaltaehkäisyyn panostetaan.	Henkilöstö-palvelut (työntekijöiden osalta)	Työpsykologin ja psykiatristen sairaanhoitajan palveluita lisätty
Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen (kuntalaiset & kunnan työntekijät)	Työntekijöiden työhyvinvointi säilyy nykyisellä tasolla tai paranee	Henkilöstö-palvelut	Otettu käyttöön työsuhte polkupyöräetu. Smartum-etu 150 €/työntekijä käytössä.
Kunnan työntekijöiden osaamisen vahvistaminen (mielenterveystaidot ja -johtaminen)	Koulutuksen järjestäminen	Henkilöstö-palvelut	Aino – työkyky-johtamisjärjestelmä otettu käyttöön. Koko henkilöstölle käytössä Mielenterveyden työkalupakki TTL
	Sairauspoissaolojen vähentyminen	Henkilöstö-palvelut	Päivitetty Työkyvyn tuen toimintamalli. Tehostettu varhaisen välittämisen tuen toimia.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
2.3. Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittäminen ja käyttöönotto (työnantaja)	Henkilöstö-palvelut	Päivitetty, päätetty ja käyttöön otettu.
Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Sisäilmaongelmat tuodaan ajoissa sisäilmatyöryhmän ja teknisten palveluiden tietoon.	Sisäilma-työryhmä	Toteutunut hyvin W-pro sisäilmahaitta-ilmoituslomakkeen kautta.

Tavoitteiden riskiarviot

Esihenkilöiden ja henkilöstön sitoutuminen tavoitteiden saavuttamiseen.

TOTEUTUMINEN:

Riski ei ole toteutunut. Mm. yhteistoimintaneuvottelut saatiin päätökseen hyvässä yhteistyössä.

Henkilöstön ja luottamushenkilöiden sitouttaminen uudistuksiin.

TOTEUTUMINEN:

Riski ei ole toteutunut. Talouden haasteista johtuvat uudistukset on toteutettu.

Työnantajakuvassa epäonnistuminen.

TOTEUTUMINEN:

Riski toteutunut osittain yhteistoimintaneuvotteluista johtuen.

Tiedotuksen epäonnistuminen (emme tavoita kuntalaisia uusilla palveluilla/ vaikuttamiskanavilla).

TOTEUTUMINEN:

Riski ei ole toteutunut. Osallistumisen digitaalisesta alustasta on viestitty aktiivisesti kunnan eri viestintäkanavissa kertomalla, miten osallisuuden prosessit ovat edenneet ja miten toteutukset näkyvät kuntalaisten arjessa (mm. retkiluistelurata ja torin leikkipaikka).

Talousarvion toteutuminen:

Yhteisten palveluiden toimintakulut ylittivät muutostalousarvion 0,9 prosentilla eli noin 83 000 eurolla. ICT-palveluiden toimintakulujen ylittyivät noin 125 000 eurolla. Ylitykset johtuivat mm. tietoliikennemaksujen ATK-palveluiden ennakoitua suuremmista palvelumaksujen korotuksista. Ruokapalveluissa aterioiden raaka-ainekustannuksia saatiin pudotettua merkittävästi asiakastytyvyyden kärsimättä. Yhteisten palveluiden henkilöstökulut toteutuivat muutostalousarvion mukaisesti. Ruokapalveluiden rekrytointihaasteet toivat tuli säästöä henkilöstökuluissa, mutta resurssivajetta jouduttiin paikkaamaan vuokratyövoimalla, mikä näkyy ylityksenä palvelujen ostoissa. Talouspalveluissa palvelujen ostot Monetralta olivat hivenen ennakoitua pienemmät.

Kunnanhallitus/Yhteiset palvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	195 831	172 568	0	172 568	160 741	-11 827	-6,9
Myyntituotot (sis.)	6 971 156	7 009 524	0	7 009 524	6 981 267	-28 257	-0,4
Tuet ja avustukset	212 488	193 500	0	193 500	223 931	30 431	15,7
Vuokratuotot (ulk.)	43 134	0	73 932	73 932	74 436	504	0,7
Vuokratuotot (sis.)	1 760 253	1 819 719	0	1 819 719	1 820 716	997	0,1
Muut toimintatuotot	3 740	1 000	0	1 000	274	-726	-72,6
Toimintatuotot	9 186 600	9 196 311	73 932	9 270 243	9 261 365	-8 878	-0,1
Henkilöstökulut	-4 290 943	-4 300 673	95 734	-4 204 940	-4 193 395	11 544	-0,3
Palvelujen ostot	-2 662 042	-2 721 035	0	-2 721 035	-2 775 253	-54 218	2,0
Palvelujen ostot (sis.)	-404 388	-389 827	0	-389 827	-401 979	-12 152	3,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 410 981	-1 328 594	0	-1 328 594	-1 289 112	39 482	-3,0
Avustukset	-6 179	-21 500	0	-21 500	-6 500	15 000	-69,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-501 376	-481 946	0	-481 946	-554 292	-72 346	15,0
Muut toimintakulut (sis.)	-199 328	-176 395	0	-176 395	-186 588	-10 193	5,8
Toimintakulut	-9 475 237	-9 419 970	95 734	-9 324 237	-9 407 120	-82 883	0,9
Toimintakate	-288 636	-223 659	169 666	-53 994	-145 755	-91 762	169,9
Poistot ja arvonalentumiset	-161 107	-176 238	0	-176 238	-162 455	13 783	-7,8

Sisäinen tarkastus

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on omalla riippumattomalla ja objektiivisella arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoiminnallaan arvioida kuntakonsernin riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien riittävyyttä ja tehokkuutta. Sisäinen tarkastus tukee toiminnallaan kuntaorganisaation tavoitteiden saavuttamista ja tuottaa organisaatiolle lisäarvoa.

Organisaation riskienhallintaprosessien tuottamaa tietoa hyödynnetään sisäisen tarkastuksen toiminnan suunnittelussa ja tarkastustoimenpiteiden kohdistamisessa. Sisäinen tarkastus huolehtii myös kunnan konsernivalvonnasta kunnanjohtajan kanssa. Konsernivalvontakeskustelut ovat toteutuneet vuosisuunnitelman mukaisesti.

Siilinjärven kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohje ohjaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamista koko kuntakonsernissa. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohje päivitettiin keväällä 2024.

Kunnanhallitus vahvistaa vuosittain sisäisen valvonnan vuosisuunnitelman, jonka perusteella sisäisen tarkastuksen käytännön toimenpiteet toteutetaan.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Sisäisen valvonnan vuosisuunnitelma	Vuosisuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen	Vuosisuunnitelman toteutuminen	Toteutuu suunnitelman mukaisesti

Talousarvion toteutuminen:

-

Sisäinen tarkastus

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	11 432	19 000	0	19 000	3 370	-15 630	-82,3
Myyntituotot (sis.)	93 262	115 384	0	115 384	89 875	-25 509	-22,1
Muut toimintatuotot	818	1 000	0	1 000	273	-727	-72,7
Toimintatuotot	105 513	135 384	0	135 384	93 518	-41 866	-30,9
Henkilöstökulut	-48 670	-36 777	867	-35 910	-31 937	3 973	-11,1
Palvelujen ostot	-90 718	-110 050	0	-110 050	-86 000	24 050	-21,9
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-562	-650	0	-650	-91	559	-85,9
Muut toimintakulut (ulk.)	-4 750	-6 130	0	-6 130	-5 108	1 022	-16,7
Muut toimintakulut (sis.)	-140	-165	0	-165	-165	0	0,0
Toimintakulut	-144 841	-153 772	867	-152 905	-123 301	29 604	-19,4
Toimintakate	-39 328	-18 388	867	-17 521	-29 784	-12 263	70,0

Hallinto ja kehittäminen

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: talousjohtaja Petteri Ristikangas

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hallinto ja kehittäminen tulosalueen vastuulle kuuluvat hallinto, kehittäminen, muut tukipalvelut (keskitetty asiakaspalvelu ja arkistotoimi) sekä hankinnat. Tulosalueen tehtävänä on tukea palvelualueita niiden työskentelyssä ja tavoitteiden saavuttamisessa, tuottaa laadukasta informaatiota päätöksenteon ja johtamisen pohjaksi sekä tuottaa muita koko organisaatiota palvelevia tukipalveluita. Hallinnon ja kehittämisen toimintakenttään vaikuttavat muutokset huomioidaan reaaliajassa.

Tulosalueen vastuulla on sisäisten tukipalvelujen toimivuus, palvelukyky ja resurssien allokointi sekä palvelualueen yleisjohtaminen. Kuntalain kuntatalouden arviointia koskevat säädökset painottuvat entistä enemmän konsernitasolle ja sisältävät lisäksi aikaisempaa sitovampaa säätelyä, jotka vaikuttavat talouden suunnittelu- ja arviointimenettelyihin.

Kunnan kehittämistoiminnan tavoite on, että kehityshankkeita suunnitellaan, kartoitetaan, analysoidaan ja raportoidaan saaden kokonaisarvio ja tieto, kuinka eri projektit ja hankkeet tukevat kuntastrategiaa. Kunnan oman kehittämistoiminnan lisäksi painopisteenä on tukea ja edistää kolmannen sektorin projekteja ja rahoituksen saamista osallistumalla projektien suunnitteluun ja tukemalla projektien onnistumista.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Kunnan asiakaspalvelun kehittäminen	Kunnan asiakaspalvelua kehitetään monimuotoisesti lisäämällä verkkopalveluita. Toiminta siirretään pääkirjaston yhteyteen.	Sujuva asiakaspalvelu monimuotoisesti toteutettuna.	Kunnan asiakaspalvelupiste kirjastolla on osoittautunut toimivaksi. Seurantatietojen mukaan palvelupisteellä on ollut 86 asiakaskäyntiä kuukaudessa.
Otetaan käyttöön koko kuntaa palvelevia digitaalisia järjestelmiä, sovelluksia ja ratkaisuja	Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto.	Sähköinen arkistointi lisää ketteryyttä ja toimintavarmuutta.	Otettu käyttöön.

Talousarvion toteutuminen:

-

Hallinto ja kehittäminen

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	439	400	0	400	275	-125	-31,3
Myyntituotot (sis.)	289 416	260 475	0	260 475	273 484	13 009	5,0
Muut toimintatuotot	2	0	0	0	2	2	0,0
Toimintatuotot	289 857	260 875	0	260 875	273 760	12 885	4,9
Henkilöstökulut	-268 420	-244 699	5 465	-239 234	-247 947	-8 712	3,6
Palvelujen ostot	-60 659	-111 495	0	-111 495	-89 755	21 740	-19,5
Palvelujen ostot (sis.)	-24 160	-415	0	-415	-12 868	-12 453	3 000,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-17 088	-8 784	0	-8 784	-34 678	-25 894	294,8
Avustukset	-6 179	-21 500	0	-21 500	-6 500	15 000	-69,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-15 710	-73 262	0	-73 262	-79 310	-6 048	8,3
Muut toimintakulut (sis.)	-24 512	-330	0	-330	-3 472	-3 142	952,1
Toimintakulut	-416 728	-460 485	5 465	-455 020	-474 530	-19 509	4,3
Toimintakate	-126 872	-199 610	5 465	-194 145	-200 770	-6 624	3,4
Poistot ja arvonalentumiset	0	-33 334	0	-33 334	-6 398	26 936	-80,8

Viestintä ja markkinointi

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kehitysjohtaja Pekka Kauhanen, (viestintä- ja markkinointipäällikkö Milla Kahelin)

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kuntaviestinnän tavoitteena on omalta osaltaan edistää kuntastrategian toteutumista ja toimia kunnan ja sen asukkaiden hyväksi. Viestinnän ja vuorovaikutuksen avulla palveluita ja toimintaa voidaan kehittää enemmän asiakastarpeita vastaaviksi. Monikanavaisen viestintäosaamisen vahvistaminen on keskeinen toiminnan painopistealue samoin kuin ihmisten rohkaisu ja ohjaaminen uusien asiointi- ja palvelutapojen käyttöönottoon viestinnän keinoin.

Siilinjärven kunnan tunnetuksi tekeminen on jatkunut vuonna 2024. Siilinjärven kunta seuraa aktiivisesti viestien tavoitavuutta ja viestintäkanavien käyttäjämäärien kehittymistä erilaisten analytiikkatyökalujen avulla. Siilinjärven kuntabrändiä on tuotu esille aktiivisella viestinnällä sekä potentiaalisille muuttajille suunnatulla markkinointiviestinnällä alueellisesti ja valtakunnallisesti. Lisäksi vuoden aikana on tehty useampi muita pienempiä markkinointikampanjoita mm. kunnan vapaana olevista yritystonteista.

Siilinjärven kunnassa on otettu käyttöön viestinnän käsikirja, joka tarjoaa selkeät ja yhdenmukaiset ohjeet kunnan viestinnälle. Se määrittelee Siilinjärven kunnan viestinnän periaatteet, tyylit ja käytettävät kanavat. Käsikirja auttaa viestimään yhtenäisesti ja ammattimaisesti, olipa kyseessä sitten päivittäisestä viestinnästä, päätösviestinnästä tai markkinointiviestinnästä. Käsikirja on viestintään kannustava opas kaikille kunnan työntekijöille ja se toimii myös työkaluna perehdytysvaiheessa. Lisäksi kunnassa on otettu käyttöön erillinen someohjeistus, joka rohkaisee palvelualueita ja työntekijöitä ottamaan myös sosiaalisen median huomioon työhön liittyvää viestintää suunnitellessa ja toteuttaessa.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Jatketaan osallisuusalustan käyttöä, kartoitetaan ja otetaan käyttöön uusia osallistumisen prosesseja alustalla.	Osallisuusalustan tunnettuuden nosto kuntalaisten keskuudessa.	Osallistumisen digitaalinen alusta tunnetaan niin kunnan sisällä kuin kuntalaisten keskuudessa.	Osallisuusalustalla tehtiin kysely hyvinvointialueen palvelujärjestelmän uudistuksesta. Kyselyn vastauksia hyödynnettiin kunnan lausunnossa. Kyselystä viestittiin kunnan eri viestintäkanavissa. Kyselyyn tuli osallisuusalustan kautta 18 vastausta.
Aktiivinen ja ennakoiva viestintä monikanavaisesti	Kuntabrändin tunnettuuden lisääminen.	Brändi näkyy kaikessa kunnan tekemisessä.	Siilinjärven kunta on viestinyt vuonna 2024 aktiivisesti ja monikanavaisesti ja viestinnässä on hyödynnetty brändi-ilmettä. Kuntabrändiä on tehty tunnetuksi myös markkinointiviestinnän keinoin.

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
	Viestintäkanavien tavoittavuuden parantaminen.	Viestintäkanavia käytetään aktiivisesti.	Kunnan viestintäkanavien käyttöä on koulutettu henkilöstölle ja kanavia päivittävien henkilöiden määrä on kasvanut. Kunnan someseuraajien määrä on kasvanut koko ajan aktivoituneen viestinnän avulla. FB: 6 838-7 110 IG: 1 894-2 412 (1.1.2024-31.12.2024) Kunta on aktivoitunut myös LinkedInin käytössä ja siellä on saatu vuoden aikana 326 uutta seuraajaa. Kunnan somesisällöt ovat tavoittaneet vuonna 2024 seuraavasti: IG 186 900 FB 637 800 LinkedIn 24 580

Talousarvion toteutuminen:

-

Viestintä ja markkinointi

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	0	6 000	0	6 000	9 640	3 640	60,7
Myyntituotot (sis.)	188 932	193 381	0	193 381	165 065	-28 316	-14,6
Toimintatuotot	188 932	199 381	0	199 381	174 706	-24 675	-12,4
Henkilöstökulut	-81 435	-74 412	1 587	-72 825	-72 032	793	-1,1
Palvelujen ostot	-114 288	-141 300	0	-141 300	-115 658	25 642	-18,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-6 961	-3 568	0	-3 568	-3 785	-217	6,1
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 893	-9 353	0	-9 353	-9 832	-479	5,1
Muut toimintakulut (sis.)	0	-165	0	-165	-165	0	0,0
Toimintakulut	-205 577	-228 798	1 587	-227 211	-201 472	25 739	-11,3
Toimintakate	-16 645	-29 417	1 587	-27 830	-26 767	1 064	-3,8
Poistot ja arvonalentumiset	-17 500	-14 583	0	-14 583	-14 583	0	0,0

Talouspalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: talouspäällikkö Eeva Miettinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Keskeisiä tehtäväalueita ovat kunnan talousarvion sekä tilinpäätöksen laadinta, rahoituksen hoito, toimialojen tuki talousasioissa, talousarvion seuranta ja erilaiset talouteen liittyvät ennusteet ja laskelmat.

Kuluvan vuoden osalta toiminnassa ei ollut muutoksia omassa toiminnassa eikä Monetra Pohjois-Savo Oy:n tuottamissa talouspalveluissa.

Talousarvion toteutuminen:

Palvelujen ostot toteutuivat n. 17 000 euroa pienempänä, Monetran palvelujen pienempi käyttö. Tämän takia tukipalvelun veloitukset (sisäiset myyntituotot) kunnan muilta yksiköiltä olivat myös pienemmät.

Talouspalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (sis)	382 477	385 494	0	385 494	364 444	-21 050	-5,5
Toimintatuotot	382 477	385 494	0	385 494	364 444	-21 050	-5,5
Henkilöstökulut	-125 757	-129 154	2 743	-126 411	-125 459	953	-0,8
Palvelujen ostot	-235 507	-246 620	0	-246 620	-229 385	17 235	-7,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-675	-650	0	-650	-182	468	-72,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-7 162	-8 740	0	-8 740	-9 088	-348	4,0
Muut toimintakulut (sis.)	0	-330	0	-330	-330	0	0,0
Toimintakulut	-369 100	-385 494	2 743	-382 751	-364 444	18 308	-4,8
Toimintakate	13 377	0	2 743	2 743	0	-2 743	-100,0
Poistot ja arvonalentumiset	-13 377	0	0	0	0	0	0,0

ICT-palvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: digijohtaja Tiia Häsä

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2024 digitaalisten palveluiden kehittäminen ja prosessien digitalisointi jatkui suunnitellusti. Osallisuusalustalle mallinnettiin Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelujärjestelmäuudistuksen kommentointi. Osallisuusalustan käyttöä päätettiin jatkaa, sillä osallistuva budjetointi on suunniteltu käynnistyväksi vuoden 2025 alussa toisen kerran.

Tiedolla johtamiseen ja tiedon läpinäkyvyyden edistämisen eteen toteutettiin omana työnä useita PowerBI-raportteja eri tietolähteistä kunnan henkilöstön käyttöön, operatiivisen johtamisen tarpeisiin ja esim. verkkosivustolle Hyvinvointikertomusta avaamaan.

Loppuvuodesta 2024 otettiin käyttöön koko henkilöstölle avoin aloitekanava. Aloitekanava löytyy intranet-alustalta ja on toteutettu täysin omana työnä ja on henkilöstölle helppokäyttöinen, läpinäkyvä ja olemassa olevia prosesseja tukeva.

Maailmanlaajuisesti tietoturvan ja laajemmin kyberturvallisuuden tärkeyttä ei voida tällä hetkellä liikaa korostaa. Kunnassa työstiin kyberturvallisuuden parannuksia koko vuoden 2024 ajan. 2024 laadittu kyberturvallisuuden riskianalyysi on jatkossa kiinteä osa kunnan riskien arviointia ja hallintaa. Lisäksi analysoitiin monista eri näkökulmista teknisen kyberturvallisuuden kehitystarpeita ja kypsyttää. Henkilöstön kyberturvaosaamisen nostamiseksi tehtiin jatkokoulutus suunnitelma ja lähdettiin valmistelevaan tietoturva- ja tietosuojakoulutus alustan vaihtoa kattamaan paremmin kiristävät vaatimukset lainsäädännöstä. Lisäksi ICT-palveluiden jatkuvuussuunnitelma päivitettiin sekä laadittiin poikkeustilanteiden varalle toimintakortteja sekä täsmällisempiä pikaohjeita.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
1.1. Kuntalaisilla tarjotaan uusia osallistumisen tapoja	Jatketaan osallisuus alustan käyttöä, kartoitetaan ja otetaan käyttöön uusia osallistumisen prosesseja alustalla.	Osallisuus alustaa on käytetty vähintään 2–4 uudessa osallistumisen prosessissa, esim. kaavoitus.	1 uusi prosessi osallisuus alustalla keväällä -24 (HVA:n palvelujärjestelmä uudistuksen kommentointi).
1.2. Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Kehitetään ja otetaan käyttöön uusia digitaalisia palveluita, digitalisoidaan vanhoja prosesseja.	1–2 uutta kuntalais palvelua. 1–2 digitalisoitua uutta prosessia.	Verkkosivuston siirto uudelle toimittajalle, samalla pienkehitystä sivustolle. Uusi tapahtumakalenteri. Tekoälykehitys aloitettu alkukartoituksella.
Tiedon läpinäkyvyyden edistäminen tiedolla johtamisessa sekä päätöksenteossa	Kartoitamme raportoinnin tarpeita ja kehitämme raportointia tuomalla tarjolle uusia porautuvia raportteja eri tietolähteistä.	Tarpeiden kartoitusta tehty. 5–10 uutta PowerBI-raporttia julkaistu.	7 raporttia toteutettu PowerBI:llä kunnan intranettiin tarjolle.
1.3. Toimivat yhteydet alueellisessa kehittämisessä	Osallistumme aktiivisesti alueellisiin digitaalista kehittämistä edistäviin vaikuttamisfoorumeihin	Pysymme alueellisesti tärkeissä keskusteluissa osallisena, valvomme Siilinjärven etuja.	Aktiivinen osallistuminen toteutunut suunnitellusti.

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
1.5. Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Kokeillaan rohkeasti uudenlaisia digitaalisia työskentelytapoja sekä ratkaisuja.	Aloitekanava julkaistu käyttöön. Aloitteiden käsittelyprosessi mallinnettu.	Aloitekanava julkaistu koko henkilöstön käyttöön, prosessi hyväksytty YT-kokouksessa ja koulutettu vastuullisille käsittelijöille.
Tietotyöympäristö mahdollistaa hybridityöskentelyn	Paperittomien toimintamallien käyttöönotto kaikilla toiminnan tasoilla.	Sähköinen arkisto käytössä myös muulle materiaalille kuin pysyvästi säilytettävät.	Järjestelmä otettu käyttöön.
Varmistamme tietotyöympäristön teknisen toimivuuden kaikin tarvittavin keinoin	Tietosuojan ja -turvan kehittäminen kaikilla toiminnan tasoilla.	Jatkuvuussuunnitelma päivitetty. Tietoturva osana päivittäistä johtamista Cyber-canvas työkalun avulla.	Suunnitelma päivitetty ja <i>Cyber canvas</i> valmistunut.
Henkilöstön koulutustarjonta tukee kehittämistoimintaa	Jokainen suorittaa tietoturva-koulutuksen. Jatkokoulutus päivittäisen tietoturvaosaamiseen suunniteltu ja julkaistu.	Perustasolla tietoturva-osaaminen kattaa koko organisaation. Tietoturva-osaamisen taso nostettu esihenkilöiden ja pääkäyttäjien osalta.	Perustason koulutukset vaaditaan kaikilta. Koulutussuunnitelma päivitetty ja koulutuslupien vaihtoa lähdetty valmistelemaan.

Talousarvion toteutuminen:

Toimintatuotot toteutuivat ennakoitua suurempina +7800 €. Siilinjärven kunnan ICT-palvelut myivät asiantuntijapalveluita kunnan tytäryhtiöille Siilinjärven Kotipolku Oy:lle sekä Uimala Oy:lle. ICT-palvelut myös laskuttivat kunnan valokuituyhteyksien käytöstä PSHVA:n palveluntarjoajaa Istekkiä yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Kulupuolella henkilöstökulut toteutuivat muutostalousarvion mukaisesti. Tietoliikennemaksut ylittyivät noin 17 t€, josta osa selittyy uusien Harjamäen toimitilojen arkistotilojen kuuluvuuden parantamisella, johon ei ollut osattu varautua talousarviossa. Muu ylitys tietoliikennemaksuissa on palvelumaksujen korotuksista johtuvaa. Atk-palvelut ylittyivät myös palvelumaksujen korotusten takia. Uusia jatkuvia kuluja ei kesken tilikauden tullut, mutta turvapostipalvelun vaihtumisesta johtuva ylimääräinen käyttöönottokulu puuttui talousarviosta. Kokonaisuutena palveluiden ostot ja siten toimintakulut ylittyivät noin 125 t€:lla.

ICT-palvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	48 226	0	0	0	7 818	7 818	0,0
Myyntituotot (sis)	1 215 709	1 221 040	0	1 221 040	1 348 650	127 610	10,5
Tuet ja avustukset	14 845	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	2 920	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	1 281 699	1 221 040	0	1 221 040	1 356 468	135 428	11,1
Henkilöstökulut	-125 089	-155 605	3 178	-152 428	-152 815	-387	0,3
Palvelujen ostot	-948 465	-912 065	0	-912 065	-1 025 466	-113 401	12,4
Palvelujen ostot (sis.)	-87	0	0	0	0	0	0,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	5 886	-8 265	0	-8 265	-1 145	7 120	-86,1
Muut toimintakulut (ulk.)	-143 848	-110 245	0	-110 245	-128 715	-18 470	16,8
Muut toimintakulut (sis.)	0	-330	0	-330	-330	0	0,0
Toimintakulut	-1 211 603	-1 186 510	3 178	-1 183 333	-1 308 470	-125 138	10,6
Toimintakate	70 096	34 530	3 178	37 707	47 998	10 290	27,3
Poistot ja arvonalentumiset	-69 969	-34 530	0	-34 530	-47 998	-13 468	39,0

Henkilöstöpalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: henkilöstöjohtaja Saija Rahkonen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on tarjota työnantaja- ja työhyvinvointipalveluita kunnan 895 henkilötyövuotta kattavalle henkilöstölle vuonna 2024. Siilinjärven kunta kehittää henkilöstön toimintakulttuuria ratkaisukeskeiseksi, jossa jokainen työntekijä osallistuu kehittämiseen. Kolmen vuoden välein tehtävä työhyvinvointikysely tukee tätä kehitystä; viimeisin kysely oli vuonna 2023 ja seuraava tulee maaliskuussa 2025.

Etätyö tarjoaa monia etuja sekä työntekijöille että työnantajille. Se mahdollistaa joustavamman työajan, vähentää työmatkoihin kuluva aikaa ja kustannuksia sekä parantaa työn ja vapaa-ajan tasapainoa. Etätyö voi myös lisätä työntekijöiden tuottavuutta ja tyytyväisyyttä, kun he voivat työskennellä heille parhaiten sopivassa ympäristössä. Erityisesti hybridityötä ja työyhteisöllisyyttä kehitetään. Työntekemisen muotoja vahvistettiin, ottamalla käyttöön ensimmäinen monityötila, joka on kehitetty kunnan ja henkilöstön näkökulmasta.

Siilinjärven kunnan HR-järjestelmissä tapahtui merkittäviä muutoksia vuoden 2024 aikana. Populus-palkanlaskentajärjestelmä vaihtui Visman Personec-tuoteperheeseen, joka toi mukanaan useita uusia järjestelmiä ja parannuksia. Palkanlaskennan käyttöliittymäksi tuli ESS, matka- ja kululaskujärjestelmäksi M2, ja koulutusjärjestelmäksi OSS. Lisäksi työajanseurantajärjestelmäksi otetaan käyttöön Nepton ja Aino-työkykyjohtamisjärjestelmä. Käyttöönottojen yhteydessä järjestetään koulutuksia Siilinjärven kunnan käyttäjille, ja HR-järjestelmien vaihtumiseen liittyvistä uutisista tiedotetaan säännöllisesti Siilinetissä

Erityistä huomiota kiinnitetään työntekijöiden hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen, erityisesti ennaltaehkäisevien toimenpiteiden avulla. Merkittävin taloudellinen panostus henkilöstön

työhyvinvointiin tehdään tarjoamalla ennaltaehkäiseviä ja sairaanhoidollisia työterveyshuollon palveluita, jotka hankitaan Järviseudun työterveydestä. Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa tiivistetään edelleen, ja ehkäisevän työn muotoja kehitetään vastaamaan työelämän uusiin haasteisiin, kuten lisääntyviin psykososiaalisiin ongelmiin. Työsuhde-etuihin ja henkilöstön hyvinvointiin panostetaan myös tarjoamalla Smartum-hyvinvointietuja sekä mahdollisuus työsuhdepolkupyörään.

Sairauspoissaolot ovat edelleen laskusuuntaiset. Sairauspoissaolopäiviä oli koko organisaatiossa 11 681 kalenteripäivää (14,1 pv/työntekijä HR-Monet-järjestelmän mukaan ja Aino-työkykyjohtamisjärjestelmässä osasairausprosentit huomioiden 11,4 pv/työntekijä), sairauspoissaoloprosentin ollessa 4,1 % (4,5 % 2023). Terveysprosentti oli 29,4 % (henkilöstön määrä, jolla ei ole lainkaan sairauspoissaoloja vuoden 2024 aikana).

Uusia tapoja kehitetään, jotta henkilöstön ja esihenkilöiden koulutus olisi kaikille mahdollista. Esihenkilöinfoja ja kunnan sisäistä tukea esihenkilöille parannetaan.

Vuoden 2024 aikana kunnalla oli 90 avointa työpaikkaa, joihin tuli yhteensä 585 hakemusta. Keskiarvo 6,5 hakijaa/työpaikka.

Vuonna 2024 työtapaturmien osalta havaittiin jatkuvaa positiivista kehitystä. Poissaoloon johtaneita työtapaturmia kertyi yhteensä 214 poissaolopäivää. Vakavia, yli 30 päivän poissaoloon johtaneita tapaturmia, sattui yksi tapaus. Työtapaturmista johtuvien poissaolojen tavoitteeksi asetettiin alle 250 kalenteripäivää, joka saavutettiin usean vuoden jälkeen. Jatkossa organisaatio aikoo edelleen panostaa vahvaan turvallisuuskulttuuriin ja jokaisen työntekijän turvallisuusasenteeseen. Työtapaturmien ehkäisy tulee jatkossakin olemaan keskeinen osa toimintaa. Henkilöstöä rohkaistaan tunnistamaan työssä esiintyvät vaarat, arvioimaan riskejä systemaattisesti ja tekemään turvallisuushavaintoja päivittäisessä työssään.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
1.2. Otetaan käyttöön koko kuntaa palvelevia digitaalisia järjestelmiä, sovelluksia ja ratkaisuja	Hankitaan uusi työajan seuranta ja HR-järjestelmä	Uudet ohjelmat lisäävät ketteryyttä ja toimintavarmuutta. Ja tuottavat tietoa tiedolla johtamiseen.	Toteutunut suunnitellusti vuoden 2024 aikana
1.5. Kirjataan tavoite koko yhteisiä palveluja koskien Henkilöstön osaamisen varmistaminen palvelualueella	Kehityskeskustelut ja osaamiskartoitus: ohjeistaminen ja osaamistarpeen tunnistaminen	Jokaisen työntekijän kanssa käydään kehityskeskustelu, jossa kartoitetaan osaamistarpeet. Osaava ja sitoutunut henkilöstö.	Kehityskeskustelut dokumentoidaan jatkossa Aino-työkykyjohtamisjärjestelmään.
2.2. Työhyvinvointi, sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauslomapäivien vähentyminen	Sairauspoissaolot vähentyvät vuoden 2018 tasolle (15,1 pv/työntekijä).	Tavoite saavutettu. Sairauspoissaolot hieman nousseet HR-Monettiedon mukaan 14,1 pv/työntekijä, mutta osasairausprosentti

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
	Panostetaan ennaltaehkäiseviin toimintoihin.	Lisätään psykiatrisen sairaanhoitajan ja työpsykologin palveluita.	huomioiden 11,4 pv/työntekijä. Aino-työkykyjohtamisjärjestelmän käyttöönotto tehostanut varhaisen välittämisen toimintamallia ja siten vähentänyt osaltaan sairauspoissaoloja.
	Korvaava työ	Korvaava työn ohjeistus päivitetään ja sen tarjoaminen tehdään helpommaksi. Tavoite nostaa korvaavan työn määrää edellisestä vuodesta.	

Talousarvion toteutuminen

Toteutunut talousarvion mukaisesti.

Henkilöstöpalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	14 774	0	0	0	15 057	15 057	0,0
Myyntituotot (sis)	1 043 790	1 164 035	0	1 164 035	1 012 636	-151 399	-13,0
Tuet ja avustukset	190 070	184 000	0	184 000	219 164	35 164	19,1
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	1 248 634	1 348 035	0	1 348 035	1 246 857	-101 178	-7,5
Henkilöstökulut	-441 889	-456 947	10 901	-446 046	-398 605	47 441	-10,6
Palvelujen ostot	-776 421	-828 215	0	-828 215	-793 789	34 426	-4,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-7 850	-9 434	0	-9 434	-1 803	7 631	-80,9
Muut toimintakulut (ulk.)	-18 340	-24 116	0	-24 116	-41 656	-17 540	72,7
Muut toimintakulut (sis.)	-4 133	-990	0	-990	-1 583	-593	59,8
Toimintakulut	-1 248 634	-1 319 702	10 901	-1 308 801	-1 237 435	71 366	-5,5
Toimintakate	0	28 333	10 901	39 234	9 422	-29 812	-76,0
Poistot ja arvonalentumiset	0	-28 333	0	-28 333	-8 372	19 961	-70,5

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Sitovuus: kunnanhallitus, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: ruoka- ja puhtauspalvelujohtaja Sirpa Kurki

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ruokapalveluissa tuotetaan noin miljoona aterialla vuodessa. Ruoka tuotetaan kolmessa valmistuskeittiössä, jotka ovat Vuorelan koulun keittiö, Ahmon koulun keittiö ja Vanhan Pappilan keittiö. Kaikista keittiöistä tuotetaan aterioita kunnan kouluruokailuun ja päiväkoteihin. Ahmon koulun keittiön tuotantoa (Pöljän- ja Kuuslahden koulut ja päiväkodit) siirrettiin kylmätuotannoksi Vanhan Pappilan keittiölle. Ahmon koulun keittiöllä ruoanvalmistus päättyy uuden koulun valmistumisen myötä v. 2025 lopulla.

Puhtauspalvelua tuotetaan Siilinjärven kunnan tiloissa, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on yhteensä noin 65 000m². Kunnan omana palveluna siivotaan koulujen- ja varhaiskasvatuksen tiloja, kunnan käyttämiä toimistotiloja ja joitakin pieniä ulkopuolisia kohteita.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

KUNNANHALLITUKSEN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
1.1 Palveluprosessien uudistaminen ruoka- ja puhtauspalveluissa	Keittiöverkostosuunnitelma etenee. Ahmon tuotantoa keskitetään Pappilan keittiölle lähtevien aterioiden osalta. Puhtauspalvelujen resurssointi muuttuvassa toimintaympäristössä	Uudet menetelmät toimivat laadukkaasti ja kustannustehokkaasti	Ahmon keittiön tuotantoa siirretty Vanhan Pappilan keittiölle kylmätuotannoksi 8 / 2024 alkaen ja Kehvon tarvitsema ateriatuotanto Vuorelan koulun keittiölle. Tarvittava resurssi on saatu rekrytoitua ja sisäiset henkilöstösiirrot tehty.
1.2 Otetaan käyttöön koko kuntaa palvelevia tiedon läpinäkyvyyttä ja raportointia edistäviä järjestelmiä, sovelluksia tai ratkaisuja	Aromi14 / asiakkaan tilaus järjestelmä varhaiskasvatukseen Puhtauspalveluissa ATOP-järjestelmä mitoitukseen ja digitaaliseen laadun seurantaan. Nepton työaika suunnittelun järjestelmä käyttöön	Järjestelmät helpottavat työn suunnittelua, laadun kehittämistä ja resurssien kohdentamista.	Järjestelmät ovat aktiivisessa käytössä.

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
	Personec henkilöstöhallinnon järjestelmä käyttöön INTRO-perehdytys järjestelmä käyttöön		
1.5 Henkilöstön osaamisen varmistaminen palvelualueella	Henkilöstön koulutukset ja hyvinvointivalmennus	Ajanmukaiset, kustannustehokkaat ja laadukkaat toimintamallit ja ammattitaitoinen henkilöstö.	Hyvinvointi- valmennus jatkuu. Kohdennettuja koulutuksia ja alakohtaisia tapahtumia syksyllä.

Informatiiviset tunnusluvut

Kunnanhallituksen hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Ruokapalvelut			
Aterioiden lukumäärä	1 151 249	1 052 500	1 130 966
Aterioiden myyntitulot	3 846 084	3 675 60	3 813 195
Aterioiden raaka-ainekustannukset	1 177 146	1 119 000	1 046 286
Suoritekustannus / ateria	4,01	3,91	3,90
Puhtauspalvelut			
Siivottavat neliöt/h (koulut ja muut toimitilat)	266,5	266,5	266,5
Siivottavat neliöt/h (varhaiskasvatus)	244	244	244

Talousarvion toteutuminen:

Ruoka- ja puhtauspalvelujen tulot koostuvat pääosin sisäisestä ateriapalvelutulosta ja huoneistopalvelutuloista. Ateriamäärät ovat hivenen laskussa, mutta eivät ole vähentyneet niin paljon kuin oli arvioitu. Aterioiden raaka-ainekustannuksia saatiin pudotettua merkittävästi asiakastytyväisyyden kärsimättä. Henkilöstökuluissa tuli säästöä ruokapalvelun rekrytointihaasteiden vuoksi. Resurssivajetta jouduttiin paikkaamaan vuokratyövoimalla, mikä näkyy ylityksenä palvelujen ostoissa. Vanhan Pappilan keittiön vuokran korotus ilmoitus tuli vasta talousarvion laadinnan jälkeen, mikä näkyy ylityksenä muissa kustannuksissa.

Ruoka- ja puhtauspalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	120 960	147 168	0	147 168	124 581	-22 587	-15,3
Myyntituotot (sis.)	3 757 570	3 669 715	0	3 669 715	3 727 113	57 398	1,6
Tuet ja avustukset	7 573	9 500	0	9 500	4 767	-4 733	-49,8
Vuokratuotot (ulk.)	43 134	0	73 932	73 932	74 436	504	0,7
Vuokratuotot (sis.)	1 760 253	1 819 719	0	1 819 719	1 820 716	997	0,1
Toimintatuotot	5 689 489	5 646 102	73 932	5 720 034	5 751 612	31 578	0,6
Henkilöstökulut	-3 199 683	-3 203 078	70 993	-3 132 085	-3 164 600	-32 516	1,0
Palvelujen ostot	-435 983	-371 290	0	-371 290	-435 199	-63 909	17,2
Palvelujen ostot (sis.)	-380 142	-389 412	0	-389 412	-389 111	301	-0,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 383 731	-1 297 243	0	-1 297 243	-1 247 428	49 815	-3,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-308 672	-250 100	0	-250 100	-280 585	-30 485	12,2
Muut toimintakulut (sis.)	-170 542	-174 085	0	-174 085	-180 544	-6 459	3,7
Toimintakulut	-5 878 753	-5 685 208	70 993	-5 614 215	-5 697 467	-83 252	1,5
Toimintakate	-189 264	-39 106	144 925	105 819	54 145	-51 674	-48,8
Poistot ja arvonalentumiset	-60 260	-65 458	0	-65 458	-85 104	-19 646	30,0

Joukkoliikenne

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: kehitysjohtaja Pekka Kauhanen

Toiminta-ajatus

Kuopion kaupunki ja Siilinjärven kunta muodostavat yhteisen joukkoliikennealueen ja toimivaltaisena joukkoliikenneviranomaisena toimii kuntien yhteinen joukkoliikennelautakunta. Joukkoliikenteen tulosalueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää joukkoliikennettä yhteistyössä toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen, liikennöitsijöiden, naapurikuntien ja ELY-keskuksen kanssa niin, että se tarjoaa hyvät ja riittävät yhteydet niin työssäkäyntiin kuin erilaisten palveluiden hyväksikäyttöön. Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennealueelle on hyväksytty Joukkoliikenne 2035 -ohjelma tavoitteellisenä ohjelmana joukkoliikenteen kehittämistyölle.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Runkolinjaselvitys pohjalta suunnitellut uudet linjastot aloittivat toimintansa kesäkuussa 2024. Linjastomuutokset ja sen perusteella tehdyt uudet kustannustenjakoprosentit ovat kasvattaneet Siilinjärven liikennöintikustannuksia merkittävästi. Konsulttiselvitysten ja alkuperäisen tiedon perusteella linjastouudistuksen tuli olla kustannusneutraali. Kustannustenjakoselvityksessä Siilinjärven maksuosuus Kuopion yhteisestä liikennöinnistä kasvoivat kuitenkin n. +37 %.

Siilinjärvi-Kuopio välisen paikallisliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet vuonna 2024 +11,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Joukkoliikenteen matkustajamäärien kehitys on ollut suotuisaa tehtyjen kehitystoimien seurauksena.

Joukkoliikenteen hyvä houkuttelevuus näkyy myös vuonna 2024 tehdyissä asiakastyytyväisyyskyselyissä. Vilkku-liikenteen yleisarvosanaksi saatiin 4,29 (1-5). Lukema on sama kuin edellisenä vuonna.

Vuoden 2024 joukkoliikenteen talousarvion kokonaistoimintakuluiksi kertyi 3,1 milj. euroa (+9,9 %) ja toimintatuotoiksi 1,4 milj. euroa (-4 %). Toimintakatteen muodostuusi -1,74 milj. euroa eli 343 729 euroa (+24,6 %) enemmän kuin talousarvio vuodelle 2024.

Lipputulaja kertyi noin -15,7 % kuluvan vuoden arviota vähemmän huolimatta matkustajamäärän kasvusta.

Valtionavut vuodelle 2024 määräytyvät MAL-sopimuksen perusteella, jossa on sovittu vain perusrahoituksen valtionavusta. Vuodelle 2024 jaetaan 1,1 miljoonaa euroa toteutuneiden liikennöintikustannusten suhteessa Kuopiolle 87 % ja Siilinjärvelle 13 %. Siilinjärven osuus on 142 307 €.

Joukkoliikennelautakunnan sekä Kuopion kaupungin organisaatioon perustetun henkilökuljetusyksikön toimintakustannukset jaetaan sopijakuntien asukaslukujen suhteessa. Siilinjärven osuus vuoden 2024 kustannuksista olivat 275 844 €. Viranomaiskustannusten vuosia jatkuneeseen kasvuun tullaan kiinnittämään jatkossa huomiota.

Asiointi- ja palveluliikenne kilpailutettiin vuoden 2024 alkupuolella. Uusi sopimuskausi aloitti lokakuun 2024 alusta yhdellä Pali-bussilla. Palveluliikenteen liikennöintikustannukset vuonna 2024 olivat 187 288 € (-11,4 %).

ELY-keskuksen hankkiman liikenteen tulot ja kustannukset katetaan viranomaisten kesken rahoitusosuuksilla ja nousukorvauksilla. Siilinjärven kunta osallistui kunnan kautta kulkevien ELY-liikenteen kustannuksiin vuonna 2024 yhteensä 67 891 eurolla (+15,7 %). Kustannusten nousua selittää valtion joukkoliikennemäärärahojen vähentäminen ja sitä kautta kustannusten siirto kunnille.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarviot	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1. Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Joukkoliikenteen palvelutason / vuorotarjonnan säilyttäminen	Nykyinen palvelutaso / vuorotarjonta ei pysty houkuttelemaan lisää joukkoliikenteen käyttäjiä työssäkäyntiliikenteessä.	Palvelutaso ja vuorotarjonta on parantunut merkittävästi linjastouudistuksen myötä linjoilla 31 ja 35.
1.3. Toimivat yhteydet alueellisessa kehittämisessä	Toimivat joukkoliikenne-yhteydet		Kesäkuussa käyttöön otettu runkolinjastouudistus edistää toimivia joukkoliikenne-yhteyksiä

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarviot	TOTEUTUMINEN
HYVINVOIVA ARKI			
2.1. Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Asumisen, työpaikkojen ja palveluiden suunnittelemista siten, että ne ovat saavutettavissa joukkoliikenteellä		Harjamäen suunnan palvelujen saavutettavuus paranivat vuorotarjonnan tihtyessä puoleen tuntiin aiemman tunnin vuorovälin sijaan.
2.5. Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnustetaan ja sovitaan tehtävistä	Kuntalaisten yhteiset kuljetustarpeet tunnustetaan ja sovitaan hyvinvointialueen kanssa.		Palveluliikenteen kuljetustarpeet on sopeutettu yhdellä Pali-bussilla toteutettavaksi.
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.2 Väestönkasvu	Uudet asuinalueet kaavoitetaan joukkoliikenneväylien yhteyteen.		Haapamäen ja Kasurilan uudet asuinalueet on kaavoitettu joukkoliikenneväylien yhteyteen.
3.5. Julkisen liikenteen käytön lisääminen	Julkisen liikenteen käytön edistäminen liityntäpysäköinti-paikkoja ja bussikatoksia kehittäen Linjasto-suunnittelulla ja vuorotarjonnalla varmistetaan joukkoliikenteen houkuttelevuus Painotetaan julkisen liikenteen ympäristöystävälli syyttä	Joukkoliikenteen käytön väheneminen riittämättömien linjastojen seurauksena. Linjastojen karsiminen heikentää joukkoliikenteen saavutettavuutta	Bussikatoksi on uudistettu 4 kpl vuoden aikana. Matkustajamäärän kasvu on jatkunut myönteisenä yli 10 % kasvuvauhdilla. Pysäkkien sijoittelulla on parannettu joukkoliikenteen sujuvuutta. Kilpailutettu Siilinjärvi-Kuopio yhteysväli aloittaa kesäkuussa 2026 kokonaan sähköbusseilla (14 kpl).
Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	Edistämishjelman laadinta ja toimenpiteiden käyttöönotto		Kumpusen tien varteen valmistui 3 km matkalle kevyen liikenteen väylä.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Joukkoliikenteennettokustannukset (subventio, €/asukas)	59,69	67,70	81,92
Matkustajamäärä / vuosi (pysäkkinousut Siilinjärvi)	507 0	490 000	634 803
Joukkoliikennematkustaminen (nousut/as./v.)	24,8	23	29,9
Asiakastyytyväisyys ka. (1-5)	4,29	4,3	4,29

Talousarvion toteutuminen

Kuljetuskustannukset kasvoivat vuodesta 2023 yhteensä 250 081 € (+10 %). Talousarvio ylittyi kuljetuskustannusten osalta 229 859 € (+9,4 %).

Joukkoliikenteen lipputulot vähenivät vuodesta 2023 yhteensä -99 097 € (-15,2 %). Talousarvio alittui lipputulojen osalta -102 740 € (toteuma n. 84 %).

Siilinjärven osuus valtionavustuksesta vuonna 2024 oli yhteensä 142 307 € (-16,3 %). Erillisiä korona-ajasta aiheutuvia valtionavustuksia ei vuonna 2024 maksettu. Kela-tuettujen matkojen osuus säilyi edellisen vuoden tasolla. Talousarvioon nähden ylitystä kertyi 31 399 € (6,25 %)

Kuopio-Siilinjärvi lähiliikenteen kuljetuskustannukset nousivat 247 438 € (+14 %) vuodesta 2023. Talousarvioon nähden ylitystä kertyi 182 797 €. Lähiliikenteen lipputulot vähenivät vuoteen 2023 verrattuna 93 732 € (-15,1 %). Talousarvio alittui lipputulojen osalta -95 128 €. Lähiliikenteen nettokustannukset olivat 551 000 €. Nettokustannukset kasvoivat edellisestä vuodesta 536 952 € (+10,9 %) edellisestä vuodesta.

Palveluautoliikenteen kuljetuskustannukset vuonna 2024 olivat 187 299 euroa. Vähennystä edellisestä vuodesta kustannuksissa kertyi -23 812 € (-11,3 %).

Toimivaltaisen viranomaisen asiantuntijakulut Siilinjärven osalta olivat 275 844 € ja talousarvio ylittyi niiden osalta +50 844 €.

Joukkoliikenne

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	698 539	655 000	0	655 000	553 350	-101 650	-15,5
Myyntituotot (sis.)	202 385	190 000	0	190 000	208 165	18 165	9,6
Tuet ja avustukset	721 255	652 000	0	652 000	675 707	23 707	3,6
Muut toimintatuotot	1 131	0	0	0	1 455	1 455	0,0
Toimintatuotot	1 623 310	1 497 000	0	1 497 000	1 438 677	-58 323	-3,9
Henkilöstökulut	-5 151	-5 021	24	-4 996	-5 376	-380	7,6
Palvelujen ostot	-2 888 550	-2 929 620	40 000	-2 889 620	-3 172 319	-282 699	9,8
Palvelujen ostot (sis.)	-358	-190	0	-190	-1 465	-1 275	670,9
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	0	0	0	0	-438	-438	0,0
Avustukset	-641	-700	0	-700	-1 315	-615	87,8
Toimintakulut	-2 894 699	-2 935 531	40 024	-2 895 506	-3 180 912	-285 406	9,9
Toimintakate	-1 271 390	-1 438 531	40 024	-1 398 506	-1 742 235	-343 729	24,6

SIVISTYSLAUTAKUNTA

SIVISTYSLAUTAKUNTA VUONNA 2024

Jäsen

Hiltunen Henna, pj.
Jäppinen Tommi, vpj.
Haapala Waltteri 31.5.2024 asti
Kekäläinen Petri 6.6.2024 alkaen
Iskala Jonna 31.7.2024 asti
Manninen Soili 30.9.2024 alkaen
Juha Kinnunen
Niina Laitinen
Morko Miina
Pitkänen Katja 3.1.2024 asti
Ollikainen Milla 15.5.2024 alkaen
Reinikka Niko

Henkilökohtainen varajäsen

Roininen Johanna
Heino Jari
Kekäläinen Petri 5.6.2024 asti
Timonen Pirjo 6.6.2024 alkaen
Manninen Soili 20.9.2024 asti
Mononen Satu 30.9.2024 alkaen
Haaranen Ari
Suhonen Raija
Karjalainen Juha
Ollikainen Milla 14.4.2024 asti
Järvinen Sanna 15.5.2024 alkaen
Holopainen Jani

SIVISTYSPALVELUT

Sitovuus: valtuusto, brutto, koko palvelualue

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko

Toiminta-ajatus

Sivistyspalvelut tuottaa kunnan kasvatus, opetus sekä vapaa-ajanpalvelut ja se sisältää seuraavat tulosalueet; *opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, kansalaisopisto, kirjasto, liikuntapalvelut sekä nuoriso- ja kulttuuripalvelut.*

Sivistyspalvelujen tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Sivistyspalvelut tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja virikkeelliseen vapaa-aikaan.

Valtuustoon sitova palvelualue sisältää seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Opetuspalvelut	-32 098 836	1 314 527	-30 784 309
Varhaiskasvatuspalvelut	-20 108 701	955 771	-19 152 930
Kansalaisopisto	-1 198 501	275 635	-922 866
Kirjasto	-1 143 260	31 941	-1 111 319
Liikuntapalvelut	-1 739 260	77 940	-1 661 321
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut	-1 141 776	172 924	-968 852
Sitovuustaso yhteensä	-57 430 334	2 828 738	-54 601 596

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Sivistyspalveluiden toiminnan painopisteet on johdettu kuntastrategiasta. Sivistyspalvelut ovat keskeisessä roolissa kuntastrategian hyvinvoiva arki -tavoitteen toteuttamisessa. Palvelualueen ydintoiminta on sivistyksen edistäminen sekä viihtyisän elinympäristön ja monipuolisten harrastusmahdollisuuksien luominen sekä osallisuuden lisääminen.

Lasten ja nuorten määrä

Syntyvyys on ollut Siilinjärvellä laskeva vuodesta 2014 lähtien (v. 2013 syntyi 269 lasta, v. 2016 syntyi 222 lasta, v. 2022 syntyi 174 lasta). Alhainen syntyvyys näyttää muodostuneen pitkäkestoiseksi tilanteeksi, koska vuonna 2024 syntyi vain 151 lasta. Syntyvyyden lisäksi lasten määrään vaikuttaa muuttoliike, joka on osittain kompensoinut syntyvyyden laskua. Lasten määrän väheneminen näkyy varhaiskasvatuksen asiakasmäärissä ja perusopetuksen oppilasmäärässä.

Lasten määrän vähentyessä varhaiskasvatuksen asiakaspaikkojen määrää on vähennetty ja tullaan jatkossakin tarkastelemaan palvelutarvetta vastaavasti. Syksyllä 2024 suljettiin Kunnanpaikassa sijaitseva päiväkotiyksikkö, joka toimii vuokratiloissa. Perusopetuksen osalta yleisopetuksen opetusryhmien määrä väheni kahdella ryhmällä lukuvuoteen 2024–25.

Lakimuutosten vaikutus toimintaan ja talouteen

Sivistyspalveluiden osalta on tullut tai tulee voimaan useita lakimuutoksia, joilla on vaikutusta sivistyspalveluiden toimintaan ja talouteen. Keskeisimmät muutokset ovat seuraavat: oppivelvollisuuden asteittainen laajeneminen ja toisen asteen opintojen maksuttomuus, perusopetuksen tuntijako, poissaoloihin puuttuminen perusopetuksessa sekä esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion tuen muutokset.

Oppivelvollisuuden laajeneminen ja toisen asteen maksuttomuus ovat tulleet asteittain voimaan syksystä 2021 lähtien. Vuoden 2024 aikana saatettiin loppuun portaittain siirtymä.

Perusopetuksessa annettavan opetuksen vähimmäistuntimäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetusta on muutettu elokuusta 2024 lähtien niin, että yläkoulun ruotsin kielen vähimmäistuntimäärää on kasvatettu. Koska Siilinjärvellä opetusta annetaan kaikissa aineissa asetuksen mukainen minimituntimäärä, yläkoulun oppilaan opetustuntimäärää korotettiin lukuvuodesta 2024–25 lähtien. Lukuvuoden 2025–26 alussa tulee voimaan uusimmat muutokset perusopetuksen tuntijaossa ja oppilaan/opiskelijan tuessa. Muutoksen valmistautuminen on aloitettu vuoden 2024 aikana.

Perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja lainsäädäntöä on uudistettu poissaoloihin puuttumisen osalta. Uudistus on toteutettu kouluissa vuoden 2024 aikana.

Vapaa-aikapalveluiden keskeiset muutokset

Työikäisten liikunta- ja hyvinvointineuvonnan palvelua kehitettiin edelleen vuoden 2024 aikana. Yhteistyö hyvinvointialueen suuntaan toimii palveluun ohjautumisen osalta. Liikuntaneuvonnan kirjaamiskäytänteitä ei ole hyvinvointialueen toimesta pystytty kehittämään siten, että tiedot saataisiin kirjattua yhteisiin järjestelmiin.

Nuorisopalveluissa koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen sekä ehkäisevän päihdetyön ja nuorten osallisuuden vahvistaminen ovat olleet avainasemassa tehtäväkuvamuutoksista ja henkilöstövähennyksestä huolimatta. Laajennettuun talotyöhön ja etsivään nuorisotyöhön suunnataan resursseja ja kehitetään moniammatillista yhteistyötä II-asteen oppilaitosten ja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa vuonna 2024 alkaneen Wörtti-hankkeen kautta. Kohtaavan nuorisotyön painopiste on nuorten loma-aikoina ja kouluilla tapahtuvassa nuorisotyössä. Nuorten omaehtoista liikkumista tuetaan ja mm. Skeittihallin ylläpito mahdollistaa matalankynnyksen lajiharrastuksen talvikaudellakin. Hallin aukioloaikoja jouduttiin hieman rajoittamaan taloudellisista syistä.

Vapaa-aikapalveluiden osalta korostuu yhteistyö eri toimijoiden kanssa. Yhteistyössä toteutettavien tapahtumien ja palveluiden sekä kumppanuuksien ohella säännöllisesti kokoontuvilla järjestö- ja toimijafoorumeilla syvennetään edelleen keskinäistä yhteistyötä. Vapaa-aikapalveluissa kehitetään kuntalaisia osallistavia työmuotoja ja palveluiden saavutettavuutta mm. sähköisten palveluiden avulla (tilojen varausjärjestelmät).

Vapaa-aikapalveluiden talousarvio sisältää vuoden 2023 suuruisen määrärahan liikunta-, nuoriso- ja kulttuurijärjestöjen tukemiseen. Yleishyödyllisille yhdistyksille myönnettäviin kiinteistöveroavustuksiin varataan erillinen määräraha. Hyvinvointijaos on jakanut avustukset alkuvuoden 2024 aikana.

Kansalaisopiston suunnitelmissa on laajentaa osaamisperusteisten kurssien määrää, jolloin entistä useamman kurssin opiskelijan opinnot voitaisiin kirjata Koski-tietovarantoon. Ainekohtaisten opetussuunnitelmien laatiminen, taitotasojen määrittely ja kurssien muuntaminen osaamisperusteisiksi on suuritöinen prosessi ja sitä varten on tarkoitus hakea vuoden 2024 alussa Opetushallituksen laatu- ja kehittämisrahaa kuuden muun pohjoissavolaisen kansalaisopiston yhteishankkeena. Avusta haettiin, mutta rahoitusta ei saatu, koska hallitus supisti Opetushallituksen avustuspäämäärähoja yllättäen. Tästä huolimatta opiston henkilökunta aloitti syksyllä 2024 lasten ja nuorten taiteenperusopetuksen opetussuunnitelmien muokkauksen osaamisperusteiseksi mutta ilman hankekumppaneita ja ulkopuolista tukea.

Sisäilmaongelmien ratkaiseminen

Sisäilmaongelmat ovat yksi keskeinen haaste sivistyspalveluiden palvelualueella. Useat päiväkodit, koulut, pääkirjasto ja kansalaisopisto toimivat sisäilmaltaan ongelmallisissa tiloissa. Osa päiväkodeista ja kouluista toimii väistötiloissa. Vuoden 2024 aikana on otettu käyttöön uusi Siilinkosken päiväkotitoiminta ja luovuttu Leppäkaarten päiväkodin käyttämisestä. Vuoden 2024 aikana on käynnistetty uuden Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentaminen. Suininlahden ja Kasurilan koulujen osalta on käynnistetty tarveselvitykset.

Keskeiset talouden muutokset vuoteen 2023 verrattuna

Toimintatuotot vähenivät edellisestä vuodesta noin 418 000 euroa. Vähennys kohdistuu lähinnä avustuksiin. Tämä johtuu siitä, että hallitusohjelman mukaisesti hankerahoitusta on vähennetty. Pientä vähenemää on myös mm. päivähoitomaksuissa ja perusopetuksen kotikuntakorvauksissa. Sen sijaan varhaiskasvatuspalveluiden myynti muille kunnille, vuokratulot ja kansalaisopiston kurssimaksutulot ovat kasvaneet.

Toimintakulut vähenivät edellisestä vuodesta noin 327 000 euroa. Toimintakulut vähenivät merkittävimmin varhaiskasvatuksessa lasten määrän vähentyessä. Lasten määrän väheneminen näkyi myös aikaisempaa pienempinä kotihoidon tuen menoina. Lisäksi avoin varhaiskasvatus lakkautettiin elokuusta 2024 lähtien. Toimintakuluja pienensivät hankkeiden väheneminen ja muut henkilöstövähennykset. Toimintakuluja kasvatti palkankorotukset. Lisäksi uudet vuokratilat ja olemassa olevien vuokratilojen indeksikorotukset kasvattivat vuokratuloja. Vuokratulojen kasvuun vaikutti myös se, että leasing-kohteiden kustannuksissa tapahtui kunnan sisällä kustannusjaollista muutosta. Tältä osin ylityksen kate on kohdistettavissa kunnan johdosta.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1 Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Palveluverkon ajantasaisuuden seuranta ja vastaavuus	Opetus- ja varhaiskasvatus palvelut Kansalaisopisto	Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa on supistettu yhdellä yksiköllä syksyllä 2024. Tulevaisuuden

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
	tulevaisuuden tarpeisiin Palveluverkon saavutettavuus vähintään sama kuin Pohjois-Savossa keskimäärin. Asiakkaiden arviointikyselyissä keskiarvo vähintään 3, jos käytössä on 4 portainen asteikko. Vastaava taso, mikäli käytössä jokin muu asteikko		kouluverkon kehittämistarpeita tarkasteltu mm. kesäkuun valtuustoseminaarissa. Lisäksi on käynnistetty Kuopion seutukunnan yhteinen palveluverkkoselvitys. Palveluverkon saavutettavuutta kuvattu tulosalueiden osuuksissa. Palveluverkon saavutettavuus on hyvällä tasolla. Toteutuneissa kyselyissä tavoite saavutettu, ks. tarkemmin tulosalueiden kohdalta. Perusopetuksessa kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Vuonna 2024 ei ole tehty kyselyä.
1.2 Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	Kehitetään vapaa-aikapalveluiden sähköisiä tilavarauksia, verkkomaksamista, avustusjärjestelmää	Vapaa-aikapalvelut	Sähköinen tilavaraus otettu käyttöön pickleball- ja tenniskentillä sekä skeittihallilla. Sähköistä avustusjärjestelmää kokeiltu Siilinjärvi 100 avustushaussa 11/24.
1.4 Yhdistysten toimintaedellytysten ja kuntayhteistyön vahvistaminen	Yhteistyön kehittäminen ja olemassa olevan toiminnan arviointi	Vapaa-aikapalvelut	Hyvinvointijaon jakoi yhdistysavustuksia. Yhteistyön kehittämistä jatketaan ja laajennetaan eri toimijoiden kanssa.
1.5 Kokeileva organisaatiokulttuuri ja uudet kokeilut	Opiskeluhuollon ja tuen kehittäminen, niin, että poissaolot vähenevät	Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut	Opiskeluhuoltoa ja tukea on kehitetty kahden eri hankkeen puitteissa. Hankkeissa on mm. kehitetty varhaisen puuttumisen poissaolomalli, joka on jalkautettu koulujen käyttöön. Poissaolojen kokonaismäärä ei ole vielä kääntynyt laskuun.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
	Lukiokoulutuksen vetovoimaisuus, opiskelijamäärää kääntyy pitkällä tähtäimellä kasvuun		Lukiokoulutuksen vetovoimaisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota (perustyö kouluissa, opiskelijoiden osallisuus, markkinointi, yhteistyö perusopetuksen kanssa). Lukion opiskelijamäärä on kääntynyt kasvuun.
	Kirjastotoimen palvelutarjonnan ja valikoiman kokeilut	Kirjasto	Kirjastoon on hankittu uudenlaisia lainattavia esineitä asiakaskyselyn perusteella.
	Kansalaisopiston uudet toimintatavat/ Osaamisperusteisiä/ opintopisteytettyjä kursseja uusille ainealueille	Kansalaisopisto	Kansalaisopisto ei saanut hankerahaa osaamisperusteisuuden systemaattisen laajennustyöhön. Parin kieli- ja kuvataidekurssin lisäksi osaamisperusteisia kursseja oli syksyllä ensimmäistä kertaa myös kädentaidoissa kaksi. Lisäksi lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien muokkaus osaamisperusteiseksi aloitettiin syksyllä 2024. Tavoite on saada OPS valmiiksi kevään 2025 aikana.
HYVINVOIVA ARKI			
2.1 Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Tarvetta vastaava liikuntapaikka-verkosto ja lähiliikunta-paikkojen kehittäminen Monipuoliset ja kuntalaisten tarpeita vastaavat kirjastopalvelut Koulunuorisotyön ja oppilaitosyhteistyön kehittäminen	Vapaa-aikapalvelut	Kehvon koulun lähiliikuntapaikka ja Suininlahden miniareena valmistuneet. Ahmon tekonurmi uusittu, valaistus uusitaan talvella 2025. Vuorelan kirjastotilaa muokattu ja uudistettu. Asiakaskyselyn perusteella jatketaan tilan ja toimintojen kehittämistä. Koulunuorisotyötä jatketaan kesällä päättyneen KNT

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
			hankkeen jälkeen. Oppilaitosnuorisotyötä ja monialaista yhteistyötä kehittävä Wörtti-hanke käynnistyi 04/24
2.1 Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Uudet toimintatavat vastata lasten/nuorten/perheiden kasvaneeseen tuen tarpeeseen (esim. vakasosionomit) Nykyisen oppimiskäsityksen mukaiset oppimisympäristöt kaikissa kouluissa ja varhaiskasvatuksessa Lasten ja nuorten oppimisvalmiuden ja oppimisen tulokset parantuvat suunnitelmallisten toimenpiteiden avulla. Oppilaat saavat varhaista ja riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.	Opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut	Vakasosionomit (nimikkeellä perheohjaajat) ovat työskennelleet vuoden aikana 70 perheen kanssa. Siilinkosken päiväkodin valmistuminen ja sen kalustaminen. Uusien koulujen kalustamisen suunnittelu. Perusopetuksen kouluissa ja lukiossa kehitetty uusia tuen malleja ja toimintatapoja. Erityisopetuksen lisäresurssi hyödynnetty tehokkaasti palvelemaan ennakoivasti tuen tarpeisia oppilaita/opiskelijoita. Aloitettu valmistautuminen tuen lakisääteiseen muuttumiseen.
2.2 Yhteisöllisyyden vahvistaminen ja yksinäisyyden ehkäiseminen (kuntalaiset & kunnan työntekijät) Lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen	Vahvistetaan yhteisöllisyyttä kokonaisvaltaisesti ryhmätasolta kaikkien kuntalaisten tasolle Uusien toimintatapojen pilotointi tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisessa	Opetuspalvelut, vapaa-aikapalvelut	Kouluissa kehitetty yhteistyössä opiskeluhooltohenkilöstön kanssa yhteisöllisyyttä edistävää ryhmäytymistä. Kaikissa kouluissa annetaan suunnitelmallisesti tunnetaitokoulutusta.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja -taso</i>	<i>Vastuutaho</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Kaikki yksiköt toimivat sisäilmaltaan turvallisissa toimitiloissa viimeistään vuonna 2028	Opetus- ja varhaiskasvatus palvelut, kansalaisopisto, kirjasto	Siilinkosken päiväkoti valmistui syksyllä 2024. Ahmon koulukeskuksen ja Siililahden koulujen rakentamishankkeet edenneet aikataulussa. Aloitettu Suininlahden ja Kasurilan koulujen tarveselvitys.
2.3 Koulukiusaamiseen puuttumisen tehostaminen ja kiusaamisen ennaltaehkäisy	Uusien menetelmien käyttöönotto ja vakiintuneiden menetelmien vaikuttavuuden seuranta Kiusaamisen määrä vähenee	Opetuspalvelut	Kiusaamisen ennaltaehkäisyssä keskitytty tunnetaitojen vahvistamiseen. Kouluterveyskyselyn perusteella kiusaamisen yleisyys ja puuttumisen tehokkuus säilyneet entisellä tasolla, ollen kuitenkin monilta osin paremmalla tasolla kuin Pohjois-Savossa keskimäärin.
2.4 Yksilön ja perheiden voimavarojen tukeminen, hyvinvointia uhkaavien riskitekijöiden minimointi ja oikea-aikainen tukeminen	Varmistetaan oppivelvollisuuden täysimääräinen toteutuminen Vahvistetaan liikunta- ja hyvinvointi-neuvontaa	Opetuspalvelut Liikuntapalvelut	Ilman päättötodistusta jääneiden opiskelijoiden määrä vähentynyt. Oppivelvollisuus toteutunut ilman koulupaikkamääräyksiä Yksilölähtöisen liikuntaneuvonnan palveluketju toimii. Ryhmämuotoisen neuvonnan palvelut liikuntapalveluiden toteuttamia, yhteistyötä HVA:n kanssa pyritään kehittämään.
2.4 Ennalta ehkäisevän päihdetyön vahvistaminen	Ehkäisevän päihdetyön näkyvyys, henkilöstön koulutukset, yhteistyörakenne hyvinvointialueen kanssa	Ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä kunnan palvelualueiden kanssa	EPT tehtäväkuva yhdistetään erityisnuorisotyöhön. Ennaltaehkäisevä työ ja koulutukset vähenevät.
2.5 Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspinnat tunnistetaan ja sovitaan tehtävistä	Toimivat käytänteet opiskeluhuollossa muuttuneessa toimintaympäristössä	Opetuspalvelut, varhaiskasvatus -palvelut	HVA:n kanssa on luotu yhteisiä toimintatapoja mm. opiskeluhuollon iltapäivässä. Haasteena HVA:n rekrytointivaikeudet.

Tavoitteiden riskiarviot

Pätevän henkilöstön saatavuus on haaste tietyssä tehtävissä. Mikäli ei saada rekrytoitua kelpoista henkilöstöä, voi tällä olla vaikutusta palvelun laatuun.

TOTEUTUMINEN:

Haastava rekrytointitilanne on jatkunut varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatuksen opettajien osalta. Perusopetuksessa rekrytointivaikeuksia ennen kaikkea erityisopettajien osalta.

Palvelualueen useissa toimitiloissa on sisäilmaongelmia. Näistä tiloista toiminta on siirretty pääsääntöisesti muihin tiloihin. Osassa ongelmallisia tiloja toiminta kuitenkin vielä jatkuu.

TOTEUTUMINEN:

Kunnassa kehitetty varhaista puuttumista sisäilmahaasteisiin. Kunnan sisäilmatyöryhmän työskentelyä on uudistettu. Vuoden 2024 aikana ei ole ilmennyt uusia sisäilmahaasteita kunnan omistamissa kiinteistöissä.

Rakentamishankkeet edenneet suunnitelmallisesti.

Käytössä olevat resurssit vs. palveluntarve ja niiden yhteensovittaminen.

TOTEUTUMINEN:

Erityisiä tukitoimia tarvitsevien lasten ja nuorten määrä kasvaa koko ajan. Toistaiseksi olemassa olevilla resursseilla on pystytty vastaamaan lain mukaisesti tuen tarpeeseen.

HVA:n rekrytointivaikeudet voivat heijastua lasten ja nuorten hyvinvointiin. Keskeneräiset rakenteet sekä lakien ristiriidat ja tulkintavaikeudet hankaloittavat opiskeluhoollon ja tuen järjestämistä ja siten lasten ja nuorten edun toteutumista

TOTEUTUMINEN:

HVA:n rekrytointivaikeudet ovat jatkuneet vuonna 2024. Opiskeluhoollossa on kuitenkin pystytty rakentamaan yhteisiä rakenteita oppilaiden tukemiseksi.

Talousarvion toteutuminen

Sivistyspalveluiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 420 000 eurolla. Tämä johtui ennen kaikkea arvioitua suuremmista perusopetuksen kotikuntakorvauksista, hanketuotoista sekä varhaiskasvatuspalveluiden myymisestä muille kunnille. Lisäksi kunta möi arvioitua enemmän koulunkäynnin ohjaajien työpanosta hyvinvointialueelle. Toisaalta arvioitua suuremmat hanketuotot ja ohjaajien työpanoksen myynti näkyvät myös ylimääräisinä menoina.

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 907 000 eurolla. Merkittävin ylitys kohdistui henkilöstökuluihin (ennen kaikkea opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut). Henkilöstökulujen ylittyminen johtuu mm. sijaiskuluista, arvioitua suuremmasta tarpeesta erityislasten ohjaajiin sekä hanketyöntekijöistä. Lisäksi sivistyspalveluissa on ollut vaikea pitää muutostalousarvion mukaisia palkattomia vapaita.

Muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakulujen ylittymistä on myös palvelujen ostossa sekä vuokrissa. Ulkoisissa palvelujen ostoissa ylitystä kertyi liikuntapaikkojen kunnossapidossa, matkustuspalveluissa (koulujen KV-hankkeet) sekä sisäisissä palveluissa (mm. ruokapalvelu ja atk-palvelut). Muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakulujen ylittymistä on myös vuokrissa. Vuokrien ylitys johtui lähinnä leasing-kohteiden kustannuksista, joihin määrärahavarausten katetta oli kohdistettavissa kunnan johdosta.

Toimintakulujen alittumista tapahtui mm. sähkön ja kaluston sekä avustusten osalta. Sähköön varatun rahan alittuminen johtui leudosta syksystä. Kalustomäärärahoista on säästetty, jotta on pystytty pieneltä osin kompensoimaan muiden kohteiden ylityksiä. Avustuksia pienensi heikko syntyvyys, jolloin kotihoidon tuen tarve oli arvioitua pienempää.

SIVISTYSPALVELUT

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	981 632	769 894	0	769 894	1 039 554	269 660	35,0
Myyntituotot (sis.)	39 679	45 900	0	45 900	32 050	-13 850	-30,2
Maksutuotot	1 044 213	994 750	45 000	1 039 750	1 031 243	-8 507	-0,8
Tuet ja avustukset	1 131 353	504 423	0	504 423	657 293	152 870	30,3
Vuokratuotot (ulk.)	31 559	35 660	11 412	47 072	42 513	-4 559	-9,7
Muut toimintatuotot	17 928	2 200	0	2 200	26 085	23 885	1 085,7
Toimintatuotot	3 246 365	2 352 827	56 412	2 409 239	2 828 738	419 499	17,4
Henkilöstökulut	-30 736 769	-30 464 865	656 258	-29 808 607	-30 476 832	-668 225	2,2
Palvelujen ostot	-6 905 770	-6 865 053	9 100	-6 855 953	-7 012 085	-156 132	2,3
Palvelujen ostot (sis.)	-6 285 204	-6 227 902	0	-6 227 902	-6 297 896	-69 994	1,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 394 534	-1 413 048	14 900	-1 398 148	-1 220 774	177 374	-12,7
Avustukset	-1 152 007	-1 129 810	50 000	-1 079 810	-958 948	120 862	-11,2
Muut toimintakulut (ulk.)	-4 508 544	-4 583 031	0	-4 583 031	-4 851 639	-268 608	5,9
Muut toimintakulut (sis.)	-6 774 922	-6 569 932	0	-6 569 932	-6 612 161	-42 229	0,6
Toimintakulut	-57 757 750	-57 253 641	730 258	-56 523 383	-57 430 334	-906 950	1,6
Toimintakate	-54 511 385	-54 900 814	786 670	-54 114 144	-54 601 596	-487 451	0,9
Poistot ja arvonalentumiset	-463 313	-487 612	0	-487 612	-413 562	74 050	-15,2
Vyörytystulot	403 220	0	0	0	417 471	417 471	0,0
Vyörytysmenot	-403 220	0	0	0	-417 471	-417 471	0,0

Opetuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja Antti Jokikokko

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen keskeisenä tavoitteena on luoda mahdollisuudet hyvään oppimiseen ja itsensä elinikäiseen kehittämiseen. Perusopetus ja lukiokoulutus tarjoavat lapselle ja nuorelle mahdollisuuden suorittaa oppivelvollisuus ja kehittää itseään.

Sisäilmaongelmien ratkaiseminen ja modernit oppimisympäristöt

Koulujen sisäilmaongelmien ratkaiseminen on yksi osa parantaa palvelun laatua ja lisätä kunnan houkuttelevuutta lapsiperheiden asuinpaikkana. Vuoden 2024 aikana jatkui Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentamishankkeet. Hankkeet etenevät aikataulussa. Lisäksi on käynnistetty tarveselvitykset Kasurilan ja Suininlahden koulun rakentamishankkeista.

Yksi keino varmistaa hyvän oppimisen edellytykset on muuntuvat oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta. Oppimisympäristöjen kehittämistä tehdään ennen kaikkea siinä yhteydessä, kun suunnitellaan ja otetaan käyttöön uusia tiloja. Lisäksi uusitaan koulujen vanhenevaa kalustoa. Investointiosia sisältää määrärahan koulujen vanhenevan kaluston uusimiseen. Vuoden 2024 aikana on aloitettu uusille kouluille hankittavan kaluston kilpailuttamisen suunnittelu. Uusien koulujen kalustamisessa huomioidaan olemassa oleva kalusto, mutta monilta osin sitä joudutaan täydentämään.

Digitaalisten palveluiden (esim. laitteet, sovellukset ja oppimisympäristöt) käyttöä osana

kasvatusta, opetusta ja oppimista on kehitetty vastaamaan valtakunnallisia linjauksia, kuten opetus- ja kulttuuriministeriön Uudet lukutaidot - kehittämisohjelmaa. Tavoitteena on, että lapset ja nuoret saavuttavat yhdenvertaiset ja riittävät digitaidot, jotta heillä on valmiudet toimia yhteiskunnassa digitaalisten palveluiden aktiivisina käyttäjinä ja tuottajina. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi henkilöstön digi- ja tietoturvaosaamista on päivitetty valtakunnallisten linjausten mukaisesti.

Kehittämishankkeet

Erilaiset kehittämishankkeet ovat yksi tapa parantaa opetuspalvelun laatua, ja ne tukevat kuntastrategian tavoitetta toiminnan ketterästä kehittämisestä. Vuonna 2024 opetuspalveluissa oli käynnissä mm. seuraavat hankkeet:

- Harrastamisen Suomen malli ja koulujen kerhotoiminnan kehittäminen.
- Sitouttava kouluyhteisötyön pilottihanke, jota toteutetaan yhteistyössä Iisalmen, Sonkajärven ja Lapinlahden kanssa. Hankkeen keskiössä on ehkäistä koulupudokkuutta ja poissaoloja.
- Koronaepidemian vaikutusten lieventäminen perusopetuksessa.
- Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittäminen.

Näihin hankkeisiin on saatu valtionavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä tai Opetushallitukselta.

Kaikki edellä mainitut ovat olleet useampivuotisia hankkeita, jotka on saatu päätökseen vuoden 2024 aikana. Hallitusohjelman mukaisesti kehittämishankkeiden rahoitusta on vähennetty ja uusia hankkeita on ollut vähän haettavissa.

Edellä mainitut ovat euromääräisesti opetuspalveluiden merkittävimmät hankkeet. Näiden lisäksi opetuspalveluissa ja eri kouluilla on käynnissä useita pienempiä hankkeita (esim. koulujen KV-hankkeet).

Lakimuutosten vaikutus toimintaan ja talouteen

Oppivelvollisuuden laajeneminen ja toisen asteen maksuttomuus ovat tulleet asteittain voimaan syksystä 2021 lähtien. Vuoden 2024 aikana saatettiin loppuun portaittain siirtymä.

Perusopetuksessa annettavan opetuksen vähimmäistuntimäärästä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Asetusta on muutettu elokuusta 2024 lähtien niin, että yläkoulun ruotsin kielen vähimmäistuntimäärää on kasvatettu. Koska Siilinjärvellä opetusta annetaan kaikissa aineissa asetuksen mukainen minimituntimäärä, korotettiin yläkoulun oppilaan opetustuntimäärää lukuvuodesta 2024–25 lähtien. Tuntijaon muutoksen kustannukset vuoden 2024 osalta ovat noin 37 000 €. Koska muutos tulee voimaan vasta 1.8. kustannukset eivät realisoidu kokonaisuudessaan vielä vuonna 2024. Muutoksen kustannusvaikutus tulee olemaan noin 88 000 €/vuosi.

Elokuussa 2025 tulee voimaan useita lakimuutoksia, joilla on vaikutusta opetuspalveluiden toimintaan. Esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tuen järjestelmä uudistuu kokonaisuudessaan. Lisäksi perusopetuksen vuosiluokille 1-3 tulee lisätunteja äidinkielen ja matematiikkaan. Muutoksiin valmistautuminen on aloitettu vuoden 2024 aikana.

Oppilasmäärien ja tuen oppilasmäärien kehitys sekä tukitoimenpiteet

Siilinjärven peruskouluissa on lukuvuonna 2024–25 peruskoululaisia 2716 oppilasta (tilanne 20.9). Edellisenä lukuvuonna perusopetuksessa oli oppilaita 2781 ja 3 perusopetukseen valmistavassa opetuksessa olevaa oppilasta. Yhteensä oppilasmäärä oli 2784. Syntyvyyden pitkään jatkunut alhaisuus on siis alkanut vaikuttamaan myös perusopetuksen oppilasmäärään. Oppilasmäärän pienentyessä on vähennetty perusopetuksen yleisopetuksen opetusryhmiä. Lukuvuotena 2024-25 on kaksi yleisopetuksen ryhmää vähemmän, kuin edellisenä lukuvuotena. Opetusryhmien vähentäminen on tuonut säästöä noin 49 000 € vuodelle 2024.

Lukiolaisia on lukuvuonna 2024–25 221 opiskelijaa. Lisäksi aineopiskelijoita on neljä. Edellisenä lukuvuonna opiskelijoita oli 213 ja aineopiskelijoita oli yksi. Lukion opiskelijamäärä on laskenut

voimakkaasti viimeisten vuosien aikana, mutta nyt näyttää sille, että lukion opiskelijamäärän lasku on pysähtynyt ja opiskelijamäärä kasvaa. Opiskelijamäärän kasvattamiseksi on tehty lukiossa suunnitelmallista työtä. Lukion vetovoimaisuutta lisäävät toimet ovat siis tuottaneet toivottua tulosta. Lukion vetovoimaisuuden kehittämisessä lähtökohtana on laadukas perustoiminta. Kuluneen vuoden aikana opiskelijoiden osallisuutta on kehitetty ja heidät on otettu tiiviisti mukaan toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Lisäksi lukiossa on kehitetty markkinointia systemaattiseen suuntaan. Lukiossa on luotu markkinoinnin vuosikello ja sosiaalisen median vuosikello. Uuden koulurakennuksen odotetaan jatkossa vahvistavan lukion vetovoimaa. Osana markkinointia yhteistyötä perusopetuksen kanssa on tiivistetty.

Lukiokoulutuksessa on aloitettu erilaisia tukimuotoja opiskelijoiden jaksamisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Oppimisen tuen rakenteita on muokattu. Erityisopettajan ja aineenopettajien yhteistyötä on tiivistetty aineryhmätapaamisilla ja samanaikaisopetuksella.

Peruskoululaisten oppimisen tuki jaetaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea. Tehostettua ja erityistä tukea saavien oppilaiden määrä on kasvanut niin koko Suomessa, kuin Siilinjärvellä. Siilinjärven perusopetuksen oppilaista sai syksyllä 2024 tehostettua tukea 15,6 % (2023 15,0 %, 2022 14,4 %, 2021 13,9 %, 2020 13,6 %, 2019 13,0 %, 2018 12,3 %) ja erityistä tukea 9,8 % oppilaista (2023 10,0 %, 2022 10,4 %, 2021 10,0 %, 2020 9,4 %, 2019 ja 2018 9,1 %).

Vuoden 2023 talousarviossa vahvistettiin erityisopetuksen resurssia 2,5 erityisopettajalla ja 2 koulunkäynninohjaajalla 1.8.2023 alkaen. Lisäresurssi on ollut erittäin tarpeellinen ja sen avulla on pystytty lisäämään alakoulun erityisluokkaopetusta ja yläkoulujen laaja-alaista erityisopetusta. Lisäyksen täysimääräinen kustannusvaikutus näkyi vasta vuonna 2024.

Ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä perusopetuksen kouluissa tuetaan oppilaan ryhmään kuulumista ja kiinnittymistä. Vuoden 2024 aikana on edistetty tunne ja vuorovaikutustaitojen kehittämistä, poissaolojen seuranta ja puuttumista sekä kiusaamisen ehkäistystä ja siihen tarttumista. Työssä painotetaan toimintakulttuurin ja laadun kehittämistä, yhdenvertaisuutta, hyvinvointia sekä lapsi/nuori -keskiössä -periaatetta. Oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaito on kehitetty kouluissa säännöllisen ja suunnitelmallisen toiminnan kautta. Käytössä on ollut mm. seuraavia työvälineitä: Yhteispeli, Mieli ry:n materiaalit esimerkiksi Hyvän mielen taitomerkki ja koulukuraattorin pitämät ryhmäytymis-/kaveritaitotunnit luokissa. Lisäksi kouluilla on ollut ulkopuolisten toimijoiden (esim. SPR) pitämiä oppitunteja. Kiusaamisen puuttumista varten kouluilla on käytössä mm. VERSO-toimintaa ja RESTO-sovittelua.

Keskeiset talouden muutokset vuoteen 2023 verrattuna

Toimintatuotot vähenivät edellisestä vuodesta noin 24 000 euroa. Vähennys kohdistuu lähinnä avustuksiin. Tämä johtuu siitä, että hallitusohjelman mukaisesti hankerahoitusta on vähennetty.

Toimintakulut kasvoivat edellisestä vuodesta noin 405 000 euroa. Toimintakulujen maltillinen kasvu johtuu toteutetuista säästötoimenpiteistä. Toimintakuluista kasvoivat eniten henkilöstökulut ja vuokratulot. Henkilöstökulujen kasvu johtui mm. palkankorotuksista ja yläkoulun tuntijakomuutoksesta. Vuokratulujen kasvu johtui indeksikorotuksista, Suininlahden koulun uudesta vuokratilasta, sekä leasing-kohteiden kustannustenjaossa tapahtuneesta muutoksesta.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Oikein mitoitettu ja alueellisesti kattava kouluverkko, joka	Palveluverkko-selvityksen koulukohtaisten	Tarkistaminen tehty	Koulukohtaiset oppilasennusteet päivitetty talvella 2024

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
vastaa laadullisesti kuntalaisten tarpeita	oppilasennusteiden päivittäminen Koulukohtaisten oppilasmäärien muutosten hallinta, henkilöstöresurssien sopeuttaminen muutokseen Lasten ja nuorten oppimisvalmiuden ja oppimisen tulokset parantuvat suunnitelmallisten toimenpiteiden avulla.	Kouluverkko ja koulujen tilat vastaavat oppilasennusteita Opetuksen saavutettavuus on vähintään samaa tasoa kuin Pohjois-Savossa keskimäärin Oppilaat saavat varhaista ja riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.	ja talousarvion laatimisen yhteydessä. Opettajia siirretty koulujen välillä, oppilasmäärien muutosten takia. Tällä hetkellä koulujen tilat ovat 100 % käytössä. Oppilasennusteiden mukaan koulujen tiloissa on väljyyttä 2030-luvulla nykyisellä kouluverkolla. Opetuksen saavutettavuus (koulumatka alle 5 km) alakouluissa Pohjois-Savossa on 73,7 %, Siilinjärvellä 94,9 %, vastaavat luvut yläkouluissa 60,41 % ja 81,6 %. Erityisopetuksen lisäresurssien avulla on pystytty aikaisempaa paremmin vastaamaan varhaisen tuen tarpeeseen. Kouluissa kehitetty uusia tuen malleja ja toimintatapoja.
Toiminnan kehittäminen ja kokeileva organisaatiokulttuuri	Sitouttava kouluyhteisöhankkeen tulosten jalkauttaminen Lukion vetovoimaisuutta vahvistavat toimenpiteet	Hankkeessa luodut toimintatavat ovat käytössä kaikissa kouluissa Lukion opiskelijamäärän lasku pysähtyy ja kääntyy pidemmällä tähtäimellä kasvuun	Poissaolomalli ja hankkeessa luodut sitouttavat toimintatavat käytössä kaikissa kouluissa. Lukion opiskelijamäärä kääntyi kasvuun lv. 2024-25. Vetovoimaisuuden lisäämisen keskiössä on laadukas perustoiminta, systemaattinen markkinointi ja yhteistyö perusopetuksen kanssa.

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Sisäilmahankkeiden toteuttaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen	Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun rakentamisen aloitus, kalustamisen suunnitelma Selvityksen aloittaminen Kasurilan ja Suininlahden koulujen rakennushankkeissa	Uudistamisessa edetään valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti Tarveselvitys aloitetaan vuonna 2024	Rakentaminen aloitettu. Kalustamisen suunnitelmat valmistelussa, hyödynnetään täysimääräisesti hyvä kuntoinen olemassa oleva kalusto. Uudishankintatarve on kuitenkin mittava. Esiselvitykset Kasurilan ja Suininlahden koulujen rakentamishankkeista valmistuneet ja terveyselvitykset on käynnistetty.
Oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen, yhteisöllisyyden ja turvallisuuden vahvistaminen (ml. koulukiusaamisen ehkäisy ja siihen puuttuminen)	Tunnetaitokasvatuksen vahvistaminen esim. Hyvän mielen taitomerkin avulla. Jokaisella koululla vuorovaikutus- ja tunnetaitojen opetus osana opetusta. Jokaisessa luokassa käytössä ryhmäytymiseen tähtäävät toimenpiteet ja varmistetaan että jokaisella oppilaalla on vähintään yksi kaveri koulussa. Uusien menetelmien käyttöönotto ja vakiintuneiden menetelmien vaikuttavuuden seuranta Oppilaiden osallistaminen koulutyön kehittämiseen	Oppilaiden yhteisöllisyyden ja osallisuuden kokemus sekä turvallisuus vahvistuvat Koulukiusaamiseen puuttuminen on tehokasta ja kiusaamisen yleisyys vähenee	Kaikissa kouluissa on annettu systemaattisesti tunnetaitokasvatusta. Työssä on mukana opiskeluhoitohenkilöstö ja kolmannen sektorin toimijoita. Kaikissa luokissa on ollut ryhmäytymistä edistävää toimintaa (ks. edellä oleva). Koulukiusaamisen yleisyyttä ja puuttumisen tehokkuutta seurataan kouluterveyskyselyn avulla. Viimeisimmän kyselyn (2023) mukaan kiusaamisen yleisyys ja puuttumisen tehokkuus on säilynyt ennallaan, ollen kuitenkin monilta osin paremmalla tasolla kuin Pohjois-Savossa keskimäärin. Oppilaiden osallistamista toteutettu mm. teemapäivien ja oppilaskuntien avulla. Oppilaat olivat mukana lasten vaalien toteutuksessa.
Oppivelvollisuuden toteutuminen osana ennaltaehkäisevää työtä	Koulupudokkuuden ehkäisy, varmistetaan, että	Kaikki oppilaat suorittavat perusopetuksen	Keväällä -24 yksi oppilas jäi ilman perusopetuksen

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
	kaikki suorittavat oppivelvollisuuden		päättötodistusta ja lopetti perusopetuksen.
		Koulupaikkamäärä yksiä ei tarvitse antaa	Koulupaikkamääräyksiä ei ole annettu vuonna 2024.
Opiskeluhuollon toimivuus muuttuneessa toimintaympäristössä	Luodaan hyvinvointialueen kanssa toimivat käytänteet opiskeluhuollossa	Opiskeluhuoltoon ei muodostu toimintaa haittaavia rajapintoja	Opiskeluhuollon arki toimii, mutta HVA:n muutokset vaikeuttavat pitkäjänteistä suunnittelua. Lisäksi HVA:n palveluiden saatavuus/jatkuvuus aiheuttaa huolta. Yhteistyössä HVA:n kanssa toteutettu mm. opiskeluhuollon ja koulun toimijoiden yhteiset iltapäivät.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valtuuston hyväksymät tavoitteet			
Opettajien lukumäärä	224	222	216
Kustannukset euroa / oppilas			
- peruskoulu	7 818*	7 582*	8 203*
- lukio	7 515*	7 610*	7 093*
Sairauspoissaolopäivät / henkilö	10,7	9	10,9
Opetustunnit peruskoulussa	180 603	178 501	182 831
Opetustunnit lukiossa	11 312	10 582	10 997
Peruskoulun päättäneet	301	300	307
Lukion päättäneet	67	72	61
Lukion keskeyttäneet	17	18	24
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Oppilaita peruskoulussa,	2 781	2 781	2 716
joista vieraskuntalaisia	55	76	67
Opiskelijoita lukiossa,	213	207	221
joista vieraskuntalaisia	56	52	44
Kuljetusoppilaat	714	714	718
Peruskoulun tuntikehys / oppilas	1,74	1,71	1,80
Lukion tuntikehys/opiskelija	1,80	1,64	1,74

* Ei sisällä sisäisiä eriä.

Talousarvion toteutuminen

Opetuspalveluiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 353 000 eurolla. Tämä johtui ennen kaikkea arvioitua suuremmista perusopetuksen kotikuntakorvauksista, hanketuotoista sekä HVA:n maksamasta korvauksesta koulunkäynnin ohjaajien työpanoksesta. Toisaalta arvioitua suuremmat hanketuotot ja HVA:n maksamat korvaukset näkyvät myös ylimääräisinä menoina.

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 735 000 eurolla. Merkittävin ylitys kohdistui henkilöstökuluihin. Henkilöstökulujen ylittyminen johtuu mm. sijaiskuluista, arvioitua suuremmasta tarpeesta erityislasten ohjaajiin sekä hanketyöntekijöistä. Lisäksi opetuspalveluissa on ollut vaikea pitää muutostalousarvion mukaisia palkattomia vapaita.

Muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakulujen ylittymistä on myös palvelujen ostossa sekä vuokrissa. Ulkoisissa palvelujen ostoissa ylitystä kertyi opetuspalveluiden ostamisesta muilta koulutuksenjärjestäjiltä ja hankkeiden kuluista (koulujen KV-hankkeet ja harrastamisen Suomen malli). Vuokrien ylitys johtui lähinnä leasing-kohteiden kustannuksista, joihin määrärahavarausten katetta oli kohdistettavissa kunnan johdosta.

Toimintakulujen alittumista tapahtui oppimateriaalihankinnoissa.

Opetuspalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	781 753	620 284	0	620 284	801 621	181 337	29,2
Maksutuotot	123 255	128 250	0	128 250	120 498	-7 752	-6,0
Tuet ja avustukset	432 973	213 190	0	213 190	391 508	178 318	83,6
Vuokratuotot (ulk.)	620	0	0	0	900	900	0,0
Muut toimintatuotot	25	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	1 338 627	961 724	0	961 724	1 314 527	352 803	36,7
Henkilöstökulut	-17 790 944	-17 969 219	390 352	-17 578 867	-18 055 820	-476 953	2,7
Palvelujen ostot	-2 059 181	-1 984 893	0	-1 984 893	-2 163 988	-179 095	9,0
Palvelujen ostot (sis.)	-3 543 690	-3 578 392	0	-3 578 392	-3 601 682	-23 290	0,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-860 740	-826 622	0	-826 622	-764 425	62 197	-7,5
Avustukset	-146 691	-160 100	10 000	-150 100	-134 619	15 481	-10,3
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 864 605	-2 988 624	0	-2 988 624	-3 121 815	-133 191	4,5
Muut toimintakulut (sis.)	-4 428 110	-4 256 748	0	-4 256 748	-4 256 487	261	0,0
Toimintakulut	-31 693 961	-31 764 598	400 352	-31 364 246	-32 098 836	-734 590	2,3
Toimintakate	-30 355 334	-30 802 874	400 352	-30 402 522	-30 784 309	-381 786	1,3
Poistot ja arvonalentumiset	-137 051	-107 507	0	-107 507	-84 551	22 956	-21,4
Vyörytystulot	403 220	0	0	0	417 471	417 471	0,0
Vyörytysmenot	-403 220	0	0	0	-417 471	-417 471	0,0

Varhaiskasvatuspalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatusjohtaja Sinikka Hyvärinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä on laskenut edelleen, koska kouluun lähtevän esiopetusikäluokan tilalle tulee aina pienempi syntyneiden ikäluokka. Vuonna 2024 syntyi 157 lasta, joka on jälleen vähemmän kuin muina vuosina. Varhaiskasvatuksen kysyntää on kuitenkin edelleen vaikea ennustaa luotettavasti, koska työllisyys, opiskelijat ja erityisesti lapsiperheiden

muuttoliike tuovat siihen vaihtelua. Lisäksi perheet käyttävät varhaiskasvatuspalveluja entistä enemmän. Sijoitusten peittävyys ikäluokissa 3–6 on jo lähelle 90 % ja pienemmilläkin ikäluokilla sijoitusten peittävyys nousee koko ajan.

Asiakasmaksutuotot pienenevät asiakasmäärien vähentyessä, mutta siihen on vaikuttaneet myös useat asiakasmaksujen uudistukset, joista viimeisin tuli voimaan elokuussa 2024. Vuoden 2024 alusta varhaiskasvatuksesta poistettiin syys -, talvi - ja joululomilta loma-aikojen hyvitykset, jotka ovat vähentäneet asiakasmaksuja noin 10 000 €/loma. Hyvitykset poistamalla on saatu vähän kompensoitua asiakasmaksujen vähenemistä.

Elokuussa 2022 varhaiskasvatuslain päivityksessä määriteltiin lapsen kolmitasoinen tuki esi- ja perusopetusta mukaillen. Lasten yleisen tuen tukipalveluista, tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään varhaiskasvatuksen ja esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen osalta hallinnollinen päätös. Esiopetuksen osalta päätös tehdään erityisestä tuesta. Tuen lainmukainen toteuttaminen on tarkoittanut vuodelle 2024 kolmea lisähenkilöä niihin lapsiryhmiin, joissa on sijoitettuna useita tuen lapsia. Vuonna 2024 varhaiskasvatuksessa on ollut 37 tehostetun tuen lasta ja 8 erityisen tuen lasta. Esiopetukseen on tehty päätös 13 erityisen tuen lapsesta ja 44 tehostetun tuen päätöstä täydentävän varhaiskasvatuksen osalta.

Vuorelan päiväkodin Kunnanpaikan tilojen vuokrasopimus päättyi heinäkuussa 2024. Kunnanpaikan tiloissa toimi kaksi esiopetusryhmää, ja ikäluokkien pienentyessä lapset saatiin mahtumaan Vuorelan ja Pikkusiilin päiväkoteihin. Kunnanpaikan lakkautuksessa jäävä henkilöstö on sijoitettu avoimiin tehtäviin. Lisäksi Päiväkotijärjestelmä Pilvilinnassa on ollut yksi esiopetusryhmä vähemmän kuin aiempina vuosina. Sieltäkin henkilöstö on sijoitettu avoimiin tehtäviin.

Avoin päiväkotijärjestelmä Anselmin toiminta päättyi kesäkuussa 2024. Henkilöstö (yksi varhaiskasvatuksen opettaja) siirtyi avoimeen tehtävään Toivalan päiväkotiin.

Siilinkosken päiväkotijärjestelmä valmistui kesäkuussa 2024 ja otettiin käyttöön viisiryhmäisenä päiväkotina elokuussa 2024. Leppäkaarten päiväkotijärjestelmä ja Leppäkaarten päiväkodin esiopetusviipale lopettivat toimintansa kesäkuun 2024 loppuun.

Omassa kodissa työskentelevien perhepäivähoitajia on ollut 1.8.2024 alkaen 10. Varahoidossa työskentelee kaksi hoitajaa, he ovat Pilvilinnassa ja Pikkusiilissä.

Yksityiset päiväkodit ovat toimineet entisillä toimipisteillä ja lapsiryhmillä, Touhula Pyöreelähdessä on ollut eniten vajeista lasten määrissä edellisiin vuosiin verrattuna.

Yksityistä perhepäivähoitoa tuetaan lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella ja harkinnanvaraisella kuntalisällä tai palvelusetelillä. Kunnassa on kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa yksityisen hoidon tuella. Neljä perhepäivähoitajaa on työskennellyt palvelusetelillä ja marraskuussa 2024 aloitti viides perhepäivähoitaja. Lisäksi kunnassa on yksi yksityinen ryhmäperhepäiväkotijärjestelmä palvelusetelillä.

Yksityisen varhaiskasvatuksen hoitopäivän hinta on tilinpäätöksestä 2024 laskettuna 76 €/hoitopäivä ja kunnallisessa varhaiskasvatuksessa 82 €/hoitopäivä. Kunnallisen hinnassa mukana aamu-iltahoito (ei vuorohoito) ja lisäksi lähes kaikki tuen lapset ovat kunnallisessa, ja ryhmiin on jouduttu palkkaamaan lisähenkilökuntaa, joka nostaa kustannuksia.

Varhaiskasvatuksen asiakkaiden ja henkilöstön käytössä olevan EdLevo - ohjelmiston uudistusta on jatkettu vuoden 2024 aikana.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on kehittämisen kohteena 2024 toiminnan arviointi ja toimintaympäristöjen kehittäminen. Varhaiskasvatussuunnitelmissa painotetaan lisäksi leikkiä, pedagogiikkaa ja laaja-alaista osaamista. Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnissa ryhdyttiin käyttämään valtakunnallista Valssi-arviointijärjestelmää. Varhaiskasvatuksen Valssi -

arviointijärjestelmällä on vuonna 2024 tehty kaksi arviointia henkilöstölle ja yksi arviointi päiväkotien johtajille. Henkilöstölle kohdennetuissa arvioinneissa arvioitiin oppimisympäristöjä ja varhaiskasvatuksen leikkiä. Päiväkotien johtajien arvioinnissa käsiteltiin lasten varhaiskasvatuksen aloittamisen prosessia. Arviointiin osallistuu sähköisesti koko henkilöstö ja tuloksia käytetään lapsiryhmien ja varhaiskasvatusyksiköiden sekä koko varhaiskasvatuksen toiminnan kehittämiseen. Lisäksi huoltajille on tehty päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa kuukauden kysymyksiä, joiden vastauksia on hyödynnetty toiminnan kehittämisessä.

Varhaiskasvatuksen aloitti tammikuussa 2024 vakinaisesti kaksi varhaiskasvatuksen sosionomia ja heidän työnimikkeensä on perheohjaaja. He tekevät ennaltaehkäisevää työtä perheiden, lasten ja henkilöstön kanssa.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Päiväkotien – ja perhepäivähoitopaikkojen saatavuus vastaa lapsiperheiden tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Varhaiskasvatuksen palveluverkko-selvityksen päivittäminen Asiakaskyselyjen toteuttaminen Yksityisen ja kunnallisen palvelutuotannon suhdelukujen vertailu, niin että molempia on tarjolla riittävästi	Palveluverkko vastaa palveluiden kysyntään Asiakaskyselyissä saatavuuteen ja toimintamuotoihin liittyvien vastausten keskiarvo vähintään 3 Yksityinen 28 % ja kunnallinen 72 %	Varsinaista selvitystä ei ole päivitetty, mutta palveluverkkoa tarkastellaan jatkuvasti kysynnän ja lasten ikäluokkien mukaan. Varhaiskasvatuspalvelut ovat mukana seudullisessa palveluverkkoselvityksessä, joka käynnistyi vuonna 2024. Asiakaskyselyn keskiarvo 3,6 Yksityinen 26,2 % kunnallinen 73,8 %
Varhaiskasvatuspalvelujen sähköinen asiointi toimii kaikilla tasoilla (asiakkaat, henkilöstö)	Ohjelmistopäiviä -tyksiä vuonna 2024	100 % asiakkaista käyttää sähköisiä palveluja	100 % asiakkaista käyttää EdLevoa (ihan kaikki ei säännöllisesti)

<i>Tavoitteet 2022–2025</i>	<i>Toimenpiteet 2024</i>	<i>Tavoitetaso</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
Varhaiskasvatuksen tuen mallien kehittäminen	VakaTuki hankkeessa mallinnettujen uusien toimintamallien jalkauttaminen kentälle Tuen prosessit saadaan toimiviksi Perheiden voimavarojen tukeminen	Hankkeessa syntyneet toimintamallit jäävät pysyviksi Jokainen lapsi on saanut tarvitsemansa tuen Perheitä yli 20 vuodessa / sosionomi	Hankkeen tuloksena tuen prosessit ja käytännöt ovat selkiytyneet ja lapsille saadaan oikea-aikainen ja riittävä tuki. Tuen toteutumista seurataan aktiivisesti erityisvarhaiskasvatuksen suunnitteluryhmässä. Perheitä ollut palvelun piirissä 76 vuoden aikana
Sisäilmahankkeiden toteutuminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen	Siilinkosken päiväkodin valmistuminen	Uudistamisessa edetään valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti	Siilinkosken päiväkoti otettu vastaan 28.6.2024 ja toiminta alkoi 29.7.2024
Lasten tunne – ja vuorovaikutustaitojen vahvistuminen	Henkilöstön kouluttautuminen ko. aiheeseen	Henkilöstön osaaminen vahvistuu ja tietoa jaetaan koko varhaiskasvatukseen	Henkilöstö on käynyt tunne – ja vuorovaikutustaito koulutusta, vakassa on muutamia Nepsy-valmentaja koulutuksen saaneita ja heidän osaamistaan on hyödynnetty.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
1–6-vuotiaiden määrä	1325	1220	1138
Lapsia % varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa	86	87	88
Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa	828	820	800
Lapsia kunnallisessa perhepäivähoidossa	44	40	40
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	306	290	297
Lapsia esiopetuksessa (sis. päiväk. lapsimäärään)	257	260	262
Lapsia vuorohoidossa (sis. päiväk. lapsimäärään)	46	35	33
Lapsia avoimessa päiväkodissa keskimäärin/päivä	10	15	10
Päiväkotien täyttöaste % (keskiarvo vuodelta)	91	94	93

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuspalveluiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 39 638 eurolla. Ylitys johtuu pääsääntöisesti kuntien myyntituotoista. Siilinjärvellä on ollut arvioitua enemmän lastensuojelun sijoittamia lapsia muista kunnista ja heidän varhaiskasvatuksesta laskutetaan lasten kotikuntia. Lisäksi on ollut muutamia muitakin myyntejä muille kunnille esim. Jännevirran yhteistoiminta-alue.

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 269 050 eurolla. Merkittävin ylitys kohdistui henkilöstökuluihin 331 235 euroa. Henkilöstökulujen ylittyminen johtuu mm. sijaishenkilöistä (äitiys - ja perhevapaat, sairauslomien), arvioitua suuremmasta tarpeesta tuen osalta (lisähenkilöstöä palkattu). Lisäksi viime kevään palkankorotukset vaikuttivat talousarvion toteutumiseen.

Muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakulujen ylittymistä on myös vuokrissa 129 795 euroa. Vuokrien ylitys johtui lähinnä leasing-kohteiden kustannuksista, joihin määrärahavarausten katetta oli kohdistettavissa kunnan johdosta.

Toimintakulujen alittumista tapahtui asiakaspalvelujen ostosta 78 362 €, jossa eniten vaikutti palvelusetelin määrärahan alittaminen, koska lapsia oli ennakoitua vähemmän yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Talousarvion alitusta tapahtui myös palvelujen ostossa 22 727 €, säästö tuli koulukuljetuksista ja tietoliikennemaksuista. Talousarvion alittui myös aineet, tavarat ja tarvikkeet osiosta 74 781 €, säästöt kalusteista ja sähköstä/kaasusta. Avustuksissa säästettiin 93 908 €, lasten kotihoidon tuki alittui muutettuun talousarvioon verrattuna.

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	163 890	112 700	0	112 700	201 418	88 718	78,7
Myyntituotot (sis.)	1 980	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	747 084	684 000	40 000	724 000	718 848	-5 152	-0,7
Tuet ja avustukset	394 642	79 433	0	79 433	35 504	-43 929	-55,3
Muut toimintatuotot	50	0	0	0	0	0	0,0
Toimintatuotot	1 307 646	876 133	40 000	916 133	955 771	39 638	4,3
Henkilöstökulut	-10 525 901	-9 981 047	225 460	-9 755 587	-10 086 821	-331 235	3,4
Palvelujen ostot	-4 136 347	-4 184 983	0	-4 184 983	-4 083 893	101 090	-2,4
Palvelujen ostot (sis.)	-2 351 660	-2 350 973	0	-2 350 973	-2 392 594	-41 621	1,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-204 584	-226 186	0	-226 186	-151 405	74 781	-33,1
Avustukset	-927 360	-890 000	40 000	-850 000	-756 092	93 908	-11,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-1 247 212	-1 142 828	0	-1 142 828	-1 273 358	-130 530	11,4
Muut toimintakulut (sis.)	-1 296 113	-1 329 094	0	-1 329 094	-1 364 538	-35 444	2,7
Toimintakulut	-20 689 176	-20 105 111	265 460	-19 839 651	-20 108 701	-269 050	1,4
Toimintakate	-19 381 530	-19 228 978	305 460	-18 923 518	-19 152 930	-229 412	1,2
Poistot ja arvonalentumiset	-21 765	-62 715	0	-62 715	-18 493	44 222	-70,5

Kansalaisopisto

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: rehtori Anita Heino

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kansalaisopistot ovat Suomessa suurin vapaata sivistystyötä tekevä oppilaitosmuoto. Kansalaisopistotoiminta edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja kestävän elämäntavan muutoksen aikaansaamista yhteiskunnassa. Kansalaisopisto on yksi kunnan vetovoimaa lisäävistä vapaa-aikapalveluiden toteuttajista.

Tutkimustulosten mukaan kansalaisopisto tuottaa opiskelijalle opittujen asioiden lisäksi laajempiakin hyötyjä, kuten luovuutta, hyvinvointia, itseluottamusta, uutta arkeen tai työhön liittyvää osaamista ja ystävyyssuhteita. Toiminnalla on tutkitusti elämänlaatua parantava vaikutus myös ekososiaalisen sivistyksen näkökulmasta. Epävakaan maailmantilanteen aikana on tärkeää huolehtia eri-ikäisten kansalaisten mielenterveydestä, yhteisöllisyyden edistämisestä ja yksinäisyyden ehkäisemisestä. Kansalaisopistoihin suunnatut koulutusinvestoinnit palautuvat rahassakin mitattuina kuntaan moninkertaisina takaisin.

Kansalaisopisto haluaa edistää myös kansallisen ikäohjelman tavoitteita määrätietoisesti, koska kunta tarvitsee vireitä kansalaisia iästä riippumatta.

Siilinjärven kunnan toiminta-ajatuksena on toimia ketteränä kehittäjänä kuntalaisille tarjottavissa palveluissa, turvata hyvinvoivaa arkea ja edistää elinvoimaista ympäristöä. Kansalaisopiston kurssitarjonnalla voidaan tukea kunnan strategisia päämääriä ajankohtaisella, hyvinvointia edistävällä ja saavutettavalla kurssitarjonnalla kaikenikäisille kuntalaisille.

Hankkeissa mukana olemalla kansalaisopisto kehittää sekä opettajien ammattitaitoa että uusia toimintatapoja, jotta kurssitarjonta olisi entistä laadukkaampaa. Vuosille 2023-2027 saatu Erasmus-akkreditointi antaa henkilöstölle ja nyt myös opiskelijoille mahdollisuuden kansainvälistymiseen. Tavoitteina on edistää henkilöstön osaamisen kehittämistä, eurooppalaista verkostoitumista, kulttuuriperinnön vaalimista ja vakiinnuttaa konsortiolle yhteinen hankehallintomalli.

Osaamisperusteisuus laajenee kansalaisopistojen opetustarjontaan ja pienin askelin myös Siilinjärvellä lisätään opintopisteytettyjen kurssien määrää lähivuosien aikana.

Kansalaisopisto ei pysty tällä hetkellä vastaamaan täysimääräisesti liikunnan opetuksen kysyntään taajama-alueella ja etenkin päiväopetuksen osalta. Tämä johtuu siitä, että keskusta-alueen koulujen purku- ja rakentaminen on alkanut, mikä on vähentänyt käytettävissä olevien liikuntatilojen määrää ja siitä, että päiväaikaan taajamassa ei ole edes olemassa liikunnan opetukseen soveltuvia tiloja (esim. koulut ja päiväkodit). Lisäksi kansalaisopisto joutuu edelleen toimimaan sisäilmaltaan kyseenlaisessa Päivärinteen koulun salissa.

Kansalaisopisto on selvittänyt yhdessä liikuntatoimen kanssa mahdollisuutta vuokrata liikuntaan muuta tilaa. Selvitys on osoittanut, että yksityisiltä toimijoilta olisi vuokrattavissa liikuntaryhmien käyttöön soveltuvaa tilaa. Kustannus olisi noin 30 000 €/vuosi. Kansalaisopiston talousarvioraami ei kuitenkaan mahdollistanut tilan vuokran sisällyttämistä talousarvioesitykseen. Kansalaisopisto ei tämän takia pysty täysimääräisesti edistämään kunnan hyvinvointiin liittyviä strategisia tavoitteita liikunnan osalta.

Kansalaisopisto kehittää talousarviovuosina seuraavia osa-alueita:

- Uudenlaisten kurssituotteiden kehittäminen ja mukana hyvinvoinnin tukemisessa
- Yhteistyöhön eri kunnassa toimivien tahojen kanssa halutaan löytää uusia tapoja
- Digitaalisuuden laajentaminen markkinoinnissa ja verkkomaksamisessa
- Verkko-opetuksen laajentaminen

- Ukrainalaisten kotoutumiseen osallistuminen
- Sisäilmaongelmaisten tilojen sijaan uusien tilojen löytäminen
- Osaamisperusteisten kurssien lisääminen
- Kaiku-kortin käyttöönotto
- Uusien liikuntatilojen vuokraaminen
- Talouden tasapainottaminen korottamalla kurssimaksuja 15 % syksyllä 2024

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Sekä alueellisesti että sisällöllisesti eri-ikäluokat huomioon ottava ja kysyntään vastaava kurssitarjonta	1. Kansalaisopiston toimintaa järjestetään koko kunnan alueella 2. Kaikkia ikäluokkia kiinnostava kurssitarjonta 3. Kurssitoiveiden kysyminen ja toteuttaminen	1. Määrä pysyy ennallaan. 2. Alle 20-vuotiaiden, työikäisten ja yli 60-vuotiaiden määrät pysyvät tasaisina. 3. Tarjotaan vuosittain 10 toivekurssia	1. Määrä ennallaan 2. Alle 20-vuotiaiden osuus laskenut vuodessa 0,6 %, yli 60-vuotiaiden osuus pysynyt ennallaan 3. Tavoite saavutettu
Sekä opiskelijoiden että henkilöstön hyvinvointia tukevat toimintatavat	1. Hyvinvointikurssien järjestäminen 2. Henkilöstön täydennyskoulutus	1. Määrä vähintään kolme 2. Vähintään 4 yksilöliikkuvuutta v. 2024	1. Tarjottu 21 kurssia. Kaikki eivät toteutuneet 2. Kolme Erasmus-yksilöliikkuvuutta toteutui
Yhteistyö	1. Yhteistyön kehittäminen 2. Opistojen välinen yhteistyö 3. Kunnan työntekijöiden hyvinvoinnin tukeminen 4. Taloudellisesti heikommassa asemassa olevien pääsy kursseille helpotetaan	1. Vähintään yksi uusi toimintatapa 2. Kv-toimintamalli valmis viim. v. 2026 3. Etuutta käyttäneiden määrä suurempi kuin v. 2023 4. Kaikukorttia käyttäneiden määrä	1. Kaksi yrittäjiltä ostettua kurssia. Yksi täydennyskoulutustilaisuus varhaiskasvatuksen henkilöstölle, kaksi uutta yhteistyöryhmää k-opistojen kesken (kapos ja akkreditoidut) 2. Valmistelu kesken 3. 2023-2024 vrt. 2024-2025, kasvua 109 → 139 4. 9 hlöä

	5. Kv-yhteistyö laajenee	5. Vähintään kaksi Erasmus-ryhmäliikkuvuutta	5. Kolme ryhmäliikkuvuutta toteutui
Digitaalisuus	1. Verkkomaksaminen	Paperilaskujen määrän väheneminen vuodesta 2023 (kpl)	Paperilaskujen määrän vähennys 60 % (3297 → 1966)

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Opiskelijoiden osuus toimialueen asukkaista (%)	11,5	11,5	11,8
Yli 60-vuotiaiden osuus opiskelijoista (%)	26,4	26	26,8
Alle 20-vuotiaiden osuus opiskelijoista (%)	25,1	27	24,5
Opiskelijapalautteen keskiarvo (1-5)	4,5	4,5	4,41
Brutto-opiskelijamäärä	4 417	4 200	4 619
Netto-opiskelijamäärä	2 456	2 500	2 503
Henkilöstön täydennyskoulutuspäivien määrä	37	50	43
Kurssimäärä	396	365	409
Opetustuntimäärä	8 527	8 400	8 775
- josta normaaliopetuksen tunnit	6 893	6 940	6 890
- josta taiteen perusopetuksen tunnit	1 380	1 400	1 458
- josta myyntipalvelun tunnit	254	60	427
Toimipaikkojen määrä	33	30	33

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate toteutui 97,37 % eli tilikauden tulos oli ylijäämäinen 24 904 €.

Toimintatuotot ylittyivät 43 735 €. Pääsyyinä oli kurssimaksutulojen kasvaminen ennakoidusta positiivisen opiskelijamääräkehityksen ja kurssimaksukorotusten takia. Toinen pääsyy oli Erasmus-hanketuen ennakoitua suurempi käyttötarve.

Toimintakulut ylittyivät 18 830 €. Pääsyyinä tähän ovat kohonneet palkat, vuokramenot, asiantuntijapalkkiot, kunnossapito ja Erasmus-matkakulut. Viimeksi mainitut kulut katetaan kuitenkin kokonaan tuloista (EU-tuki + opiskelijoiden maksut ryhmäliikkuvuuksissa). Eläkevyörytysten ja sisäisten erien määriä on korjattu pohjautuvaksi oikeaan henkilötötyvuosien määrään, jolloin niistä syntyi säästöjä. Muutostalousarvion säästötavoite kalustosta toteutui suunnitellusti. Opetuksen palkkakuluista ei säästöjä pystytäkään tekemään.

Kansalaisopisto

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	30 208	32 500	0	32 500	31 483	-1 017	-3,1
Myyntituotot (sis)	0	0	0	0	400	400	0,0
Maksutuotot	161 071	161 000	5 000	166 000	181 965	15 965	9,6
Tuet ja avustukset	21 884	33 000	0	33 000	61 288	28 288	85,7
Muut toimintatuotot	677	400	0	400	498	98	24,6
Toimintatuotot	213 840	226 900	5 000	231 900	275 635	43 735	18,9
Henkilöstökulut	-677 466	-679 686	1 551	-678 135	-670 900	7 235	-1,1
Palvelujen ostot	-68 459	-81 270	0	-81 270	-124 277	-43 007	52,9
Palvelujen ostot (sis.)	-135 457	-88 758	0	-88 758	-61 212	27 546	-31,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-35 094	-39 990	2 000	-37 990	-31 047	6 943	-18,3
Avustukset	-741	-750	0	-750	-739	11	-1,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-99 663	-102 306	0	-102 306	-111 603	-9 297	9,1
Muut toimintakulut (sis.)	-200 976	-190 461	0	-190 461	-198 724	-8 263	4,3
Toimintakulut	-1 217 855	-1 183 221	3 551	-1 179 670	-1 198 501	-18 831	1,6
Toimintakate	-1 004 015	-956 321	8 551	-947 770	-922 866	24 904	-2,6

Kirjastopalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kirjastotoimenjohtaja Jarkko Nevalainen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kirjastopalvelujen toiminnan keskeisenä painopisteenä ja tavoitteena on kunnioittaa ja edistää kaikkien ikäryhmien lukuharrastusta sekä sivistyksellisiä, kielellisiä ja kulttuurisia oikeuksia. Edellisten lisäksi pysyvänä painopisteenä on edistää kuntalaisten osallisuutta, kannustaa oppimiseen, kehittämiseen ja aktiiviseen toimijuuteen.

Lainaajien määrä pysyi käytännössä ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna. Fyysisissä kirjastokäynneissä kasvu jatkui edellisen vuoden tapaan. Verkkokäyntien määrä jatkoi selvää kasvua edellisen vuoden tapaan. Perinteinen verkkokirjasto kasvatti jonkin verran suosiotaan, mutta erityisesti Siilinjärvi-sovelluksen verkkokirjaston käyttömäärät ovat selvässä kasvussa. Liittyminen kansalliseen E-kirjastoon on vauhdittanut omalta osaltaan verkkokäyntien kasvua ja e-aineiston käyttöä.

Pääsääntöisesti kirjastopalveluiden vuosi 2024 sujui suunnitellusti ja tavoitteiden mukaisesti. Sairauspoissaoloilla oli vaikutusta kirjaston toimintaan. Poissaolot näkyivät mm. pidettyjen kirjastonkäytön opetuksen ja kirjavinkkausten määrissä. Alkuvuodesta kunnassa käytyjen YT-neuvottelujen ja muutostalousarvion pohjalta kirjaston henkilöstömäärä väheni vuoden aikana yhdellä. Vuoden lopussa kirjastossa työskenteli 13 henkilöä, joista pääkirjastossa työskentelee 10 henkilöä, Vuorelan sivukirjastossa 1 henkilö ja kirjastoautossa 2 henkilöä. Pääkirjaston henkilökunnan väheneminen ei vielä tällä hetkellä vaikuta palveluaikoihin, mutta henkilöstömäärän suhteen on saavutettu kriittinen raja suhteessa pääkirjaston aukioloaikoihin.

Säästötoimien (bonusvapaat ja muut ylimääräiset vapaat) johdosta pääkirjaston aukioloaika oli heinäkuussa suppeampi 2.-21.7. välisen ajan. Vuorelan sivukirjasto oli heinäkuussa 1.-16.7. välisen ajan kokonaan suljettu.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Monipuoliset ja ajanmukaiset kirjastopalvelut	Vuorelan ja pääkirjaston omatoimiasioinnin kehittäminen (myös Vuorelan kirjastotilan) ja edistäminen sekä uusien toimintojen käyttöönotto.	Toimivat omatoimiasioinnin palvelut Vuorelassa. Lisääntynyt omatoimiasiointi pääkirjastossa, joustava ja tarpeita vastaava asiakaspalvelu.	Vuorelan kirjastotilaa on muokattu ja uudelleen kalustettu.
Digitaalisten palveluiden kehittäminen	Kansallisen e-kirjaston käyttöönotto vuonna 2024.	Yhteistyön aloitus vuonna 2024.	Siilinjärvi liittyi uuteen kansalliseen E-kirjastoon elokuussa 2024.
Kirjaston palvelumuotojen kokeilu ja kehittäminen	Hankerahoituksella käynnistetään ja kehitetään kirjaston palveluja. Muokataan lainattavan aineiston esillepanoa. Laajennetaan lainattavan aineiston valikoimaa asiakaslähtöisesti.	Hankkeisiin on saatu rahoitus, hankkeissa hyväksi havaittuja palvelumuotoja on otettu käyttöön, lainattavan aineiston valikoimaa on laajennettu.	Kaksi hanketta käynnissä. Kirjaston lainattavien esineiden valikoimaa laajennettiin.
Henkilökunnan osaamiseen tukeminen	Henkilökunta on mukana sekä Finna-tiedonhakupalvelun että Koha-kirjastojärjestelmän kansallisessa kehittämisessä, henkilökunta osallistuu kirjastoalan täydennyskoulutuksiin alueellisesti ja valtakunnallisesti.	Ammatillisen osaamisen jatkuva kehittyminen, verkostoituminen ja tiedonjako muiden kirjastokentän toimijoiden kanssa.	Henkilökunta on osallistunut säännöllisesti valtakunnalliseen yhteistyöhön.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Kokonaislainaus / vuosi	368 862	370 000	369 928
Kirjastokäynnit / vuosi	200 337	200 000	205 974

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kirjastoaineistoa / asukas	6,8	7	6,65
Lainat / asukas	17,37	17	17,39
Verkkopalvelun käyttökerrat	122 800	130 000	156 982
Kirjastonkäytön opetus ja kirjavinkkaus / järjestyskerrat	71	70	36
Osallistuneet oppilaat	1 410	1 200	638

Talousarvion toteutuminen

Kirjaston talousarvio toteutui ylijäämäisenä. Toimintatuotot toteutuivat ennakoitua paremmin noin 6000 eurolla. Koko vuoden osalta tavoitteena oli saada säästöä aikaan ja tämä tavoite toteutui niin henkilöstökuluissa kuin myös palvelujen ostoissa sekä aineistokuluissa ja muissa hankinnoissa. Yhteensä näissä saatiin säästöä n. 38 000 euroa.

Kirjastopalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	4 865	4 010	0	4 010	4 128	118	2,9
Maksutuotot	5 409	15 000	0	15 000	38	-14 962	-99,7
Tuet ja avustukset	5 000	5 000	0	5 000	6 443	1 443	28,9
Muut toimintatuotot	16 316	1 800	0	1 800	21 332	19 532	1 085,1
Toimintatuotot	31 590	25 810	0	25 810	31 941	6 131	23,8
Henkilöstökulut	-597 724	-618 263	13 145	-605 118	-583 807	21 311	-3,5
Palvelujen ostot	-35 183	-44 500	500	-44 000	-40 318	3 682	-8,4
Palvelujen ostot (sis.)	-67 123	-60 360	0	-60 360	-58 516	1 844	-3,1
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-151 248	-186 250	8 100	-178 150	-165 381	12 769	-7,2
Muut toimintakulut (ulk.)	-18 126	-16 400	0	-16 400	-23 665	-7 265	44,3
Muut toimintakulut (sis.)	-264 856	-271 988	0	-271 988	-271 574	414	-0,2
Toimintakulut	-1 134 259	-1 197 761	21 745	-1 176 016	-1 143 260	32 756	-2,8
Toimintakate	-1 102 669	-1 171 951	21 745	-1 150 206	-1 111 319	38 887	-3,4
Poistot ja arvonalentumiset	-11 450	0	0	0	0	0	0,0

Liikuntapalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: liikuntatoimenjohtaja Timo Hyötyläinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Liikuntapalveluiden tehtävänä on edistää liikuntaa kaikilla osa-alueilla korostaen väestön terveyttä, hyvinvointia sekä lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla luomalla edellytyksiä omatoimiselle liikunnan harrastamiselle ja monipuoliselle järjestötoiminnalle.

Liikuntapalveluiden ohjaustoiminnassa painopiste on terveys- ja erityisliikuntaryhmien ohjauksessa. Erityisliikunnan osalta ohjaustoiminta toteutui normaalissa laajuudessa. Hankerahoituksen päätyttyä toimintaa on tehty vain omin resurssein ja tämä näkyi lähinnä senioreille suunnatun tehokuntosalitoiminnan määrän laskussa. Työikäisille kohdennettua liikunta- ja hyvinvointineuvontaa toteutettiin kunnan liikunnanohjaajan toimesta. Toiminnan kehittämiseen saatiin vähäistä lisäresurssia Hyvinvointia Siilinjärvelle – hankerahoituksen kautta. Liikunta- ja hyvinvointineuvonnan yhtenä tavoitteena on ollut perheille suunnatun liikuntaneuvonnan käynnistäminen. Käytössä olevat resurssit eivät tätä mahdollistaneet. Toimintaa pyritään kehittämään Pohjois-Savon liikunnan hallinnoiman hanketoiminnan kautta. Liikunnanohjauksen toteutuksessa haasteena on liikuntatilojen puute varsinkin päiväryhmien osalta.

Digitaalisten palveluiden osalta sähköinen varausjärjestelmä otettiin käyttöön pickleball- ja tenniskenttien osalta. Lomakaudella sähköistä varausjärjestelmää kokeiltiin myös sulkapallovuorojen osalta. Käytön laajentamista rajoittaa osaltaan kulunvalvonta- ja tilanvarausjärjestelmät. Uusien kohteiden osalta tämä pystytään kulunvalvontajärjestelmien osalta huomioimaan.

Liikuntapaikkarakentamisessa jatkettiin koulujen piha-alueiden lähiliikuntapaikkarakentamista toteuttamalla Kehvon koulun lähiliikuntapaikka. Kesällä uusittiin Ahmon urheilun alueen tekconurmi. Tekconurmen täyteaineen valinnassa huomioitiin pohjavesialueen asettamat vaateet. Hankkeen yhteydessä uusitaan kentän valaistus led-valaisimilla. Valaisimien asennus tehdään talven 2025 aikana. Molempiin hankkeisiin saatiin Avi:n myöntämää liikuntapaikkarakentamisavustusta. Koulujen liikuntaympäristöjä parannettiin lisäksi Suininlahden koulun pihaan asennetulla miniareenalla.

Ahmon urheilun alueelle suunniteltua palloiluhallihanketta ei pystytty käynnistämään Aluehallintoviraston evättyä hankkeen lupakäsittelyssään. Palloiluhallin toteuttaminen alueelle edellytti vesilainmukaisen lupakäsittelyn ja käsittelyn edetessä Ely-viraston ympäristöpuoli kääntyi vastustamaan hanketta. Useamman vuoden valmistelutyö ei kuitenkaan ole kokonaisuudessaan mennyt hukkaan, koska halli pyritään toteuttamaan samassa mittakaavassa toiseen paikkaan. Selvitystyön pohjalta uudeksi hallin sijoituspaikaksi valittiin Saharan urheilun alue. Kaavatyö hallin rakentamisen mahdollistamiseksi käynnistyi kesällä 2024.

Talousarvion 2025 valmistelun yhteydessä esillä oli sisäliikuntatilojen maksullisuus myös alle 18-vuotiaiden vuorojen osalta. Liikuntapalveluiden käyttötalouteen on ennakoitu merkittäviä korotuksia uusien koulujen valmistumisen myötä ja esityksen perusteena oli tulorahoituksen kasvattaminen. Sisäliikuntatilojen maksullisuus poistettiin talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
1.2. Digitaalisten palveluiden kehittäminen	Verkkomaksujen ja –varausten käytön laajentaminen liikuntapaikoilla	Käyttöönotto soveltuviissa palveluissa.	Uusina kohteina pickleball- ja tenniskentät.
2.1. Riittävä ja monipuolinen liikuntapaikkaverkosto	Uuden lähiliikuntapaikan / liikuntaympäristön rakentaminen. Ahmon urheilualueen tekonurmen uusiminen	Vähintään 1 hanke / vuosi Uudistettu tekonurmi käytössä	Kehvon koulun lähiliikuntapaikka valmis. Suininlahdelle miniareena. Tekonurmi valmis, valojen asennus 2025.
2.4. Liikunta- ja hyvinvointineuvonnan kehittäminen	Neuvontaan ohjautumisen ja yhteistyön kehittäminen	Neuvonnan aseman vakiinnuttaminen	Noin puolet asiakkaista hyvinvointialueen kautta.

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valtuuston hyväksymät tavoitteet			
Toteutuneet lähiliikuntapaikat	2	1	1
Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Tilaisuudet	1 109	900	788
Osanottajia	17 798	13 000	14 923
Liikuntaneuvonnan (12 kk) asiakkaat		60	75

Talousarvion toteutuminen

Liikuntapalveluiden ulkoiset toimintatuotot toteutuivat arvioidusti, sisäiset toimintatuotot alittuivat n. 14 000 €. Palvelujen ostot ylittyivät talvikauden kunnossapitokulujen ja koneiden ja laitteiden kunnossapitokulujen seurauksena n. 50 000 €. Henkilöstökulujen ja materiaalihankintojen osalta kulut vastaavasti alittuivat arvioidusta. Liikuntapalveluiden talousarvio toteutui pääosin arvioidun mukaisesti.

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

Sitovuus: sivistyslautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja Tuula Pärnänen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut edistävät osaltaan kokonaisvaltaista kuntalaistemme hyvinvointia. Lasten ja nuorten osuus korostuu etenkin nuorisotyössä, missä monialaisia palvelutarpeita, asiakkaiden hyvinvointia lisääviä ja tukevia toimia, matalan kynnyksen harrastus- ja lajikokeiluja (mm. skeittitoiminta) sekä kohtaavaa työtä järjestetään. Kulttuuripalveluissa korostuvat yhdistysten ja toimijoiden, 3. sektorin kanssa tehty tiivis yhteistyö, järjestöjen toimintojen mahdollistaminen, avustukset sekä tuotetut tapahtumat kumppanuussopimusten, yhteistyön ja vapaaehtoistyön pohjalta

Nuorisotalojen, museoiden sekä kotiseutu- ja valokuva-arkistojen ylläpito vaatii asiakaslähtöistä, jatkuvaa kehittämistä ja resurssiviisautta. Säästöistä ja henkilöstömuutoksista huolimatta pystyimme palkkaamaan joitain resurssityöntekijöitä ja pitämään yllä osin suunniteltuja nuorisotalotoimintoja, jatkamaan museoiden luettelotyötä ja järjestämään etenkin lapsiperheille suunnattuja tapahtumia. Koulunuorisotyö ei saanut vielä jatkorahoitusta, mutta 1,5 v. hanketyö antoi arvokasta toimintatietoa tulevaisuuteen. Resurssien ja henkilöstön riittävyys sekä vapaaehtoistoimijoiden väheneminen huolettavat. Palvelupolkujen osalta yhteistyöverkostoja ja toimintamalleja on rakennettu uudelleen. Mielenterveys- ja päihdeongelmien toimintakentän laajuus ja moniammatillinen työ haastaa asiakaspalveluja, koska mm. ehkäisevä päihdetyö ja erityisnuorisotyö yhdistettiin.

Koko nuorisotyön tiimi on mukana Wörtti-hankkeessa (2,5 v), joka keskittyy hyvinvointialueen, Kuopion sekä Sakkyn kanssa tehtävään II-asteen oppilaitosyhteistyöhön, nuorisotyöllisen työmuodon kehittämiseen. Myös pienluokkien kanssa jatkettiin tiivistä yhteistyötä ja kohtaavassa nuorisotyössä nuoria tavattiin sekä heidän opiskeluympäristössään että vapaa-ajalla ja loma-aikoina. Monitoimijaisuus edellyttää työntekijöiltä oman ammattitaidon, jaksamisen ja kouluttautumisen tarkastelua sekä uusien ilmiöiden nopeaa havainnointikykyä.

Nuoriso- ja kulttuuritoimessa koetaan tärkeänä kaikenikäisten kuntalaisten osallisuuden ja omaehtoisen toiminnan edelleen vahvistamista. Tästä esimerkkinä toimi "Lapset on tärkeitä" -kampanja, lasten vaalit ja äänestystuloksen mukaisesti toteutettu lasten ja nuorten itsensä suunnittelema Unelmien toripäivä, joka järjestettiin onnistuneesti kesäkuussa.

Kuntalaisten hyvinvointia tarkasteltiin moniammatillisissa yhteistyöryhmissä, kuten HYTE sekä Norppa, Nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa. Nuoriso- ja kulttuuripalveluissa jatkettiin kumppanuus- ja yhteistyöverkostojen vahvistamista ja samalla yhdistysten, 3. sektorin, seurakuntien, koulujen, vapaaehtoisten, yritysten ja yksittäisten toimijoiden välistä hyvää ja luottamuksellista toimintaa. Nuorisovaltuuston kanssa tehtiin myös hyvää yhteistyötä.

Palveluiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta kehitettiin, vaikka palvelu- ja verkkoalustoille siirtyminen ei edennyt toivotusti. Osa tilavarauksista, käyttömaksuista sekä yhdistysten avustushakujärjestelmä saatiin jo digitalisoitua. Paikallisjärjestöille lasten- ja nuorten kerho-, harraste- ja nuorisotilat ovat maksuttomia. Kulttuuritilaisuuksia järjestettiin eri kouluilla, seurakunnan tiloissa, urheilukentillä, torilla ja Mäntyranan kesäteatterilla. Pöljän kotiseututaloa ja nuorisotoimen tiloja vuokrattiin erilaisiin tapahtumiin myös ahkerasti.

Nuoriso- ja kulttuuripalveluissa järjestöjä ja yhdistyksiä ohjattiin ja tuettiin aktiivisesti. Kulttuuritoimelle kuuluvat myös kotiseutu- ja osin kunnan valokuva-arkistot, Harjamäen sairaalamuseo, Pöljän kotiseutumuseo ja -talo. Museoiden pääpaino oli kesän aukioloissa, sekä koululaisten kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisissa kotiseutumuseokäynneissä ja lähialueen kulttuurilaitosvierailuissa. Kaikukortin käyttöönottoa ja paikallista sekä Pohjois-Savon alueellista kulttuuriyhteistyötä edistettiin. Arkistokokoelmien muuttaminen Innocumille ja kokoelmahuolto

olivat henkilöstöresurssit huomioiden mittava työ, jota osaltaan hoiti osa-aikainen luetteloija. Kesätyöntekijät ja talviajan museo-opas vastasivat museotoiminnoista ja osin arkistotyöstä. Museovirastolta haettiin apurahaa Kotiseutumuseon rakennuskorjauksiin.

AVI ja ESR haut kohdistettiin oppilaitos- ja kouluyhteistyöhankkeisiin, lasten ja nuorten harrastetoimintaan, ehkäisevään päihdetyöhön ja etsivään nuorisotyöhön. Henkilöstökulut, asiakasmäärät ja toiminnot pienenevät tehtyjen säästöleikkausten jälkeen. Kesätyöntekijöiden, opiskelijoiden ja hanketyöntekijöiden palkkaosuudet oli sisällytetty budjettiin. Tapahtumien määrä kasvoi mm. kohtaavan koulunuorisotyön ja vakiintuneiden kirjauskäytäntöjen kautta.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Digitaalisten palvelujen kehittäminen	Sähköisten tilavaraus, verkkomaksu ja avustushakulomakkeiden kehittäminen	Kehitetään toimiva sähköinen tilavaraus ja avustushaku, ja verkkomaksaminen on käytössä v-24	Sähköinen tilavaraus eteni osittain ja skeittihallin osalta kokonaan.
Järjestö- ja toimijayhteistyön ketterä kehittäminen	Toimintakulttuurin ja yhteistyön ketterä kehittäminen	Yhteistyön kehittyminen näkyy haettujen rahoitusten ja toimintavolyymin vahvistumisessa	Yhteistyötä syvennettiin lisäämällä tapahtumayhteistyötä
Kuntalaisten osallisuuden lisääminen	Osallistavan budjetoinnin kehittäminen	Osallistava budjetointi käytössä	Osallistava budjetointi lasten toritapahtumassa
Koulu- ja kohtaavan nuorisotyön kehittäminen	Kehittämishankkeiden käynnistäminen ja kohtaavan nuorisotyön mallin kehittäminen	Kehittämishankkeet käynnissä, Wörtti, koulunuorisotyö. Mittarien käyttöä yhtenäistetty	Koulunuorisotyön hanke päättyi 06/24 ja Wörtti alkoi 04/24. Nuorisotyön (-2HTV) kehittäminen hidastui
Ehkäisevän päihdetyön kehittäminen	Alueellinen yhteistyö Neuvonnan ja ohjauksen kehittäminen	EPT juurruttaminen eri palvelualueille / henkilöstökoulutus	EPT tehtäväkuva yhdistettiin erityisnuorisotyöhön; kenttätö vaikeutui
Pohjois-Savon kulttuuristrategian käyttöönotto	Kulttuuristrategian kehittäminen ja käyttöönotto	Pohjois-Savon kulttuuristrategia käytössä	Yhteistyössä edistettiin PS-kulttuuristrategiaa

Informatiiviset tunnusluvut

	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valtuuston hyväksymät tavoitteet			
Tilaisuudet: nuoriso/koulunuorisotyö kulttuuritoimi	690	670	857 17
Osanottajat: koulu- ja nuorisotalotyö kulttuuritilaisuudet	25 658	20 000	14 226 10 678

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet			
Nuorisotalotoimintaan osallistuneet / ilta ka.	69	150	16
Etsivä- ja erityisnuorisotyö (7kk) sekä ehkäisevä päihdetyö / kk	341	250	175

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstökuluissa syntyi suurin säästö mm. koulunuorisotyön hankkeen päättymisen, resurssityöntekijöiden osittaisen puuttumisen ja nuorisotyössä tehtäväkuvien yhdistämisen ja 1 HTV vähentämisen johdosta. Henkilöstösäästö oli n. 70 000, joka sisälsi myös vähentyneen mahdollisuuden palkata kesätyönuoria yksikköön. Muutosbudjetissa sovittujen säästöjen myötä palveluostoja vähennettiin ja myönnettyistä avustuksissa säästettiin, koska osa tapahtumista jäi toimijoilta toteutumatta. Toimintakulut jäivät myös resurssien vähenemisen vuoksi vuositasolla alemmaksi.

Toimintatuotoissa AVIn avustukset pienenevät suhteessa henkilöstöresurssien vähenemän ja hanketyön päättymisen myötä. Maksutuotot kasvoivat hieman (mm. lisääntyneet tilavuokrat).

Nuoriso- ja kulttuuripalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	147	400	0	400	903	503	125,8
Myyntituotot (sis.)	1 320	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	4 552	3 000	0	3 000	4 139	1 139	38,0
Tuet ja avustukset	274 854	166 800	0	166 800	154 549	-12 251	-7,3
Vuokratuotot (ulk.)	4 083	3 160	11 412	14 572	13 030	-1 542	-10,6
Muut toimintatuotot	493	0	0	0	302	302	0,0
Toimintatuotot	285 449	173 360	11 412	184 772	172 924	-11 848	-6,4
Henkilöstökulut	-654 687	-673 808	14 573	-659 236	-588 845	70 391	-10,7
Palvelujen ostot	-193 794	-188 350	3 600	-184 750	-172 593	12 157	-6,6
Palvelujen ostot (sis.)	-69 068	-66 342	0	-66 342	-57 282	9 060	-13,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-29 895	-32 920	4 800	-28 120	-23 997	4 123	-14,7
Avustukset	-27 681	-23 960	0	-23 960	-19 718	4 242	-17,7
Muut toimintakulut (ulk.)	-175 714	-202 850	0	-202 850	-180 999	21 851	-10,8
Muut toimintakulut (sis.)	-134 411	-98 341	0	-98 341	-98 342	-1	0,0
Toimintakulut	-1 285 250	-1 286 571	22 973	-1 263 599	-1 141 776	121 823	-9,6
Toimintakate	-999 801	-1 113 211	34 385	-1 078 827	-968 852	109 975	-10,2

TEKNINEN LAUTAKUNTA

TEKNINEN LAUTAKUNTA VUONNA 2024

Jäsen *Henkilökohtainen varajäsen*

Syväys Katariina (SDP), pj.	Räsänen Reijo (SDP)
Apell Harri (PS)	Holopainen Jani (PS)
Jääskeläinen Heikki (VIHR)	Santti Ulla (VIHR)
Markkanen Tapio (KESK)	Mononen Satu (KESK)
Puurunen Jukka (KOK)	Pellikka Jussi (KOK)
Puustinen Ritva (KESK)	Korhonen Ritva (KESK)
Timonen Pirjo (KD)	Kuivalainen Ville (KD)

TEKNISET PALVELUT

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ari Kainulainen

Tekniset palvelut ovat yksi kunnan neljästä palvelualueesta. Tekniset palvelut tuottavat tukiluonteisia palveluita muille palvelualueille kunnan toimitiloihin, varikkopalveluihin ja hankintoihin liittyvissä tehtävissä sekä vastaa kuntatekniikasta. Palvelualueeseen kuuluvat lisäksi lakisääteisinä viranomaistoimintoina rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu sekä yksityistieasiat.

Palvelualueen ydintoiminta-alueet ovat:

- toimitilojen ja kuntatekniikan uudisrakentaminen ja rakennuttaminen, peruskorjaus ja ylläpito
- ydintoimintoja tukevat tekninen hallinto- ja varikkopalvelut (ml. pysäköinninvalvonta)
- viranomaislautakunnan alaisuudessa viranomaispalveluina toimivat rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu sekä
- yksityistieasiat (teknisen lautakunnan jaosto).

Palvelualue sisältää seuraavat valtuustoon nähden sitovat kokonaisuudet:

SITOVUUSTASOT	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
<i>Tekninen lautakunta</i>			
Tekniset palvelut (brutto)	-3 801 007	1 176 022	-2 624 984
<i>Teknisen lautakunnan jaosto</i>			
Yksityistieasiat (brutto)	-131 894		-131 894
<i>Viranomaislautakunta</i>			
Rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu (brutto)	-742 534	260 845	-481 689
<i>Laskennallisesti eriytetyt taseyksiköt</i>			
Toimitilojen ylläpito (tilikauden tulos)	-7 746 864	8 667 142	920 278
Sitovuustasot yhteensä	-12 422 297	10 104 009	-2 318 288

Palvelualueen tuloslaskelma

TEKNISET PALVELUT

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	1 414 927	805 400	0	805 400	977 360	171 960	21,4
Myyntituotot (sis.)	255 505	167 180	0	167 180	245 366	78 186	46,8
Maksutuotot	432 909	349 000	3 000	352 000	290 733	-61 267	-17,4
Tuet ja avustukset	9 241	0	0	0	377	377	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	2 764 261	2 917 900	0	2 917 900	3 047 974	130 074	4,5
Vuokratuotot (sis.)	5 609 976	5 268 485	0	5 268 485	5 341 389	72 904	1,4
Muut toimintatuotot	79 824	80 500	0	80 500	110 241	29 741	36,9
Toimintatuotot	10 566 643	9 588 465	3 000	9 591 465	10 013 439	421 974	4,4
Valmistus omaan käyttöön	111 165	137 000	0	137 000	90 570	-46 430	-33,9
Henkilöstökulut	-2 682 648	-2 767 609	59 442	-2 708 166	-2 610 383	97 783	-3,6
Palvelujen ostot	-3 223 760	-2 570 740	35 900	-2 534 840	-2 695 803	-160 963	6,4
Palvelujen ostot (sis.)	-595 537	-501 960	0	-501 960	-581 325	-79 365	15,8
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-3 286 621	-2 667 000	95 000	-2 572 000	-2 680 044	-108 044	4,2
Varastojen lisäys/vähennys	53	0	0	0	211	211	0,0
Avustukset	-148 183	-152 348	25 000	-127 348	-123 802	3 546	-2,8
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 565 896	-2 890 120	0	-2 890 120	-3 384 754	-494 634	17,1
Muut toimintakulut (sis.)	-328 118	-330 805	0	-330 805	-346 398	-15 593	4,7
Toimintakulut	-12 830 709	-11 880 582	215 342	-11 665 239	-12 422 297	-757 058	6,5
Toimintakate	-2 152 900	-2 155 117	218 342	-1 936 774	-2 318 288	-381 514	19,7
Poistot ja arvonalentumiset	-7 791 936	-6 533 957	0	-6 533 957	-7 165 191	-631 234	9,7

Tekniset palvelut

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ari Kainulainen

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden sitovuustaso sisältää ydintoimintoja tukevat teknisen hallinnon ja varikkopalvelut sekä kuntatekniikan uudisrakentamisen, peruskorjauksen ja ylläpidon.

Sisältää valtuustoon sitovana seuraavat tulosalueet:

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot*	Toimintakate
Tekninen hallinto ja varikkopalvelut	-964 783	380 394	-584 389
Kuntatekniikka	-2 836 223	795 628	-2 040 595
Sitovuustaso yhteensä	-3 801 007	1 176 022	-2 624 984

**sis. valmistus omaan käyttöön*

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Kuntatekniikassa jatkettiin edelleen työtä liikenneturvallisuutta lisääviin asioihin mm. kävelyn ja pyöräilyn väyliin, leikkipuistojen tuoteturvallisuuteen ja palvelutasoon sekä ajonopeuksien hillitsemiseen. Liikenneturvallisuuden, *erityisesti koulujen liikenneturvallisuuden huomioinnin*, on jatkossakin ensiarvoisen tärkeää. Tavoitteena on, että käyttöturvallisuuteen ja esteettömyyteen liittyvät näkökohdat ovat keskeisessä asemassa niin yleisten alueiden kuin rakennustenkin toteuttamisessa ja varustamisessa.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.2. Ajasta ja paikasta riippumattomat palvelut ovat kuntalaisten käytössä	sähköisten palveluiden lisääminen	Tekninen hallinto	kunnan toimitilojen sähköinen huoltopyyntö
HYVINVOIVA ARKI			
2.1. Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	kuntalaiskyselyiden toteuttaminen	Kuntatekniikka	v. 2024 toteutettiin kuntalaiskysely liikenneturvallisuus-suunnitelmasta
Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien järjestäminen		kuntalaisia on kuultu esim. katujen saneerauksissa
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.2. Väestönkasvu	Vastataan väestön kasvutavoitteeseen kunnan infran ja toimitilojen (päiväkot, koulu) rakentamisella	Kuntatekniikka	kaikki suunnittelut hankkeet toteutetaan
3.3. Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	huomioidaan esteettömyys	Kuntatekniikka	suunnittelussa ja toteutuksessa ovat toteutuneet
3.4. Materiaalien kierrättäminen ja niiden hyötykäyttö	kierrätysmateriaalien hyödyntäminen rakentamisessa	Kuntatekniikka	yritystonttien esirakentamista on jatkettu: betoni- ja tiilimateriaalit mm. kouluista, hyvien maamassojen ohjaus hyötykäyttöön
3.5. Julkisen liikenteen käytön lisääminen	lisätään bussikatosten ja tarvittaessa bussipysäkkien määrää	Kuntatekniikka	toteutunut suunnitellulla tavalla
Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	rakennetaan laadukkaita ja viihtyisiä sekä kunnossapidetään kevyen liikenteen väyliä		v. 2024: ei ollut kävely- ja pyöräilyväylien saneerauksia. Uusi yhteys rakennettiin välille Siilinjoen jkpp-silta ja Julkulantie.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta	suoritetaan nopeusseurantaa ja vastaanotetaan kuntalaisten palautetta		tehtiin seuranta, palautteet kerätty vuosittaisiin, käsittely Tekltk:ssa pienissä liikenneturvallisuushankkeissa

Tavoitteiden riskiarviot

resurssit (henkilöstö ja talous)

TOTEUTUMINEN:

Riskit eivät ole toteutuneet. Hankkeiden kilpailutuksissa onnistuttiin, koska rakentamisen suhdanne piti hintatason kohtuullisena. Myös oikea-aikaisella kilpailutuksella (marras-joulukuu 2024) saavutettiin kunnalle taloudellista hyötyä.

Tekninen hallinto ja varikkopalvelut, Kuntatekniikka

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	610 780	456 900	0	456 900	710 760	253 860	55,6
Myyntituotot (sis.)	250 595	167 180	0	167 180	243 217	76 037	45,5
Maksutuotot	36 459	40 000	0	40 000	34 917	-5 083	-12,7
Tuet ja avustukset	9 241	0	0	0	377	377	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	6 047	5 500	0	5 500	4 439	-1 061	-19,3
Muut toimintatuotot	77 829	80 000	0	80 000	92 217	12 217	15,3
Toimintatuotot	990 951	749 580	0	749 580	1 085 927	336 347	44,9
Valmistus omaan käyttöön	94 942	137 000	0	137 000	90 095	-46 905	-34,2
Henkilöstökulut	-1 308 778	-1 367 815	30 103	-1 337 712	-1 200 840	136 872	-10,2
Palvelujen ostot	-1 312 968	-1 459 300	20 900	-1 438 400	-1 338 852	99 548	-6,9
Palvelujen ostot (sis.)	-387 151	-323 872	0	-323 872	-380 118	-56 246	17,4
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-611 193	-543 600	25 000	-518 600	-573 692	-55 092	10,6
Varastojen lisäys/vähennys	53	0	0	0	211	211	0,0
Avustukset	-26 706	-25 000	25 000	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-143 945	-148 320	0	-148 320	-157 619	-9 299	6,3
Muut toimintakulut (sis.)	-159 411	-166 104	0	-166 104	-150 097	16 007	-9,6
Toimintakulut	-3 950 100	-4 034 011	101 003	-3 933 008	-3 801 007	132 002	-3,4
Toimintakate	-2 864 207	-3 147 431	101 003	-3 046 428	-2 624 984	421 444	-13,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2 333 799	-2 464 360	0	-2 464 360	-2 412 844	51 516	-2,1

Talousarvion toteutuminen

Sitovuustason talousarvion toteutuminen on raportoitu tulosalueittain kohdissa Tekninen hallinto ja varikkopalvelut sekä Kuntatekniikka.

Tekninen hallinto ja varikkopalvelut

Sitovuustaso: tekninen lautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja Ari Kainulainen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Teknisen palvelualueen henkilöstö on keskitetty kokonaan Oppipojantien tiloihin. Toimistohuoneet ovat pääosin teknisten palveluiden ja osittain elinvoima- ja konsernipalveluiden käytössä. Toimistohuoneiden käyttöä tiivistettiin siten, että isoon huoneeseen sijoitettiin kaksi työpistettä. Etätyöskentelyä suositetaan työtehtävien mukaan.

Tekninen hallinto

Toimistopalveluita, asiakirjahallintoa ja muita normaali arkirutiineja hoidetaan talousarviovuonna vain yhdellä henkilöstöresurssilla. Varahenkilöä ei ole.

Pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvontaa on tarkoitus jatkaa talousarvio- ja suunnitelmakausilla nykyisessä laajuudessa.

Varikko

Varikko- ja varastotoimintojen lisäksi varikon alueelle on sijoitettu kuntatekniikan rakentamisen ja kunnossapidon, puisto- ja liikuntapalvelujen sekä toimitilojen kunnossapidon ja LVI-teknisen huollon varastotoiminnot sekä kaluston varastointi. Sulkavantien varastoalueen jatkokäyttöä suunnitellaan siltä osin kuin sille ei ole tarvetta kunnan omaa käyttöä. Varikon toiminnallisuuden kehittämistä jatketaan resurssien puitteissa entistä enemmän kunnan sisäisten hankinta- ja logististen palveluiden tuottajaksi. Palvelualueen käytössä oleva ajoneuvokalusto on kokonaan leasing-rahoituksella hankittua. Varahenkilöjärjestely on saatu osittain järjestettyä.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

TEKNISEN LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
1.2 sähköisten palveluiden lisääminen	Pyritään tunnistamaan lisää sähköisiä palveluita palvelualueella	Palvelualueella yksi sähköinen palvelu lisää	kunnan toimitilojen sähköinen huoltopyyntö toteutui

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot toteutuivat 99,79 % ja toimintakulut 105,86 %.

Tekninen hallinto

Toimintakulut toteutuivat 94,90 %. Toimintatuottoja ei ollut. Palveluiden ostot alittuivat n. 9.000 € mm. asiantuntijapalveluiden ja ulkoisten palveluiden säästymisenä. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa ylitys oli n. 3.400 € johtuen kalustohankinnoista.

Pysäköinninvalvonta

Toimintatuotot toteutuivat 66,63 % ja toimintakulut 92,11 %. Pysäköintivirhemaksujen tuotto jäi 26.700 € alle talousarvion (80.000 €). Syynä tähän on asiakaskäyttäytymisen edelleen parantuminen. Henkilöstökuluissa syntyi säästöä 11.300 €, sekä aineissa, tavaroissa ja tarvikkeissa n. 1.100 €. Palveluiden ostot ylittyivät n. 1.500 € ja muut toimintakulut n. 3.500 €.

Varikko

Toimintatuotot toteutuivat 63,69 % ja toimintakulut 117,00 %. Kuljetuspalveluita (valmistus omaan käyttöön) käytettiin 50.800 € budjetoitua vähemmän. Henkilöstökuluissa syntyi säästöä n. 2.900 €. Muiden palveluiden ostoissa ylitys oli n. 20.300 €, mikä johtui edellisen talvikunnossapitokauden konekaluston kunnossapitokulujen kasvuna. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa ylitys n. 54.000 € johtuu vesihuoltotarvikkeiden poistosta sovitusti kirjanpidosta. Katujen pesulaitteisto maksoi n. 12.200 vähemmän kuin talousarvioon oli varattu. Muissa toimintakuluissa uusi kunnossapitoauto nosti leasing-kustannuksia n. 7.300 €. Se oli kuitenkin välttämätön hankinta toimintavarmuuden ylläpitämiseksi.

Tekninen hallinto ja varikkopalvelut

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	2 493	2 000	0	2 000	4 195	2 195	109,8
Myyntituotot (sis.)	242 218	167 180	0	167 180	241 687	74 507	44,6
Muut toimintatuotot	74 049	80 000	0	80 000	53 312	-26 688	-33,4
Toimintatuotot	318 759	249 180	0	249 180	299 194	50 014	20,1
Valmistus omaan käyttöön	88 292	132 000	0	132 000	81 200	-50 800	-38,5
Henkilöstökulut	-414 930	-408 562	8 351	-400 211	-390 707	9 504	-2,4
Palvelujen ostot	-81 438	-84 500	10 900	-73 600	-85 682	-12 082	16,4
Palvelujen ostot (sis.)	-42 852	-45 957	0	-45 957	-57 769	-11 812	25,7
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-136 840	-132 200	0	-132 200	-179 336	-47 136	35,7
Varastojen lisäys/vähennys	53	0	0	0	211	211	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-117 340	-122 620	0	-122 620	-133 363	-10 743	8,8
Muut toimintakulut (sis.)	-131 453	-136 789	0	-136 789	-118 137	18 652	-13,6
Toimintakulut	-924 799	-930 628	19 251	-911 377	-964 783	-53 407	5,9
Toimintakate	-517 748	-549 448	19 251	-530 197	-584 389	-54 192	10,2
Poistot ja arvonalentumiset	-3 624	-3 573	0	-3 573	-3 572	1	0,0

Kuntatekniikka

Sitovuus: tekninen lautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: kuntatekniikan päällikkö Timo Korhonen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Infraomaisuuden arvon säilymisen ja korjausvelan kasvamisen kannalta saneerauksia toteutetaan vuosittain. Katuverkon kasvaessa ja sen kautta kunnossapitokulujen noustessa vähenevät käytettävissä olevat määrärahat vaarantavat riittävän tasokkaan kuntaomaisuuden ylläpidon. Kunnossapitoon ja ylläpitoon varattu rahamäärä tulisi nousta samassa suhteessa kuin rakennetaan katuja (katukilometrien rakentamisen määrä vs. kunnossapitomäärärahat). Talousarvioissa tehdyt leikkaukset kohdistuvat aina suoraan katujen ja yleisten alueiden hoitoon ja kunnossapitoon.

Infran rakentamiseen käytettävät määrärahat olivat vuonna 2024 normaalilla tasolla talouden taantumasta huolimatta. Uusien asuinalueiden infraa ei toteutettu asuntorakentamisen kysynnän hiljentymisen vuoksi. Kuntatekniikan ja talouden näkökulmasta kunnan ei tulisi ottaa valtion väyliä kunnan omaisuudeksi, koska ne aiheuttavat kunnalle lisää ylläpitokustannuksia.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

TEKNISEN LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
1.2. sähköisten palveluiden lisääminen	palautekanavan käytön edistäminen	toteutus	Käytössä
2.3. Kunta toteuttaa omissa kohteissa laadukasta rakentamista	laadukkaiden rakennusmateriaalien ja oikeiden työtapojen käyttö	käytetään CE-merkittyjä tuotteita	toteutunut
3.2. Vastataan väestönkasvutavoitteeseen kunnan infran ja toimitilojen (päiväkot, koulu) rakentamisella	uutta infran ei rakenneta	infran rakentaminen toteutetaan Tekltk:n hyväksymän työohjelman mukaisesti huomioon ottaen tonttien luovutusajankohdat	uutta infraa ei ole rakennuttu

Tavoitteiden riskiarviot

Henkilöstöresurssien rajallisuus kehittämisessä ja uudistamisessa sekä kunnan taloustilanne
Kilpailukyisten tarjousten saaminen (rakentamisen suhdanne, materiaalien hinnat)

TOTEUTUMINEN:

Riskit eivät ole toteutuneet. Hankkeiden kilpailutuksissa onnistuttiin, koska rakentamisen suhdanne piti hintatason budjetin mukaisena. Myös oikea-aikaisella ennakoidulla kilpailutuksella (marras-joulukuu 2023–2024) saavutettiin kunnalle taloudellista hyötyä.

Jotta toimintaa voidaan kehittää ja saada mahdollisia säästöjä, tulee olla riittävä henkilöstö- ja taloudellinen resurssi asiaan. Nyt kunnan talouden huononemisen vuoksi resurssit ovat niukat ja kehittämistä ei voida tehdä tarpeen mukaisesti.

Informatiiviset tunnusluvut

Teknisen lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kadut, m	110 300	110 340	110 615
Valaistus, m	102 800	102 840	103 113
Erilliset kevyenliikenteen väylät, m	29 650	29 650	30 167
Kevyenliikenteen väylien valaistus	16 930	17 230	17 132
Puistot, ha	48,2	50,4	48,2
Leikkikentät, kpl	39	39	39
Hakkuut m ³	1 500	1 200	1 100

Talousarvion toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot toteutuivat 157,43 % ja toimintakulut 93,86 %.

Kuntatekniikka pysyi vuoden 2024 budjetissa osittain normaalin talven ja talvikunnossapidon ansiosta sekä odottamattomien tulojen turvin: tuloja saatiin huomattavasti oletettua enemmän valokuituyhtiöiltä perityistä katutyömaksuista 120.000 € sekä koulujen purkutyömaiden (betonit, tiilet) maankaatopaikkamaksuista 70.000 €. Venepaikkamaksujen tuloista jouduttiin tekemään hyvityksiä asiakkaille n. 5.000 € Vuorelan venesataman käyttöönoton viivästyksen vuoksi. Henkilöstösäästöjä saatiin n. 127.000 €: puistopuolelle ei voitu palkata kesä- ja kausityöntekijöitä (YT-neuvottelut). Sähköenergian hinta laski vuodelle 2024 ja sen vuoksi saatiin energian kulutusta katuvalaistuksen osalta pienennettyä n. 50.000 €. Avustuksia vesiosuuskuntien verkostorakentamiseen v. 2024 ei jaettu.

Kuntatekniikka

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	608 288	454 900	0	454 900	706 565	251 665	55,3
Myyntituotot (sis.)	8 377	0	0	0	1 530	1 530	0,0
Maksutuotot	36 459	40 000	0	40 000	34 917	-5 083	-12,7
Tuet ja avustukset	9 241	0	0	0	377	377	0,0
Vuokratuotot (ulk.)	6 047	5 500	0	5 500	4 439	-1 061	-19,3
Muut toimintatuotot	3 780	0	0	0	38 905	38 905	0,0
Toimintatuotot	672 192	500 400	0	500 400	786 733	286 333	57,2
Valmistus omaan käyttöön	6 650	5 000	0	5 000	8 895	3 895	77,9
Henkilöstökulut	-893 848	-959 253	21 752	-937 501	-810 132	127 369	-13,6
Palvelujen ostot	-1 231 530	-1 374 800	10 000	-1 364 800	-1 253 171	111 629	-8,2
Palvelujen ostot (sis.)	-344 299	-277 915	0	-277 915	-322 349	-44 434	16,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-474 354	-411 400	25 000	-386 400	-394 356	-7 956	2,1
Avustukset	-26 706	-25 000	25 000	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-26 605	-25 700	0	-25 700	-24 255	1 445	-5,6
Muut toimintakulut (sis.)	-27 958	-29 315	0	-29 315	-31 960	-2 645	9,0
Toimintakulut	-3 025 300	-3 103 383	81 752	-3 021 631	-2 836 223	185 408	-6,1
Toimintakate	-2 346 458	-2 597 983	81 752	-2 516 231	-2 040 595	475 636	-18,9
Poistot ja arvonalentumiset	-2 330 175	-2 460 787	0	-2 460 787	-2 409 272	51 515	-2,1

VIRANOMAISLAUTAKUNTA

VIRANOMAISLAUTAKUNTA VUONNA 2024

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Rojo Petri, pj	Manninen Soili
Klemelä Taina, vpj	Virtanen Tiina
Halonen Jukka	Rissanen Viljo
Hartikainen Joni	Utriainen Eero
Hynynen Tuulikki	Järvinen Sanna
Korhonen Leena	Hakkarainen Heikki
Pennanen Vesa	Raatikainen Jari-Pekka

Rakennusvalvonta ja Ympäristönsuojelu

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilöt: rakennusvalvontapäällikkö Kari Nuutinen ja ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen

Toiminta-ajatus

Viranomaislautakunta hoitaa lainsäädännössä kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaiselle määrättyjä tehtäviä sekä kunnan hallintosäädännössä määrättyjä tehtäviä.

Valtuuston sitovuustaso sisältää seuraavat tulosalueet

Tulosalue	Toimintamenot	Toimintatulot	Toimintakate
Rakennusvalvonta	-393 678	192 855	-200 823
Ympäristönsuojelu	-348 856	67 990	-280 866
Sitovuustaso yhteensä	-742 534	260 845	-481 689

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Viranomaistyöhön liittyvät lupa- ja valvontaviranomaisen tehtävät on hoidettu suunnitellusti. Rakennusvalvonta sai valmiiksi kiinteistörekisterin ja kiinteistöverotietojen päivityksen. Ympäristönsuojelu on selvittänyt kiinteistökohtaista jätevesien käsittelyä viemäriverkostojen toiminta-alueilla ja pohjavesialueilla. Ympäristönsuojelu on ollut mukana useissa ympäristönsuojelun edistämishankkeissa (mm. ilmastonmuutoksen hillintä, ilmanlaadun seuranta ja pohjavesien suojelusuunnitelmien päivittäminen). Kunnan ympäristönsuojelumääräykset palautettiin uuteen valmisteluun valtuuston päätöksellä. Tämän takia myös pohjavesialueiden suojelusuunnitelma vaatii uutta valmistelua. Muutoin edistämistehtävät ovat edenneet suunnitellusti.

Tavoitteet 2022–2025

Valtuustokauden tavoite 2022–2025	VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET		
	Tavoite ja -taso	Vastuutaho	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.2. Sähköisten palveluiden lisääminen	Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) käyttöönoton valmistelu	Rakennusvalvonta	Trimble on mukana Ryhti-hankkeessa tietojärjestelmien kumppanuustestauk- sessa. Tuotokset tulevat kuntien käyttöön vuoden 2025 aikana.

Tavoitteiden riskiarviot

Resurssit

Ohjelmistojen yhteensopivuus

TOTEUTUMINEN:

Henkilöresurssit ovat olleet riittävät tämän tavoitteen suunnitteluun. Ohjelmistojen yhteensopivuuden mahdolliset riskit tulevat esille järjestelmän käyttöönottoaiheessa.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot alittuivat noin 56 000 euroa budjetoidusta. Heikohko talousarviokauden tuotto johtui rakentamisen ja sen myötä rakennuslupamaksujen vähentymisestä. Ulkoiset toimintakulut ylittyivät noin 20 000 euroa johtuen sijaisjärjestelyistä. Sisäiset kulut ylittyivät hiukan yli 30 000 euroa johtuen työllistämisrahoilla palkatusta työntekijästä (ympäristönsuojelutarkastaja valvontatyöhön) ja sisäisistä vuokrista, joita ei ollut huomioitu talousarviossa.

Viranomaislautakunta

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk)	2 130	5 000	0	5 000	2 406	-2 594	-51,9
Myyntituotot (sis)	4 251	0	0	0	2 149	2 149	0,0
Maksutuotot	396 450	309 000	3 000	312 000	255 816	-56 184	-18,0
Toimintatuotot	402 830	314 000	3 000	317 000	260 370	-56 630	-17,9
Valmistus omaan käyttöön	16 224	0	0	0	475	475	0,0
Henkilöstökulut	-544 737	-564 686	11 520	-553 166	-569 726	-16 560	3,0
Palvelujen ostot	-69 959	-79 950	0	-79 950	-72 960	6 990	-8,7
Palvelujen ostot (sis.)	-58 332	-46 048	0	-46 048	-66 097	-20 049	43,5
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-4 665	-3 850	0	-3 850	-2 379	1 471	-38,2
Muut toimintakulut (ulk.)	-17 256	-8 800	0	-8 800	-19 798	-10 998	125,0
Muut toimintakulut (sis.)	-8 762	0	0	0	-11 574	-11 574	0,0
Toimintakulut	-703 710	-703 334	11 520	-691 814	-742 534	-50 719	7,3
Toimintakate	-284 657	-389 334	14 520	-374 814	-481 689	-106 874	28,5

Rakennusvalvonta

Sitovuus: viranomaislautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: rakennusvalvontapäällikkö Kari Nuutinen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Rakennusvalvonta-tulosalue hoitaa lainsäädännössä kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjä tehtäviä. Keskeisiä tehtäviä ovat lupahakemusten käsittely ja lupakohteiden valvonta lupaehtojen mukaisesti. Kunnan rakennusvalvontaviranomainen antaa ohjeita ja ennakkoneuvontaa rakennushankkeeseen ryhtyville. Neuvonnan ja ohjauksen, lupakäsittelyn sekä valvonnan avulla edistetään terveellistä, turvallista ja ympäristöön soveltuvaa rakentamista ja ylläpidetään rakennetun ympäristön hyvää laatua.

Talousarviovuosi 2024 oli viimeinen vuosi, jolloin maankäyttö- ja rakennuslaki oli voimassa. Uusi rakentamislaki on astunut voimaan 1.1.2025 ja siihen liittyen rakennusjärjestyksen uudistamistyö pääsee jatkumaan, kun lakiin tulleet ensimmäiset muutoksetkin hyväksyttiin eduskunnassa ennen vuoden vaihdetta.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024. Lailla säädetään tiedoista, jotka kuntien on siirtymäajan puitteissa julkaistava uudessa valtakunnallisessa tietojärjestelmässä. Rakennusvalvonnan ohjelmistotoimittaja Trimble on mukana Ryhti-hankkeen kumppanitestauksessa, jossa selvitetään, mitä muutoksia tarvitaan käytössä olevaan sovellukseen, jotta tietojen siirtäminen tietojärjestelmään on mahdollista.

Vuonna 2024 saatiin kiinteistörekisterin ja kiinteistöverotustietojen päivitystyö valmiiksi projektityöntekijän toimesta.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

VIRANOMAISLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Asiakaslähtöiset, lakiperusteiset ja asiantuntevat viranomaispalvelut	Valitusviranomaisen muuttamien lupapäätösten määrä suhteessa tehtyihin lupapäätöksiin	Muutoksen haku ei muuta päätöstä.	Päätöksiin ei ole haettu muutoksia.
	Rakennusjärjestyksen uudistaminen	Ehdotus rakennusjärjestykseksi on hyväksytty viranomaislautakunnassa.	Rakentamislaki ja siihen tulleet muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2025. Rakennusjärjestyksen valmistelutyöt ovat päässeet jatkumaan.
	Varautuminen ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointiin ajoissa ennen tapahtuvia eläköitymisiä	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö pystyy vastaamaan asiakkaiden palvelutarpeisiin viivytyksettä	On osallistuttu lakimuutoksia koskeviin Teams-koulutuksiin. Uusi palvelusihteeri rekrytoitiin marraskuussa 2024.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lautakunnan muuttamien lupapäätösten määrä suhteessa tehtyihin lupapäätöksiin (kpl/kpl)	0/195	0/270	0/190
Lupapäätöksiä, kpl	195	270	190
Myönnetty luvat, asuntoja	170	150	68
Valmistuneet asunnot	90	180	130
Nettomenot €/asukas	-0,14	3,83	9,44
Maksujen kattavuus menoista, %	100,8	76,0	48,9

Talousarvion toteutuminen

Rakennusvalvonnan tulot toteutuivat vain 74 %:sti (talousarvio: 257 000 € / toteutuma: 190 232 €). Talouden epävarmuuden vuoksi, moni yksityinen rakennushanke ei lähtenyt käyntiin vuonna 2024. Lupamäärä oli kuitenkin vuoden 2023 tasolla pienempien hankkeiden luvittamisen myötä.

Pitkän sairausloman seurauksena sijaishenkilön palkkaus sivukuluineen nosti henkilöstökuluja noin 21 000 €.

Muut kulut olivat lähes 7 000 € suuremmat, mikä johtui rakennusvalvontatoimiston siirtymisestä Oppipojantielle (tavara-, materiaali- ja arkistosiirot ja hankinnat)

Sisäiset kulut ylittyivät jonkin verran, koska sisäisiä vuokria ei talousarviossa oltu huomioitu.

Rakennusvalvonta

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	2 130	5 000	0	5 000	2 406	-2 594	-51,9
Myyntituotot (sis.)	3 841	0	0	0	2 149	2 149	0,0
Maksutuotot	340 317	252 000	0	252 000	187 826	-64 174	-25,5
Toimintatuotot	346 287	257 000	0	257 000	192 380	-64 620	-25,1
Valmistus omaan käyttöön	13 324	0	0	0	475	475	0,0
Henkilöstökulut	-294 776	-308 935	6 207	-302 728	-324 191	-21 464	7,1
Palvelujen ostot	-21 904	-23 250	0	-23 250	-24 014	-764	3,3
Palvelujen ostot (sis.)	-22 576	-24 203	0	-24 203	-26 664	-2 461	10,2
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-2 667	-2 000	0	-2 000	-1 702	298	-14,9
Muut toimintakulut (ulk.)	-9 144	-4 000	0	-4 000	-10 724	-6 724	168,1
Muut toimintakulut (sis.)	-5 553	0	0	0	-6 383	-6 383	0,0
Toimintakulut	-356 621	-362 388	6 207	-356 181	-393 678	-37 497	10,5
Toimintakate	2 990	-105 388	6 207	-99 181	-200 823	-101 642	102,5

Ympäristönsuojelu

Sitovuus: viranomaislautakunta, brutto (informatiivinen valtuustoon nähden)

Vastuuhenkilö: Ympäristönsuojelupäällikkö Matti Nousiainen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tulosalueen toiminnan painopisteenä oli talousarviovuonna lakisääteisten lupa- ja valvontatehtävien hoitaminen. Valvonnassa pääpaino oli ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukaisessa säännöllisessä valvonnassa sekä suunnitelmallisessa ympäristön siisteysvalvonnassa yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa. Valvontatarkastuksia tehtiin myös kiinteistökohtaiseen jätevesien käsittelyyn liittyen. Ympäristönsuojelun edistämistehtävissä painopisteinä olivat kunnan ilmastotyö sekä pohjavesialueiden suojelu.

Viranomaislautakunnassa on käsitelty kaksi ympäristölupaa, kolme yhteislupa ja kaksi maa-aineslupaa sekä lupiin liittyviä muutoksia ja selvityksiä. Viranhaltijapäätöksillä on käsitelty 17 meluilmoitusta, maa-aineslupiin liittyviä hakemuksia sekä vapautushakemuksia viemäriin ja vesijohtoon liittämiselvöllisyydestä. Lupahakemukset on käsitelty tavoiteajassa. Valvontaohjelman mukaiset tarkastukset toteutuivat lähes suunnitelman mukaisesti niiden kohteiden osalta, joilla oli toimintaa. Siisteysvalvonnan tarkastuksia tehtiin kesän alussa yli kaksinkertainen määrä suunniteltuun nähden. Ympäristönsuojelu selvitti viemäriin liittämiselvöllisten kiinteistöjen jätevesien käsittelyä sekä kiinteistökohtaista jätevesien käsittelyä pohjavesialueilla. Työhön liittyen lähetettiin kehoituksia, selvityspyyntöjä ja ohjekirjeitä 170:lle viemäriin liittämiselvölliselle kiinteistölle sekä pohjavesialueilla 43 kiinteistölle. Valvontakirjeiden seurauksena vireille on tullut huomattavan paljon vapautushakemuksia viemäriverkostoon liittämiselvöllisyydestä.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmahanke päättyi syyskuussa. Hankkeessa valmisteltiin pohjavesialueiden suojelusuunnitelman yleinen osa ja pohjavesialuekohtaiset suunnitelmat. Viranomaislautakunta hyväksyi suojelusuunnitelmat elokuussa ja lähetti hyväksymiskäsittelyihin. Suojelusuunnitelmien valmistelu palautui kuitenkin lautakunnalle, koska suojelusuunnitelmien yhtenä pohjana olevia kunnan ympäristönsuojelumääräyksiä ei hyväksytty. Viranomaislautakunta valmistee suunnitelmien muutokset omana työnä. Kunnan ilmastotyötä jatkettiin SISU-hankkeessa. Ilman laadun seuranta on tehty yhteistyössä alueen toiminnanharjoittajien ja Kuopion kaupungin alueellisten ympäristönsuojelupalvelujen kanssa. Viranomaislautakunta hyväksyi osaltaan kunnan ympäristönsuojelumääräykset kesäkuussa, mutta valtuusto palautti ne uuteen valmisteluun.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

VIRANOMAISLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Elinympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden turvaaminen	Suunnitelmallinen siisteysvalvonta	20 tarkastusta	41 tarkastusta
	Kunnan ympäristönsuojelumääräykset päätöskäsittelyyn	Määräyksistä tehty päätös	Valtuusto palautti määräykset uuteen valmisteluun
	Pohjavesien suojelusuunnitelman päivittäminen	Suojelusuunnitelmat valmiit	Suojelusuunnitelmat hyväksyttiin lautakunnassa ja kunnanhallituksessa, mutta jouduttiin viemään uuteen valmisteluun.

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Kunnan ilmastotyön tavoitteiden ja toimenpiteiden seurannan järjestäminen	Resurssiviisausohjelman ja ilmasto-ohjelman toimenpiteiden seuranta SISU-hankkeen toimenä.	Seuranta suunniteltu	Seurannan toteutustapa päätettiin SISU-hankkeessa

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Maa-aines- ja ympäristölupahakemusten käsittelyaika keskimäärin (kk)	2,5	3,5	3,2
Valvontaohjelman mukaisten tarkastusten toteuma (%)	77	100	76*

*Tarkastukset toteutuivat lähes suunnitellusti kohteissa, joissa oli toimintaa

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui pääosin suunnitellusti. Toimintatuotot ylittyivät noin 8 000 euroa, johtuen lupakäsittelyjen määrästä. Ulkoiset toimintakulut olivat talousarvion mukaiset. Sisäiset toimintakulut olivat yli kaksinkertaiset (ylitys noin 23 000 euroa) talousarvioon nähden. Ylitys johtui työllistämisrahoilla palkatusta työntekijästä (ympäristönsuojelutarkastaja valvontatyössä).

Ympäristönsuojelu

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (sis)	410	0	0	0	0	0	0,0
Maksutuotot	56 133	57 000	3 000	60 000	67 990	7 990	13,3
Toimintatuotot	56 543	57 000	3 000	60 000	67 990	7 990	13,3
Valmistus omaan käyttöön	2 900	0	0	0	0	0	0,0
Henkilöstökulut	-249 961	-255 751	5 313	-250 439	-245 535	4 904	-2,0
Palvelujen ostot	-48 055	-56 700	0	-56 700	-48 946	7 754	-13,7
Palvelujen ostot (sis.)	-35 757	-21 845	0	-21 845	-39 433	-17 588	80,5
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	-1 997	-1 850	0	-1 850	-677	1 173	-63,4
Muut toimintakulut (ulk.)	-8 111	-4 800	0	-4 800	-9 074	-4 274	89,0
Muut toimintakulut (sis.)	-3 209	0	0	0	-5 191	-5 191	0,0
Toimintakulut	-347 089	-340 946	5 313	-335 634	-348 856	-13 222	3,9
Toimintakate	-287 646	-283 946	8 313	-275 634	-280 866	-5 232	1,9

TEKNISEN LAUTAKUNNAN JAOSTO

TEKNISEN LAUTAKUNNAN JAOSTO VUONNA 2024

Jäsen

Ritva Puustinen
Katariina Syväys
Heikki Jääskeläinen

Henkilökohtainen varajäsen

Pirjo Timonen
Reijo Räsänen
Jukka Puurunen

Yksityistiet

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: maaseutuasiamies Erkki Väätäinen

Toiminta-ajatus

Yksityistiehallinnon tehtävänä on kehittää ja toteuttaa toimenpiteitä yksityistieverkon parantamiseksi.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Uusi yksityistielaki astui voimaan 2019. Kuntien tielautakunnat lakkasivat toimimasta yksityistielain mukaisena tiehallintoviranomaisena 31.12.2019. Investoinnin- ja kunnossapidon avustukset ovat kuitenkin edelleen tarpeen. Teknisen lautakunnan tiejaos jatkaa valtuustokaudella hallintosäännön ja kuntalain mukaisesti ja päättää kunnan varoista (investointien ja kunnossapidon avustaminen) yksityisteille myönnettävästä avustuksista ja jakoperiaatteista. Tiekuntien yhdistämiset, jakamiset ja perustamiset voidaan päättää tiekuntien omilla päätöksillä tai maanmittaustoimiston toimituksessa. Tiekuunnan päätöksestä osakas voi nostaa kanteen tiekuntaa vastaan käräjäoikeudessa. Siilinjärvellä on yli puolen kilometrin mittaisia yksityisteitä noin 273 km ja 120 tiekuntaa. Yksityistieverkon kunnossapidossa ja parantamishankkeissa tiekuntien ja sidosryhmien välinen yhteistyö korostuu eri hankkeissa.

Tavoitteet 2022–2025

VALTUUSTON SITOVIK TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiärvio	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
Investoinnit yksityisteille	Aloitettut investointihankkeet	Valtion rahoitus ja yleinen hintataso ostopanoksissa	Kahdeksasta hankkeesta seitsemän hanketta toteutui.
HYVINVOIVA ARKI			
Kunnossapitoavustukset yksityisteille	Yksityisteiden liikennöitävyys säilyy	Kunta on osaltaan turvaamassa yksityistielain mukaista tienpitoa tieosakkaiden yhteiseen lukuun	Kunnossapidon osalta avustumäärää on siirretty investointien puolelle, mutta nyt valtuustokauden loppupuolella investointien ehtyessä kunnossapitoavustukset vahvistuvat.

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
Sujuva ja turvallinen liikkuminen maaseutualueiden elinvoimaa kehittäen	Yksityisteille ei muodostu korjausvelkaa, vaan liikkuminen turvataan	Inflaatio ja yleinen hintataso tuo epävarmuuksia myös alemman tieverkon, yksityisteiden hoitoon	Yksityisteiden osakkaiden on pidettävä tie tarkoitusta vastaavassa kunnossa. Siilinjärven tiekuntien korjausvelkakysely tehtiin keväällä 2024 ja asia käsiteltiin syksyllä 2024. Valtion avustusmäärärahat pienenevät ratkaisevasti.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio toteutui suunnitellusti.

Yksityistieasiat

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Henkilöstökulut	-6 829	-7 129	124	-7 005	-6 572	433	-6,2
Palvelujen ostot	-1 463	-1 230	0	-1 230	-999	231	-18,8
Palvelujen ostot (sis.)	-358	-376	0	-376	-121	255	-67,9
Avustukset	-121 477	-127 348	0	-127 348	-123 802	3 546	-2,8
Muut toimintakulut (ulk.)	0	0	0	0	-400	-400	0,0
Toimintakulut	-130 127	-136 083	124	-135 959	-131 894	4 065	-3,0
Toimintakate	-130 127	-136 083	124	-135 959	-131 894	4 065	-3,0

KUNNANHALLITUS

SOSIAALI- ja TERVEYSPALVELUT

Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi 1.1.2023 alkaen Pohjois-Savon Hyvinvointialueelle. Vuoden aikana kuntaan kohdistui edelleen tapahtumia, jotka liittyivät aiemmin kunnan järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Kunta on saanut ratkaisun riita-asiaan, mikä koski lastensuojelun kustannusvastuuta.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

	TP 2023	TA 2024	Muutos	MB 2024	Toteuma 2024	Poikkeama	m%
Myyntituotot (ulk.)	29 988	0	0	0	1	1	0,0
Maksutuotot	3 176	0	0	0	311	311	0,0
Tuet ja avustukset	-74 135	0	0	0	1 818	1 818	0,0
Muut toimintatuotot	688	0	0	0	367 135	367 135	0,0
Toimintatuotot	-40 283	0	0	0	369 265	369 265	0,0
Henkilöstökulut	39 524	0	0	0	-72	-72	0,0
Palvelujen ostot	-174 799	0	0	0	0	0	0,0
Ostot tilikauden aikana (ulk.)	10 153	0	0	0	0	0	0,0
Avustukset	-1 132	0	0	0	0	0	0,0
Muut toimintakulut (ulk.)	-2 819	0	0	0	-6 301	-6 301	0,0
Toimintakulut	-129 072	0	0	0	-6 373	-6 373	0,0
Toimintakate	-169 354	0	0	0	362 891	362 891	0,0

2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Valtuusto hyväksyi alkuperäisen talousarvion 11.12.2023. Muutosbudjetti hyväksyttiin 15.4.2024. Sillä vahvistettiin toimintakatetta yht. 1,548 milj. eurolla. Tästä 0,900 milj. oli henkilöstökuluja ja loput muita toimintakuluja. Yhteistoimintaneuvotteluissa määräytyi lopulta henkilöstökulujen karsinnan toteutuminen. Tulopohjaa vahvistettiin yht. 0,795 milj. eurolla ja rahoitustuottojen ja kulujen erään tehtiin 0,160 milj. euron tulosta parantava muutos. Kokonaistulos vahvistui em. erillä yht. 2,504 milj. euroa. Tämä käänsi alun perin alijäämäiseksi laaditun talousarvion 0,942 milj. eurolla ylijäämäiseksi.

Toteutuneen tuloksen muodostumiseen verrattuna muutostalousarvioon vaikutti lopulta eniten verotulojen kasvu ja toimintakatteen maltillinen kasvu. Arvonalentumisina kirjattiin Ahmon koulun, kunnantalon, Päivärinteen päiväkodin ja kehitysvammaisten asuntola Päivänkierron tasearvoja. Tasearvoa näistä jäi edelleen poistettavaksi Ahmon kouluun.

Alla olevat tekstiosuudet vertaavat olennaisimmilta osin tilinpäätöksen tiliryhmien toteumaa käsiteltyyn muutostalousarviokokonaisuuteen nähden.

Toimintatuotot

Toimintatuotot olivat kokonaisuudessaan n. 29,535 milj. euroa ja ylittyivät tehtyyn muutostalousarvioon nähden noin 0,333 milj. eurolla (1,1 %). Ulkoisten toimintatuottojen osuus kokonaisuudesta oli 14,801 milj. euroa ja niihin kohdistui em. ylityksestä 0,113 milj. euroa. Loppuosa toimintatuotoista oli sisäistä, 14,733 milj. euron edestä, poikkeaman ollessa 0,220 milj. euroa.

Myyntituotot sisältävät sekä ulkoisia että sisäisesti kunnan eri yksiköille myytyjä tuottoja. Ulkoisten myyntituottojen toteuma ylitti muutostalousarvion 0,276 milj. eurolla. Eniten kasvua kertyi mm. teknisten saamiin maankaatopaikka- ja katutyölupamaksuihin (valokuituyhtiöt), muilta kunnilta saatuihin opetuspalveluiden kotikuntakorvauksiin, varhaiskasvatuksen päivähoitopaikkojen myyntiin ja eläinlääkintähuollon valvontakorvauksiin. Yht. näistä kertyi n. 0,552 milj. euroa arvioitua enemmän. Toisaalta joukkoliikenteen myyntitulot ja yhteistoimintaluonteilta saadut kuntaosuudet alenivat yht. n. -0,291 milj. euron edestä.

Sisäisten myyntituottojen sisällä poikkeamia kertyi 0,146 milj. euroa. Pääosin se muodostui Ict-palveluiden kustannusten kasvusta ja sen myötä niiden käytön jyvittämisestä muille yksiköille. Lisäksi kasvua oli myös kuljetus- ja ruokapalveluissa.

Maksutuottojen kertymä jäi kokonaisuudessaan -0,177 milj. euroa muutostalousarviossa arvioitua pienemmäksi. Se muodostui lähinnä maankäyttökorvauksista ja rakennusvalvontamaksuista. Muiden maksutuottojen välillä oli pieniä eroja suuntaan ja toiseen.

Tuet ja avustukset ylittyivät 0,278 milj. euroa. Sivistyspalveluiden osuus tästä oli n. 0,153 milj. euroa, mikä muodostuu lukuisista isommista ja pienemistä hankkeista mm. kansalaisopiston Erasmus-hankkeesta, opetuspalveluiden Harrastetaan yhdessä ja Hyvinvoiva koulu -hankkeista, esi- ja perusopetuksen korona-aikana alkaneista hankkeista, nuorisotoimen Etsivä nuorisotyö ja Siilinnuoret -hankkeista ym. Työllisyyspalveluihin saatiin TE-uudistuksen valmistelua vauhdittamaan muutuskulukompensaatioita 0,097 milj. euroa ja pientä lisäystä oli mm. koulumatkatuessa.

Muut toimintatuotot alittuivat yhteensä -0,190 milj. euroa. Vuokratuottojen ryhmässä poikkeamia oli suuntaan ja toiseen. Asuntojen vuokratuottoja oli budjetoitu aiheettomasti edellisvuoden tapaan tilapäistä suojelua saaville ukrainalaisille vuokrattavista asunnoista, mutta näitä ei enää kulkenut Kotipolku Oy:n kautta, vaikutus n. -0,455 milj. euroa. Rakennusten vuokratuotot lisääntyivät mm. uuden paloaseman käyttöönoton myötä n. 0,176 milj. euroa ja tontinvuokratulot kasvoivat n. 0,332 milj. euroa. Lisäksi muut toimintatuotot sisälsivät 0,367 milj. euroa kertaluonteista, vanhoihin vuosiin liittyvien lastensuojelun kustannusten korvausta

sekä mm. uutena saatua pakkausjätteiden kierrättämiskorvausta ja muita tuottoja n. 0,090 milj. euroa. Suurin poikkeama tuottojen alituksesta kohdistui kuitenkin käyttöomaisuuden (maa-alueet) luovutusvoittoihin, jotka jäivät yht. -0,767 milj. euroa arvioidusta. Muihin toimintatuottoihin kirjautui myös vähäinen määrä muita sekalaisia tuottoja. Pysäköintivirhemaksuja kertyi edelleen arvioitua vähemmän. Sisäisten vuokrien poikkeama osuus jäi vähäiseksi.

Toimintakulut

Toimintakuluja kertyi kokonaisuudessaan n. 92,427 milj. euroa, josta ulkoisia toimintakuluja oli yht. 77,694 milj. euroa ja loput sisäisesti toisilta yksiköiltä siirtyviä kuluja yht. 14,733 milj. eurolla. Ulkoiset kulut ylittivät muutostalousarvion n. 0,862 milj. eurolla.

Henkilöstökuluja toteutui yht. 0,382 milj. euroa muutostalousarviota enemmän. Tästä varsinaisten palkkakulujen ylitys oli 0,464 milj. euroa. Muutosbudjettiin oli tehty keskitetty 0,9 milj. euron karsinta, minkä kohdistaminen toteutettiin yhteistoimintaneuvotteluissa. Varsinaista palkkojen osuus tästä oli 0,6 milj. euroa ja loppuosa em. henkilösivukuluja sekä erillisinä erinä tapaturmavakuutus-, sairauskuluvakuutus- ja eläkkeiden tasausmaksuun tehtyjä tarkistuksia. Merkittävin ylitys kohdistui ennen kaikkea opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstökuluihin missä oli vaikea pitää keskitetyn karsinnan mukaista määrää palkattomia vapaita ja osoittaa pysyviä henkilöstövähennyksiä.

Henkilöstökorvauksia (sairausvakuutus, tapaturma) saatiin edellisvuosien tapaan ennakoitua enemmän eli -0,210 milj. euroa. Eläkekulut ja muut henkilösivukulut ylittyivät palkkaylitysten myötä yht. 0,129 milj. eurolla. Toteutuneen ja budjetoidun henkilösivukuluprosentin ero oli vain 0,09 %-yksikköä.

Palvelujen ostot kokonaisuutena ylittyivät 0,552 milj. eurolla. Asiakaspalvelujen ostoja käytettiin -0,185 milj. euroa vähemmän kuin mitä niihin oli varattu rahaa. Valtaosa johtui varhaiskasvatuksen palvelusetelikuluista (-0,105 milj.). Palvelusetelien yhteismäärä oli n.3,6 milj. euroa. Muissa asiakaspalvelujen ostoissa vähentyivät lähinnä opetuspalveluiden tekemät ostot muilta kunnilta.

Muihin kuin asiakaspalveluostoihin käytettiin 0,591 milj. euroa arvioitua enemmän rahaa. Merkittävin yksittäinen ylitys oli teknisten asiantuntijapalveluissa (0,242 milj.) joiden kautta investointihankkeissa rakenteilla olleet leasingkohteet siirtyivät tilinpäätösvoodelta rahoittajalta laskutettaviin, joukkoliikenteen kuljetuspalveluissa (0,230 milj.) ja yhteistoimintaosuuksissa (0,162 milj.), missä valtaosa em. ylityksestä kohdistui pelastuslaitoksen varallaolokorvauksiin. Kustannuksia säästy mm. koulutus-, kunnossapito- ja puhtaanapitopalveluissa.

Palveluiden ostoihin kirjautuvat sisäiset kuluerät muodostuivat em. sisäisten tuottojen eroista. Niinpä eri yksiköissä kasvoivat kuljetuspalvelujen ja ruokapalvelujen ostot sekä Ict-palvelut.

Aineiden ja tarvikkeiden ostot toteutuivat -0,190 milj. euroa muutostalousarviota pienempänä. Muutokset kertyivät useista pienemmistä eristä, joista eniten kuitenkin käyttämättä jäi elintarvikekuluja ja kalustohankintoihin käytettyjä määrärahoja.

Myönnettyihin avustuksiin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä yhteensä -0,188 milj. euroa. Kotitalouksille myönnettäviä avustuksia ovat kunnassa lasten hoitotukiin maksettavat tuet ja vähäisessä määrin muut kotitalouksille myönnettävät avustukset. Hoitotukia maksettiin yhteensä 0,927 milj. euroa ja muita avustuksia 0,059 milj. euroa. Maksetut summat ylittivät talousarvion vain vähäisessä määrin. Yhteisöille annettavista avustuksista suurimman osan vie työmarkkinatuen kuntaosuus. Tätä maksettiin yhteensä n. 1,135 milj. euroa ja se ylittyi 0,085 milj. eurolla. Muille yhteisöille (konserniyhtiöt, tiekunnat, järjestöt ja muut toimijat) annettaviin

avustuksiin käytettiin yht. 0,940 milj. euroa, mikä oli n. -0,168 milj. arvioitua vähemmän, johtuen enimmäkseen osin konserniyhtiöille maksettavan osuuden pienentymisestä.

Muiden toimintakulujen n. 0,526 milj. euron ylitykseen sisältyy 0,435 milj. suurempina toteutuneet, ulkopuolelle maksetut vuokratulot. Näistä toimitilapalveluihin kohdistui 0,284 milj. euroa, maankäytön maanvuokriin n. 0,060 milj. euroa (molemmat rahoitusyhtiölle maksetuista leasingkohteista) ja koneiden ja laitteiden vuokriin koko kunnan osalta n. 0,073 milj. euroa. Sisäisistä vuokrakohteista oli kertynyt myös vähäisessä määrin enemmän maksettuja vuokria (0,074 milj.). Muita toimintakuluja rasitti myös vanhan pelastusaseman myynnistä tullut tappio, jota muihin sekalaisiin kuluihin varattujen määrärahojen toteuma vastaavasti kattoi.

Toimintatuottojen ylittyessä 0,333 milj. eurolla ja vastaavasti toimintakulujen toteutuessa 1,082 milj. euroa suurempana sekä investointeihin siirrettyjen sisäisten erien (valmistus omaan käyttöön) pienentyessä 0,046 milj. eurolla, muodostui toimintakate 0,795 milj. euroa (1,3 %) muutostalousarviota heikommaksi. Alkuperäisestä talousarviosta sitä saatiin lopulta eri toimenpiteillä kuitenkin vahvistettua 1,2 %.

Verotulot

Verotuloja vuodelta 2024 kertyi yhteensä n. 60,612 milj. euroa ja verotulot ylittivät yhteensä 1,909 milj. euroa, 3,3 % muutostalousarvion. Alkuperäiseen talousarvioon nähden poikkeama olisi ollut n. 3,0 milj. euroa, mistä suurimman osan muodosti kunnallisverokertymät.

Kunnan tuloveron tuotto oli 45,442 milj. euroa ja sitä kertyi lopulta 1,568 milj. euroa muutostalousarviossa ennakoitua enemmän. Tähän vaikutti mm. se, että vielä joulukuussa korotettiin kuntaryhmän jako-osuutta ja vuoden kunnallisveron tilitykset olivat muutoinkin ennustettua suuremmat. Kuntaliiton oletus on, että vuoden 2024 ennakonpidätysprosentti oli selvästi aikaisempia vuosia korkeammalla tasolla. Tämä saattaa tarkoittaa sitä, että verovuoden 2024 veronpalautukset olisivat siten verrattain suurempia ja/tai jäännösverot pienempiä. On myös mahdollista, että kunnallisveron verovuoden 2024 jako-osuuteen tehdään negatiivinen oikaisu, kun verotus valmistuu. Tällöin oikaisu vaikuttaa vuoden 2025 verokertymiä heikentävästi.

Yhteisöveron tuottoa kertyi 8,330 milj. euroa. Se toteutui lopulta 0,330 milj. ja 4,1 % muutostalousarviota paremmin. Yhteisöverojen tuotto kunnassa oli yllättävän voimakasta. Tilanteeseen vaikutti vuosilta 2021-2022 maksetut yhteisöverot kahdelta eniten kunnassa seurattua veroa maksavalta yritykseltä. Koko maan verotettavan tulon tuottoarvio supistui samaan aikaan -2,3 mrd. eurolla talousarviovaiheessa ennakoidusta verokehiksestä. Toteutunut kumulatiivinen muutos tilityksissä oli valtakunnallisesti -14,3 %.

Kiinteistöveron tuotto toteutui lopulta muutostalousarvion tasolla. Kiinteistöveroprosentit ovat olleet kunnassa samat vuodesta 2014 lähtien, lukuun ottamatta yleisestä kiinteistöverosta lakisääteisesti eriytetyn maa-alueiden kiinteistöveron voimaantuloa vuodesta 2024 alkaen. Sen alimmaksi tasoksi on määrätty 1,30 %.

Kunnan verotulot verolajeittain vuonna 2024

1 000 euroa	TA 2024	TA 2024 muutos	TA 2024 muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	43 140	734	43 874	45 442	1 568
Kiinteistövero	6 973	-144	6 829	6 840	11
Osuus yhteisöveron tuotosta	7 500	500	8 000	8 330	330
Verotulot yhteensä	57 613	1 090	58 703	60 612	1 909

Kunnan veroprosentit ja verotettava tulo

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tuloveroprosentti	21,25	22,00	22,00	22,00	9,36	9,4
Verotettava tulo, milj. euroa	367,9	373,1	381,7	396,4	443,5	461,8*
Verotettavan tulon muutos %	3,2	1,4	2,3	3,9	11,9	4,1*
<i>*ennuste</i>						
Yleinen-rakennusten kiinteistöveroprosentti	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
Vakituinen asuinrakennus	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65
Vapaa-ajan kiinteistöt	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Rakentamaton tontti	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00

Valtionosuudet

Valtionosuuksien yhteismäärä 11,559 milj. euroa toteutui lähes muutostalousarvion mukaisena. Poikkeamat olivat vähäisiä myös verrattuna alkuperäiseen talousarvioon ja johtuivat lähinnä sote-eriin tehdyistä tarkennuksista.

Käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2024

1 000 euroa	TA 2024	TA 2024 muutos	TA 2024 muutettu	Toteutuma	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionosuus	5 706	-300	5 406	5 449	43
Verotuloihin perustuva valtionosuus	5 021	-10	5 011	5 011	0
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-2 056	80	-1 976	-1 921	55
Veromenetysten kompensatiot	3 094	-65	3 029	3 020	-9
Valtionosuudet yhteensä	11 764	-294	11 470	11 559	89

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen netto toteutui vain 0,075 milj. euroa muutostalousarviota suurempana. Kunta sai pääomapalautuksen Vaalijalan kuntayhtymän purkautumisesta 0,103 milj. euroa. Korotason ennustamisessa onnistuttiin verrattain hyvin. Korkotuottoja ja -kuluja oli molempia vain hivenen enemmän. Sisäisenä eränä kirjattava korvaus toimitilojen jäännöspääomasta toteutui lopulta 0,133 milj. euroa suurempana.

Vuosikate

Arvioitua suuremmat verotulokertymät siivittivät vuosikatteen 9,477 milj. euroon, mikä oli 1,279 milj. euroa muutostalousarviota enemmän. Myös toimintakatteen maltillinen kasvu edesauttoi omalta osaltaan vuosikatteen kertymistä. Vuosikate riitti normaalipoistoihin ja kaikkiin kirjattavaksi suunniteltuihin, käytöstä poistuneiden kiinteistöjen arvonalennuksiin. Näitä kirjattiin lopulta 0,790 milj. euroa suunniteltua enemmän.

Poistot ja arvonalentumiset

Suunnitelmanmukaisia poistoja kertyi n. 5,349 milj. euroa, ja niitä kertyi lopulta n. 0,233 milj. euroa suunniteltua vähemmän. Keskeneräisiin investointeihin jäi n. 2,0 milj. euroa poistojen aloitusta ja valmistumista odottamaan. Arvonalennuksia kirjattiin yht. 2,464 milj. euroa Ahmon koulukeskuksen, kunnantalon, Päivärinteen päiväkodin ja kehitysvammaisten asuntola Päivänkierron tasearvoihin. Näistä kaikki muut kohteet paitsi Ahmon koulukeskus (investointi kahdessa osassa), on nyt kokonaan poistettu ja toiminta niissä on loppunut. Talousarvioon nähden lisäyksenä tuli Päivänkierron arvonalennus, kunnantalon poistaminen kokonaan sekä korotus Ahmon koulukeskuksen poistamiseen.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2024

Sisältää sisäiset erät 1000 euroa	Alkuperäinen TA 2024	Talousarvio- muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 488	320	12 808	13 230	421
Maksutuotot	1 592	53	1 645	1 468	-177
Tuet ja avustukset	1 450	0	1 450	1 728	278
Muut toimintatuotot	13 213	85	13 298	13 108	-190
	28 743	458	29 202	29 535	333
Valmistus omaan käyttöön	137	0	137	91	-46
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-42 420	900	-41 520	-41 902	-382
Palvelujen ostot	-24 849	5	-24 844	-25 396	-552
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 528	110	-5 418	-5 228	190
Avustukset	-3 153	75	-3 078	-2 890	188
Muut toimintakulut	-16 484	0	-16 484	-17 010	-526
	-92 435	1 090	-91 345	-92 427	-1 082
Toimintakate	-63 555	1 548	-62 006	-62 801	-795
s Verotulot	57 613	1 090	58 703	60 612	1 909
s Valtionosuudet	11 764	-294	11 470	11 559	89
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	652	0	652	684	32
Muut rahoitustuotot	2 380	30	2 410	2 683	273
Korkokulut	-1 600	130	-1 470	-1 512	-42
Muut rahoituskulut	-1 560	0	-1 560	-1 748	-188
s	-128	160	32	107	75
Vuosikate	5 694	2 504	8 198	9 477	1 279
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 582	0	-5 582	-5 349	233
Arvonalentumiset ja lisäpoistot	-1 674	0	-1 674	-2 464	-790
	-7 256	0	-7 256	-7 813	-557
Tilikauden tulos	-1 561	2 504	942	1 665	722
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)				0	0
Tilikauden yli- tai alijäämä	-1 561	2 504	942	1 665	722

s =Sitova erä

2.4 Investointiosan toteutuminen

Investointeja toteutettiin yht. 8,170 milj. eurolla (brutto). Menojen osuudesta jäi käyttämättä yht. -2,158 milj. euroa. Kunnanhallituksen alaisten investointien osuus tästä oli -0,762 milj. euroa. Suurin osa tästä muodostui elinkeinoelämän kohteisiin varatuista määrärahoista, joista jäi käyttämättä -0,602 milj. euroa. Summan suuruus johtui yritysalueiden rakentamiseen ajatellun hankkeen toteutumattomuudesta, joten sen sekä kustannukset että arvioidut hanketuotot jäivät toteutumatta. Lisäksi maa-alueiden hankintaan varattuja määrärahoja käytettiin -0,480 milj. arvioitua vähemmän. Toisaalta Kumpusen kevyenliikenteen väylä (pitkävaikutteiset menot) maksoi arvioitua enemmän 0,268 milj. euroa.

Sivistyslautakunnan osuus käyttämättömistä menoista oli -0,556 milj. euroa. Sen taustalla oli palloiluhalliin varattujen rahojen (0,485 milj.) siirtyminen edelleen tuleville vuosille ja kalustamiseen varatuissa määrärahoissa saatu säästö n. -0,100 milj. eurolla. Pienemmissä liikuntapaikkakohteissa vähäistä kustannuskasvua.

Myös teknisen lautakunnan investointimäärärahat jäivät talousarviota pienemmäksi n. -0,839 milj. eurolla. Rakennusten osuus tästä oli -0,724 milj. ja kuntatekniikan maa- ja vesirakenteiden n. -0,115 milj. euroa. Siilinkosken päiväkodin osuus rakennuksista oli n. -0,630 milj. euroa (ed. v. ylitystä). Päiväkodin kokonaiskustannuksiksi oli arvioitu yht. 4,9 milj. euroa, toteutuneet olivat yht. 4,6 milj. rakentamisen jakautuessa kahdelle vuodelle.

Suurimmat nettoinvestoinnit kohdistuivat kuntatekniikan maa- ja vesirakenteisiin (2,791 milj.) joista enin osa käytettiin katujen peruskorjauksiin ja rakentamiseen. Asuinalueilla oli vuorossa Pyylammen ja Leppäkaarten saneeraukset, Taivallahden viimeistelytyöt sekä Vuorelan sataman peruskorjaus. Katuvalojen modernisointihankkeeseen käytettiin 0,389 milj. euroa, mikä oli miltei puolet vähemmän kuin oli ajateltu (yksi yhteishanke ei toteutunut). Merkittävä kohde oli myös Vuorelan sataman peruskorjaus 0,392 milj. eurolla. Toimitilojen nettoinvestointien osuus oli yht. 1,771 milj. euroa, merkittävin kohde oli em. Siilinkosken päiväkoti.

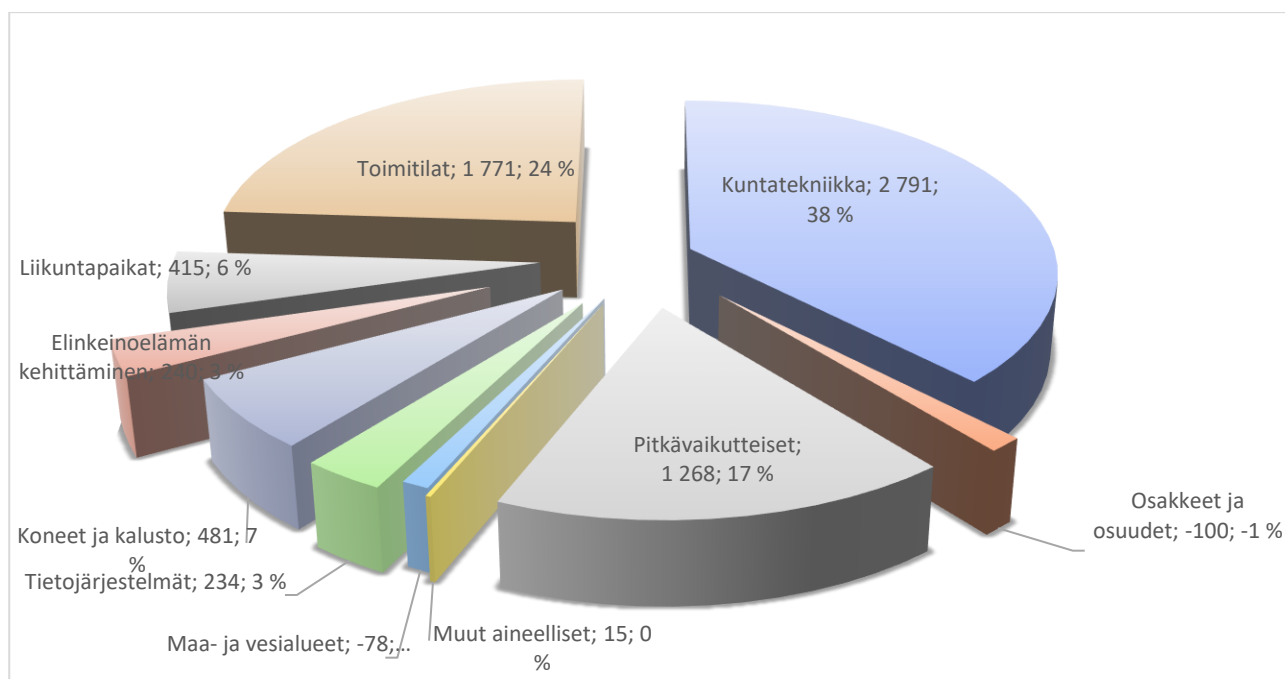
Kunnanhallituksen osuus nettoinvestoinneista oli yht. 1,775 milj. euroa. Tästä pääosan vei Kumpusen kevyenliikenteen väylän kuntaosuus 1,268 milj. eurolla. Tietojärjestelmiin ja -laitteisiin kunnanhallituksen alaisissa tehtävissä käytettiin n. 0,345 milj. euroa ja elinkeinoelämän kehittämiseen panostettiin yht. 0,240 milj. euroa. Osakkeista ja maa-alueiden myynejstä jäi hivenen tuottoja, joilla katettiin mm. laitehankintoja.

Sivistyslautakunta käytti 0,700 milj. euron nettoinvestoinneistaan liikuntapaikkarakentamiseen 0,415 milj. euroa, mistä suurin osa kohdistui Ahmon tekonurmikentän uusimiseen ja loput opetus-, varahaiskasvatus- ja vapaa-aikapalveluiden kalustohankintoihin.

Investointeihin kirjattiin toteutuneita tuottoja yht. 1,132 milj. euron edestä. Summaan sisältyi kuntatekniikan kohteisiin saatua avustuksia 0,258 milj. eurolla ja alkuvuodesta valmistuneen pelastusaseman leasingrahoittajalta laskutettuja tuloja 0,279 milj. eurolla. Sivistyslautakunnan saamia avustuksia oli n. 0,162 milj. euroa. Elinkeinoelämän Radantauksen kohteen tuotoissa oli kustannusjakosopimuksen perusteella 0,221 milj. euron tulot. Loppuosa tuotoista muodostui työterveysyhtiön palauttamista pääomasijoituksista ja pienistä tonttikaupoista.

Kokonaisuudessaan nettoinvestointien määräksi jäi myyntien ja rahoitusosuuksien jälkeen yht. 7,038 milj. euroa. Nettoinvestointien määräksi asukasta kohden tuli 331 euroa. Vuosikate kattoi kaikki investointimenot.

Nettoinvestoinnit yhteensä 7,038 milj. euroa

Yhteenveto nettoinvestoinneista

1000 euroa	TP 2023	Muutos TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
Kunnanhallituksen alaiset				
Tietojärjestelmät	96	250	234	-16
Pitkävaikutteiset	63	1 000	1 268	268
Muut aineelliset	15	0	15	15
Maa- ja vesialueet	-217	500	-78	-578
Koneet ja kalusto, hallinto	125	65	111	46
Koneet ja kalusto, ruoka- ja puhtauspalvelut	45	90	84	-6
Osakkeet ja osuudet	20	0	-100	-100
Elinkeinoelämän kehittäminen	391	319	240	-79
Sivistyslautakunnan alaiset				
Liikuntapaikat	334	879	415	-464
Koneet ja kalusto, opetuspalvelut	91	90	60	-30
Koneet ja kalusto, varhaiskasvatuspalvelut	22	280	215	-65
Koneet ja kalusto, vapaa-aika	24	14	10	-4
Teknisen lautakunnan alaiset				
Toimitilat	3 366	2 775	1 771	-1 004
Maa- ja vesirakenteet, kuntatekniikka	3 439	2 978	2 791	-186
Koneet ja kalusto	0			0
Nettoinvestoinnit yhteensä	7 816	9 240	7 038	-2 202
Vuosikate	8 111	8 198	9 477	
Vuosikate investoinneista	104 %	89 %	135 %	
Investoinnit euroa per asukas	367	434	331	
Asukasluvut	21 300	21 300	21 268	

Investointiosan tavoitteiden toteutuminen ja talousarvion toteutumisvertailu

Investointiosan toteutumisvertailussa esitetään hankeryhmittäin valtuuston hyväksymät määrärahat ja tuloarviot. Hankkeet ja hankeryhmät on eritelty toimielimittäin valtuuston hyväksymässä muodossa.

Lisäksi toimitilainvestointien uudisrakentamisessa ja saneerauskohteissa yli 1,0 milj. euroa suuremmat hankkeet, maa- ja vesirakenteiden ja vesihuoltoon perustetun taseyksikön yli 0,5 milj. euroa ylittävät hankkeet ja uusien alueiden käyttöönotossa yli 0,5 milj. euroa ylittävät hankkeet on eritelty. Yksittäisissä kone- ja kalustohankinnoissa valtuusto päättää yli 0,2 milj. euron hankkeet.

KUNNANHALLITUS

Hanketavoitteet 2024–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riski-arvio	TOTEUTUMINEN
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1. Palveluverkko vastaa kuntalaisten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Ruokapalveluiden toimintamallin muutos vaihe 1. palvelukeittiöt ja Vanha Pappila	Kylmätuotantoprosessin hygieniaturvallisuus	Toteutuu suunnitelman mukaisesti vaiheittain
1.2. Tiedon läpinäkyvyyden edistäminen tiedolla johtamisessa sekä päätöksenteossa	Sähköinen arkistoinnin ohjelmisto HR-järjestelmän uudistus	Tietojärjestelmien integraation epäonnistuminen	Molemmat järjestelmät hankittu ja käyttöön otettu.
1.4. Kunta osallistuu yritysten toimintaedellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin	Radantauksen tonttien 3510–3515 (yht. 7 ha) esirakentaminen Rissalan yrityskylän tonttien toteutuksen eteenpäin vieminen	Hankerahoitus (JTF) ei toteudu. Taloudellinen tilanne/ yritysten aktiivisuus perustaa uusia toimitila tai laajentaa niitä.	Radantauksen esirakentaminen on käynnissä. Hankerahoitusta uusille kohteille haetaan seuraavien hankehakujen yhteydessä. Isoharjantielle Innocumin alueelle saatu myönteinen investointitukipäätös.
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.2. Väestönkasvu	Maa-alueiden hankinta	Sopivia kohteita osto kelpoisella hinnalla ei ole saatavilla	Uusia maa-alueita ei ole hankittu.

3.4. Materiaalien kierrättäminen ja niiden hyötykäyttö	Radantauksen tonttien esirakentaminen	Saatu hankerahoitus (JTF) määrittää hyödynnettävän purkumateriaalin määrän. Sivukiven kuljetuskustannusten äkillinen nousu.	Koulujen purkumateriaalit hyödynnetyt esirakentamisessa.
3.5. Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	Kumpusen kevyen liikenteen väylän rakentamiseen osallistuminen	Hankkeen kustannusarvio ylittyy.	Hanke valmistunut loppuvuodesta 2024.

Talousarvion toteutuminen

Muissa pitkävaikutteisissa menoissa on Kumpusen kevyenliikenteen väylän kustannukset, ylitys talousarvioon yht. 268 278 euroa johtuu yleisestä rakentamisen kustannusten noususta sekä lisä- ja muutostöiden osuudesta (n. 65 000 €).

Maa-alueiden hankinta on ollut hyvin vähäistä ja neuvotteluissa myyjien hintapyynnöt ovat olleet 5-12 -kertaisia markkinahintaan nähden. Koneet ja kalustoryhmässä ICT-laitteiden hankinnat on ylittäneet talousarvion 46 293 eurolla.

Muut aineelliset hyödykkeet ryhmässä on keskusten kiertoliittymän taideteoksen kustannuksia. Osakkeissa tuotot tulevat työterveysyhtiön palauttamista pääomista.

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutos TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
KUNNANHALLITUS						
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET						
Tietokoneohjelmistot						
Kulut	-95 849	-250 000	0	-250 000	-233 617	16 383
Netto	-95 849	-250 000	0	-250 000	-233 617	16 383
Muut pitkävaikutteiset menot						
Kulut	-63 223	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 268 278	-268 278
Netto	-63 223	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 268 278	-268 278
Aineettomat hyödykkeet YHTEENSÄ						
Kulut	-159 073	-1 250 000	0	-1 250 000	-1 501 896	-251 896
Netto	-159 073	-1 250 000	0	-1 250 000	-1 501 896	-251 896
MAA- JA VESIALUEET						
Maa- ja vesialueet YHTEENSÄ						
Tuotot	351 513	0	0	0	97 950	97 950
Kulut	-134 715	-500 000	0	-500 000	-20 408	479 593
Netto	216 798	-500 000	0	-500 000	77 543	577 543
KONEET JA KALUSTO						
Koneet ja kalusto / KH						
Kulut	-125 333	-65 000	0	-65 000	-111 293	-46 293
Netto	-125 333	-65 000	0	-65 000	-111 293	-46 293

Kon. ja kal. RUOKA ja PUHTAUSP

Kulut	-45 222	-90 000	0	-90 000	-84 207	5 793
Netto	-45 222	-90 000	0	-90 000	-84 207	5 793

Koneet ja kalusto YHTEENSÄ

Kulut	-170 555	-155 000	0	-155 000	-195 499	-40 499
Netto	-170 555	-155 000	0	-155 000	-195 499	-40 499

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET**Muut aineelliset hyödykkeet YHTEENSÄ**

Tuotot	20 000	0	0	0	0	0
Kulut	-35 000	0	0	0	-15 000	-15 000
Netto	-15 000	0	0	0	-15 000	-15 000

OSAKKEET JA OSUUDET**Osakkeet ja osuudet YHTEENSÄ**

Tuotot	0	0	0	0	112 500	112 500
Kulut	-20 349	0	0	0	-12 524	-12 524
Netto	-20 349	0	0	0	99 977	99 977

ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN**Elinkeinoelämän kehittäminen YHTEENSÄ**

Tuotot	0	744 450	0	744 450	221 011	-523 439
Kulut	-391 230	-1 063 500	0	-1 063 500	-461 217	602 283
Netto	-391 230	-319 050	0	-319 050	-240 206	78 844

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

Tuotot	371 513	744 450	0	744 450	431 462	-312 988
Kulut	-910 922	-2 968 500	0	-2 968 500	-2 206 543	761 957
Netto	-539 409	-2 224 050	0	-2 224 050	-1 775 081	448 969

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Hanketavoitteet 2024–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja -taso	Riski-arvio	TOTEUTUMINEN
HYVINVOIVA ARKI			
2.1 Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	Liikuntapaikkaverkosto vastaa seuratoiminnan ja omaehtoisen liikunnan tarpeita	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita tai kaikkia hankkeita ei voida toteuttaa	Ahmon tekonurmi uusittu, valaistus 2025. Kehvon koulun lähiliikuntapaikkahank e valmis, Suininlahdelle miniareena. Palloiluhallihanke ei toteudu 2024 AVI:n evätyä rak.luvan.
2.1 Lasten ja nuorten terveen kasvun ja hyvän oppimisen mahdollistaminen	Opetus- ja varhaiskasvatus-suunnitelman mukaiset oppimisympäristöt, jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita tai oppimisympäristöjen toiminnallisuudesta joudutaan tinkimään	Siilinkosken uuden päiväkodin kaluston hankinta.
2.3 Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Rakentamishankkeiden toteuttaminen suunnitelman mukaisesti. Selvitystyön käynnistäminen Suininlahden ja Kasurilan koulujen rakentamishankkeiden osalta.	Taloudellisten resurssien niukkuus voi viivästyttää hankkeita	Ahmon koulukeskuksen, Siilinkosken koulun ja Siilinkosken päiväkodin hankkeet edenneet suunnitellusti. Sivistyslautakunta käynnistänyt Suininlahden ja Kasurilan koulun tarveselvityksen.
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.3 Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	Koulurakentamisessa ja liikuntapaikkarakentamisessa huomioidaan esteettömyys sekä toteutetaan esteettömiä liikuntapaikkoja	Hankkeiden toteuttamisessa voidaan joutua sovittamaan yhteen toiminnallisuuden ja esteettömyyden vaatimukset	Esteettömyys huomioitu koulu- ja päiväkotirakentamisessa.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

SIVISTYSLAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
Koulujen ja päiväkotien kasvu- ja oppimisympäristöjen uudistaminen	Siilinkosken päiväkodin kalustohankintojen toteuttaminen	Opetus- ja varhaiskasvatus-suunnitelman mukaiset	Siilinkosken päiväkodin kalustohankinnat toteutettu.

Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
		oppimisympäristöt , jotka tukevat toiminnallisuutta ja yhteistyötä	Hankinnoissa huomioitu oppimisympäristön uudistaminen sekä vanhan kaluston hyödyntäminen.
	Koulujen ja päiväkotien vanhentuvan kaluston uusiminen	Uusia kohteita kalustettaessa huomioidaan täysimääräisesti väistötiloihin hankittu käyttökelpoinen kalusto	Vanhentuvaa kalustoa uusittu määrärahojen puitteissa kouluissa ja päiväkodeissa.
Lähiliikuntapaikkojen toteutus, keskimäärin 1/vuosi	Kehvon koulun lähiliikunta-alueen rakentaminen	Keskimäärin 1 lähiliikuntapaikkah anke/vuosi	Lähiliikuntapaikka valmis.
Kuntoratojen valojen uusiminen osana energiansäästöohjelmaa	Liikuntapaikkojen valaisimien uusimisesta suunnitelma yhdessä teknisen palvelualueen kanssa	Valot uusittu 2025–2027	Vuonna 2024 uusittu pienkenttien valot ja viimeistely Patakukkulan alueen valaisimien uusimisprojekti.
Liikuntapaikkaverkosto vastaa seuratoiminnan tarpeita	Ahmon tekonurmen uusiminen	Hanke toteutettu	Tekonurmi uusittu, valaistus uusitaan 2025.

Talousarvion toteutuminen

Sivistyspalveluiden investoinnit alittavat talousarvion. Tämä johtuu ensisijaisesti siitä, että palloiluhallihanketta ei ole pystytty edistämään suunnitellulla tavalla, koska rakentamiselle ei saatu tarvittavia viranomaislupia suunniteltuun rakennuspaikkaan. Vuoden 2024 aikana on etsitty korvaava rakennuspaikka ja aloitettu tarvittava kaavamuutos. Lisäksi Siilinkosken päiväkodin kalustaminen pystyttiin toteuttamaan arvioitua edullisemmin, mistä saatiin säästöä.

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutos TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
LIIKUNTAPAIKAT						
Liikuntapaikat YHTEENSÄ						
Tuotot	5 782	156 000	0	156 000	162 500	6 500
Kulut	-339 655	-1 035 000	0	-1 035 000	-577 483	457 517
Netto	-333 873	-879 000	0	-879 000	-414 983	464 017

KONEET JA KALUSTO

Koneet ja kalusto OPETUSPALV

Kulut	-91 128	-90 000	0	-90 000	-59 881	30 119
Netto	-91 128	-90 000	0	-90 000	-59 881	30 119

Koneet ja kalusto VARHAISKASV

Kulut	-22 335	-280 000	0	-280 000	-215 102	64 898
Netto	-22 335	-280 000	0	-280 000	-215 102	64 898

Koneet ja kalusto VAPAA-AIKA

Kulut	-23 900	-14 000	0	-14 000	-10 240	3 760
Netto	-23 900	-14 000	0	-14 000	-10 240	3 760

Koneet ja kalusto YHTEENSÄ

Kulut	-137 363	-384 000	0	-384 000	-285 223	98 777
Netto	-137 363	-384 000	0	-384 000	-285 223	98 777

SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Tuotot	5 782	156 000	0	156 000	162 500	6 500
Kulut	-477 019	-1 419 000	0	-1 419 000	-862 706	556 294
Netto	-471 237	-1 263 000	0	-1 263 000	-700 206	562 794

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Hanketavoitteet 2024–2025

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022–2025	Tavoite ja taso	Riskiarvio	TOTEUTUMINEN
HYVINVOIVA ARKI			
2.1. Kuntalaisten osallisuuden edistäminen	kuntalaiskyselyiden toteuttaminen	osallistumisen määrä	v. 2024 toteutettiin kuntalaiskysely liikenneturvallisuussuunnitelmasta
Virikkeellisen asuin- ja toimintaympäristön kehittäminen	kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien järjestäminen	yhteisen näkemyksen löytäminen	kuntalaisia on kuultu esim. katujen saneerauksissa

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
<i>Valtuustokauden tavoite 2022–2025</i>	<i>Tavoite ja taso</i>	<i>Riski-arvio</i>	<i>TOTEUTUMINEN</i>
2.3. Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	kunta toteuttaa omissa kohteissa laadukasta rakentamista	laatudokumentoinnin oikeellisuus	rakennuttajakonsultit varmistavat laatudokumentoinnin
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.2. Väestönkasvu	Vastataan väestönkasvutavoitteeseen kunnan infran ja toimitilojen (päiväkot, koulu) rakentamisella	määrärahojen riittävyys, henkilöstöresurssit	kaikki suunnittelut hankkeet toteutetaan
3.3. Toimitilojen terveellisuuden edistäminen	Kuivaketju10:n vaatimukset käytössä (ml. sääsuojan alla rakentaminen)	toteutus Kuivaketju10:n vaatimusten mukaisesti	toteutuu uusissa elinkaarikouluhankkeissa
Esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen	huomioidaan esteettömyys	määrärahojen riittävyys	suunnittelussa ja toteutuksessa ovat toteutuneet
3.4. Materiaalien kierrättäminen ja niiden hyötykäyttö	kierrätysmateriaalien hyödyntäminen rakentamisessa	rakentamiskohteen tyyppi (kierrätysmateriaali ei käy joka paikkaan)	yrittösten esirakentamista on jatkettu: betoni- ja tiilimateriaalit, hyvien maamassojen ohjaus hyötykäyttöön
3.5. Julkisen liikenteen käytön lisääminen	lisätään bussikatosten ja tarvittaessa bussipysäkkien määrää	määrärahojen riittävyys, henkilöstöresurssit	toteutunut suunnitellulla tavalla
Kävelyn ja pyöräilyn käytön lisääminen	rakennetaan laadukkaita ja viihtyisiä sekä kunnossa pidetään kevyen liikenteen väyliä		v. 2024: ei ollut kävely- ja pyöräilyväylien saneerauksia. Uusi yhteys rakennettiin välille Siilinjoen jkpp-silta ja Julkulantie.
Parannetaan liikenneväylien turvallisuutta	suoritetaan nopeusseurantaa ja vastaanotetaan kuntalaisten palautetta		v. 2024 tehtiin seurantaa, palautteet kerätty vuosittaisiin ja käsittely Tekltk:ssa pienissä liikenneturvallisuus-hankkeissa

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2024

TEKNISEN LAUTAKUNNAN HYVÄKSYMÄT TAVOITTEET			
Tavoitteet 2022–2025	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
TOIMITILAINVESTOINNIT			
Rakennusten ja piha-alueiden korjaukset	suoritetaan tapauskohtaiset pienet korjaukset	suoritetaan tarvittavat korjaukset	suoritettiin suunnitelman ja määrärahojen mukaisesti
Hamulan koulun varavoimakone-hankinta	hankinnan valmistelu, kilpailutus, hankinta ja käyttöönotto	varavoimakone käytössä sähkötoiseen vuoden 2024 aikana	vanhan terveyskeskuksen varavoimakone siirretty Hamulan koululle ja käyttöönotettu
Uuden Siilinkosken päiväkodin rakentaminen 2023–24	kilpailutus, hankinta ja rakentaminen	päiväkotina valmiina v. 2024	päiväkotina valmistui määräajassa ja käyttöönotettu
KUNTATEKNIIKAN INVESTOINNIT			
Kevyenliikenteen väylät (Traficom rahoitus)	Rakennustyöt	Valmiit syksyllä 2024	Siilinkosken jkpp-silta ja jkpp välillä Siilinkoski-Julkulantie valmistuivat
Pyylammin, Leppäkaarten, Sulkavanniityn ja Simpan katusaneeraukset	Rakennustyöt	Valmiit syksyllä 2024	Sulkavanniityn katusaneeraukset siirrettiin v. 2025. Kaikki muut kohteet valmistuivat v. 2024.
Vuorelan sataman valmiiksi saattaminen	Rakennustyöt, laiturihankinta	Valmis 5/2024 (veneilykausi)	Rakentaminen aloitettiin v. 2024, mutta käyttöönotto ja urakan vastaanotto viivästyi urakoitsijasta johtuvista syistä. Satama kuitenkin saatiin kuntalaisten käyttöön.
Taivallahden asemakaavan alue: katujen, puiston ja palstaviljelypaikan infran loppuun saattaminen	Rakennustyöt	Valmiina syksyllä 2024	Kadut asfaltointeja ja viimeistelytyötä vaille valmiit. Puiden valmistuminen siirtyi kesälle 2025
Uusi Radantauksen lumenkaatopaikka	Vanhan purku ja uuden rakentaminen	Valmiina syksyllä 2024	valmis

Talousarvion toteutuminen

Toimitilat toteuttivat suunnitellut hankkeet ja uusien hankkeiden aloitukset aikataulun mukaisesti. Tuottoja kirjattiin 279.412 € ja kuluja oli 2.050.587 €. Määrärahasäästö oli 724.413 €. Investointipoikkeamat:

- Vanhan paloaseman myynti kirjattiin kirjanpitosiirtoina tuloksi 279.412 €
- Siilinkosken päiväkodin rakentamiskustannuksien muodostuminen jo vuoden 2023 puolella ja tavoitehinnan alittaminen 300.000 €, toivat kokonaisuudessaan 629.552 € kustannussäästön vuodelle 2024.
- lisäksi uusien hankkeiden tarveselvitysten aloitukset loppuvuodelle toivat kustannussäästöjä, koska asiantuntijakustannuksia syntyi vähemmän
- Vanhan terveystieteiden keskuksen varavoimakoneen siirtäminen koulun käyttöön toi 66.000 € määrärahasäästön
- Pienet toimitilahankeet ylittyivät 50.000 €, mutta pieniä vuosikorjauksia oli välttämätöntä tehdä. Näitä olivat Hamulan koulun ääniolosuhteiden parantamisen aloittaminen, Pöljän päiväkodin lattiamateriaalin vaihdot ja vuosikorjaukset sekä kulunvalvontajärjestelmän uusimisen aloittaminen kunnan toimitiloissa.
- Toivalan vanhaan kouluun tehtiin katon pinnoitus ja muutettiin vanhempi valaistus led-valaistukseksi. Määräraha ylitys tässä kohteessa oli 15.000 €

Kuntatekniikka pysyi kokonaisuudessaan budjetissa vuoden aikana tehtyjen hankepriorisointien ansiosta. Tuottoja kirjattiin 258.765 € ja kuluja oli 3.050.089 €. Määrärahasäästö oli 114.911 €. Investointipoikkeamat:

- keskuskortteli 55.711 € (ylitys): Toritien ja K-Supermarketin hulevesiyhteyksien rakentaminen, ei budjetoitu
- Leppäkaarre 137.781 € (ylitys): tilaajan kustannusarviovirhe
- Pyylampi 53.781 € (alitus): arvioitua pienempi urakkasumma ja lisätyöt
- Päivärinne 37.694 € (alitus): ei toteutettu Mutkajuoheen päällystystä
- Radantaus 68.726 € (alitus): elinkeinopalvelun elinkeinoalueiden katujen oli varattu 60.000 € rakentamiseen, jota ei nyt käytetty
- Sulkavanniitty 95.000 € (alitus): Simpan alueen työt kestivät kauemmin kuin oletettiin ja tämän vuoksi ei ennätetty tehdä Sulkavanniittyä
- Taivallahti 25.638 € (ylitys): kadun rakentamisen lisäksi oli paljon budjetoimatonta maanrakennustyötä (2020–2022 painopenkat ja maanlajitusalueen viimeistely). Puistoa ei rakennettu loppuun säästöjen saamiseksi.
- Vesijärvi/Harjamäki 9.808 € (alitus): Harjamäenraitin kivi- ja päällystystyöt sekä Harjamäentie-Vesijärventie risteyksen muutostyöt (kulut yht. 140.000 €). Isoharjantie-Piikkitie EAKR-avustuksen ennakkomaksu kirjattu tuloksi 70.000 €.
- Haapamäki, 1. vaihe 6.345 € (ylitys): katujen murskeet, lanaukset, ojien teko ja kadunpitovelvoitettyt
- Vuorelan venesatama ja Simppa +304.866 € (ylitys):
 - Simpassa kustannusarvio ylittyi mm. louhintojen sekä alibudjetoinnin vuoksi (107.000 €).
 - Vuorelan venesatamasta edelliseltä vuodelta säästyi 120.000 €: v. 2024 rakennettiin urakan venelaiturit (184.000 €) ja lisäksi sataman huoltorakennus (36.000 €), veneramppi (5.000 €), septipumppu (13.000 €), kameravalvonta (3.000 €) ja pysäköinti- sekä viheralueet (120.000 €). Lisäksi maksettiin myös urakoitsijalle kuuluvia kuluja 20.000 €, jotta laiturit saadaan käyttöön (taloudellinen loppuselvitys on pitämättä). Vuorelan sataman toiminnot haluttiin saattaa kuntalaisille mahdollisimman valmiiksi palvelutason ja sataman toimivuuden varmistamiseksi.
- katuvalojen modernisointihanke 261.414 € (alitus): säästöjä saatiin Karjankierron katuvalaistuksen yhteishankkeesta, jota ei pystytty toteuttamaan muitten toimijoiden takia, yhteishanke siirrettiin vuodelle 2025
- säästöjä tehtiin myös päällystystöistä, jossa jätettiin osa tekemättä ja osassa käytettiin taloudellisempia päällystysratkaisuja

Teknisen lautakunnan alaiset investoinnit:

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutos TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
RAKENNUKSET / TOIMITILAT YHTEENSÄ						
Tuotot	0	0	0	0	279 412	279 412
Kulut	-3 366 342	-2 775 000	0	-2 775 000	-2 050 587	724 413
Netto	-3 366 342	-2 775 000	0	-2 775 000	-1 771 175	1 003 825
JOSTA:						
Uusi Siilinkosken päiväkoti						
Kulut	-2 973 920	-2 200 000	0	-2 200 000	-1 570 478	-629 522
Netto	-2 973 920	-2 200 000	0	-2 200 000	-1 570 478	-629 522
MAA- JA VESIRAKENTEET						
Kadut						
Tuotot	413 516	0	0	0	70 000	70 000
Kulut	-2 334 170	-1 435 000	120 000	-1 315 000	-1 496 054	-181 054
Netto	-1 920 654	-1 435 000	120 000	-1 315 000	-1 426 054	-111 054
Kevyen liikenteen väylät						
Tuotot	67 720	17 500	0	17 500	0	-17 500
Kulut	-195 478	-95 000	0	-95 000	-57 769	37 232
Netto	-127 758	-77 500	0	-77 500	-57 769	19 732
Kestopäällystys						
Tuotot	9 089	0	0	0	0	0
Kulut	-333 934	-225 000	0	-225 000	-116 238	108 762
Netto	-324 845	-225 000	0	-225 000	-116 238	108 762
Valaistus						
Tuotot	13 810	0	0	0	0	0
Kulut	-79 868	-50 000	-650 000	-700 000	-401 853	298 147
Netto	-66 058	-50 000	-650 000	-700 000	-401 853	298 147
Katokset ym. rak. ja laitteet						
Tuotot	15 750	170 000	0	170 000	188 765	18 765
Kulut	-334 472	-610 000	0	-610 000	-389 637	220 363
Netto	-318 722	-440 000	0	-440 000	-200 872	239 128
Puistot, Torit ja muut maarakenteet						
Kulut	-262 077	-170 000	0	-170 000	-481 638	-311 638
Netto	-262 077	-170 000	0	-170 000	-481 638	-311 638

Leikkipaikat

Kulut	0	-30 000	0	-30 000	-11 187	18 813
Netto	0	-30 000	0	-30 000	-11 187	18 813

Hulevesiverkosto

Tuotot	13 276	0	0	0	0	0
Kulut	-410 121	-10 000	0	-10 000	-80 143	-70 143
Netto	-396 845	-10 000	0	-10 000	-80 143	-70 143

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Kulut	-21 809	-10 000	0	-10 000	-15 570	-5 570
Netto	-21 809	-10 000	0	-10 000	-15 570	-5 570

Maa- ja vesirakenteet YHTEENSÄ

Tuotot	533 161	187 500	0	187 500	258 765	71 265
Kulut	-3 971 930	-2 635 000	-530 000	-3 165 000	-3 050 089	114 911
Netto	-3 438 769	-2 447 500	-530 000	-2 977 500	-2 791 324	186 176

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Tuotot	533 161	187 500	0	187 500	538 177	350 677
Kulut	-7 338 271	-5 410 000	-530 000	-5 940 000	-5 100 677	839 323
Netto	-6 805 110	-5 222 500	-530 000	-5 752 500	-4 562 499	1 190 001

KUNTATEKNIIKAN INVESTOINNIT (MAA- JA VESIRAKENTEET)

Asuntoalueiden kuntatekniikan investoinnit

	TP 2023	Muutos TA 2024	Toteuma 01-12/2024	Poikkeama	TOT %
Kadut	0	0	-380	380	0,0
Asemanseutu yhteensä	0	0	-380	380	0,0
Kadut	-22 924	0	-55 711	55 711	0,0
Keskuskortteli yhteensä	-22 924	0	-55 711	55 711	0,0
Kadut	-7 824	-210 000	-347 381	137 381	165,4
Kestopäällystys	-62 570	0	0	0	0,0
Leppäkaarre yhteensä	-70 394	-210 000	-347 381	137 381	165,4
Kadut	0	-510 000	-456 219	-53 781	89,5
Pyylampi yhteensä	0	-510 000	-456 219	-53 781	89,5
Kadut	-171 878	0	-7 734	7 734	0,0
Kevyen liikenteen väylät	0	0	-16 876	16 876	0,0
Kestopäällystys	0	-80 000	-27 032	-52 968	33,8
Valaistus	-9 524	0	0	0	0,0
Hulevesiverkosto	-53 205	-10 000	-663	-9 337	6,6
Päivärinne yhteensä	-234 607	-90 000	-52 306	-37 694	58,1
Kadut	-116 481	-60 000	-1 466	-58 534	2,4
Kestopäällystys	-103 031	0	0	0	0,0
Valaistus	-984	0	0	0	0,0
Puistot	0	-50 000	-39 808	-10 192	79,6
Hulevesiverkosto	-7 876	0	0	0	0,0
Radantaus yhteensä	-228 372	-110 000	-41 274	-68 726	37,5
Kevyen liikenteen väylät	-24 028	-57 500	-40 892	-16 608	71,1
Kestopäällystys	-19 165	0	0	0	0,0
Hulevesiverkosto	-44 877	0	-13 059	13 059	0,0
Siilinpää, Siilinlahti yhteensä	-88 070	-57 500	-53 951	-3 549	93,8
Kadut	0	0	-499	499	0,0
Simonsalo yhteensä	0	0	-499	499	0,0
Kadut	-15 949	-95 000	0	-95 000	0,0
Kestopäällystys	-64 083	0	0	0	0,0
Hulevesiverkosto	-280	0	0	0	0,0
Sulkavanniitty yhteensä	-80 311	-95 000	0	-95 000	0,0
Kadut	-241 528	-210 000	-270 414	60 414	128,8
Valaistus	-10 000	0	-3 558	3 558	0,0

S

	TP 2023	Muutos TA 2024	Toteuma 01-12/2024	Poikkeama	TOT %
Puistot	-124 898	-120 000	-56 178	-63 822	46,8
Hulevesiverkosto	-79 936	0	-25 488	25 488	0,0
Taivallahti yhteensä	-456 362	-330 000	-355 638	25 638	107,8
Kadut	-104 479	-80 000	-70 192	-9 808	87,7
Vesijärvi/Harjamäki yhteensä	-104 479	-80 000	-70 192	-9 808	87,7
Kadut	-832 455	0	-6 345	6 345	0,0
Kevyen liikenteen väylät	-58 846	0	0	0	0,0
Kestopäällystys	-21 207	0	0	0	0,0
Valaistus	-23 222	0	0	0	0,0
Hulevesiverkosto	-30 979	0	0	0	0,0
Haapamäki yhteensä	-966 709	0	-6 345	6 345	0,0
Kadut	-319 585	-100 000	-182 421	82 421	182,4
Kevyen liikenteen väylät	-83 754	0	0	0	0,0
Kestopäällystys	0	-60 000	-40 811	-19 189	68,0
Valaistus	-19 216	0	-8 965	8 965	0,0
Puistot, Satama	-134 099	-200 000	-391 737	191 737	195,9
Hulevesiverkosto	-179 691	0	-40 933	40 933	0,0
Vuorela yhteensä	-736 345	-360 000	-664 866	304 866	184,7
Tieviheralueet	-87 552	-50 000	-26 245	-23 755	52,5
Kevyen liikenteen väylät	38 870	-20 000	0	-20 000	0,0
Pintaukset	-54 789	-85 000	-48 395	-36 605	56,9
Valaistus pienet kohteet	-3 112	-50 000	-744	-49 257	1,5
Katuvalojen modernisointi	0	-650 000	-388 586	-261 414	59,8
Katokset ym. rakenteet	-318 722	-240 000	-200 872	-39 128	83,7
Leikkipaikat	0	-30 000	-11 187	-18 813	37,3
Kiinteät rakenteet	-21 809	-10 000	-15 570	5 570	155,7
Ilman alue-koodia yhteensä	-447 114	-1 135 000	-691 599	-443 401	60,9
YHTEENSÄ	-3 438 769	-2 977 500	-2 791 324	-186 176	93,7

S

Valtuuston sitovuustasot merkitty S:llä = asuntoalueen 0,5 milj. euroa ylittävät hankkeet

Koko kunnan investoinnit yhteensä

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutos TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
KOKO KUNTA YHTEENSÄ						
Tuotot	910 456	1 087 950	0	1 087 950	1 132 139	44 189
Kulut	-8 726 212	-9 797 500	-530 000	-10 327 500	-8 169 926	2 157 575
Netto	-7 815 756	-8 709 550	-530 000	-9 239 550	-7 037 787	2 201 764

2.5 Rahoitusosan toteutuminen

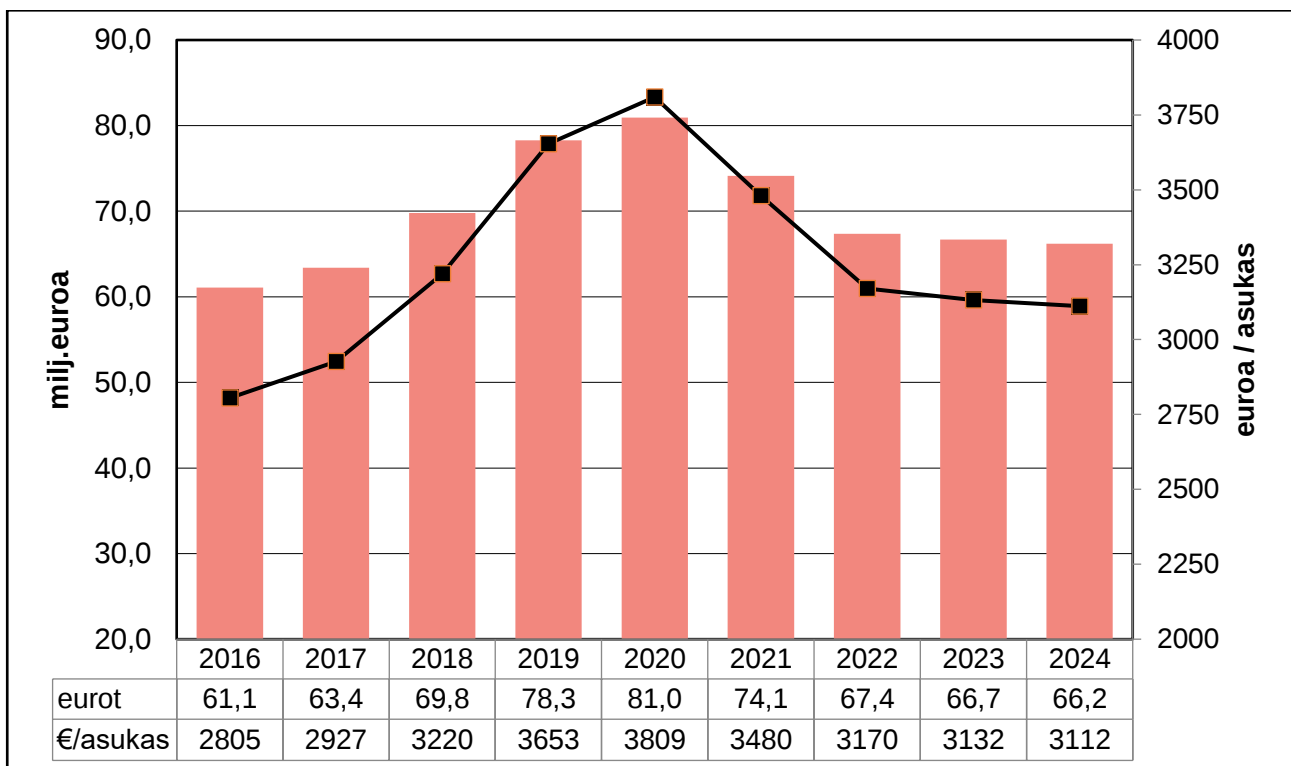
Vuosikatetta muuttavana toimenpiteenä toteutettiin muutostalousarvio heti alkuvuodesta. Sen ja verotulojen kasvun myötä vuosikatetta kertyi 1,279 milj. euroa enemmän. Vuosikatteen toteutuminen edesauttoi myös rahoituksen toteutumista. Toiminnan rahoittaminen omasta toiminnasta saatavilla tuloilla toteutui ja rahoitusta riitti myös kaikkiin toteutettuihin investointimenoihin, ja loput jäivät vuodenvaihteen yli kassaan.

Investointimenoja jäi toteuttamatta -2,158 milj. euroa. Investointeihin saatavia rahoitusosuuksia jäi myös toteutumatta -0,446 milj. euron edestä, mikä johtui suurimmaksi osaksi siitä, ettei elinkeinopuolen yritysalueelle ajatellun hankkeen rahoitus toteutunut. Luovutustuloja ei ollut budjetoitu. Investointien toteutumista kuvataan edellisessä luvussa. Erot investointien toteutumisosan ja rahoitusosan nettosummissa selittyvät sillä, että rahoituslaskelmassa esitetään myös tuloslaskelmaan kirjatut käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot sekä varuksiin kirjatut erät. Tulorahoitusta on kuvattu aiemmin kappaleissa Tilikauden tuloksen muodostuminen ja Toiminnan rahoitus.

Pitkäaikaista lainaa nostettiin 10,000 milj. euroa ja lainoja lyhennettiin 10,518 milj. euroa. Valtuuston myöntämää lainanottovaltuutta jätettiin käyttämättä 0,539 milj. euroa. Mikäli tuloksen ja investointien käytön ennustettavuus olisi ollut lainan nostovaiheessa parempi, kassaan jäävää osuutta olisi voinut pienentää.

Muita maksuvalmiuteen vaikuttavia eriä ei talousarviossa arvioida. Niiden yhteissumma oli 0,117 milj. euroa rahoitusta kohentava ja toteutuminen on esitetty varsinaisessa rahoituslaskelmassa.

Lainakanta ja -määrä 2016–2024 euroa / asukas

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu 2024

1 000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio yhteensä	Toteutuma 2024	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	5 694	2 504	8 198	9 477	1 279
Tulorahoituksen korjauserät				231	231
	5 694	2 504	8 198	9 708	1 510
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 798	-530	-10 328	-8 170	2 158
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 088		1 088	642	-446
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot				635	635
	-8 710	-530	-9 240	-6 892	2 348
Toiminta ja investoinnit, netto	-3 016	1 974	-1 042	2 816	3 858
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
S Antolainasaamisten lisäykset				-73	-73
S Antolainasaamisten vähennykset	350		350	388	38
	350		350	315	-35
Lainakannan muutokset					
S Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 875	-3 336	10 539	10 000	-539
S Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 518		-10 518	-10 518	0
	3 357	-3 336	21	-518	-539
Vaikutus maksuvalmiuteen				117	117
Rahoituksen rahavirta	3 707	-3 336	371	-86	-457
Rahavarojen muutos	691	-1 362	-671	2 730	3 401
S = sitova erä					

Kohdan 2.6. taulukossa esitetään yhteenvetotaulukko johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymien erien talousarviomuutokset, toteutumat sekä poikkeamat. Taulukko etenee käyttötalouden osalta toimielimittäin ja tulosalueittain ja investointiosan osalta toimielimittäin ja hankeryhmittäin. Tulojen ja menojen loppusummiin vaikuttavia tekijöitä on käsitelty tarkemmin kohdassa Talousarvion toteutuminen.

2.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sivovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
		Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
B = Sivovuus bruttomäärärahat/-tuloarviot											
N = Sivovuus nettomäärärahat/-tuloarviot											
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Keskusvaalilautakunta											
Vaalit	B	183 797	-1 266	182 531	134 816	-47 715	116 685		116 685	116 707	22
Kunnanhallitus											
Joukkoliikenne	B	2 935 531	-40 025	2 895 506	3 180 912	285 406	1 497 000		1 497 000	1 438 677	-58 323
Konsernipalvelut		3 261 158	-6 158	3 255 000	2 994 207	-260 793	112 100		112 100	113 296	1 196
Pelastustoimi		600 164	-17	600 147	745 087	144 940					
Kunnanjohto		1 320 494	-6 141	1 314 353	1 041 278	-273 075					
Konserniyhtiöt		1 340 500		1 340 500	1 207 842	-132 658	112 100		112 100	113 296	1 196
Elinvoimapalvelut	B	3 881 040	55 067	3 936 107	3 382 352	-553 755	3 130 830	320 000	3 450 830	2 694 753	-756 077
Elinkeinopalvelut		275 590	-1 734	273 856	251 257	-22 599				1 000	1 000
Työllisyyspalvelut		1 790 420	-9 699	1 780 721	1 640 808	-139 913	80 000		80 000	257 189	177 189
Maahanmuuttopalvelut		17 933	103 915	121 848	152 160	30 312		320 000	320 000	316 798	-3 202
Maankäyttö		1 219 508	-10 032	1 209 476	829 488	-379 988	3 040 830		3 040 830	2 117 666	-923 164
Kaavoitus		433 885	-25 724	408 161	370 439	-37 722	10 000		10 000	2 100	-7 900
Kunnanhallituksen jaosto											
Hyvinvoinnin edistäminen		143 704	-1 659	142 045	138 200	-3 845					
Yhteiset palvelut	B	9 419 969	-95 733	9 324 236	9 407 119	82 883	9 196 311	73 932	9 270 243	9 261 365	-8 878
Sisäinen tarkastus		153 772	-867	152 905	123 301	-29 604	135 384		135 384	93 518	-41 866
Hallinto ja kehittäminen		460 485	-5 465	455 020	474 530	19 510	260 875		260 875	273 760	12 885
Viestintä ja markkinointi		228 798	-1 587	227 211	201 472	-25 739	199 381		199 381	174 706	-24 675
Talouspalvelut		385 494	-2 743	382 751	364 444	-18 307	385 494		385 494	364 444	-21 050
ICT-palvelut		1 186 510	-3 177	1 183 333	1 308 470	125 137	1 221 040		1 221 040	1 356 468	135 428
Henkilöstöpalvelut		1 319 702	-10 901	1 308 801	1 237 435	-71 366	1 348 035		1 348 035	1 246 857	-101 178
Ruoka- ja puhtauspalvelut		5 685 208	-70 993	5 614 215	5 697 467	83 252	5 646 102	73 932	5 720 034	5 751 612	31 578
Kunnanhallitus yhteensä		19 497 698	-86 849	19 410 849	18 964 590	-446 259	13 936 241	393 932	14 330 173	13 508 091	-822 082
Tarkastuslautakunta											
Tilintarkastus	B	90 698	-391	90 307	69 051	-21 256					

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
B = Sitovuus bruttomäärärahat/-tuloarviot N = Sitovuus nettomäärärahat/-tuloarviot		Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
Ympäristöterveyslautakunta											
Ympäristöterveyspalvelut	N	2 722 063	-42 333	2 679 730	2 651 747	-27 983	2 045 658	5 000	2 050 658	2 042 366	-8 292
Maaseutulautakunta											
Maaseutuhallinto	N	806 426	-13 528	792 898	747 781	-45 117	703 223		703 223	656 588	-46 635
Sivistyslautakunta											
Sivistyspalvelut	B	57 253 641	-730 257	56 523 384	57 430 334	906 950	2 352 827	56 412	2 409 239	2 828 738	419 499
Opetuspalvelut		31 764 598	-400 352	31 364 246	32 098 836	734 590	961 724		961 724	1 314 527	352 803
Varhaiskasvatuspalvelut		20 105 111	-265 460	19 839 651	20 108 701	269 050	876 133	40 000	916 133	955 771	39 638
Kansalaisopisto		1 183 221	-3 551	1 179 670	1 198 501	18 831	226 900	5 000	231 900	275 635	43 735
Kirjastopalvelut		1 197 761	-21 745	1 176 016	1 143 260	-32 756	25 810		25 810	31 941	6 131
Liikuntapalvelut		1 716 379	-16 177	1 700 202	1 739 260	39 058	88 900		88 900	77 940	-10 960
Nuoriso- ja kulttuuripalvelut		1 286 571	-22 972	1 263 599	1 141 776	-121 823	173 360	11 412	184 772	172 924	-11 848
Kunnanhallitus / Sos. ja terv.palv.	B				6 373	6 373				369 265	369 265
Soten hallintopalvelut					6 373	6 373				369 265	369 265
Tekninen lautakunta											
Tekniset palvelut	B	4 034 011	-101 003	3 933 008	3 801 006	-132 002	886 580		886 580	1 176 022	289 442
Tekninen hallinto ja varikkopalv.		930 628	-19 251	911 377	964 783	53 406	381 180		381 180	380 394	-786
Kuntateknikka		3 103 383	-81 752	3 021 631	2 836 223	-185 408	505 400		505 400	795 628	290 228
Toimitilapalvelut	Tulos	7 007 154	-102 696	6 904 458	7 746 864	842 406	8 524 885		8 524 885	8 667 142	142 257
Tekninen lautakunta yhteensä		11 041 165	-203 699	10 837 466	11 547 870	710 404	9 411 465		9 411 465	9 843 164	431 699
Tekisen lautakunnan jaosto											
Yksityistieasiat	B	136 083	-124	135 959	131 894	-4 065					
Viranomaislautakunta											
Rakennusvalvonta ja ympär.suoj.	B	703 334	-11 519	691 815	742 534	50 719	314 000	3 000	317 000	260 845	-56 155
Rakennusvalvonta		362 388	-6 207	356 181	393 678	37 497	257 000		257 000	192 855	-64 145
Ympäristönsuojelu		340 946	-5 312	335 634	348 856	13 222	57 000	3 000	60 000	67 990	7 990
KÄYTTÖTALOUS yhteensä		92 434 905	-1 089 966	91 344 939	92 426 990	1 082 051	28 880 099	458 344	29 338 443	29 625 764	287 321

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
		Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama	Alkuperäinen TA 2024	TA- muutokset	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
B = Sitovuus bruttomäärärahat/-tuloarviot											
N = Sitovuus nettomäärärahat/-tuloarvio											
INVESTOINTIOSA											
Kunnanhallitus											
Aineettomat hyödykkeet	B	1 250 000		1 250 000	1 501 896	251 896					
Maa- ja vesialueet	B	500 000		500 000	20 408	-479 592				97 950	97 950
Koneet ja kalusteet	B	155 000		155 000	195 499	40 499					
Muut aineelliset hyödykkeet	B				15 000	15 000					
Osakkeet ja osuudet	B				12 524	12 524				112 500	112 500
Elinkeinoelämän kehittäminen	B	1 063 500		1 063 500	461 217	-602 283	744 450		744 450	221 011	-523 439
Yhteensä		2 968 500		2 968 500	2 206 544	-761 956	744 450		744 450	431 461	-312 989
Sivistyslautakunta											
Liikuntapaikat	B	1 035 000		1 035 000	577 483	-457 517	156 000		156 000	162 500	6 500
Koneet ja kalusteet	B	384 000		384 000	285 223	-98 777					
Yhteensä		1 419 000		1 419 000	862 706	-556 294	156 000		156 000	162 500	6 500
Tekninen lautakunta											
Rakennukset ja toimitilat	B	2 775 000		2 775 000	2 050 587	-724 413				279 412	279 412
Maa- ja vesirakenteet	B	2 635 000	530 000	3 165 000	3 050 089	-114 911	187 500		187 500	258 765	71 265
Koneet ja kalusteet	B										
Yhteensä		5 410 000	530 000	5 940 000	5 100 676	-839 324	187 500		187 500	538 177	350 677
Yhteensä											
Investointiosa		9 797 500	530 000	10 327 500	8 169 926	-2 157 574	1 087 950		1 087 950	1 132 138	44 188

	Sitovuus	MÄÄRÄRAHAT (ulkoiset ja sisäiset)					TULOARVIOT (ulkoiset ja sisäiset)				
B = Sitovuus bruttomäärärahat/-tuloarviot		Alkuperäinen	TA-	Muutettu	Toteutuma		Alkuperäinen	TA-	Muutettu	Toteutuma	
N =Sitovuus nettomäärärahat/-tuloarvio		TA 2024	muutokset	TA 2024	2024	Poikkeama	TA 2024	muutokset	TA 2024	2024	Poikkeama
TULOSLASKELMAOSA											
Verotulot	B						57 613 000	1 090 000	58 703 000	60 612 227	1 909 227
Valtionosuudet	B						11 764 488	-294 488	11 470 000	11 559 120	89 120
Rahoitustulot ja -menot	N	3 160 000	-130 000	3 030 000	3 259 556	229 556	3 031 800	30 000	3 061 800	3 366 643	304 843
Korkotuotot							651 800		651 800	684 071	32 271
Muut rahoitustuotot							2 380 000	30 000	2 410 000	2 682 572	272 572
Korkokulut		1 600 000	-130 000	1 470 000	1 511 826	41 826					
Muut rahoituskulut	B	1 560 000		1 560 000	1 747 730	187 730					
Tulorahoituksen korjauserät										376 500	
RAHOITUSOSA											
Pitkäaik. saamisten muutokset											
Antolainasaamisten vähennys	B						350 000		350 000	388 331	38 331
Antolainojen lisäys	B				72 863	72 863					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	10 518 000		10 518 000	10 517 657	-343					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						13 875 000	-3 336 000	10 539 000	10 000 000	-539 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					-116 676	-116 676					
Kassavarojen muutos		691 932	-691 932		2 730 409	2 730 409		-670 246	670 246		-670 246
MENOT JA TULOT yhteensä		116 602 337	-1 381 898	115 220 439	117 060 725	1 840 286	116 602 337	-2 722 390	115 220 439	117 060 723	1 840 284

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Siilinjärven kunnan tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma 2024 ja 2023

	2024	2023	muutos
Toimintatuotot			
Myyntituotot	5 658 640,70	5 866 705,03	-208 064,33
Maksutuotot	1 467 991,41	1 807 430,25	-339 438,84
Tuet ja avustukset	1 728 337,82	2 141 677,22	-413 339,40
Muut toimintatuotot	5 946 268,18	5 981 644,04	-35 375,86
Toimintatuotot yhteensä	14 801 238,11	15 797 456,54	-996 218,43
Valmistus omaan käyttöön	91 170,10	111 165,42	-19 995,32
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-41 902 467,98	-42 206 719,53	304 251,55
Palkat ja palkkiot	-33 987 822,95	-33 849 617,70	-138 205,25
Henkilösivukulut	-7 914 645,03	-8 357 101,83	442 456,80
Eläkekulut	-7 064 953,88	-7 021 956,55	-42 997,33
Muut henkilösivukulut	-849 691,15	-1 335 145,28	485 454,13
Palvelujen ostot	-17 824 873,60	-17 834 587,72	9 714,12
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 228 331,25	-6 228 895,16	1 000 563,91
Avustukset	-2 890 070,32	-3 042 042,47	151 972,15
Muut toimintakulut	-9 847 889,02	-9 085 035,36	-762 853,66
Toimintakulut yhteensä	-77 693 632,17	-78 397 280,24	703 648,07
Toimintakate	-62 801 223,96	-62 488 658,28	-312 565,68
Verotulot	60 612 226,69	59 030 642,30	1 581 584,39
Valtionosuudet	11 559 120,00	11 096 210,00	462 910,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	684 070,85	655 338,10	28 732,75
Muut rahoitustuotot	990 009,87	857 030,50	132 979,37
Korkokulut	-1 511 825,89	-1 037 815,52	-474 010,37
Muut rahoituskulut	-55 168,16	-1 506,54	-53 661,62
Vuosikate	9 477 209,40	8 111 240,56	1 365 968,84
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 348 516,78	-7 315 706,78	1 967 190,00
Arvonalentumiset	-2 464 038,05	-1 244 955,65	-1 219 082,40
Tilikauden tulos	1 664 654,57	-449 421,87	2 114 076,44
Rahastojen lisäys (-) tai väh. (+)	0,00	15 797,38	-15 797,38
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 664 654,57	-433 624,49	2 098 279,06
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT			
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	19,0 %	20,1 %	
Vuosikate/Poistot, %	121,3 %	94,8 %	
Vuosikate, euroa/asukas	446	381	
Asukasmäärä	21 268	21 300	

Rahoituslaskelma 2024 ja 2023

Euroa	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	9 477 209,40	8 111 240,56
Tulorahoituksen korjauserät	231 030,64	-218 259,96
	9 708 240,04	7 892 980,60
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 169 925,54	-8 726 212,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin	642 276,39	558 943,02
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	635 331,82	1 169 773,05
	-6 892 317,33	-6 997 496,25
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 815 922,71	895 484,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-72 863,37	-64 122,96
Antolainasaamisten vähennys	388 330,99	412 393,54
	315 467,62	348 270,58
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	10 600 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 517 656,63	-11 247 144,76
	-517 656,63	-647 144,76
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantovarojen ja pääomien muutokset	60 185,26	-346 725,53
Vaihto-omaisuuden muutos	49 834,61	16 506,05
Saamisten muutos	1 196 895,30	2 584 738,90
Korottomien velkojen muutos	-1 190 239,43	-6 922 361,07
	116 675,74	-4 667 841,65
Rahoituksen rahavirta	-85 513,27	-4 966 715,83
Rahavarojen muutos	2 730 409,44	-4 071 231,48
Rahavarat 31.12.	8 401 504,11	5 671 094,67
Rahavarat 1.1.	5 671 094,67	9 742 326,15
	2 730 409,44	-4 071 231,48
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	14 001	30 497
Investointien tulorahoitus, %	125,9 %	99,3 %
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,0
Kassan riittävyys, pv	31	21
Asukasmäärä	21 268	21 300

Siilinjärven kunnan tase 31.12.2024

Euroa		2024	2023
V A S T A A V A A			
	PYSYVÄT VASTAAVAT		
I	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	40 124,98	0,00
	Muut pitkävaikutteiset menot	2 405 762,47	1 028 923,35
		2 445 887,45	1 028 923,35
II	Aineelliset hyödykkeet		
	Maa- ja vesialueet	24 858 950,12	24 936 492,86
	Rakennukset	31 943 523,38	31 949 323,89
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 120 472,26	23 444 367,07
	Koneet ja kalusto	720 676,12	462 268,54
	Muut aineelliset hyödykkeet	39 250,33	9 250,33
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 976 826,31	3 949 751,57
		82 659 698,52	84 751 454,26
III	Sijoitukset		
	Osakkeet ja osuudet	16 982 425,03	17 082 401,53
	Muut lainasaamiset	25 716 231,33	26 089 962,91
	Muut saamiset	525 326,69	467 062,73
		43 223 983,05	43 639 427,17
Pysyvät vastaavat yhteensä		128 329 569,02	129 419 804,78
	TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
	Lahjoitusrahastojen varat	0,00	60 000,00
	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I	Vaihto-omaisuus		
	Muut vaihto-omaisuus	31 814,68	81 649,29
II	Saamiset		
	Pitkäaikaiset saamiset		
	Muut saamiset	20 126,15	24 151,38
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	1 337 587,46	2 009 552,63
	Muut saamiset	923 533,27	1 373 215,95
	Siirtosaamiset	579 592,39	650 814,61
		2 860 839,27	4 057 734,57
III	Rahoitusarvopaperit		
	Muut arvopaperit	0,00	1 500 000,00
IV	Rahat ja pankkisaamiset	8 401 504,11	4 171 094,67
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		11 294 158,06	9 810 478,53
VASTAAVAA		139 623 727,08	139 290 283,31

Euroa	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	57 344 452,83	57 344 452,83
Muut omat rahastot	185 821,37	185 821,37
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	3 251 545,88	3 685 170,37
Tilikauden yli-/alijäämä	1 664 654,57	-433 624,49
	62 446 474,65	60 781 820,08
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	976 500,00	600 000,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 206,88	1 021,62
VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	53 513 374,65	56 185 008,96
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 671 634,31	10 517 656,63
Ostovelat	3 248 323,46	4 044 608,23
Muut velat	1 597 949,68	1 787 749,79
Siirtovelat	5 168 263,45	5 372 418,00
	22 686 170,90	21 722 432,65
Vieras pääoma yhteensä	76 199 545,55	77 907 441,61
VASTATTAVAA	139 623 727,08	139 290 283,31
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	44,7	43,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	87,6	90,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4 916	3 252
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	231	153
Lainakanta 31.12., 1000 €	66 185	66 703
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 112	3 132
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	119 549	114 968
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 621	5 398
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	25 716	26 090
Kunnan asukasmäärä 31.12.	21 268	21 300

3.2 Siilinjärven kunnan konsernin tilinpäätöslaskelmat

Konsernituloslaskelma

Euroa	2024	2023
Toimintatuotot	23 560 339	24 503 632
Toimintakulut	-84 367 726	-85 706 431
Toimintakate	-60 807 387	-61 202 799
Verotulot	60 370 369	58 621 448
Valtionosuudet	13 073 195	12 542 386
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	765 522	719 871
Muut rahoitustuotot	958 356	1 247 095
Korkokulut	-3 269 625	-2 114 565
Muut rahoituskulut	-63 818	-5 468
	-1 609 565	-153 068
Vuosikate	11 026 613	9 807 968
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-8 817 864	-10 555 799
Omistusten eliminointierot	7 848	0
Arvonalentumiset	-2 492 751	-1 245 524
Satunnaiset erät	2 053	0
Tilikauden tulos	-274 102	-1 993 356
Tilinpäätössiirrot	28 460	20 302
Tilikauden verot	-7 349	-136 738
Laskennalliset verot	0	219 048
Vähemmistöosuudet	57 584	67 913
Tilikauden alijäämä	-195 406	-1 822 830

Konsernirahoituslaskelma

Euroa	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	11 026 613	9 807 968
Satunnaiset erät	2 053	0
Tilikauden verot	-7 349	-136 738
Tulorahoituksen korjauserät	55 065	-456 477
	11 076 383	9 214 753
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-18 006 795	-20 477 930
Rahoitusosuudet investointimenoihin	659 337	558 943
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 023 496	3 823 388
	-14 323 962	-16 095 598
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 247 579	-6 880 845
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-72 863	-64 123
Antolainasaamisten vähennykset	388 331	343 644
	315 468	279 521
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	21 233 995	17 839 513
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-13 943 049	-15 058 852
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-9 685	-66 472
	7 281 260	2 714 190
Oman pääoman muutokset	-2 164	37 165
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	69 237	-342 313
Vaihto-omaisuuden muutos	100 366	65 913
Saamisten muutos	1 633 423	2 816 449
Korottomien velkojen muutos	-2 626 708	-6 157 333
	-823 681	-3 617 284
Rahoituksen rahavirta	6 770 883	-586 408
Rahavarojen muutos	3 523 304	-7 467 254
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	10 655 774	7 132 470
Rahavarat 1.1.	7 132 470	14 599 724
	3 523 304	-7 467 254

Konsernitase 31.12.2024

V A S T A A V A A, euroa	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	502 896	167 660
Muut pitkävaikutteiset menot	2 111 915	1 035 535
Ennakkomaksut	538 517	571 884
	3 153 328	1 775 079
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	26 942 578	26 964 590
Rakennukset	94 349 229	89 801 740
Kiinteät rakenteet ja laitteet	23 548 787	23 885 931
Koneet ja kalusto	1 582 657	1 450 615
Muut aineelliset hyödykkeet	46 725	37 922
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 070 181	8 344 212
	152 540 157	150 485 010
Sijoitukset		
Osakkuusyhtiö osakkeet ja osuudet	1 673	1 673
Muut osakkeet ja osuudet	7 571 605	7 670 389
Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 886	1 886
Muut lainasaamiset	20 953 225	21 326 957
Muut saamiset	773 034	714 770
	29 301 423	29 715 674
Pysyvät vastaavat yhteensä	184 994 908	181 975 763
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	730 462	992 719
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	318	60 328
Muut toimeksiantojen varat	128 711	110 372
	859 491	1 163 418
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	37 404	87 770
Muut vaihto-omaisuus	279 416	329 416
	316 819	417 186
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	20 126	24 151
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 729 410	2 445 234
Muut saamiset	944 483	1 410 679
Siirtosaamiset	740 047	1 188 189
	3 434 066	5 068 253
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	0	1 500 000
Rahat ja pankkisaamiset	10 655 774	5 632 470
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	14 406 659	12 617 908
VASTAAVAA YHTEENSÄ	200 261 057	195 757 090

VASTATTAVAA, euroa	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	57 344 453	57 344 453
Muut omat rahastot	2 005 373	1 960 708
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-727 072	1 114 971
Tilikauden yli-/alijäämä	-195 406	-1 822 830
	58 427 347	58 597 302
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-114 198	-1 821
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	976 500	600 000
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	730 462	992 719
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 525	1 350
Muut toimeksiantojen pääomat	129 364	111 104
	861 351	1 105 172
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	108 977 672	104 238 342
Lainat julkisyhteisöiltä	1 163 406	1 438 203
Saadut ennakot	0	1 340
Siirtovelat	18 100	27 152
Laskennalliset verovelat	191 189	191 189
	110 350 368	105 896 226
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 807 808	13 963 878
Lainat julkisyhteisöiltä	291 478	318 681
Saadut ennakot	211 953	237 777
Ostovelat	4 422 890	6 822 891
Liittymismaksut ja muut velat	1 900 188	2 064 547
Siirtovelat	6 125 373	6 152 436
	29 759 689	29 560 211
Vieras pääoma yhteensä	140 110 057	135 456 437
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	200 261 057	195 757 090

4 LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätös 2024 on laadittu Kirjanpitolautakunnan Kuntajaoston antamien ohjeiden ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta” (29.10.2024) ja ”Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista” (13.10.2020) mukaisesti.

- 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston 17.12.2012 hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on poistoaikoja tarkistettu 1.1.2013 jälkeen valmistuvien investointien osalta. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmanpoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Valtuusto on päättänyt 16.6.2022 Kiinteistö Oy Siilinjärven Vapaa-aikakeskuksen omistaman Fontanella-uimalarakennuksen jatkosta. Toimintaa päätettiin tuolloin jatkaa vielä viisi vuotta ja tilannetta tarkastellaan vuosittain kunnan omistajaohjauksen toimesta. Perusteluna oli rakentamisen markkinatilanne sekä kunnan talouteen kohdistuvat merkittävät alaskirjaukset. Rakennus vaatisi merkittävän peruskorjauksen ja omistusjärjestelyt. Vapaa-aikakeskuksen osakkeiden arvo taseessa 0,364 milj. ja pääomalaina 1,538 milj. euroa. Uimala Oy:n vastaava osakkeiden arvo taseessa 3,394 milj. euroa ja pääomalaina 1,615 milj. euroa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa on käytetty varastokirjanpidossa painotetun keskihankintahinnan menetelmää.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Kunnalla ei ole voimassa olevia johdannaissopimuksia 2024.

- 2) Esittämistapamuutokset
Ei muutoksia
- 3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin
Ei oikaisuja
- 4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia edellisen tilikauden tietojen kanssa.

Pakollisiin varauksiin sisältyy Pelastuslaitoksen eri oikeusasteissa olevien varallaolokorvausten vaatimukseen tehty arviovaraus 976 500 euroa.

- 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut ja virheiden korjaukset
Ei olennaisia tapahtumia

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta kiinteistötytäryhteisöä Asematie 11, koska yhdistämättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Sisäiset kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Konsernirakenteeseen ei kuulu yhtään osakkuusyhteisöä.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitalinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan talinpäätöksessä.

Konsernirakenteen muutokset

Peruspääomaosuus Pohjois-Savon Liitosta laski vuoden 2024 aikana 9,30 %:iin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia edellisen tilikauden tietojen kanssa.

4.1.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Konsernipalvelut	2 912 832	2 740 545	2 912 832	2 740 545
Elinvoima- ja Yhteiset palvelut	4 596 017	5 518 656	4 295 770	5 189 346
Sivistyspalvelut	3 823 986	3 956 562	2 796 688	3 206 686
Tekniset palvelut	11 858 239	12 328 152	4 426 684	4 701 162
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut	369 265	-40 283	369 265	-40 283
Kunnan toimintatuotot yhteensä	23 560 339	24 503 632	14 801 239	15 797 456

7) Verotulojen erittely

	2024	2023
Kunnan tulovero	45 442 439	46 100 570
Osuus yhteisöveron tuotoista	8 330 210	6 163 124
Kiinteistövero	6 839 578	6 766 948
Verotulot yhteensä	60 612 227	59 030 642

8) Valtionosuuksien erittely

	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 459 740	10 254 776
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	5 010 594	4 632 795
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 920 641	-2 244 071
Verotulomenetysten korvaus	3 020 021	3 085 505
Valtionosuudet yhteensä	11 559 120	11 096 210

9) Palvelujen ostojen erittely

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	4 739 459	4 821 247
Muiden palvelujen ostot	13 085 415	13 013 112
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	17 824 874	17 834 359

10) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet

Siilinjärven kunta tukee valtuustoryhmiä vain luovuttamalla vastikkeetta kunnan kokoustiloja ja niiden laitteistoa ryhmien omien kokousten pitämiseen.

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman 17.12.2012 § 40. Uusittu poistosuunnitelma on otettu käyttöön vuoden 2013 alusta alkaen niin, että poistoaikojen muutokset koskevat vuoden 2013 alusta alkaen ja sen jälkeen valmistuvia investointeja. Vanhat investoinnit poistetaan vanhoilla poistoperusteilla loppuun.

Arvioidut poistoaajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset		Tasapoisto
*puiset	10 – 20 vuotta	Tasapoisto
*kiviset	15 – 25 vuotta	Tasapoisto
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	Tasapoisto

Poistoaajat vanhoista investoinneista:

Aineettomat hyödykkeet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset	20-40 vuotta	Tasapoisto
Kadut, tiet, torit ja puistot	20 vuotta	Tasapoisto
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	15-30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	Tasapoisto

Pienet, pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, kirjataan kunnassa vuosikuluiksi.

Vuoden aikana toteutettujen investointien poistoaika muutokset:

Poistosuunnitelmassa oleva 2 vuoden poistoaika Muut pitkävaikutteiset menot ryhmässä HR-järjestelmän osalta muutetaan 3 v poistoaajaksi. Perusteluna: ”Järjestelmä on osoittautunut odotettua vaativammaksi tekniseltä toteutukselta sekä kustannuksiltaan. Lisäksi palkkajärjestelmän elinkaari ulottuu pitkälle tulevaisuuteen.” Samalla todetaan, että kunta on osallistunut valtion tiehankkeisiin ja toteuttanut yhdessä ELY-keskuksen kanssa Kumpusen kevyenliikenteen väylän. Se on kirjattu Muut pitkävaikutteiset menot ryhmään, jonka poistoaika normaalisti olisi 2 vuotta. Koska valtion tiehankkeisiin osallistuminen on Kilan ”Yleisohje suunnitelman mukaisista poistoista kunnille” poistosuunnitelmassa mahdollista poistaa kuten kunnan omat tiehankkeet, on kyseisen kevyenliikenteen poistoaika 15 vuotta.

12) Selvitys olennaisista tuottoihin ja kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset 1.1.	600 000	1 108	600 000	0
Lisäykset tilikaudella	376 500	600 000	376 500	600 000
Vähennykset tilikaudella	0	-1 108	0	0
<i>Muut pakolliset varaukset 31.1.</i>	976 500	600 000	976 500	600 000

13) Toimintatuottoihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja muihin toimintakuluihin sisältyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	333 110	1 067 016	333 009	818 260
Rakennusten luovutusvoitot	339 602	43 021	0	0
Koneiden ja kaluston luovutusvoitot	823	1 167	0	0
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>	673 536	111 204	333 009	818 260
Muut toimintakulut				
Rakennusten luovutustappiot	350 584	47 947	187 540	0
Muut luovutustappiot	1 518	7 888	0	0
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>	352 101	55 835	187 540	0

14) Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
Muut satunnaiset tuotot	2 053	0		
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	2 053	0	0	0
Satunnaiset kulut				
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	0	0	0	0

15) Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät tuotot, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä

	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	820 983	823 514
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	2 439	2 439
<i>Yhteensä</i>	823 422	825 953

16) Erittely poistoeron muutoksista

Ei ilmoitettavaa.

4.1.4 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset, jos tällaisia menoja on aktivoitu

Ei ilmoitettavaa

18) Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa

19) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	tp 2024 Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2024	0	1 028 923	0	1 028 923
Lisäykset tilikauden aikana	31 500	1 582 348		1 613 848
Rahoitusosuudet tilikaudella				0
Vähennykset tilikaudella aikana				0
Siirrot erien välillä	22 000	164 363		186 363
Tilikauden poisto	-13 375	-369 872		-383 247
Arvonlennukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.2024	40 125	2 405 762	0	2 445 887
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	40 125	2 405 762	0	2 445 887

Aineelliset hyödykkeet	Maa ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesk.er.h	tp 2024 Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2024	24 936 493	31 949 324	23 444 367	462 269	9 250	3 949 752	84 751 454
Lisäykset tilikauden aikana	20 408	1 625 838	2 407 927	449 222	15 000	2 031 244	6 549 638
Rahoitusosuudet tilikaudella			-329 265			-313 011	-642 276
Vähennykset tilikaudella aikana	-97 950	-279 412				-6 085	-383 447
Siirrot erien välillä		3 050 098	348 566	85 047	15 000	-3 685 073	-186 363
Tilikauden poisto		-1 938 286	-2 751 122	-275 862			-4 965 269
Arvonlennukset		-2 464 038					-2 464 038
Poistamaton hankintameno 31.12.2024	24 858 950	31 943 523	23 120 472	720 676	39 250	1 976 826	82 659 698
Arvonkorotukset							0
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	24 858 950	31 943 523	23 120 472	720 676	39 250	1 976 826	82 659 698

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 421 822	1 366 956	84 006	84 006
Muut maa- ja vesialueet	25 520 757	25 597 635	24 774 944	24 852 487
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	26 942 579	26 964 590	24 858 950	24 936 493

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset					tp 2024
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2024	9 297 115	6 845 375	253 546	686 367	17 082 402
Lisäykset				12 524	12 524
Rahoitusosuudet					0
Vähennykset				-112 500	-112 500
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.2024	9 297 115	6 845 375	253 546	586 390	16 982 425
Arvonlennukset					0
Arvonkorotukset					0
Kirjapitoarvo 31.12.2024	9 297 115	6 845 375	253 546	586 390	16 982 425

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					tp 2024
	Jvk-laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöiltä	Muut laina- saamiset muilta yht.	Saamiset muilta yhteisöiltä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2024	0	4 763 006	21 326 957	467 063	26 557 026
Lisäykset				72 863	72 863
Rahoitusosuudet					0
Vähennykset			-373 732	-14 599	-388 331
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.2024	0	4 763 006	20 953 225	525 327	26 241 558
Kirjapitoarvo 31.12.2024	0	4 763 006	20 953 225	525 327	26 241 558

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tase- arvo 1.1.	Lisäykset / vähennykset tilikaudella	Tase- arvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspää- omasta	Ero
Pohjois-Savon ammatill. koulutuksen Ky	251 177	0	251 177	243 871	7 305

Omistukset muissa yhteisöissä

20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt tp 2024						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilik. voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Siilinjärven Pysäköinti Oy	0713306-8	100,00	100,00	-641	1 578	-108
Siilinjärven Uimala Oy alakons.			100,00	49	2 655	-39
Siilinjärven Uimala Oy	0847807-6	100,00	100,00			
Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	0863511-5	41,00	100,00			
Siilinjärven Kotipolku Oy alakons.			100,00	3 035	47 039	-518
Siilinjärven Kotipolku Oy	0451313-7	100,00	100,00			
Siilinjärven Asumisoikeus Oy (Kotipolku omistaa 100%)	1079228-3		100,00			
Kiinteistö Oy Isoharja	1648644-7	100,00	100,00	5 352	14 174	-24
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy Asematie 11	0875688-1	100,00	100,00	0	0	0
Kuntayhtymät						
Savon koulutuskuntayhtymä	1852679-0	2,22	2,22	1 521	1 441	48
Pohjois-Savon liitto	0827616-7	9,30	9,30	133	77	16
Yhteensä				9 449	66 964	-625

23) Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä

Saamisten erittely	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	9 939		17 950
Yhteensä	0	9 939	0	17 950
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		5		0
Yhteensä	0	5	0	0
Saamiset yhteensä	0	9 944	0	17 950

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Menoennakot	0	10 000		10 000
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	241 179	226 041	235 477	217 723
Hankkeet	59 358	60 582		
Joukkoliikenne ja koulumatkatuki	227 851	292 322	227 851	292 322
Alv-saaminen	0	20 893		
Muut tulojäämät	211 659	578 351	116 264	130 770
Tulojäämät yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	740 047	1 188 189	579 592	650 815

4.1.5 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	57 344 453	57 344 453	57 344 453	57 344 453
<i>Peruspääoma 31.12.</i>	57 344 453	57 344 453	57 344 453	57 344 453
Muut omat rahastot				
Muut omat rahastot 1.1.	1 774 887	1 715 921		
Siirrot rahastoon	46 945	59 094		
Siirrot rahastosta	-2 281	-129		
Edellisen tilik.oikaisu (elim.muutos)				
<i>Muut omat rahastot 31.12.</i>	1 819 552	1 774 887		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	185 821	201 619	185 821	201 619
Siirrot rahastoon	0	0	0	0
Siirrot rahastosta	0	-15 797	0	-15 797
<i>Vahinkorahaston pääoma 31.12.</i>	185 821	185 821	185 821	185 821
<i>Muut omat rahastot yht. 31.12</i>	2 005 373	1 960 708	185 821	185 821
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	-707 859	1 136 900	3 251 546	3 685 170
Siirto	-19 213	-21 929		
<i>Edellisten tilik. Yli / alijäämä 31.12.</i>	-727 072	1 114 971	3 251 546	3 685 170
<i>Tilikauden ylijäämä/alijäämä</i>	-195 406	-1 822 830	1 664 655	-433 624
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	58 427 347	58 597 302	62 446 475	60 781 820

26) Erittely poistoeroista

Ei ilmoitettavaa

27) Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
Velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen.		
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 090 000	14 980 000
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	14 090 000	14 980 000

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

Ei ilmoitettavaa

29) Pakollisiin varuksiin merkityt erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	976 500	600 000	976 500	600 000
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	976 500	600 000	976 500	600 000

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä, ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		9 230		41 185
Yhteensä	0	9 230	0	41 185
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		0		87
Yhteensä	0	0	0	87
Vieras pääoma yhteensä	0	9 230	0	41 272

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkitililimiitti

	2024	2023
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	1 000 000	1 000 000
-siitä käyttämättä oleva määrä	1 000 000	1 000 000

32) Muut velat -erän jakautuminen liittymismaksuihin ja muihin velkoihin
Ei ilmoitettavaa

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot/hankerahat	186 716	422 271	158 139	419 347
Menojäämät				
Lomapalkkavelka	4 560 017	4 510 468	4 435 462	4 393 015
Korkojaksotukset	499 287	329 095	101 741	114 296
Ympäristöterv.h maksuos.palautus	139 121	4 301	139 121	4 301
Maaseutuhallinnon maksuos.palautus	51 321	35 371	51 321	35 371
KEVA	17 474	18 663		
Kiinteistövero	0	8 144		
Opetus- ja kultt.valtionos.tark.	63 392	189 412	63 392	189 412
Kuopion kaupunki, Alavan koulu	181 818	154 080	181 818	154 080
Vuokravakuudet	197 153	164 645		
Muut siirtovelat	229 073	315 986	37 270	62 597
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	6 125 373	6 152 436	5 168 263	5 372 418
Siirtovelat yhteensä	6 125 373	6 152 436	5 168 263	5 372 418

4.1.6 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuuttaan

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	86 474 193	79 882 087		

35-37) Kunnan antamat muut vakuudet lajeittain eriteltynä

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0		
Sitoumusten vakuudeksi pantatut arvopaperit	682			
Vakuudet yhteensä	682	0	0	0

38) Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma (veroton)

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	45 034 284	39 011 264	53 363 889	48 264 872
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	5 542 009	5 096 440	6 617 452	6 178 895
- siitä PPP-hankkeet (public-private-partnership)	20 494 983	21 591 371	20 494 983	21 591 371
- siitä sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	0	0	0	0
Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.				
Kiinteistöleasingopimukseen sisältyy jäännösarvoja, jotka joko lunastetaan tai joista tehdään jatkosopimukset alkaen v. 2034.				

39) Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			52 365 335	51 186 880
Jäljellä oleva pääoma			42 638 601	32 966 510
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	682 327	777 327	682 327	777 327
Jäljellä oleva pääoma	271 277	303 477	271 277	303 477

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	183 999 178	176 137 047
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	197 449	140 209

41) Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	236 430	315 240	236 430	315 240
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	78 810	78 810	78 810	78 810
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	0	0		
Elinkaarimallilla toteutettu terveyskeskuksen palvelusopimus. Alkoi 9/2022, kesto 20 v.	17 766 554	16 983 255	17 766 554	16 983 255
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	916 254	820 071	916 254	820 071
Elinkaarimallilla toteutettavat Ahmon ja Siilinlahden koulun palvelusopimukset. Alkavat vaiheittain 2025/2027	15 515 440	15 515 440	15 515 440	15 515 440
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	0	0	0
Myöhemmin voimaan tulevat vuokrasopimukset	35 864 053	12 352 594	35 864 053	12 352 594
-Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	0	0	0
Hankkeiden omarahoitussuudet (Sakky)	26 131	46 600		
Sopimusvastuut yhteensä	69 408 608	45 213 129	69 382 477	45 166 529
Kiinteistöinvestointien arvonalisäveron tarkistusvastuu*)	2 470 494	3 023 439		

*) Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonalisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (AVL 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelmaan tai toimenpideohjelmaan perustuen.

4.1.7 Ympäristövastuut

Ehdollinen ympäristövelka / pilaantuneet tai pilaantuneeksi epäillyt maa-alueet

Ympäristövastuu on aikaisemmasta toiminnasta johtuva, ympäristöön liittyvä olemassa oleva velvoite, jonka täyttäminen todennäköisesti johtaa taloudellista hyötyä ilmentävien voimavarojen siirtymiseen pois kunnan toiminnan piiristä. Erityinen ympäristövastuu on ehdollinen ympäristövelka. Ehdollisella ympäristövelalla tarkoitetaan vastuuta, jonka osalta on olemassa mahdollisuus, että ympäristöön liittyvä vahinko on korjattava tulevaisuudessa, mutta velvoite syntyy vasta kun epävarma mahdollisuus toteutuu. Ehdollisena ympäristövelkana käsitellään myös olemassa oleva velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena, mutta jota ei merkitä taseeseen, koska ei ole todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen aiheuttaa menoja, tai velvoitteen suuruus ei ole määriteltävissä riittävän luotettavasti.

Ehdollisena ympäristövelkana tarkastellaan maaperän pilaantumista. Pilaantuneena pidetään aluetta, jolla on ihmisen toiminnan seurauksena haitallisia aineita siinä määrin, että niistä aiheutuu haittaa tai merkittävä riski ympäristölle tai terveydelle, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta niihin verrattavissa olevaa haittaa. Haitallisia aineita voi joutua maaperään erilaisten onnettomuuksien, vahinkojen tai pitkän ajan kuluessa tapahtuneiden vähittäisten päästöjen seurauksena. Myös jätteiden maahan hautaaminen ja vanhat, käytöstä poistetut kaatopaikat aiheuttavat riskin haitallisten aineiden kulkeutumiselle maaperässä ja edelleen pohjaveteen tai vesistöön. Maaperän tilan tietojärjestelmään (MATTI) on koottu mahdollisesti pilaantuneista, pilaantuneiksi todetuista, puhdistetuista ja puhtaaksi todetuista alueista.

Vuoden 2024 lopussa MATTI-järjestelmässä oli Siilinjärvellä 138 kohdetta, joista noin 25 % on kunnan omistamilla kiinteistöillä. Vuonna 2024 kunta kunnosti Ranta-Toivalassa öljyllä pilaantuneen ojan. Pilaantumisen aiheuttajaa ei pystytty selvittämään ja kunnan kustannettavaksi kohde tuli viimesijaisen puhdistamisvastuun perusteella. Yksityiset kiinteistöt ovat poistaneet käytöstä maanalaisia öljysäiliöitä, joista huomattava osa sijaitsee kirkonkylällä pohjavesialueella. Kirkonmäen alueella taloyhtiö puhdisti varsin ison polttoöljyn aiheuttaman vanhan maaperän pilaantumisen. Husonlammen itärannalla on vanha maa-ainesten ottoalue, jonka maanpäällistä roskaantumista kunta on siivonnut keväästä 2020 alkaen. Alueen maanpintaan nousee roudan sulamisen jälkeen vanhoja jätteitä ja aluetta siivottiin myös keväällä 2024. Tarvittaessa siivousta jatketaan myös tulevina keväinä.

Pohjavesialueilla sijaitsevien MATTI-kohteiden mahdollisia pohjavesivaikutuksia tarkkaillaan mm. Koivusaaren entisen kaatopaikan osalta osana Harjamäki-Käärmelahti-pohjavesialueen yhteistarkkailua. Ympäristölupavelvollisilla yrityksillä on pohjavesialueilla myös tarkkailuvelvoitteita.

4.1.8 Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja interssitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

	2024	2023
Konsernipalvelut *	51	
Elinvoima- ja Yhteiset palvelut*	125	
Elinvoima- ja konsernipalvelut	0	72
Sivistyspalvelut	602	644
Tekniset palvelut	52	55
Yhteiset palvelut	0	107
Yhteensä	830	878

*organisaatiomuutos 2024 alkaen

43) Tilikauden henkilöstökulut

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	41 902 468	42 206 720
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	146 154	230 814
Henkilöstökulut yhteensä	42 048 622	42 437 534

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2024	2023
Suomen Keskusta	11 344	11 921
Kansallinen Kokoomus	1 936	2 266
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3 418	3 746
Vasemmistoliitto	575	748
Perussuomalaiset	2 282	2 551
Vihreä liitto	3 686	4 330
Suomen Kristillisdemokraatit	328	395
Yhteensä	23 569	25 956

45) Tilintarkastajan palkkiot

	2024	2023
Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	27 030	20 220
Tilintarkastajan lausunnot	0	0
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	0	0
Muut palkkiot	0	0
Palkkiot yhteensä	27 030	20 220

46) Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Toimintakertomuksen kohdassa "1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous" on esitetty konserniyhtiöille annettujen lainojen kokonaismäärät. Myönnetyt lainat ovat ns. pääomalainoja, joille ei peritä korkoa (pl. Kotipolku Oy) eikä niille ole saatu vakuutta. Lainat on myönnetty ennen kuntalain 2015 voimaantuloa. Kunnan taseessa ne on esitetty Sijoitukset -kohdan Muissa lainasaamisissa. Yhtiöille toiminta-avustuksena tai vuokravastikkeina vuosittain maksetut nettosummat löytyvät myös toimintakertomuksen em. kohdasta.

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu 15.5.2023 johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus, jos kunnanjohtaja irtisanoutuu tehtävästään luottamuspuolan takia tai jos virkasuhde irtisanotaan työnantajan toimesta.

Muilta osin kunnan johtoryhmä on käsitellyt liitetiedon asiakokonaisuutta 3.2.2025 kokouksessaan. Ilmoituksia kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista ei ollut.

5 ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET

5.1 Toimitilojen ylläpito, laskennallisesti eriytetty taseyksikkö

Toimitilojen ylläpito

Sitovuus: valtuusto, tilikauden tulos

Vastuuhenkilö: toimitilapäällikkö Jukka Kellokumpu

Toiminta-ajatus

Toimitilojen ylläpidon sitovuustaso on laskennallisesti eriytetty taseyksikkö, joka tuottaa kunnan omien toimitilojen ylläpitotehtävät sekä toteuttaa kunnan toimitilojen peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeet.

Toiminnalliset muutokset ja riskien toteutuminen

Kunnan peruspalveluiden tuottamiseen tarvittavat toimitilat (koulut, päiväkodit) on pidettävä käyttökunnossa. Vaihtoehtoiset rahoitusmallit ovat käytössä, jotta suunnitellut toimitilainvestoinnit pystytään toteuttamaan. Keväällä 2024 alkoivat Ahmon koulukeskuksen ja Siililahden koulun rakentaminen elinkaarimallilla. Leppäkaarten ja Päivärinteen päiväkotien korvaajaksi valmistui kesällä 2024 Siilinkosken päiväkotit.

Peruskorjaustarpeita kohdistuu edelleen eri palvelualueiden käytössä oleviin rakennuksiin. Eri syistä johtuvat sisäilmahaasteet monissa vanhemmissa rakennuksissa on hankaloittanut jatkuvasti eri palvelualueiden normaalia toimintaa ja heillä on käytössä väistötiloja. Sisäilmaongelmiin pyritään paneutumaan kokonaisuuksia ajatellen, joten pienet korjaukset minimoidaan ja keskitytään kokonaisvaltaiseen korjaamiseen. Tämä aiheuttaa tietenkin korjausten viivästymisiä ja kohteiden priorisointeja, mutta varmistaa paremmat edellytykset kohteiden korjausten onnistumiselle ja tuo pitkällä aikavälillä myös kustannussäästöjä. Kunnan toimitilojen PTS-korjauksien suunnittelutyö käynnistettiin, jotta kohteiden korjaustarpeet ja priorisoinnit osataan ottaa paremmin tulevaisuudessa huomioon ja esittää tarvittavia määrärahoja talousarvioon.

Pohjois-Savon Hyvinvointialueelle (PSHVA) vuokratut uusi terveyskeskus, pelastusasema sekä koulujen terveydenhoitajien ja kuraattorien tuovat kuntaan vuokratuloja, mutta samalla ne myös työllistävät toimitilojen omaa henkilöstöä. Myös rakenteilla olevien elinkaarihankkeiden rakentaminen ja käyttöönotto tulee lisäämään työtehtävien määrää.

Tavoitteet 2022–2025

Valtuustokauden tavoite 2022–2025	VALTUUSTON SITOAVAT TAVOITTEET		
	Toimenpiteet 2024	Tavoitetaso	TOTEUTUMINEN
HYVINVOIVA ARKI			
2.3. Kunnan palveluiden tuottaminen sisäilmaltaan terveellisissä ja turvallisissa tiloissa	Kunta toteuttaa omissa kohteissa laadukasta rakentamista	mahdollisimman korkeat laatupisteet	elinkaarikouluissa tavoitellaan RTS-ympäristöluokituksessa neljää tähteä, työmaalle on tehty kosteudenhallintasuunnitelma ja rakentaminen toteutetaan sääsuojan alla Hankkeissa tehdään jatkuvaa laadunvalvontaa ja koulut toteutetaan Kuivaketju 10-toimintamallia
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.2. Väestönkasvu	Vastataan väestönkasvutavoitteeseen kunnan infran ja toimitilojen (päiväkot, koulu) rakentamisella	Siilinkosken päiväkodin valmistuminen Ahmon koulukeskuksen ja Siilinlahden koulun elinkaarihankkeiden rakennustyöt	valmistui kesällä 2024 rakennushankkeet käynnistyivät ja ovat aikataulussa
3.3. Toimitilojen terveellisuuden edistäminen	Kuivaketju10:n vaatimukset käytössä (ml. sääsuojan alla rakentaminen)	toteutetaan 100 % Kuivaketju10:n vaatimusten mukaisesti	toteutuu kouluhankkeissa

Tavoitteiden riskiarviot

Resurssit (henkilöstö ja talous)

Kilpailukyisten tarjousten saaminen (rakennusalan suhdanne, materiaalien hinnat)

TOTEUTUMINEN:

Ei uusia kilpailutuksia v. 2024.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimitilat m ³ omassa käytössä	299 395	303 655	293 970
Toimitilat m ³ ulosvuokratut	39 270	41 700	40 780

PSHVA:lle vuokratut tilat näkyvät tunnusluvuissa.

Talousarvion toteutuminen

Laskennallisesti eriytetyn taseyksikön toimintatuotot toteutuivat 101,67 % ja toimintakulut 112,20 %.

Toimintatuotot olivat arvioitua paremmat vuokratuottojen ylitettyä arvion n. 221.500 €. Lisäksi kouluhankkeiden asiantuntijapalvelut, jotka laskutetaan Kuntarahoitukselta, olivat suunniteltua ennakoitua 79.300 € pienemmät.

Henkilöstökulut olivat arvioitua korkeammat normaalien palkankorotuksien verran n. 23.000 €, koska talousarviossa ei ollut tähän varauduttu. Palvelujen ostojen ylittyivät 271.000 €, koska kunnan talousarviossa ei ollut määrärahavarausta Harjamäen väistötilojen poisviennille eikä alueen ennallistamiseen. Kouluhankkeiden asiantuntijapalvelut (kirjanpitosiirto) lisäsivät kustannuksia. Aineet, tarvikkeet ja tavarat kohdassa lämmityskustannusten korotus (+6 %) aiheutti 54.400 € ylityksen, vaikka kolme kunnan toimitilaa poistettiin operatiivisesta käytöstä keväällä 2024. Muissa toimintakuluissa uuden pelastusaseman rakentamisaikaisten rahoituksen korkokulujen nousu ja vanhan paloaseman luovutustappioiden kirjaaminen aiheutti ylitystä n. 494.000 €.

Rakennuksista tehtävät lisäpoistot ja arvonalentamiset heikensivät lisäksi tilikauden tulosta entisestään 682.750 €.

Toimitilapalvelut

	TP 2023	Alkuperäinen TA 2024	Muutos TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
Toimintatuotot	3 562 227	3 256 400	0	3 256 400	3 325 753	69 353
Sisäiset toimintatuotot	5 610 636	5 268 485	0	5 268 485	5 341 389	72 904
Liikevaihto	9 172 862	8 524 885	0	8 524 885	8 667 142	142 257
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 670 763	-2 119 550	70 000	-2 049 550	-2 103 972	-54 422
Palvelujen ostot	-1 839 369	-1 030 260	15 000	-1 015 260	-1 282 991	-267 731
Sis. palvelujen ostot	-149 696	-131 664	0	-131 664	-134 990	-3 326
Palvelujen ostot	-1 989 065	-1 161 924	15 000	-1 146 924	-1 417 981	-271 057
Materiaalit ja palvelut	-4 659 829	-3 281 474	85 000	-3 196 474	-3 521 953	-325 479
Palkat ja palkkiot	-666 008	-672 240	11 523	-660 717	-684 939	-24 222
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	0	463	463
Eläkekulut	-129 405	-137 716	4 376	-133 340	-133 770	-430
Muut henkilösivukulut	-26 891	-18 022	1 796	-16 226	-15 000	1 226
Henkilöstökulut	-822 304	-827 979	17 696	-810 283	-833 246	-22 963
Muut toimintakulut	-2 404 696	-2 733 000	0	-2 733 000	-3 206 937	-473 937
Sis. muut toimintakulut	-159 945	-164 701	0	-164 701	-184 727	-20 026
Muut toimintakulut	-2 564 640	-2 897 701	0	-2 897 701	-3 391 664	-493 963
Poistot ja arvonalentumiset	-5 458 137	-4 069 597	0	-4 069 597	-4 752 347	-682 750
LIKEYLI- / ALIJÄÄMÄ	-4 332 047	-2 551 866	102 696	-2 449 170	-3 832 069	-1 382 899
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 675 938	-1 560 000	0	-1 560 000	-1 692 562	-132 562
YLI- / ALIJÄÄMÄ	-6 007 985	-4 111 866	102 696	-4 009 170	-5 524 631	-1 515 461

Toimitilojen ylläpito / Tuloslaskelma 1.1.- 31.12.2024

Laskennallisesti eriytetty

	2024	2023	muutos
LIKEVAIHTO	8 649 118,51	9 170 867,35	-521 748,84
Vuokratuotot, ulkoiset	3 043 535,28	2 758 214,27	285 321,01
Vuokratuotot, sisäiset	2 769 536,21	2 794 892,88	-25 356,67
Vuokratuotot, sisäiset pääomatulot	2 571 853,00	2 815 082,88	-243 229,88
Muut myyntituotot	264 194,02	802 017,32	-537 823,30
Muut myyntituotot, sisäiset	0,00	660,00	-660,00
Liiketoiminnan muut tuotot	18 023,39	1 995,13	16 028,26
Materiaalit ja palvelut	-3 521 953,44	-4 659 828,76	1 137 875,32
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-2 102 956,19	-2 670 757,65	567 801,46
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 015,82	-5,69	-1 010,13
Palvelujen ostot			
ulkoiset	-1 282 991,40	-1 839 369,45	556 378,05
sisäiset	-134 990,03	-149 695,97	14 705,94
Henkilöstökulut	-833 245,79	-822 303,58	-10 942,21
Palkat ja palkkiot	-684 938,81	-666 007,88	-18 930,93
Henkilöstökorvaukset	462,71	0,00	462,71
Henkilösivukulut	-148 769,69	-156 295,70	7 526,01
Eläkekulut	-133 769,68	-129 405,15	-129 405,15
Muut henkilösivukulut	-15 000,01	-26 890,55	-26 890,55
Poistot ja arvonalentumiset	-4 752 347,05	-5 458 137,31	705 790,26
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 288 309,00	-4 213 181,66	1 924 872,66
Arvonalentumiset	-2 464 038,05	-1 244 955,65	-1 219 082,40
Liiketoiminnan muut kulut	-3 391 664,49	-2 564 640,31	-827 024,18
Vuokrat, ulkoiset	-3 017 465,43	-2 404 382,98	-613 082,45
Vuokrat, sisäiset	-184 727,14	-159 944,64	-24 782,50
Muut kulut	-189 471,92	-312,69	-189 159,23
LIKEALIJÄÄMÄ	-3 832 068,87	-4 332 047,48	499 978,61
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 692 562,24	-1 675 937,64	-16 624,60
Korvaus jäännöspääomasta	-1 692 562,24	-1 675 937,64	-16 624,60
Alijäämä ennen satunnaisia eriä	-5 524 631,11	-6 007 985,12	483 354,01
ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-5 524 631,11	-6 007 985,12	483 354,01
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-5 524 631,11	-6 007 985,12	483 354,01

Toimitilojen ylläpito / Rahoituslaskelma v. 2024

laskennallisesti eriytetty

	2024	2023
TULORAHOITUS		
Liikeliijäämä	-3 832 068,87	-4 332 047,48
Poistot ja arvonalentumiset	4 752 347,05	5 458 137,31
Korvaus jäännöspääomasta	-1 692 562,24	-1 675 937,64
Muut tulorahoituksen korjauserät	187 539,70	0,00
Sisäiset tuotot	-5 341 389,21	-5 610 635,76
Sisäiset kulut	184 727,14	1 985 578,25
	-5 741 406,43	-4 174 905,32
INVESTOINNIT		
Käyttöomaisuusinvestoinnit, netto	-2 050 587,27	-3 366 341,72
Käyttöomaisuuden myyntitulot	91 872,51	0,00
	-1 958 714,76	-3 366 341,72
RAHOITUSTOIMINTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden lis-/väh+	1 015,82	5,69
Saamisten lis-/väh+	12 590,91	413 355,34
Ostovelkojen lis+/vähennys-	-138 140,13	-546 062,31
Muiden velkojen lis+/vähennys-	9 325,86	10 229,06
	-115 207,54	-122 472,22
VAIKUTUS KUNNAN KASSAVAROIHIIN	-7 815 328,73	-7 663 719,26

Toimitilojen ylläpito / Taselaskelma 31.12.2024

Laskennallisesti eriytetty

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023	muutos
PYSYVÄT VASTAAVAT	33 312 620,85	36 293 792,84	-2 981 171,99
Aineettomat hyödykkeet			
Muut pitkävaikutteiset menot	952 130,41	985 198,79	-33 068,38
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	78 245,26	78 245,26	0,00
Rakennukset	31 922 190,06	31 926 200,29	-4 010,23
Kiinteät rakenteet ja laitteet	354 600,62	254 051,00	100 549,62
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 454,50	3 050 097,50	-3 044 643,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	774 695,42	788 302,15	-13 606,73
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	373,57	1 389,39	-1 015,82
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	525 326,69	386 126,18	139 200,51
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	248 944,25	400 700,91	-151 756,66
Siirtosaamiset	50,91	85,67	-34,76
	34 087 316,27	37 082 094,99	-2 994 778,72
VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023	muutos
OMA PÄÄOMA			
Jäännöspääoma	38 964 737,66	42 314 056,12	-3 349 318,46
Tilikauden yli/alijäämä	-5 524 631,11	-6 007 985,12	483 354,01
VIERAS PÄÄOMA	647 209,72	776 023,99	-128 814,27
Lyhytaikainen			
Ostovelat	502 016,40	640 156,53	-138 140,13
Siirtovelat	145 193,32	135 867,46	9 325,86
	34 087 316,27	37 082 094,99	-2 994 778,72

5.2 Muut eriytetyt laskelmat

Ruokapalveluiden tuloslaskelma 2024

	2024	2023
LIKEVAIHTO	35 957,00	32 000,00
Myyntituotot	35 957,00	32 000,00
Materiaalit ja palvelut	-13 146,06	-13 490,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-9 070,50	-9 679,35
Palvelujen ostot		
ulkoiset	-2 189,33	-2 034,40
sisäiset	-1 886,23	-1 776,71
Henkilöstökulut	-13 618,62	-13 596,08
Palkat ja palkkiot	-11 144,83	-11 012,32
Henkilöstökorvaukset	180,28	164,98
Henkilösivukulut	-2 654,08	-2 748,74
Eläkekulut	-2 379,60	-2 319,71
Muut henkilösivukulut	-274,48	-429,03
Poistot ja arvonalentumiset	-680,90	-456,57
Suunnitelman mukaiset poistot	-680,90	-456,57
Liiketoiminnan muut kulut	-3 443,28	-3 418,78
Vuokrat, ulkoiset	-2 173,25	-2 187,62
Vuokrat, sisäiset	-1 273,22	-1 165,81
Muut kulut	3,19	-65,34
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	5 068,14	1 038,10
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	5 068,14	1 038,10

Lain edellyttämä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Siilinjärven kunnan ruokapalvelut tuottaa ateriapalveluita pääsääntöisesti kunnan omaan, lakisääteiseen palvelutoimintaan (varhaiskasvatus, opetus). Kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva myynti on vähäistä ja satunnaista. Ruokapalveluiden ateriat tuotetaan kolmessa eri keskuskeittiössä, joista ne toimitetaan palvelukeittiöille eri asiakkuuksien mukaisiin toimituspisteisiin. Myyntiin valmistettavat ateriat valmistuvat samassa tuotantoprosessissa kuin muutkin ateriat. Toiminnalle on kohdistettu kaikki toimintaan liittyvät kustannukset. Koska kilpailutilanteessa tapahtuvan myynnin kustannuksia ei voi erottaa valmistusprosessista, on näiden tuotteiden tuloslaskelma muodostettu suoritekohtaisella keskiarvolla. Myyntituottojen määrä on asiakaslaskutuksen mukainen. Ateriahinnat on laskettu niin, että kustannukset katetaan aterioittain (normaalitilanteessa).

Kuntatekniikan tuloslaskelma 2024

	2024	2023
LIKEVAIHTO	221 011	5 741
Myyntituotot	221 011	5 741
Materiaalit ja palvelut	-452 412	-378 803
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-271	-4 923
Palvelujen ostot		
ulkoiset	-452 141	-373 880
Henkilöstökulut	0	-596
Palkat ja palkkiot	0	-515
Henkilöstökorvaukset		
Henkilösivukulut	0	-81
Eläkekulut	0	-65
Muut henkilösivukulut	0	-16
LIKEYLIJÄÄMÄ	-231 401	-373 658
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-231 401	-373 658

Lain edellyttämä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Kuntatekniikan myynti, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla, sisältää Kuopion Vesi Oy:lle myydyin työpalvelun investointihankkeiden yhteydessä toteutetuista vesihuoltoverkoston töistä. Siilinjärven kunta on kirjannut erillisille hankkeille tehdyt työsuoritukset sekä niihin hankitut materiaalit ja palvelut. Kunnan ja Kuopion Veden välisen Radantauksen kustannusjakosopimuksen perusteella vuonna 2024 myyntiin kohdistui em. elinkeinotoimen hankkeelle, jota ei ollut vuoden 2023 laskelmassa. Vertailutieto vuodelta 2023 ei täsmää vuoden 2023 laskelman toteumaan.

Toimitilojen vuokraustoiminta tuloslaskelma 2024

	2024	2023
LIKEVAIHTO	5 219 190	6 331 390
Myyntituotot	106 311	384 106
Vuokratuotot, ulkoiset	3 032 502	2 748 457
Vuokratuotot, sisäiset	2 080 377	3 198 827
Muut tuet ja avustukset	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	202	0
Materiaalit ja palvelut	-1 458 850	-2 938 521
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-982 127	-1 732 786
Palvelujen ostot		
ulkoiset	-472 560	-1 201 949
sisäiset	-4 163	-3 786
Henkilöstökulut	-176 449	-180 143
Palkat ja palkkiot	-149 178	-151 252
Henkilöstökorvaukset	46	0
Henkilösivukulut	-27 317	-28 891
Eläkekulut	-23 974	-22 931
Muut henkilösivukulut	-3 343	-5 960
Muut toimintakulut	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-949 503	-3 303 334
Suunnitelman mukaiset poistot	-949 503	-3 303 334
Liiketoiminnan muut kulut	-2 823 938	-2 292 647
Vuokrat, ulkoiset	-2 775 589	-2 245 260
Vuokrat, sisäiset	-47 908	-47 387
Muut kulut	-441	0
LIKEYLIJÄÄMÄ	-189 348	-2 383 255
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-189 348	-2 383 255

Lain edellyttämä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Siilinjärven kunnan toimitiloista on laadittu laskennallisen taseyksikön laskelma. Laskennallinen taseyksikkö sisältää myös toimitilojen vuokrauspalvelun, jossa on mukana ulkopuolisille toimijoille vuokrattuja tiloja. Ulkopuolisille vuokratut tilat sijaitsevat yleensä kunnan lakisääteisiä palveluita tuottavien toimitilojen yhteydessä. Tuloslaskelma on muodostettu niistä tiloista, joissa on myös ulkopuolisille vuokrattuja tiloja. Laskelmasta ei ole poistettu sitä osuutta, joka tilakokonaisuudesta on pelkästään sisäistä. Ulkoiset myyntituotot muodostuvat laskutetuista vuokrista. Vuokra on määräytynyt pääoma- ja ylläpitovuokran mukaan. Pääomavuokra on määritelty yleensä sisäisenvuokran mukaan ja ylläpitovuokra toteutuneiden kulujen mukaan, vuokran tarkistukset on sidottu yleensä tilastokeskuksen ylläpitämään Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksiin, joko rakennustyyppittäin tai vuosineljännesten tarkastusindeksilukuun.

6 LUETTELOT JA SELVITYKSET

7.1 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja niiden säilytyksestä v. 2024

Päiväkirja	sähköinen arkisto
Pääkirja	sähköinen arkisto
Palkkatulosteet	sähköinen arkisto
Myyntilaskut	sähköinen arkisto
Ostolaskut	sähköinen arkisto
Käyttöomaisuus	sähköinen arkisto
Tilikartta	atk-tulosteena/sähköinen arkisto
Tilinpäätös	sähköinen arkisto
Tase-erittelyt	sähköinen arkisto

Tositelajit	Nimi	Tositenumerosarja
1	Pankkitositteet	20240001-
3	Palkkatositteet	1-
4	Palvelukassa	1-
6	Matkalaskut	1-
10	Muistiotositteet	1-
11	Poistot kirjanpitoon	1-
12	Excel/kausimuistiot	1-
20	Ostoreskontramaksut	1-
21	Ostoreskontralaskut	20000001-
30	Myyntireskontrasuoritukset	1-
32	Myyntilaskut yleislaskutus	73008-
	Web Heti-laskut	612900-
33	Myyntilaskut päivähoito Effica	337009-
34	Myyntilaskut kansalaisop. Hellewi	449751-
36	Myyntilaskut tontinvuokrat	36016775-
38	Myyntilaskut hulevesi	38017689-
39	Myyntilaskut rakennusvalvonta	39001017-
40	Sopimuslaskutus	72892-
49	Trimble katutyöluopamaksut	49001143-
50	Korkolaskut	501385-
61	Varikko, kuljetus	1-
62	Keskusvarasto	1-
63	Sisäiset vuokrat KOKI	2077-
64	Ateriapalvelu	69-
70	Mr/Lindorff suoritukset	1-
71	Mr/Luottotappiot	1-
72	Mr/Hyvityslaskun kohdistus (muut)	1-
73	Mr/Ulosotot	1-
92	Laskennalliset SL	1003510-
93	Automaattikirjaukset SL	ei käytetty
94	Vyörytykset SL	ei käytetty
96	Kirjanpidon tulos	1-
98	Sisäisen laskennan tulos	1-
Tilinavaus	KPAVSA, SLAVSA	

SIILINJÄRVEN KUNTA**ARKISTOINTISUUNNITELMA**

Toimielin / virasto 1i laitos

Kunnanvaltuusto ja kunnanhallitus: Tehtävämukainen arkistointijärjestys

Hallintopalvelut / Kirjanpito

Arkisto-tunnus	Asiakirjan nimi	Arkistointi-järjestys	Säilytyspaikka Sähköinen arkisto / käsiarkisto / päätearkisto	Säilytys-aika	Suojelu-luokka
-	Kirjanpidon päiväkirjat	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / Monetra Oy	10 v.	III
Gba	Pääkirja	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / Monetra Oy	10 v.	III
Gbe	Taloustilasto (talousarviotileiltä)	Aikajärjestys	Käsiarkisto / Monetra Oy	5 v.	
-	Tilitositteet / palkkaluettelo	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / atk-tulosteet / Monetra Oy	10 v.	III
-	Ostoreskontralista	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / atk-tulosteet / Monetra Oy	10 v.	III
	Myyntireskontralistat	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / atk-tulosteet / Monetra Oy	10 v.	III
-	Tase-erittelyt	Tilijärjestys	Käsiarkisto / Monetra Oy	10 v.	III
-	Käyttöomaisuus-luettelo	Omaisuu-lajiryhmittäin	Sähköinen arkisto / Monetra Oy	10 v.	-
-	Kirjanpidon menetelmäkuvaukset	Aikajärjestys menetelmit-täin		10 v. sen tilivuoden päättymis estä, mitä menetelm ä-kuvaus koskee	III
Gbf	Alkuperäinen tilin-päätös - talousarvion toteutumisvertailu raportti - tase - tase-erittely	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / Kunta	Pysyvästi	I
	Tilikartta	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / Kunta	Pysyvästi	I
	Talousarvio	Aikajärjestys	Sähköinen arkisto / Kunta	Pysyvästi	I

7 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Siilinjärvellä 31.3.2025

SIILINJÄRVEN KUNNANHALLITUS

Merja Rautiainen
puheenjohtaja

Tommi Jäppinen
jäsen

Karita Lehikoinen
I varapuheenjohtaja

Heikki Konttinen
jäsen

Päivi Hiltunen
II varapuheenjohtaja

Aki Partanen
jäsen

Jukka Rekola
jäsen

Keijo Ryynänen
jäsen

Ulla Santti
jäsen

Janne Airaksinen
kunnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Siilinjärvellä __/__/2025

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab

Katri Hokkanen
JHT, KHT